

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

VIATA RELIGIOASĂ
DIN
ROMÂNIA

Ediția a III-a

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

VIAȚA RELIGIOASĂ DIN ROMÂNIA

Coperta: Romică NEAGU
Tehnoredactare: Simona G. NEICU

Au colaborat: Ionuț Corduneanu, Valentin Crăciunescu, Ștefan Cucu, Dorina Enculescu, Stelian Gomboș, Bogdan Moroiu, Cezar Păvălașcu, Adrian Subțirelu, Cristian Suciava, Dan Surugiu, Cristian Untea

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ȘTIRBU, GIGEL SORINEL

**Viața religioasă din România / Gigel Sorinel Știrbu,
Florin Frunză, Ștefan Ioniță. - Buzău: Tipogrup Press, 2008**
ISBN 978-973-1829-35-7

I. Frunză, Florin

II. Ioniță, Ștefan

2(498)

Copyright © Ministerul Culturii și Cultelor

Tiparul executat la **Tipogrup Press Buzău**
Bd. Nicolae Bălcescu, nr. 48
Tel./fax. 0238.717.358, 0238.717.360
office@tipogruppress.ro

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

VIAȚA RELIGIOASĂ DIN ROMÂNIA

Ediția a III-a

Coordonator Gigel Sorinel ȘTIRBU

**Volum realizat de
Florin FRUNZĂ și Ștefan IONIȚĂ**

București, 2008

SUMAR

Cuvânt înainte	10
Relațiile dintre Stat și Biserică în România	11
Biserica Ortodoxă Română	17
- Vicariatul Ortodox Ucrainean	32
Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timișoara	33
Biserica Catolică	34
a. Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică	34
b. Biserica Romano-Catolică	39
Culte protestante	45
a. Biserica Reformată (Calvină)	45
b. Biserica Evanghelică C.A.	47
c. Biserica Evanghelică Lutherană din România	49
d. Biserica Unitariană	51
Biserica Armeană	52
Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi	54
Culte neoprotestante (evangelice)	56
a. Cultul Creștin Baptist	57
b. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea	59
c. Cultul Creștin Penticostal	61
d. Biserica Creștină după Evanghelie	63
e. Biserica Evanghelică Română	64
Cultul Mozaic	66
Cultul Islamic (Musulman)	68
Organizația religioasă „Martorii lui Iehova”	70
Asociații religioase	72
Asociații și fundații	78
Valori patrimoniale culturale ale cultelor religioase	82
Sprijinul material acordat de stat cultelor religioase	83
Scurt istoric al instituției cu atribuții în domeniul cultelor și vieții religioase	87

ANEXE

Prevederi internaționale și europene în domeniul libertății religioase	92
- Declarația Universală a Drepturilor Omului	93
- Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice	93
- Convenția Europeană a Drepturilor Omului	95
Legi și acte normative	97
- Constituția României	98
- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor	100
- Hotărârea nr. 78/2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor	112
- Ordinul 2274/2007 privind aprobarea procedurii de acordare a avizului de către Ministerul Culturii și Cultelor pentru înființarea asociațiilor religioase	119
- Codul Penal	121
- Legea nr. 84/1995 - Legea învățământului	122
- Legea nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului	123
- Legea nr. 132/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 142/1999	125
- Hotărârea nr. 1070/1999 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 142/1999	129
- Ordonanța nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România	132
- Legea nr. 125/2002 pentru aprobarea Ordonanței nr. 82/2001	134
- Hotărârea nr. 1470/2002 privind aprobarea normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței nr. 82/2001	136
- Hotărârea nr. 313/2006 privind modificarea normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței nr. 82/2001	141

- Hotărârea nr. 1273/2005 pentru aprobarea Programului național "Lăcașurile de cult - centre spirituale ale comunității"	142
- Legea nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general	143
- Legea nr. 114/2007 privind sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc "Prodromu", de la Muntele Athos, Grecia	156
- Legea nr. 69/2008 pentru modificarea art. 4 din Legea nr. 114/2007	156
- Legea nr. 239/2007 privind reglementarea regimului juridic al unor bunuri imobile aflate în folosința unităților de cult	157
- Legea nr. 455/2006 pentru stabilirea unor măsuri privind acțiunile și cererile în justiție formulate de cultele religioase recunoscute din România	158
- Legea nr. 334/2005 pentru modificarea și completarea art. 1 din Ordonanța de Urgență nr. 95/1999	159
- Legea nr. 1/2006 pentru modificarea și completarea art. III din Ordonanța nr. 19/1995	160
- Ordonanța de Urgență nr. 19/2005 privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului	161
- Legea nr. 261/2005 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 19/2005	162
- Legea nr. 376/2007 pentru modificarea alin. (2) al art. 1 din Ordonanța de Urgență nr. 19/2005	163
- Ordonanța nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații	163
- Legea nr. 246/2005 pentru aprobarea Ordonanței nr. 26/2000	170
- Decret Lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (Greco Catolică)	179
- Legea nr. 182/2005 privind aprobarea Ordonanței nr. 64/2004 pentru completarea art. 3 din Decretul-Lege nr. 126/1990	180
- Hotărârea nr. 466/1992	181

- Legea nr. 501/2002 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România	182
- Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	185
- Ordonanța nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare	193
- Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței nr. 137/2000	205
- Ordonanța de Urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii	208
- Legea nr. 107/2006 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 31/2002	211
- Ordonanța de Urgență nr. 36/2002 privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic	213
- Legea nr. 598/2002 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 36/2002	216
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale	218
- Codul Fiscal (Legea nr. 571/2003)	218
- Hotărârea nr. 44/2004 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003	219
- Legea nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult	221
- Ordonanța de Urgență nr. 92/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 103/1992	222
- Legea nr. 2/2001 privind aprobarea Ordonanței de Urgență nr. 92/2000	223
- Legea nr. 195/2000 privind constituirea și organizarea clerului militar	223

- Hotărârea nr. 831/1991 privind abrogarea Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 810/1949	230
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	230
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice	233
- Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare	269
- Hotărârea nr. 618/1997 privind modul de executare a serviciului utilitar alternativ	269
- Legea nr. 53/2003 (Codul Muncii)	270
- Ordonanța de Urgență nr.194/2002 privind regimul străinilor în România	270
- Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate	272
- Codul de Procedură Penală al României	273
- Codul de Procedură Civilă al României	273
- Codul de Procedură Fiscală	273
- Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor	274
Structura organizatorică a cultelor religioase	275
Populația României după religie la recensămintele din 1930, 1992 și 2002	285

CUVÂNT ÎNAINTE

În anul 1999 Secretariatul de Stat pentru Culte, pe atunci instituție de sine stătătoare a administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, care asigura relațiile statului cu toate cultele religioase din România, a publicat studiul documentar „Viața religioasă din România”. Ediția a I-a a fost publicată la București, Editura Paideia, 168 pag., sub coordonarea lui Gheorghe F. Anghelescu, secretarul de stat pentru culte din acea vreme, și Ștefan Ioniță.

Lucrarea a fost bine primită de public și de structurile organizaționale interesate de cunoașterea realității religioase din țara noastră și de dinamica fenomenului religios.

După anul 1999 au avut loc evoluții importante în viața religioasă a României. Astfel, au dobândit calitatea de cult noi entități cum ar fi: Organizația Religioasă Martorii lui Iehova și Biserica Evanghelică Română, unele culte și-au diversificat structurile de organizare, au avut loc evoluții în privința numărului de membri ai cultelor (evidențiate de Recensământul populației și al locuințelor efectuat în anul 2002), necesitatea publicării unei noi ediții a acestei lucrări devenind evidentă. Ediția a II-a a fost publicată în anul 2005, la București, Editura Bizantină, 256 pag., sub coordonarea lui Adrian Lemeni (secretar de stat pentru culte în acea perioadă), Florin Frunză și Ștefan Ioniță.

Noua ediție păstrează în mare măsură structura edițiilor anterioare. Sunt însă și completări: a fost mult sporit spațiul rezervat asociațiilor religioase, dintre care unele (Biserica Ortodoxă de Stil Vechi, Asociația Adventiștilor de Ziua a Șaptea-Mișcarea de Reformă, Asociația Nazarineană, Baha’i, Biserica lui Isus Hristos a Sfinților din Zilele din Urmă) sunt prezentate pe larg.

A fost inclus un nou capitol referitor la relațiile dintre Stat și Biserică în România de azi.

De asemenea a sporit spațiul acordat reglementărilor legale cu privire la viața religioasă, fiind adăugate atât prevederi legale adoptate după 2005 cât și reglementările existente în documentele internaționale la care țara noastră este parte.

În schimb, din varii motive s-a renunțat la unele anexe: lista instituțiilor de învățământ teologic, a periodicilor religioase și a muzeelor și colecțiilor bisericesti.

Cu speranța că această nouă ediție a studiului documentar „Viața religioasă din România” va fi utilă instituțiilor de stat, ambasadelor, cultelor religioase, studenților și elevilor teologi, rugăm ca eventualele observații și sugestii pentru o ediție viitoare să ne fie transmise pe adresa: Secretariatul de Stat pentru Culte, București, 020962, Sector 2, str. Nicolae Filipescu nr. 40, C.P. 168, O.P. 37 tel 021-318.81.54 , 021-318.81.53 E-mail: corespondenta@culte.ro.

Relațiile dintre Stat și Biserică în România

Relațiile dintre puterea laică și Biserică, de la atestarea primelor forme autohtone de statalitate pe teritoriul României, au fost marcate de specificul creștinismului răsăritean ortodox. Principiul „simfoniei”, caracteristic raporturilor dintre puterea laică și cea spirituală în Imperiul Bizantin, a fost moștenit și de Țările Române. Între voievod și mitropolit, ca exponenți ai celor două autorități din principatele române, existau relații de colaborare și, totodată, de interdependență. Voievodul era uns ca domn și stăpânitor de țară de către mitropolit, dar la numirea acestuia, ca și la eventuala lui demitere, voievodul avea un cuvânt hotărâtor.

Odată cu înfăptuirea statului român modern, după Unirea din 1859 și mai ales după adoptarea Constituției din 1866, relațiile dintre Stat și Biserică nu s-au modificat în forma lor, clasa politică, sub influența occidentală, depărtându-se însă ca gândire de Biserică. Deși s-a afirmat că principiul simfoniei a continuat să funcționeze, Biserica Ortodoxă fiind proclamată de Constituția din 1866 (ca și de cea din 1923) drept religia dominantă în stat - episcopii fiind senatori de drept, preoții fiind plătiți de stat, iar Constituția din 1866 prevăzând obligativitatea botezării în religia ortodoxă a urmașilor regelui Carol I - totuși modelul relației Stat-Biserică s-a apropiat mai mult de cel din țările protestante, al bisericilor de stat, exercitându-se un anume control al Statului asupra Bisericii.

Crearea României Mari la 1 Decembrie 1918 și înglobarea în granițele statului român a unor minorități naționale relativ numeroase, ca și a unor noi confesiuni, a adus cu sine din Transilvania, după modelul Statutului Mitropolitului Andrei Șaguna, principiul autonomiei cultelor față de stat. Constituția României din 1923 menținea în continuare caracterul dominant al Bisericii Ortodoxe Române dar, alături de aceasta, ca biserică națională era proclamată și Biserica Greco-Catolică. Celorlalte culte, denumite istorice, li se garanta libertatea religioasă. Episcopii ortodocși își păstrau calitatea de senatori de drept, onoare de care beneficiau acum și episcopii greco-catolici, precum și șefii cultelor istorice (romano-catolic, reformat, lutheran, unitarian, armean-gregorian, mozaic și musulman). Rolul major al Bisericii în perioada interbelică este demonstrat și de faptul că patriarhul Miron Cristea a fost ales regent în perioada 1927-1930 și chiar desemnat prim-ministru (1938-1939).

Pentru prima dată în istoria României se elaborează o lege a cultelor în anul 1928. Legea prevedea la art. 25 că *“Statul are asupra tuturor cultelor dreptul de supraveghere și control, care se va exercita prin Ministerul Cultelor”*.

Raporturile Stat-Biserică vor suferi schimbări esențiale odată cu instaurarea regimului comunist.

Decretul Lege nr. 177/1948, privind regimul general al cultelor, noua reglementare în materie, enunță atribuțiile Ministerului Cultelor prin verbe precum „examinează”, „aprobă”, „încuviințează”, „suspendă”, „verifică”, „recunoaște”, „anulează” etc.

Cu toate acestea, nici un act normativ din acea perioadă nu a reglementat expres separarea Statului de Biserică.

Doar în art. 30 din Constituția Republicii Socialiste România din 1965 se stipula: *Școala este despărțită de biserică. Nici o confesiune, congregație sau comunitate religioasă nu poate deschide sau întreține alte instituții de învățământ decât școli speciale pentru pregătirea personalului de cult.*

Alte prevederi legale, precum și măsurile adoptate de autoritățile comuniste, au schimbat profund relația dintre Biserică și Stat. Principiul simfoniei a fost înlocuit cu cel al dominației Statului asupra Bisericii. Astfel, Decretul nr. 334/1970 privind organizarea și funcționarea Departamentului Cultelor prevede atribuții care denotă controlul exercitat de stat asupra vieții religioase. Această instituție avea drept de control și supraveghere, aproba înființarea unităților de cult, a mănăstirilor, putea suspenda orice dispoziții ale cultelor și avea dreptul de a cere acestora orice fel de date și informații.

Deși Constituția garanta libertatea religioasă, totuși regimul comunist a dus o politică militant ateistă, de reducere a rolului religiei. S-a urmărit cu consecvență ca Biserica să-și restrângă activitatea doar la planul strict liturgic, fiind îndepărtată din armată, penitenciare și așezămintele de ocrotire socială.

Au fost desființate școlile confesionale iar spitalele, azilele și celelalte așezăminte filantropice au fost preluate de stat, care și-a asumat exclusiv funcția caritativ-filantropică, de sprijinire a persoanelor sărace, a bolnavilor, a orfanilor, a bătrânilor ș.a.

După prăbușirea în anul 1989 a regimului comunist din România, Biserica și-a recăpătat treptat rolul și funcțiile tradiționale, a avut loc o revigorare a prezenței religiei în societate și s-a manifestat un interes sporit pentru tradițiile spirituale și educația religioasă.

Constituția României, adoptată prin referendum la 8 decembrie 1991 și revizuită în anul 2003, a stabilit principiile generale privind relațiile dintre Stat și Biserică, precum și noul cadru legal în care se desfășoară activitatea cultelor religioase. Este proclamată egalitatea în drepturi *“a tuturor cetățenilor, fără deosebire de rasă, naționalitate, de originea etnică, de limbă,*

religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială” (art.4).

Art. 29 din Constituție este cel mai important în privința cadrului de manifestare a vieții religioase. Acesta stipulează:

1. Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

2. Libertatea conștiinței este garantată, ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

3. Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

4. În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.

5. Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfelinate.

6. Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.

În Constituție este prevăzută libertatea învățământului religios potrivit cerințelor specifice fiecărui cult, precum și faptul că, în școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege (art.32).

Constituția asigură persoanelor care nu prestează serviciul militar obligatoriu din motive religioase, posibilitatea de a efectua serviciul militar alternativ.

De mare importanță pentru libertatea religioasă este art. 20 al Constituției în care se afirmă: *1. “Dispozițiile privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu “**Declarația universală a drepturilor omului**”, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte; 2. Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile”.*

Dispozițiile constituționale sunt completate de prevederi ale Codului penal prin care îngrădirea de către un funcționar a folosinței sau a exercițiului drepturilor vreunui cetățean, ori crearea pentru acesta a unor situații de inferioritate pe temei de naționalitate, rasă, sex sau religie, se pedepsește cu închisoare strictă de la 2 la 5 ani (art. 316). De asemenea Codul penal prevede: *„Împiedicarea sau tulburarea libertății de exercitare a vreunui*

cult religios, care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu zile – amendă. Cu aceeași pedeapsă se sancționează și fapta de a obliga o persoană, prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale vreunui cult sau să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult” (art. 246).

După cum se poate constata, Constituția din anul 1991, revizuită în anul 2003, nu răspunde tranșant la întrebarea dacă în România Statul este despărțit de Biserică. Răspunsul este doar implicit în sensul că se stipulează autonomia cultelor față de stat. În același timp textul constituțional prevede colaborarea dintre Stat și Biserică. Astfel statul garantează predarea religiei în școlile publice, teză conținută și de Legea învățământului. Subliniem că în țările în care Statul și Biserica sunt clar despărțite, în școlile publice nu se predă religia. De asemenea statul se angajează să înlănească asistența religioasă în armată, spitale, penitenciare, azile și în orfelinate. În fapt, această înlănire înseamnă inclusiv salarizarea clericilor încadrați în aceste unități.

Contribuțiile substanțiale acordate de stat la salarizarea personalului cultelor religioase (conform Legii nr. 142/1999, modificată și completată, și Ordonanței de Urgență nr. 82/2001, modificată și completată), ca și subvențiile acordate de stat pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult, și pentru alte nevoi, reprezintă, de asemenea, o ilustrare a cooperării dintre cele două instituții.

În vederea asigurării relațiilor statului cu cultele religioase a fost înființat în anul 1990, ca organ de specialitate al administrației publice centrale în subordinea Guvernului, Secretariatul de Stat pentru Culte, care a funcționat până în anul 2001, când a fost comasat cu Ministerului Culturii, creându-se astfel Ministerul Culturii și Cultelor. Subliniem faptul că instituția de stat pentru problemele religioase nu mai are rolul de a supraveghea activitatea cultelor (așa cum o făcea Departamentul Cultelor în timpul comunismului și chiar Ministerul Cultelor înainte de 1945) ci, după cum stipulează Hotărârea Guvernului nr. 78/2005 privind organizarea Ministerului Culturii și Cultelor, aceasta își desfășoară activitatea pe baza principiului fundamental conform căruia „cultele religioase sunt libere, autonome și egale în fața autorităților” (art. 3, lit. e) și au printre obiectivele sale și „sprijinirea cultelor religioase recunoscute de lege” (art. 4, lit. n). De asemenea Ministerul Culturii și Cultelor „sprijină toate cultele religioase legal recunoscute, potrivit statutelor de organizare și funcționare a acestora în vederea participării lor la viața socială și spirituală a țării și mediază situațiile litigioase” (art. 6; alin. 29).

În anul 2006 Parlamentul României a aprobat Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul cultelor religioase. Această lege a apărut în

urma discuțiilor și întâlnirilor avute cu reprezentanții cultelor timp de 15 ani și este în conformitate cu Constituția, convențiile, acordurile și tratatele internaționale la care România este parte și cu noile realități sociale și religioase ale României

Textul legii este structurat pe patru capitole.

I. În primul capitol, intitulat „Dispoziții generale”, libertatea religioasă este definită și reglementată în exprimarea consacrată de textele convențiilor și tratatelor internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului. S-au avut, cu precădere, în vedere dispozițiile art. 9, 10, 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 18, 19, 20 și 26 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 13 din Pactul internațional privitor la drepturile economice, sociale și culturale, art. 18 din Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice, Declarația Adunării Generale ONU privind eliminarea tuturor formelor de intoleranță și de discriminare.

În cadrul libertății religioase dreptul la liberă asociere are un conținut larg și generos, statul protejând atât grupările religioase, ai căror membri nu consideră necesar să exercite libertatea lor în cadrul unei structuri cu personalitate juridică, cât și structurile religioase cu personalitate juridică, anume cultele și asociațiile religioase.

Sistemul de reglementare a vieții religioase pentru care s-a optat în proiectul de lege este provenit din realitățile existente și în prezent, cu două niveluri de recunoaștere a cultelor, fiecare dintre cele două regimuri juridice corespunzând anumite drepturi și obligații. Diferența dintre cele două regimuri decurge din utilitatea publică pe care statul o recunoaște cultelor față de alte grupări religioase, conform unor criterii de durabilitate și stabilitate. Acest sistem de reglementare în două trepte este specific majorității statelor din Uniunea Europeană (departajarea între culte care au acorduri cu statul și care nu au; între bisericile de stat și cultele obișnuite; între asociațiile religioase de drept privat și cultele de drept public etc.).

Considerăm că, atât în forma asociațiilor religioase, cât și în forma cultelor, este asigurată libertatea religioasă în toate componentele ei, atât la nivel individual, cât și colectiv, singura distincție între cele două structuri fiind acordarea sprijinului direct al statului, de care unele dintre cultele din România nici nu sunt interesate.

II. Cel de-al doilea capitol al legii, intitulat „Culte”, reglementează: a) relațiile dintre stat și culte, b) dobândirea calității de cult, c) personalul, d) patrimoniul și e) învățământul organizat de culte.

a) Premisa de bază a relației statului român cu cultele este aceea de recunoaștere a rolului spiritual, educațional, social-caritativ, cultural și de parteneri sociali al cultelor, precum și a statutului acestora de factori ai păcii sociale.

Fundamentele raporturilor între statul român și culte sunt autonomia acestora, neutralitatea, echidistanța și nondiscriminarea statului față de ele, precum și cooperarea statului și cultelor în domeniile de interes comun. Legea urmărește stabilirea principiilor de bază ale sprijinului statului către culte. Având în vedere utilitatea publică a cultelor, statul acordă acestora atât sprijin direct pentru salarizarea personalului cultelor sau pentru construcția, repararea și consolidarea locașurilor de cult, cât și indirect prin deducerea, în condițiile legii, a unor sume din impozitul pe venit al credincioșilor sau prin acordarea de facilități fiscale. În acordarea ajutorului financiar se ține cont de numărul credincioșilor cultului, dar și de nevoile reale de subzistență ale acestuia.

b) Calitatea de cult se dobândește în temeiul unei Hotărâri de Guvern, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, de către asociațiile religioase care, prin activitatea și numărul lor de membri, au oferit garanții de durabilitate și stabilitate.

c) În materie de personal se recunoaște specificitatea raporturilor între personalul clerical și cultul ca persoană juridică, ca fiind probleme interne ale cultului, supuse propriei jurisdicții.

d) O problemă delicată, dar care necesită o intervenție din partea statului, este cea a lipsei spațiilor adecvate de înmormântare pentru credincioșii aparținând diferitelor culte. Referitor la acest aspect textul legii cuprinde, pe de o parte, posibilitatea înhumării decedaților potrivit ritului propriu în cimitirele deja existente, dar și obligația consiliilor locale de a înființa cimitire comunale și orașenești, care să corespundă necesităților reale.

e) Alături de problematica predării religiei în învățământul de stat și de problematica învățământului teologic, textul de față face referire la învățământul confesional, a treia formă de învățământ reglementată de către Constituția României modificată.

III. Al treilea capitol al legii, intitulat „Asociațiile religioase”, reglementează o nouă instituție juridică, cea a asociațiilor religioase, persoane juridice alcătuite din cel puțin 300 de membri, cetățeni români cu domiciliul în România, care se asociază în vederea manifestării unei credințe religioase.

Acest sistem cu două trepte în materia reglementării regimului juridic al organizațiilor religioase cu personalitate juridică, respectiv cult și asociație religioasă, este specific majorității statelor din Uniunea Europeană.

IV. Ultimul capitol, „Dispoziții tranzitorii și finale”, stabilește faptul că acele 18 culte care sunt deja recunoscute și funcționează în statul român nu necesită o nouă procedură de recunoaștere.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

Poporul român – popor romanic, așa cum o dovedește și limba, în toate elementele ei – este singurul din Europa de Est ce aparține popoarelor latine. Formarea sa este rezultatul simbiozei populației autohtone traco-geto-dace cu coloniștii veniți din Imperiul roman și a asimilării treptate a altor neamuri stabilite vremelnic pe întinsa vatră pe care el s-a plămădit. Aici, creștinismul a început să pătrundă încă din timpul apostolic. În Dobrogea – fostă Scythia Minor – Cuvântul Evangheliei a fost propovăduit, în cea de a doua jumătate a secolului I d.H., de către Sfântul Apostol Andrei. După cucerirea Daciei de către Imperiul Roman (106 d.H.), numărul credincioșilor din nordul Dunării a început să crească, fie prin venirea aici a unor adepți ai creștinismului, plecați din mijlocul populațiilor romanizate de la sud de Dunăre, fie prin cei sosiți în aceste locuri odată cu coloniștii, armata, minerii și negustorii, trimiși în noua sa provincie de Imperiul Roman. În marea lor majoritate, aceștia proveneau din provincii deja „misionate de apostolii Domnului”. După retragerea, în anul 271 d.H., a administrației și armatei romane din nordul Dunării, creștinii, nemaitemându-se de autoritatea încă păgână a Romei, care-i urmărea și pedepsca pentru credința lor, s-au înmulțit și au început să se organizeze bisericește.

Marele număr al martirilor daco-romani de la Dunărea de Jos din timpul persecuției împăratului Dioclețian (284-305), care au plătit cu viața mărturisirea credinței în Hristos, probează răspândirea creștinismului, în acel timp, prin aceste părți. Totodată, întărește convingerea că, în această zonă creștinismul, era cu mult mai vechi, de vreme ce în timpul perioadei romane existau episcopi și preoți.

Dezvoltarea creștinismului a luat un avânt deosebit la strămoșii noștri, atât din sudul, cât și din nordul Dunării, în timpul *Păcii Constantine*, care a urmat edictului de toleranță religioasă de la Milano, din anul 313 d.H. Ca urmare, la Dunărea de Jos se întâlnesc funcționând numeroase centre episcopale, unele desigur mult mai vechi. Printre acestea s-a aflat și Episcopia Tomisului, înființată – foarte probabil – în ultima parte a secolului al III-lea, cu autoritate canonică atât în dreapta, cât și în stânga Dunării. Ridicată, în veacul al V-lea, la rangul de arhiepiscopie autocefală și apoi de mitropolie, aceasta a avut în jurisdicție canonică, în secolul următor, 14 scaune episcopale.

În secolul al VI-lea, împăratul Justinian (527-565) a readus stăpânirea bizantină în stânga Dunării, reunind acest teritoriu, și bisericește, cu cel din

dreapta fluviului, prin punerea sa sub autoritatea canonică a Arhiepiscopiei Justiniana Prima, pe care o înființase în anul 535. Ajutată de astfel de împrejurări, creștinătatea nord-dunăreană a făcut progrese însemnate. Bazilici și alte numeroase vestigii paleocreștine descoperite până acum pe aproape întreg cuprinsul țării noastre confirmă acest lucru.

Terminologia creștină din limba română, mai cu seamă aceea care exprimă noțiunile fundamentale de credință, constituie, la rândul său, un indiciu că strămoșilor noștri li s-a vestit Cuvântul Evangheliei și în limba latină, pe care, ca populație romanizată, o înțelegeau.

În concluzie, atunci când poporul român a apărut în istorie ca popor de sine stătător și de gintă latină, el era deja creștin, fiind astfel unul dintre puținele neamuri care, fără a avea o dată fixă a încreștinării lor, s-a născut creștin și așa a rămas până astăzi, fiind singurul popor latin de credință ortodoxă și, totodată, cel mai vechi neam creștin din această parte a Europei. Mai mult, ca propovăduitor al Cuvântului Evangheliei, el a pregătit pe bulgari și slavi pentru încreștinare. La rândul său, silit de împrejurări istorice, a trebuit, ulterior, să primească limba slava în cultul Bisericii sale, folosind-o până prin secolul al XVII-lea.

În secolul al XIV-lea, după formarea statelor feudale românești de la sud și est de Carpați – Țara Românească și Moldova – ca o probă a deplinei lor independențe politice, s-a pășit și la organizarea lor bisericească, astfel că în anul 1359 a luat ființă Mitropolia Țării Românești (a Ungrovlahiei) cu sediul la Curtea de Argeș, iar în anul 1401 a luat ființă Mitropolia Moldovei, cu sediul la Suceava, fiind confirmată de Patriarhia de la Constantinopol.

În anul 1370, în Țara Românească se înființează o nouă mitropolie la Severin, iar la începutul secolului al XVI-lea câte o episcopie la Râmnicu Vâlcea și la Buzău. La est de Carpați, în secolul al XV-lea s-au înființat episcopiile de la Roman și Rădăuți, iar în secolul al XVI-lea episcopia de la Huși și în 1864 episcopia Dunării de Jos.

Și în Transilvania au existat centre episcopale ortodoxe: mai întâi la Dăbâca, apoi la Vad, Feleac, Geoagiu, Bălgrad (Alba Iulia), Ienopole, Caransebeș, Arad, Oradea și Sighet. Mitropolia Ortodoxă a Transilvaniei, atestată documentar încă din a doua jumătate a secolului al XVI-lea, a fost desființată în anul 1701; a fost reactivată, ca episcopie nouă, în anul 1761, iar în anul 1864 a fost ridicată la rangul de mitropolie, așa cum este și astăzi.

Mitropoliții Țării Românești și ai Moldovei, împreună cu Bisericile lor, au stat întotdeauna în legătura canonică cu Patriarhia Ecumenică din Constantinopol, au păstrat relațiile frățești cu celelalte Biserici Ortodoxe surori și s-au bucurat de o deosebită cinste din partea lumii ortodoxe.

În anul 1885, Patriarhul ecumenic Ioachim al IV-lea a semnat Tomosul Patriarhal de recunoaștere a autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române, care, consacându-i acesteia deplina egalitate în drepturi cu celelalte Biserici Ortodoxe surori, consfințează unitatea ei cu întreaga Ortodoxie Ecumenică din punct de vedere dogmatic, canonic și liturgic. Tomosul Patriarhal, semnat și de ceilalți membri ai Sfântului Sinod al Patriarhiei Ecumenice, era al treilea document de acest fel, după cele din 1850 (emis pentru Biserica Greciei) și din 1873 (emis pentru Biserica Sârbă).

Ridicarea Bisericii Ortodoxe Române, în anul 1925, la rangul de Patriarhie a fost urmarea pe plan religios a desăvârșirii unității statale de la 1 Decembrie 1918, precum și o ilustrare firească a rolului jucat de Biserică în istoria poporului român. Este unanim recunoscut că în momentele cardinale ale istoriei românilor, Biserica Ortodoxă a fost un factor primordial în păstrarea și afirmarea identității naționale, religioase și cultural-spirituale a poporului român. Primele cărți în limba română au fost tipărite în cadrul așezămintelor bisericești, primele școli românești și așezăminte sociale și de sănătate au fost cele organizate în tinda și în jurul bisericilor.

Primul Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, Miron Cristea, înscăunat la 1 noiembrie 1925 (†1939), a fost urmat de patriarhii Nicodim Munteanu (1939-1948), Justinian Marina (1948-1977), Justin Moisescu (1977-1986) și Teoctist Arăpașu (1986-2007). De la 12 septembrie 2007, Biserica Ortodoxă Română este păstorită de Prea Fericitul Părinte Daniel, Arhiepiscop al Bucureștilor, Mitropolit al Munteniei și Dobrogei și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, hirotonit întru arhiepiscop în anul 1990.

Recensământul populației din anul 2002 a evidențiat existența a circa 18,8 milioane de credincioși ortodocși (86.7 %) din populația țării, ceea ce din punct de vedere al numărului de credincioși situează Biserica Ortodoxă Română pe locul doi între celelalte Biserici Ortodoxe surori.

Patriarhia Română își desfășoară activitatea pe baza Statutului pentru Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, aprobat de Sfântul Sinod în data de 28 noiembrie 2007 și intrat în vigoare începând din 2008. Noul Statut a fost recunoscut de Guvernul României, prin Hotărârea nr. 53 din 16 ianuarie 2008, și publicat în Monitorul Oficial al României, nr. 50 din 22 ianuarie 2008.

Biserica Ortodoxă Română este organizată ca Patriarhie, cu titulatura "**Patriarhia Română**". Biserica Ortodoxă Română este autocefală, autonomă și unitară în organizarea sa, păstrând unitatea dogmatică, canonică și a cultului cu Biserica Ecumenică a Răsăritului. Cea mai înaltă autoritate deliberativă a Bisericii Ortodoxe Române, pentru toate problemele dogmatice, canonice și în cult, precum și pentru cele bisericești de orice natură

date în competența sa, este *Sfântul Sinod*. Acesta se compune din Patriarh, ca președinte, și toți arhierii în funcțiune (mitropoliți, arhiepiscopi, episcopi, episcopi–vicari și arhierii–vicari), ca membri. Între sesiunile Sfântului Sinod, problemele ivite sunt soluționate de Sinodul Permanent, alcătuit din Patriarh și mitropoliții în funcțiune.

Ca organ reprezentativ central deliberativ al Bisericii Ortodoxe Române, pentru problemele administrative, sociale, culturale, economice și patrimoniale, funcționează *Adunarea Națională Bisericească*, compusă din câte trei reprezentanți ai fiecărei eparhii (un cleric și doi mireni), desemnați de adunările eparhiale respective pe termen de patru ani și pentru cel mult două mandate. Organul central executiv al Sfântului Sinod, cât și al Adunării Naționale Bisericești este *Consiliul Național Bisericesc*. Acesta este alcătuit din 12 membri ai Adunării Naționale Bisericești, câte un cleric și câte un mirean reprezentând fiecare Mitropolie din țară, desemnați pe o perioadă de patru ani și pentru cel mult două mandate, din episcopii–vicari patriarhali ca membrii de drept și din vicarul administrativ patriarhal, consilierii patriarhali și inspectorul general bisericesc ca membri permanenți, președinte al Consiliului Național Bisericesc fiind Patriarhul. Organul central administrativ al Sfântului Sinod și al Adunării Naționale Bisericești este *Administrația Patriarhală*, prin Cancelaria Sfântului Sinod și celelalte sectoare de activitate. Hotărârile organelor centrale bisericești sunt obligatorii pentru întreaga Biserică Ortodoxă Română.

Patriarhul este Întâiul Stătător între ierarhii Bisericii Ortodoxe Române și are titulatura: „*Preafericirea Sa, Preafericitul Părinte (N), Arhiepiscopul Bucureștilor, Mitropolitul Munteniei și Dobrogei, Locțiitor al tronului Cezareei Capadociei și Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române sau Patriarhul României*”. În exercitarea atribuțiilor sale executive, Patriarhul este ajutat de către Episcopii–Vicari Patriarhali și Administrația Patriarhală, prin Cancelaria Sfântului Sinod și prin celelalte sectoare de activitate.

Sub raportul orânduirii canonice și administrative, Biserica Ortodoxă Română, organizată ca Patriarhie, cuprinde: *mitropolii*, alcătuite din mai multe eparhii (episcopii sau arhiepiscopii), care sunt conduse de către un mitropolit, *arhiepiscopii și episcopii*, ca unități administrative bisericești teritoriale alcătuite din unități bisericești locale (protopopiate, parohii, mănăstiri, schituri), conduse după caz de episcop sau arhiepiscop, având *organe administrative eparhiale proprii*. Astfel, în cadrul fiecărei eparhii (episcopie sau arhiepiscopie) funcționează *Adunarea eparhială*, ca organ deliberativ pentru toate problemele ei bisericești, administrative, culturale și economice și care se compune din reprezentanții clerului și credincioșilor, în proporție de o treime clerici, respectiv două treimi mireni. Organul

executiv al Adunării eparhiale este *Consiliul eparhial*, din care fac parte arhiepiscopul (episcopul) locului, episcopul-vicar sau arhiereul-vicar, vicarul administrativ eparhial și consilierii administrativi ca membri permanenți, precum și nouă membri (trei clerici și șase mireni), aleși de către Adunarea eparhială din rândurile ei, cu un mandat de 4 ani.

Protopopiatul (protoieria) este o circumscripție administrativ bisericească, care cuprinde mai multe parohii din aceeași eparhie, întinderea lor teritorială fiind stabilită de Adunarea eparhială. Acestea sunt conduse de un *protopop*, care este organul de legătură între parohie și eparhie și care veghează în teritoriul ei buna desfășurare a activității pastorale, misionare și administrativ-gospodărești a preoților și a parohiilor.

Parohia, ca unitate de bază a Bisericii, este comunitatea bisericească a credincioșilor, clerici și mireni, așezați pe un anumit teritoriu sub conducerea unui preot. Are ca organ deliberativ *Adunarea parohială*, alcătuită din toți bărbații majori din parohie, iar ca organul executiv *Consiliul parohial* ales de Adunarea parohială pe o durată de patru ani. Adunarea parohială alege și *Comitetul parohial*, care are atribuții sociale, misionare, culturale, de tineret și administrativ-gospodărești.

Mănăstirea este un așezământ în care trăiește o comunitate religioasă de călugări sau de călugărițe, hotărâți a-și consacra viața rugăciunii, sărăciei, înfrânării și ascultării. Conducătorul oricărei mănăstirii este chiriarhul (episcopul) locului, reprezentat de stareț (stareță), care este ajutat în conducerea mănăstirii de soborul mănăstiresc, consiliul duhovnicesc și de învățătură, consiliul economic și consiliul de disciplină.

La 1 martie 2008, situația Bisericii Ortodoxe Române în cifre și date se prezenta astfel:

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române este alcătuit din 52 de ierarhi; numărul eparhiilor de pe teritoriul țării se ridică la 28; în cele 15.218 lăcașuri de cult (dintre care circa 3.900 sunt clasificate în patrimoniu național ca monumente istorice), grupate în 174 protopopiate, își desfășoară activitatea 14.513 preoți; viața monahală se desfășoară în 637 așezăminte monahale (444 mănăstiri, 184 schituri, 9 metocuri), în care trăiesc 2.910 călugări și 5.177 călugărițe.

Învățământul teologic preuniversitar se desfășoară, în cadrul Patriarhiei Române, în: 11 școli de cântăreți bisericești cu 493 elevi; 33 seminarii teologice ortodoxe liceale, 3 licee teologice ortodoxe și 3 licee pedagogice cu clase de profil teologic, în care își desfășoară activitatea didactică 799 profesori și au fost școlarizați, la nivelul anului 2007, 6.485 elevi. În Patriarhia Română funcționează, de asemenea, 2 școli postliceale teologico-sanitare, în regim de autofinanțare.

Învățământul teologic superior este reprezentat prin 11 facultăți de teologie și 4 departamente de teologie, incluse în cadrul altor facultăți. Studiile sunt structurate conform învățământului universitar, pe trei trepte: Licență (4 ani pentru specializarea Teologie Pastorală și 3 ani pentru celelalte specializări), Masterat (2 ani) și Doctorat (3 ani). La Licență, studiile sunt organizate pe 4 specializări: Teologie Pastorală, Teologie Didactică, Teologie Socială și Artă Sacră. În anul universitar 2006–2007, au fost școlarizați 9.365 studenți. Cursurile de Masterat sunt organizate la 12 facultăți (1.942 masteranzi), iar studiile de Doctorat se organizează în cinci centre universitare (450 doctoranzi). Cifra generală de școlarizare, în cadrul învățământului teologic universitar, este de 11.757 studenți. Numărul cadrelor didactice care au activat în cadrul învățământului teologic superior, în cursul anului universitar 2006–2007, se ridică la 433.

În Patriarhia Română funcționează, în prezent, **275 muzee și colecții muzeale** și 42 de *centre de ocrotire a patrimoniului cultural*. În cadrul Sectorului Patrimoniul Cultural a luat ființă, în 2007, Centrul de Pregătire pentru Patrimoniul Patriarhiei Române, ale cărui diplome au recunoaștere pe plan național.

Sub aspectul **activității editoriale și publicistice**, la nivelul anului 2007, apăreau 111 titluri de reviste și publicații periodice bisericesti centrale, eparhiale, parohiale și mănăstirești. În anul 2006 au fost publicate 52 de titluri de carte teologică religioasă, de istorie și spiritualitate creștină la Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, și 335 de titluri publicate de cele 26 de edituri eparhiale.

Buletinul Oficial al Patriarhiei Române este „*Biserica Ortodoxă Română*” și apare de 123 ani. Reviste de studii și cercetări teologice importante sunt: la București – „*Studii Teologice*”, „*Ortodoxia*”, „*Glasul Bisericii*” și „*Vestitorul Ortodoxiei*”; la Iași – „*Teologie și Viață*” și „*Candela Moldovei*”; la Sibiu – „*Revista Teologică*” și „*Telegraful Român*” (apare de 143 ani); la Craiova – „*Mitropolia Olteniei*” și „*Cetatea creștină*”; la Timișoara – „*Altarul Banatului*” și „*Învieerea*”; la Cluj-Napoca – „*Renașterea*” etc.

În cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române există valoroase biblioteci, dintre care menționăm: Biblioteca Sfântului Sinod, Biblioteca Palatului Patriarhal și bibliotecile de la mănăstirile Neamț și Cernica, precum și bibliotecile Facultăților de Teologie din București, Iași și Sibiu.

În cursul anului 2007, Biserica Ortodoxă a realizat un pas important în dezvoltarea **mijloacelor mediatice proprii**. La 27 octombrie 2007 a fost înființat, și apoi inaugurat, Centrul de presă „Basilica” al Patriarhiei Române, care cuprinde: postul de televiziune *Trinitas TV*, postul de *Radio Trinitas*,

cotidianul „Ziarul Lumina” împreună cu săptămânalul „Lumina de Duminică”, agenția de știri „Basilica” și Biroul de Presă.

În luna septembrie 2007 s-a decis organizarea Televiziunii *Trinitas* a Patriarhiei Române în Palatul Patriarhiei. Pe data de 27 octombrie 2007, în urma slujbei de sfințire, a fost realizată prima transmisiune directă din studioul *Trinitas* TV. Televiziunea *Trinitas* este un post non-comercial, prin urmare fără nici un fel de venituri din publicitate, fiind finanțat de către Patriarhia Română, eparhii, protopopiate, parohii, mănăstiri, precum și de către diferiți sponsori.

După 1989, Biserica Ortodoxă Română și-a reluat activitatea de *asistență religioasă în armată, penitenciare, spitale și în așezămintele filantropice* (orfelinate, azile de bătrâni etc.).

La 1 ianuarie 2008, asistența religioasă în unitățile militare, penitenciare, spitale și așezăminte de ocrotire socială este asigurată de un număr de 507 de preoți, dintre care: 143 în unități militare și penitenciare, iar 364 în spitale și așezăminte de ocrotire socială. În toate unitățile menționate mai sus, există în prezent un număr de 403 biserici și capele, altele 50 aflându-se în diferite stadii de construcție și amenajare.

La nivelul celor 28 de eparhii din țară, *activitatea social-filantropică* este asigurată de un număr de 716 persoane, după cum urmează: 24 consilieri sociali, 29 inspectori eparhiali, 192 asistenți sociali teologi sau cu studii de specialitate, 123 preoți misionari și 63 de lucrători sociali, 28 voluntari și 257 din alte categorii de personal. În cuprinsul Patriarhiei Române funcționează un număr de 339 așezăminte social-filantropice, dintre care: 121 așezăminte pentru copii, 35 așezăminte pentru vârstnici, 106 cantine și brutării sociale, 42 cabinete medicale și farmacii sociale, 10 centre de diagnostic și tratament pentru persoane cu nevoi speciale, 9 centre de consiliere, 2 centre pentru victimele traficului și 14 centre pentru asistența familiilor în dificultate. De serviciile și proiectele sociale desfășurate astfel în cele 28 de eparhii, în anul 2007, au beneficiat peste 268.511 persoane și familii, din care: 93.408 copii din așezămintele sociale ale Bisericii, ale statului, în special din familii sărace și fără posibilități de întreținere, 17.546 persoane cu dizabilități, cu deficiențe de vorbire, vedere și auz, consumatori de droguri sau alte tipuri de dependențe, persoane infectate cu hiv/sida, victime ale traficului și delincvenți, 84.288 persoane vârstnice din așezămintele de protecție socială bisericești, din centrele sociale de tranzit și adăposturi de noapte, precum și 73.269 familii sărace, fără posibilități materiale sau adăpost, tineri, studenți, șomeri, deținuți eliberați sau victime ale inundațiilor. În data de 2 octombrie 2007, Patriarhia Română și Guvernul României au semnat un important act de colaborare, respectiv Protocolul de

Cooperare în domeniul Incluziunii Sociale, în scopul reglementării acțiunilor de cooperare în domeniul incluziunii sociale.

Redobândirea deplinei libertăți religioase, după Revoluția din decembrie 1989, a permis reînființarea sau reactivarea unor **asociații și fundații religioase** și implicarea lor în sprijinirea lucrării misionare, caritative și culturale a Bisericii. Astfel, au fost reactivate, cu aprobarea Sfântului Sinod, *Oastea Domnului* (înființată de preotul Iosif Trifa în anul 1926, la Sibiu), *Frăția Ortodoxă Română și Societatea Națională a Femeilor Ortodoxe Române*. Au fost înființate alte organizații ortodoxe ca: *Liga Tineretului Ortodox și Asociația Studenților Creștini Ortodocși Români*. În cuprinsul eparhiilor Bisericii Ortodoxe Române au fost înființate numeroase asociații religioase, între care: *Sfântul Stelian* (București), *Sfântul Sava* (Buzău), *Civica* (Timișoara), *Sfântul Mare Mucenic Mina* (Constanța), *Precista Mare* (Roman), *Sfântul Nicolae* (Bacău și Sibiu), *Sfântul Grigorie Palama* (București), *Episcopul Grigore Leu* (București), *Fundația Episcopul Melchisedec* (Roman), *Asociația creștin-culturală Miron Cristea* (Sf. Gheorghe, jud. Covasna).

Biserica Ortodoxă Română întreține **relații ecumenice** cu aproape toate bisericile creștine din lume, în primul rând cu Bisericile ortodoxe surori. În acest context, au avut loc schimburi de vizite și contacte bilaterale la cel mai înalt nivel, atât cu Bisericile Ortodoxe surori, cât și cu Bisericile Ortodoxe Orientale, cu Biserica Romano-Catolică, cu Bisericile Protestante din Europa, cu Biserici din America, Asia și alte părți ale lumii, atât în cadrul organizațiilor bisericești europene și internaționale – Biserica Ortodoxă Română fiind membră a Consiliului Mondial (Ecumenic) al Bisericilor și a Conferinței Bisericilor Europene, a altor organizații creștine profilate pe anumite domenii de activitate (pentru tineret, pentru femei etc.) –, precum și în cadrul dialogurilor bilaterale internaționale dintre Biserica Ortodoxă și alte mari familii creștine (Ortodocși-Orientali, Catolici, Vechi Catolici, Anglicani, Lutherani, Reformați).

În jurul granițelor țării se afla câteva milioane de români ortodocși, organizați în următoarele **unități bisericești dependente canonic de Patriarhia Română**:

– **Mitropolia Basarabiei, Autonomă și de Stil Vechi și Exarhat al Plaiurilor**, cu sediul la Chișinău, în Republica Moldova (mitropolit este Petru Păduraru), reactivată la sânul Bisericii Ortodoxe Române prin hotărârea Sfântului Sinod din 1992, după o înstrăinare vremelnică impusă de condițiile vitrege postbelice. Are în componența sa următoarele eparhii: **Arhiepiscopia Chișinăului** (Chișinău), **Episcopia de Bălți** (Bălți), **Episcopia Basarabiei de Sud** (Cantemir) și **Episcopia ortodoxă a Dubăsarilor și a toată Transnistria** (Dubăsari).

– *Episcopia Daciei Felix*, cu sediul la Vârșeț (episcop este Daniil Parțoșeanul).

– *Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria*, cu sediul la Gyula (episcop este Siluan Mănuilă).

Pentru românii ortodocși *din cadrul Diasporei ortodoxe române funcționează dependent de Patriarhia Română:*

– *Mitropolia Ortodoxă Română a Europei Occidentale și Meridionale*, cu sediul la Paris (mitropolit este Iosif Pop). Cuprinde următoarele centre eparhiale: *Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Europei Occidentale* (Paris), *Episcopia Ortodoxă Română a Italiei* (Roma) și *Episcopia Ortodoxă Română a Spaniei și Portugaliei* (Madrid).

– *Mitropolia Ortodoxă Română a Germaniei, Europei Centrale și de Nord*, cu sediul la Berlin (mitropolit este Serafim Joantă), înființată în anul 1993 la cererea credincioșilor ortodocși români din acest spațiu geografic. Are în componența sa două centre: *Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Germaniei* (Nürnberg) și *Episcopia Ortodoxă a Europei de Nord* (Stocholm).

– *Arhiepiscopia Ortodoxă Română a celor două Americi*, cu sediul la Chicago (arhiepiscop este Nicolae Condrea).

– *Episcopia Ortodoxă Română a Australiei și Noii Zeelande*, cu sediul la Melbourne (episcop este Mihail Filimon).

Pe lângă aceste eparhii, mai funcționează și câteva reprezentanțe ale Patriarhiei Române: Așezămintele ortodoxe române de la Locurile Sfinte (Ierusalim, Iordan și Icrihon), Parohia ortodoxă română din Sofia (Bulgaria), Reprezentanța pe lângă instituțiile europene (Bruxelles).

Există, de asemenea, numeroase *comunități și așezăminte ortodoxe românești organizate în alte jurisdicții canonice ortodoxe*, dar care păstrează o strânsă legătură cu Biserica Ortodoxă Română: Episcopia Ortodoxă Română din America (condusă de arhiepiscopul Nathanael Pop); Parohiile ortodoxe române din Istanbul (Turcia), Cipru, și Johannesburg (Africa de Sud); Schiturile românești Prodromu și Lacu din Muntele Athos, precum și alte în curs de constituire.

MITROPOLIA MUNTENIEI ȘI A DOBROGEI

A fost înființată în anul 1359 sub titulatura de Mitropolia Ungrovlahiei, cu reședința la Curtea de Argeș. Primul mitropolit a fost Iachint (†1372). De-a lungul vremii, sediul mitropoliei s-a mutat de la Curtea de Argeș la Târgoviște (1517), iar apoi la București (1668), unde se află și în zilele noastre. Actuala denumire a fost adoptată după anul 1990. Are sediul în București, mitropolitul este totodată Arhiepiscop al Bucureștilor și Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române. În componența sa sunt următoarele eparhii:

Arhiepiscopia Bucureștilor, cu reședința în municipiul București, cuprinde municipiul București, jud. Ilfov și jud. Prahova; este organizată în 10 protopopiate cu 772 de parohii și 52 filii, cu un număr de 1.167 lăcașuri de cult parohiale și mănăstirești, dintre care aproximativ 400 sunt monumente istorice, în care slujesc 1089 de preoți.

Arhiepiscopia Tomisului. Înființată ca episcopie în anul 1923, a fost desființată în timpul comunismului, fiind reînființată ca arhiepiscopie în anul 1990. În componența ei intră 6 protopopiate, cu 299 de parohii, 368 lăcașuri de cult și 416 slujitori de cult, 12 mănăstiri și 4 schituri cu 240 de călugări, 15 unități de asistență socială, o facultate de teologie, 2 seminarii liceale teologice, un seminar teologic liceal monahal, o școală de cântăreți bisericești și o clasă cu specific teologic-sanitar (postliceală).

Arhiepiscopia Târgoviștei, cu reședința în municipiul Târgoviște, cuprinzând jud. Dâmbovița, a fost înființată în anul 1991, în vatra vechiului scaun mitropolitan al Țării Românești, poposit vremelnice la Târgoviște; este organizată în 5 protopopiate (Târgoviște Nord, Târgoviște Sud, Găești, Pucioasa și Titu). Pentru cele 328 de parohii sunt 420 de preoți care slujesc în cele 340 de lăcașuri de cult, dintre care 38 sunt monumente istorice. De asemenea există 8 mănăstiri și 2 schituri cu 178 călugări, o facultate de teologie la Târgoviște, un seminar teologic și o școală de cântăreți bisericești în Târgoviște.

Episcopia Argeșului și Muscelului. La Curtea de Argeș a ființat, la începuturile ei, Mitropolia Ungrovlahiei, apoi, aici a rămas doar sediul unei episcopii, desființată în timpul comunismului și reactivată în anul 1990. Este alcătuită din 7 protopopiate (Curtea de Argeș, Câmpulung Muscel, Pitești, Mioveni, Topoloveni, Costești), toate în județul Argeș, cu 523 parohii și 557 de lăcașuri de cult în care slujesc 685 preoți, 23 de mănăstiri și 7 schituri cu 290 de călugări, 11 unități de asistență socială, o facultate de teologie la Pitești, 2 seminarii teologice la Câmpulung Muscel și Curtea de Argeș și o școală de cântăreți bisericești la Curtea de Argeș.

Episcopia Buzăului și Vrancei. Datează din anul 1500, actuala denumire este din 2003. Este alcătuită din 7 protopopiate: Buzău I, Buzău II, Râmnicu Sărat și Pătărlagele, în județul Buzău, și Focșani I, Focșani II și Panciu în județul Vrancea. Cele 626 parohii au circa 700 biserici, în care slujesc 550 preoți. Există, de asemenea, 21 de mănăstiri, 9 schituri cu 336 de călugări, 2 seminarii teologice, la Buzău și mănăstirea Rătești, o școală de cântăreți bisericești la Buzău.

Episcopia Dunării de Jos, cu reședința în mun. Galați, cuprinzând jud. Galați și jud. Brăila, a fost înființată în anul 1864; este organizată în 8 protopopiate: Galați, Tecuci, Tg. Bujor, Nicorești și Covurlui în jud. Galați, și Brăila, Făurei și Însurăței în jud. Brăila, cu 390 parohii și 23 filii, cu un număr de 444 lăcașuri de cult parohiale și mănăstirești, între care 14 mo-

numente istorice, în care slujesc 492 preoți. Există de asemenea 10 mănăstiri și 287 de călugări, 23 unități de asistență socială, o facultate de teologie, litere și istorie la Galați, un seminar teologic liceal în Galați, 2 școli de cântăreți bisericești în Galați și Brăila și o școală postliceală sanitară în Brăila.

Episcopia Sloboziei și Călărașilor, cu reședința în mun. Slobozia, cuprinzând jud. Ialomița și jud. Călărași, a fost înființată în anul 1993; este organizată în 6 protopopiate: Ialomița, Fetești, Slobozia și Urziceni, în județul Ialomița, Oltenița și Lehliu în județul Călărași. Pentru cele 297 parohii și 22 filii sunt 380 preoți care slujesc în 348 biserici, dintre care 11 sunt monumente istorice. Există, de asemenea, 8 mănăstiri și 5 schituri cu 89 călugări, 7 unități de asistență socială, un seminar teologic liceal în Slobozia și o școală de cântăreți bisericești în Călărași.

Episcopia Alexandriei și Teleormanului. A fost înființată în anul 1996. Are în componență patru protopopiate: Alexandria, Videle, Roșiorii de Vede și Turnu Măgurele, toate în județul Teleorman. Pentru cele 264 parohii, 8 mănăstiri și 1 schit sunt 256 biserici (35 monumente istorice), în care slujesc 398 preoți. În cadrul eparhiei există o unitate de asistență socială și una de învățământ teologic liceal.

Episcopia Giurgiului, cu reședința în mun. Giurgiu, cuprinzând jud. Giurgiu, a fost înființată în anul 2000. Are în componență 4 protopopiate: Giurgiu, Bolintin, Herești, Mihăilești, cu 171 parohii și 194 lăcașuri de cult în care slujesc 234 preoți, 5 mănăstiri și 3 schituri cu 58 călugări, 2 așezăminte sociale și un seminar teologic la Giurgiu.

Episcopia Tulcii, cu reședința în municipiul Tulcea, a fost înființată în anul 2004, cuprinde jud. Tulcea. Are în componență 3 protopopiate, cu 122 parohii și 144 lăcașuri de cult în care slujesc 165 preoți, 14 mănăstiri și un seminar teologic la Tulcea.

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

A fost recunoscută de Patriarhia Ecumenică în anul 1401, cu Scaunul la Suceava, primul mitropolit fiind Iosif (†1416). În anul 1677, scaunul mitropolitan a fost mutat oficial de la Suceava la Iași, unde se află și în prezent, actuala denumire fiind adoptată în anul 1990. Mitropolitul Moldovei și Bucovinei este și Arhiepiscop al Iașilor. Mitropolia are în componența sa următoarele eparhii:

Arhiepiscopia Iașilor, cu reședința în mun. Iași, cuprinde jud. Iași, jud. Botoșani și jud. Neamț (fără protopopiatul Roman); este organizată în 12 protopopiate (Iași I, Iași II, Pașcani, Hârlău, Botoșani, Dorohoi, Darabani,

Săveni, Roznov, Piatra–Neamț, Târgul Neamț, Ceahlău) cu 1.164 parohii în care slujesc 1.006 preoți. Tot în cadrul arhiepiscopiei găsim și 90 mănăstiri și schituri. Sub aspect cultural, în cadrul arhiepiscopiei funcționează o facultate de Teologie, 6 Seminarii teologice liceale, 4 Școli de cântăreți și 6 instituții culturale. O preocupare deosebită a Arhiepiscopiei Iașilor este reprezentată de misiunea social-caritativă a Bisericii, în acest sens funcționând 27 unități sociale.

Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, cu reședința în municipiul Suceava, cuprinzând jud. Suceava, a fost reînființată în anul 1990 în vatra vechiului Scaun al Mitropoliei Moldovei și Sucevei; este alcătuită din 4 protopopiate: Suceava, Câmpulung Moldovenesc, Rădăuți și Fălticeni. Acestea au 395 parohii cu 504 biserici (56 monumente istorice) în care slujesc 516 preoți. Tot în cuprinsul Arhiepiscopiei Sucevei întâlnim și un număr de 38 de mănăstiri și schituri, 2 instituții de învățământ (un seminar teologic liceal la Suceava și o școală de cântăreți la Dumbrăveni) și 6 centre social-caritative.

Episcopia Romanului, cu reședința în municipiul Roman, datează de la începutul sec. XV. Are în componență 5 protopopiate: Roman (județul Neamț), Bacău I, Bacău II, Moinești și Onești (județul Bacău), cu 392 parohii și 589 lăcașuri de cult în care slujesc circa 500 preoți. În cele 20 mănăstiri și 7 schituri viețuiesc 405 călugări. Mai există, în cadrul eparhiei, 9 unități de asistență socială, un seminar teologic liceal și o școală de cântăreți bisericești la Roman.

Episcopia Hușilor. A fost întemeiată în anul 1598, apoi, după ce în timpul comunismului fusese desființată, a fost reactivată în anul 1996. Cuprinde cinci protopopiate: Huși, Bârlad, Vaslui, Negrești și Fălciu, cu 301 parohii, 500 lăcașuri de cult, 16 mănăstiri și schituri, 254 preoți, 250 de călugări, un liceu teologic, o școală pentru cântăreți bisericești și o unitate de asistență socială.

MITROPOLIA ARDEALULUI

Mitropolia românilor transilvăneni datează din a doua jumătate a sec. XVI. Primul mitropolit a fost Eftimie. La sfârșitul sec. XVII, Mitropolia Ortodoxă de la Alba Iulia își încetează activitatea odată cu trecerea mitropolitului Atanasie Anghel, urmat de o parte din cler și credincioși, la Biserica Catolică. Mitropolia Ortodoxă din Ardeal va fi reînființată abia în anul 1864, cu reședința la Sibiu, primul mitropolit fiind Andrei Șaguna. Mitropolitul Ardealului este și Arhiepiscopul Sibiului.

Arhiepiscopia Sibiului. cu reședința în mun. Sibiu, a fost înființată, ca episcopie, în anul 1761. Este alcătuită din zece protopopiate: Sibiu, Mediaș, Agnita, Săliște și Avrig, în județul Sibiu, Brașov, Făgăraș, Rupea, Bran-Zărnești și Săcele în județul Brașov. În cele 517 parohii sunt 472 lăcașuri de cult, în care slujesc circa 473 preoți. În cuprinsul arhiepiscopiei există 12 mănăstiri și 16 schituri cu 195 călugări, 5 unități de asistență socială, o facultate de teologie la Sibiu, două seminarii teologice la Brașov și Făgăraș.

Episcopia Covasnei și Harghitei. cu reședința în municipiul Miercurea Ciuc, a fost înființată în anul 1994 și cuprinde jud. Harghita și jud. Covasna; este organizată în 2 protopopiate, Miercurea Ciuc (județul Harghita) și Sfântu Gheorghe (județul Covasna), care au 120 parohii și 141 lăcașuri de cult (47 sunt monumente istorice) în care slujesc 112 de preoți, 8 mănăstiri și 2 schituri cu 128 de călugări, și clase cu profil filologic-teologic în cadrul Liceului „Mihai Eminescu” din Toplița.

MITROPOLIA CLUJULUI, ALBEI, CRIȘANEI ȘI MARAMUREȘULUI

Mitropolia a fost înființată în anul 2006; sediul se află în municipiul Cluj-Napoca; mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului este și Arhiepiscopului Vadului, Feleacului și Clujului.

Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului. cu reședința în municipiul Cluj-Napoca, a fost înființată la 18 iulie 1921, în vatra vechii episcopii a Vadului, atestată documentar din prima jumătate a sec. al XVI-lea și cuprinde jud. Cluj și Bistrița-Năsăud; este organizată în 8 protopopiate: Cluj I, Cluj II, Dej, Turda, Huedin și Gherla (județul Cluj) și Bistrița și Năsăud (județul Bistrița Năsăud) cu 540 parohii, 118 filii și 713 biserici (166 sunt monumente istorice), în care slujesc 594 preoți; mai există 23 de mănăstiri și 1 schit cu 234 de călugări, 8 unități de asistență socială, o facultate de teologie în Cluj-Napoca și un seminar teologic liceal în Cluj Napoca.

Arhiepiscopia Alba Iulia. cu reședința în municipiul Alba Iulia, a fost reînființată în anul 1975, iar în anul 1998 ridicată la rangul de arhiepiscopie. Are în componență 10 protopopiate: Alba Iulia, Aiud, Blaj, Câmpeni și Sebeș, în județul Alba, și Târgu Mureș, Luduș, Reghin, Sighișoara și Târnaveni în județul Mureș. Arhiepiscopia are 630 parohii și 773 biserici (127 sunt monumente istorice) în care slujesc 637 preoți, 28 de mănăstiri și 6 schituri cu 341 de călugări, 16 unități de asistență socială, o facultate de teologie la Alba Iulia, un seminar teologic liceal la Alba Iulia, 2 clase cu specific teologic-sanitar postliceal (Târgu Mureș și Aiud).

Episcopia Ortodoxă Română a Oradiei. A fost reînființată în anul 1920, după ce timp de 200 de ani (1692-1920) nu mai funcționase. Nu se cunoaște data întemeierii. Cuprinde patru protopopiate: Oradea, Beiuș, Marghita și Tinca (în județul Bihor). Episcopia are 373 parohii, 42 filii și 464 biserici, din care 79 sunt monumente istorice, în care slujesc 396 preoți; 4 mănăstiri, 4 schituri, 91 de călugări, 9 unități de asistență socială. Pentru pregătirea personalului episcopia are o facultate de teologie la Oradea și două seminarii teologice, la Oradea și la Beiuș.

Episcopia Ortodoxă Română a Maramuresului și Sătmărilor. Înființată în anul 1937, cu sediul la Sighet, desființată în timpul regimului comunist și reînființată în anul 1990, cu sediul în Baia Mare, este organizată în 8 protopopiate: Baia Mare, Satu Mare, Sighet, Tg. Lăpuș, Chioar, Vișeu, Oaș și Carei, având 461 parohii și 34 filii, 27 mănăstiri, 7 schituri, cu un număr de 518 lăcașuri de cult parohiale și mănăstirești, între care numeroase monumente istorice, în care slujesc 561 preoți.

Episcopia Sălajului. Înființată prin dispoziția Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române dată în ședința de lucru din 22.10.2007, cu reședința la Zalău, are 3 protopopiate: Zalău, Șimleu și Jibou (în județul Sălaj), 209 parohii, 50 filii și 267 biserici din care 74 sunt monumente istorice, în care slujesc 219 preoți; 5 mănăstiri, 2 schituri, 40 de călugări, 5 unități de asistență socială și un seminar teologic la Zalău.

MITROPOLIA OLTENIEI

Mitropolia Olteniei, ca succesoare a Mitropoliei Severinului, atestată încă din anul 1370, cu sediul la Severin, mutată după o scurtă existență la Râmnicu Vâlcea ca Episcopie a Râmnicului – Noului Severin, a fost reînființată ca mitropolie în anul 1939, cu sediul la Craiova, desființată în aprilie 1945 și reînființată în anul 1949 prin strădaniile Patriarhului Justinian. Mitropolitul Olteniei este și Arhiepiscopul Craiovei. Mitropolia cuprinde eparhiile:

Arhiepiscopia Craiovei. Cu reședința în mun. Craiova, a fost înființată în anul 1947 și cuprinde jud. Dolj și jud. Gorj. Are șapte protopopiate: Băilești, Craiova I și Craiova II (în județul Dolj), Târgu Jiu și Cărbunești (în județul Gorj) și Drobeta Turnu Severin și Strehaia (în județul Mehedinți). Arhiepiscopia are 787 parohii, în care slujesc cca. 700 preoți.

Episcopia Râmnicului. Are sediul la Râmnicu Vâlcea, atestată istoric din primii ani ai sec. XVI, și este formată din șapte protopopiate: Râmnicu

Vâlcea, Drăgășani și Horezu (în județul Vâlcea), Slatina, Caracal și Corabia (în județul Olt). Episcopia are 641 parohii și 1.157 lăcașuri de cult în care slujesc 727 preoți, 16 mănăstiri și 12 schituri cu 558 călugări, 10 unități de asistență socială, un seminar teologic la Râmnicu Vâlcea.

Episcopia Severinului și Strehaiei, cu reședința în municipiul Drobeta Turnu Severin, a fost înființată în anul 2003, pe vatra vechii Mitropolii a Severinului și vechii Episcopii a Strehaiei, și cuprinde jud. Mehedinți; este organizată în 5 protopopiate, Drobeta I, Drobeta II, Strehaia, Vânu Mare și Baia de Aramă, cu 198 de parohii în care slujesc 195 de preoți, 5 mănăstiri cu 36 de călugări, 4 unități de asistență socială, o școală de cântăreți bisericești la Drobeta Turnu Severin și un seminar teologic liceal în Drobeta Turnu Severin.

Episcopia Slatinei, cu reședința în municipiul Slatina, a fost înființată în anul 2004, cuprinde jud. Olt, este organizată în 4 protopopiate (Slatina I, Slatina II, Caracal, Corabia), are 359 de parohii deservite de 423 de preoți, și 7 mănăstiri.

MITROPOLIA BANATULUI

A fost înființată în 27 aprilie 1947, pe vatra vechii Mitropolii atestată documentar încă de la începutul sec. al XVII-lea, unde păstorise mitropolitul Iosif cel Sfânt (de la Partoș), devenită apoi episcopie până la dispariția sa spre jumătatea sec. al XIX-lea. Mitropolitul Banatului este și Arhiepiscop de Timișoara. Mitropolia cuprinde următoarele eparhii :

Arhiepiscopia Timișoarei, cu reședința în municipiul Timișoara, a fost reînființată în anul 1939 și cuprinde jud. Timiș; are în componență 5 protopopiate: Timișoara, Deta, Făget, Sănnicolau Mare și Lugoj, 270 parohii, 72 filii și 326 biserici (din care 37 sunt monumente istorice) în care slujesc 328 preoți și diaconi, 7 mănăstiri și 2 schituri cu 72 călugări și călugărițe, 11 unități de asistență socială, o facultate de teologie la Timișoara și un liceu teologic în Timișoara.

Episcopia Aradului, Ienopolei, Hălmagiului și Hunedoarei. A fost înființată în anul 1706. Cuprinde nouă protopopiate: Arad, Lipova, Ineu și Sebiș, (în județul Arad), Brad, Deva, Hațeg, Orăștie și Petroșani (în județul Hunedoara). Eparhia are 507 parohii (cu 529 biserici), 297 filii (cu 290 biserici) în care slujesc 564 preoți și diaconi, 5 mănăstiri și 10 schituri cu 236 călugări și călugărițe, o facultate de teologie la Arad și doua licee teologice.

Episcopia Caransebeșului, cu reședința în municipiul Caransebeș; atestată încă din sec. al XVII-lea, în anul 1865 episcopia este reînființată printr-o diplomă a împăratului Francisc Iosif. Desființată în 1949, a fost reînființată în anul 1994. Este formată din patru protopopiate din județul Caraș Severin: Caransebeș, Reșița, Oravița și Băile Herculane. Episcopia are 200 parohii, 26 filii și 226 biserici (din care 28 sunt monumente istorice) în care slujesc 247 preoți, 8 mănăstiri și 10 schituri cu 103 călugări și călugărițe, 5 unități de asistență socială, o facultate de teologie și un liceu teologic în Caransebeș.

VICARIATUL ORTODOX UCRAINEAN

Până la interzicerea Bisericii Greco Catolice în anul 1948, minoritatea ucraineană din România era, în majoritate, de această religie. După acest an, credincioșii ucraineni, trecuți la ortodoxie, au fost organizați într un Vicariat cu sediul la Sighetul Marmației (județul Maramureș), care cuprinde parohii din Maramureș, Transilvania, Crișana și Banat.

În anul 1952, Vicariatul Ortodox Ucrainean a fost transformat în protopopiat ortodox ucrainean de coordonare, cu sediul în comuna Poienile de Sub Munte, județul Maramureș, aflat în subordinea Episcopiei Ortodoxe Cluj. În această organizare, protopopiatul a funcționat până în anul 1990, primind anual donații financiare de la Patriarhia Ortodoxă Română.

După decembrie 1989, s-a reînființat Vicariatul Ortodox Ucrainean, cu sediul la Sighet, organizat în două protopopiate: Sighet și Lugoj (jud. Timiș), care cuprind 33 de parohii cu 33 de lăcașuri de cult în care slujesc 27 de preoți și o mănăstire de maici la Rona de Sus, jud. Maramureș. Numărul credincioșilor este de circa 53.300. Canonic, vicariatul este sub jurisdicția Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române: din punct de vedere administrativ este autonom.

Specific credincioșilor ucraineni este folosirea calendarului pe stil vechi.

EPISCOPIA ORTODOXĂ SÂRBĂ de TIMIȘOARA

Pentru credincioșii ortodocși sârbi din județele Arad, Caraș-Severin, Mehedinți și Timiș funcționează Episcopia Ortodoxă Sârbă, cu sediul la Timișoara. Acesta a funcționat ca episcopie începând cu secolul XVI, când, pentru prima dată, se găsesc măturii scrise despre aceasta în documentele vremii, și până în timpul regimului comunist, când instituția a fost coborâtă la rang de Vicariat. După primul război mondial, comunitatea bisericească a ortodocșilor sârbi din Banat este condusă de arhieriei-administratori numiți de Biserica Ortodoxă Sârbă, cu acordul statului român. Arhiepiscopul numește un locțiitor arhieresc care conduce Episcopia.

În prezent funcționează ca Episcopie Ortodoxă Sârbă de Timișoara, având un post de episcop, actualmente ocupat de un episcop-administrator numit de Patriarhia Ortodoxă Sârbă Belgrad, iar acesta are ca locțiitor un Vicar administrativ. Preoții și candidații la preoție, în marea lor majoritate, urmează studiile în Serbia (la seminarele și facultățile de Teologie Ortodoxă Sârbă), iar o parte din aceștia urmează cursurile facultăților de Teologie Ortodoxă din România.

Ca structură administrativă vicariatul este organizat și funcționează în 3 protopopiate (Arad, Socol, Timișoara), având în total 56 de parohii.

În afară de cele 56 de parohii ortodoxe sârbe, există și 5 mănăstiri: *mănăstirea Baziaș (un viețuitor)*, *mănăstirea Zlatița* (fără viețuitori), *Mănăstirea Cusici*, fără viețuitori, *mănăstirea Sf. Gheorghe* (o viețuitoare), *mănăstirea Bezdin* (o viețuitoare).

Pe lângă fiecare parohie există un Comitet de conducere care îl ajută pe preot la rezolvarea problemelor administrativ-bisericești. Credincioșii ortodocși sârbi au menținut calendarul Iulian (stilul vechi).

Numărul credincioșilor este de circa 26.000.

BISERICA CATOLICĂ

Biserica catolică exercită jurisdicția ecleziastică în întreaga lume asupra a circa un miliard de credincioși și are ca bază de administrație temporală un regim de stat independent - Cetatea Sfântă a Vaticanului. Acest stat, creat în forma actuală prin Tratatul de la Lateran, încheiate în anul 1929 între Italia și Sfântul Scaun, dispune de un teritoriu (44 ha.) în Roma, este membru al O.N.U. și a fost recunoscut ca atare de marea majoritate a țărilor lumii.

Raporturile Bisericii Catolice din țara noastră cu Statul român au fost relementate de *Concordatul între România și Vatican*, ratificat în anul 1929, denunțat unilateral în anul 1948 de statul român.

Din anul 1990, România a reluat relațiile diplomatice cu Vaticanul.

Din punct de vedere doctrinar, Biserica Catolică are la bază, ca și Biserica Ortodoxă, Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție și, ca urmare, principalele dogme și învățături ale acestor două biserici sunt comune. Deosebirea dogmatică principală față de Biserica Ortodoxă sunt următoarele: conducătorul Bisericii Catolice este Papa (cu autoritate dogmatică infailibilă), existența purgatorului, Sfântul Duh purcede atât de la Dumnezeu-Tatăl, cât și de la Dumnezeu-Fiul (Filioque), împărțășania se face cu pâine nedospită (ostie).

Biserica Catolică nu este o Biserică omogenă, uniformă, cu un singur rit și o unică disciplină. Alături de ritul sau tradiția romană majoritară, exprimată astăzi în limbile naționale, există catolici de rit bizantin (albanezi, arabi, bieloruși, gruzini, români, slovaci, ucraineni, unguri), de rit caldeean, de rit armean, de rit alexandrin (copți și etiopieni) și de rit antiohian (sirieni și maroniți).

În România există catolici de rit roman (Biserica Romano-Catolică), catolici de rit bizantin (Biserica Română Unită cu Roma-Greco-Catolică) și un număr foarte mic de credincioși de rit armean.

Forul de conducere al tuturor credincioșilor catolici din România este, conform *Codicelui de Drept Canonic*, în vigoare din 1984, Conferința Episcopală care reunește atât episcopii titulari romano-catolici, cât și pe cei greco-catolici.

a. BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA, GRECO-CATOLICĂ

Această biserică a luat naștere în Transilvania la sfârșitul sec. al XVII-lea prin unirea cu Biserica Catolică a unei părți a românilor ortodocși.

În condițiile declinului puterii otomane și expansiunii Imperiului Habsburgic, care la sfârșitul secolului al XVII-lea a anexat Transilvania, protes-

tantismul, dominant în timpul principatului transilvan sub suzeranitate otomană, își pierde din influență, iar catolicismul, religia Imperiului Habsburgic, este în ascensiune. Diploma leopoldină emisă de Împăratul Leopold I, în 1691, recunoaște drepturile celor patru religii recepte (catolică, lutherană, calvină și unitariană), precum și privilegiile celor trei națiuni (unguri, sași și secui). În 1692, împăratul confirmă preoților ortodocși, care acceptă unirea cu Roma, aceleași drepturi de care se bucura clerul romano-catolic, iar prin diploma din 1698 acordă românilor posibilitatea de a trece la oricare dintre cele patru religii recepte.

Datorită situației economice grele în care se aflau românii, cei mai mulți aflați în stare de iobăgie, a lipsei drepturilor politice și religioase (Biserica Ortodoxă avea statut de religie tolerată), aceste promisiuni au dat rezultate. Sinodul de la Alba Iulia, convocat în anul 1697 de către mitropolitul ortodox Atanasie Anghel, a acceptat cele patru principii obligatorii ale unirii cu Roma: recunoașterea supremației papale, existența purgatorului, împărțirea cu azimă și Filioque. Prin primirea acestor condiții se garanta românilor uniți păstrarea ritualului tradițional, respectarea sărbătorilor ortodoxe, alegerea episcopilor de către sinod (urmând să fie după aceea recunoscuți de Papă și împărat), egalitatea în drepturi a clerului și a credincioșilor uniți cu clerul și credincioșii Bisericii Catolice. Aceste drepturi au fost confirmate în două diplome ale împăratului (1699-1701) dar, din păcate, ele n-au fost respectate decât în mică măsură.

Între uniți și Biserica ortodoxă au apărut neînțelegeri. Mitropolitul Atanasie Anghel, care, după ce a realizat unirea, a fost confirmat de Biserica Catolică doar ca episcop, a fost excomunicat de către Mitropolitul Țării Românești. Cu toate presiunile și constrângerile, mulți români transilvăneni au refuzat unirea, au fost chiar revolte împotriva acesteia, ca cea condusă de călugărul Sofronie de la Cioara, în anul 1759. Pentru aplanarea acestor conflicte și înăbușirea revoltelor a fost trimis cu trupe, în Transilvania, în anul 1761, generalul austriac Bukow. Acesta, făcând exces de zel, a distrus numeroase biserici și mănăstiri ortodoxe.

Prima episcopie a românilor uniți și-a avut sediul, până în anul 1721, la Alba Iulia, apoi s-a mutat pentru scurt timp la Făgăraș, iar din anul 1737 s-a instalat definitiv la Blaj. Treptat, au fost create și alte episcopii unite: în anul 1777 s-a înființat episcopia de la Oradea, în anul 1853 au fost create episcopiile de la Gherla (în 1930 s-a mutat la Cluj) și Lugoj, iar Episcopia de la Blaj a fost ridicată la rangul de Arhiepiscopie și Mitropolie de Alba-Iulia și Făgăraș. După încheierea Concordatului dintre statul român și Vatican în anul 1930 s-a organizat Episcopia Maramureșului, cu sediul la Baia Mare.

Pentru consolidarea unirii cu Roma episcopii uniți au folosit mult ordinele și congregațiile călugărești. Au fost înființate ordine greco-catolice,

dintre care un rol însemnat de-a lungul istoriei acestei biserici l-a avut **Ordinul Sfântul Vasile cel Mare**, ordin călugăresc care se conduce după normele prescrise de acest Părinte al Bisericii.

Ca urmare a unirii, numeroși tineri greco-catolici au avut posibilitatea să studieze la Roma și la alte universități catolice occidentale. Întorși acasă, aceștia au avut o contribuție importantă la dezvoltarea culturii românești, la formarea conștiinței naționale a românilor și la lupta acestora pentru păstrarea ființei naționale.

Printre personalitățile de seamă ale acestei Biserici menționăm pe episcopul Ioan Inochentie Micu-Klein, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Samuel Micu, Timotei Cipariu, Simion Bărnuțiu, Alexandru Papiu Ilarian.

O consecință pozitivă a unirii a fost și dezvoltarea învățământului, atât a celui teologic, cât și a celui general. Încă din 1734 s-a înființat la Blaj un seminar teologic greco-catolic, care este transformat, în 1853, în institut teologic. Școli greco-catolice de valoare au fost create la Oradea, Gherla, Cluj și Lugoj.

De-a lungul timpului, în momentele importante ale istoriei românilor din Transilvania (Revoluția de 1848, lupta memorandiștilor, conducătorii celor două biserici românești au conlucrat fructuos pentru promovarea intereselor românilor și pentru apărarea ființei naționale românești. La 1 Decembrie 1918, actul unirii Transilvaniei cu patria mamă a fost citit de episcopul greco-catolic Iuliu Hossu, viitor cardinal, asistat de episcopul ortodox de Caransebeș, Miron Cristea, viitorul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, care s-au îmbrățișat în fața mulțimii adunate la Alba Iulia și au declarat înțelegere frățească.

După unirea Transilvaniei cu România, Biserica Română Unită cu Roma a devenit unul din cultele însemnate din țară. De altfel, conform recensământului din anul 1930, credincioșii greco-catolici reprezentau 7,9 % din populația țării. Din aceste motive, având în vedere și rolul jucat în istorie de această biserică, Constituția României din anul 1923 stipula că „Biserica Ortodoxă Română este **biserica dominantă**, iar cea greco-catolică are întâietate față de celelalte culte”, ambele fiind declarate **biserici naționale**. Statutul juridic al Bisericii greco-catolice și relațiile sale cu statul român au fost mai bine precizate prin Concordatul dintre Vatican și România (1927-1929). Documentul prevedea existența în România a trei rituri catolice: grec, latin și armean. Pentru ritul grec se stipula următoarea structură organizatorică: o mitropolie la Blaj, cu patru dieceze sufragane: Oradea, Lugoj, Cluj - Gherla și Maramureș.

În activitatea sa, Biserica greco-catolică a fost sprijinită de asociații ale laicatatului. În 1928 a luat ființă Asociația Generală a Românilor Uniți

(AGRU). Studenții greco-catolici au întemeiat Asociația Studenților Transilvăneni Români Uniți (ASTRU), iar femeile Asociația Femeilor Române Unite (AFRU).

După instaurarea dictaturii comuniste, în anul 1948, Biserica Română Unită cu Roma a fost scoasă în afara legii. În acel moment ea avea, după propriile aprecieri, circa 1,8 milioane de credincioși, aproximativ 2.500 de biserici cu 1.700 preoți, o academic teologică, trei seminarii teologice, mănăstiri și școli confesionale.

Conform Decretului nr. 358 din 1 decembrie 1948, bunurile sale au fost preluate de către stat, iar bisericile și casele parohiale au fost atribuite Bisericii Ortodoxe Române.

Autoritățile comuniste au arestat și condamnat pe toți episcopii și pe acei preoți care s-au opus desființării Bisericii Române Unite cu Roma. În ciuda acestui fapt, Biserica Greco-Catolică și-a continuat activitatea datorită episcopilor hirotoniți clandestin (în locul celor arestați) și preoților rămași în rezistență. Această activitate consta în liturghii oficiate în locuințe particulare, în înmormântări după ritul greco-catolic, în hirotoniri de noi preoți, botezuri, cateheză, pastorație.

După Revoluția din decembrie 1989, una din primele măsuri adoptate de Consiliul Frontului Salvării Naționale a fost Decretul-Lege nr. 9 din 31 decembrie 1989, prin care se abroga Decretul nr. 358/1948 și se recunoștea oficial Biserica Română Unită cu Roma Greco-Catolică.

La 14 martie 1990, Sfântul Scaun a numit conducătorii celor cinci dieceze greco-catolice, în fruntea acestora fiind desemnat Mitropolitul Alexandru Todea, care, în același an, a fost înălțat la rangul de Cardinal.

Ierarhii au fost recunoscuți prin decret prezidențial de către Statul român.

În anul 2005 Vaticanul a ridicat la rang de Arhiepiscopie Majoră, Biserica Greco-Catolică din România.

În vederea reglementării situației fostului patrimoniu al Bisericii Române Unite cu Roma, s-a adoptat Decretul-Lege nr. 126 din 24 aprilie 1990, în care se stipulează că „*bunurile preluate de către stat prin efectul Decretului nr. 358/1948, aflate în prezent în patrimoniul statului, cu excepția moșiilor, se restituie, în starea lor actuală, Bisericii Române Unite cu Roma*”. În acest act normativ se prevede că acolo unde numărul lăcașurilor de cult este insuficient, raportat la numărul de credincioși, Statul va sprijini construirea de noi lăcașuri de cult prin punerea la dispoziție a terenurilor aferente și a unor fonduri bănești. Referitor la bunurile preluate de Biserica Ortodoxă Română, art. 3 al Decretului-Lege nr. 126/1990 prevede: „*Situația juridică a lăcașurilor de cult, a caselor parohiale care au aparținut Bi-*

sericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română se va stabili de către o comisie mixtă, formată din reprezentanți clericali ai celor două culte religioase, ținând seama de dorința credincioșilor din comunitățile care dețin aceste bunuri”.

Pe baza art. 2 al acestui Decret-Lege, în urma activității Comisiei mixte, formată din reprezentanți ai Guvernului și ai Bisericii Române Unite cu Roma, 80 de clădiri și terenuri intravilane au fost trecute din proprietatea Statului în cea a Bisericii, prin Hotărârea Guvernului nr. 466/1992.

În cadrul celor cinci dieceze, recensământul populației efectuat în anul 2002 a evidențiat existența a 191.556 credincioși greco-catolici, din care 61,8 % locuiesc în mediul urban iar 38,2 % în mediul rural. Marea majoritate a credincioșilor sunt români, dar există și 19.654 credincioși de limbă maghiară și 1.721 de limbă ucraineană, pentru cei din urmă existând un Vicariat rutean care este inclus în Episcopia Română Unită de Maramureș.

Biserica cuprinde 5 dieceze, 3 vicariate, 75 de protopopiate (din care multe nu au personal încadrat), 763 de parohii și 761 preoți. Dificultatea principală cu care se confruntă biserica după reîntrirea ei în legalitate este lipsa lăcașurilor de cult. În prezent funcționează peste 470 de lăcașuri de cult, cele mai multe - 190 - restituite de Biserica Ortodoxă Română, altele construcții noi sau închiriate de la alte culte. În construcție sunt cca. 280 de biserici. Parohiile care nu dispun de lăcaș de cult oficiază serviciile divine în spații improvizate (școli, cămine culturale ș.a.).

Pregătirea preoților se face în cadrul Facultății de Teologie Greco-Catolică Cluj-Napoca, structurată în trei departamente: Blaj, Cluj, Oradea, precum și a Facultății de Teologie Greco-Catolică din Baia Mare. Biserica dispune și de 8 licee teologice, încadrate în rețeaua învățământului de stat.

Treptat s-a refăcut și viața monahală a bisericii. În prezent funcționează peste 25 de ordine și congregații călugărești, dintre care mai importante sunt: Ordinul Sfântul Vasile cel Mare, Societatea lui Isus, Ordinul Călugărilor Asumpționiști, Ordinul Franciscanilor Minori Conventuali, Congregația Surorilor Oblate Asumpționiste, Congregația Inimi Neprihănite.

Biserica Română Unită cu Roma editează mai multe publicații, dintre care menționăm revistele: „Viața Creștină”, „Unirea”, „Deșteptarea Creștinei”, „Reînvierea. Foaia diecezană a Lugojului” (Lugoj), „Vestitorul”, „Calea Desăvârșirii”, „Flori de Crin” (Oradea) etc.

Reprezentanții Bisericii Române Unite cu Roma participă la reuniuni teologice internaționale, au legături strânse cu bisericile greco-catolice și romano-catolice din străinătate.

Cu aprobarea Bisericii, activează mai multe asociații religioase, dintre care amintim *Asociația Generală a Românilor Uniți*, cu sediul la Cluj-Na-

poca (AGRU), asociație care are filiale în orașe din Transilvania și Banat, precum și în București, *Asociația Tineretului Român Unit (ASTRU)*, *Cercetașii Creștini Români*, *Asociația culturală Ion Căianu*, *Reuniunea Mariană „Neprihănită Zămislire”*, *Fundația „Episcop Radu”*, *Asociația „Episcop Vasile Aftene”*, *Ordinul Franciscan Secular ș.a.*

Diecezele greco-catolice sunt angajate în ajutorarea săracilor, a persoanelor cu handicap, a bolnavilor, în alte domenii ale asistenței sociale, activitate pe care o realizează în mod concret prin asociațiile de tip “Caritas” și prin unele ordine călugărești.

Cele mai importante date pentru eparhiile greco-catolice sunt:

Arhiepiscopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică de Alba Iulia și Făgăraș, cu sediul la Blaj. Are jurisdicție în județele Alba (parțial), Brașov, Cluj (parțial), Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu și în județele din vechiul regat. Are în componere un vicariat (la București), 22 de protopopiate, 187 de parohii și 222 de preoți

Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică Oradea, cu sediul la Oradea. Are jurisdicție în județele Arad (parțial), Bihor, Satu Mare (parțial) și Sălaj (parțial). Cuprinde 10 protopopiate, 164 de parohii, 172 de preoți, 44 lăcașe de cult, 9 mănăstiri, 23 de călugări, o unitate de asistență socială. La Oradea emite postul de radio „Maria”. Episcopia are la Oradea un departament de teologie al Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” și un liceu teologic.

Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică Cluj-Gherla, cu sediul la Cluj-Napoca. Are jurisdicție în județele Alba (parțial), Bistrița-Năsăud, Cluj (parțial), Maramureș (parțial) și Sălaj (parțial). Are în structură un vicariat la Gherla, 19 protopopiate, 168 de parohii și 150 preoți.

Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică Lugoj, cu sediul la Lugoj. Are jurisdicție în județele Alba (parțial), Arad (parțial), Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș. Are în structură 10 protopopiate, 116 parohii, 107 preoți, 15 călugări și călugărițe, 2 unități de asistență socială..

Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică Maramureș, cu sediul la Baia Mare. Are jurisdicție în județele Maramureș, Satu Mare (parțial), Sălaj (parțial) și Suceava Cuprinde un vicariat la Suceava (pentru ucraineni), 14 protopopiate, 152 de parohii și 132 de preoți.

b. BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

Primele dovezi ale prezenței pe teritoriul țării noastre a catolicismului provin din secolul al XI-lea și se datorează unor misionari (călugări dominicani și benedictini) angajați în răspândirea creștinismului roman.

Pe măsura cuceririi Transilvaniei de către Regatul Maghiar și stabilirea în această provincie românească a ungarilor catolici, ulterior și a germanilor, tot catolici, au luat ființă, în secolele XI-XII, episcopii catolice la Cenad (județul Arad), Oradea și Alba Iulia. A început, totodată, și procesul de atragere la catolicism a românilor-populația cea mai numeroasă din voievodat.

Într-o altă provincie românească, Moldova, constituită ca stat în sec. al XIV-lea, călugării catolici veniți din Polonia și Transilvania înființează episcopii la Milcov, Siret și Baia.

Cronicile pomenesc și de episcopii create în Muntenia, la Curtea de Argeș și Târgoviște, dar acestea au avut o existență scurtă. Constituirea statelor feudale românești și a mitropoliilor ortodoxe aferente (din Țara Românească și Moldova) a slăbit treptat influența catolicismului, fapt ce duce la destrămarea episcopiilor catolice. Cu toate acestea, atât în Țara Românească, cât și în Moldova, au continuat să existe credincioși catolici pentru care, la sfârșitul sec. al XVIII-lea, începutul sec. al XIX-lea, au luat ființă vicariatele apostolice la București, respectiv Iași. După unirea Țărilor Române și cucerirea independenței de stat, în România s-au creat Arhiepiscopia București (1883) și Episcopia Iași (1884).

În Transilvania, în sec. al XVI-lea, catolicismul este în regres, ca urmare a înfrângerii suferite de Ungaria în războiul cu Imperiul Otoman (Mohacs-1526) și mai ales a Reformei religioase care a determinat trecerea la calvinism a unei mari părți a populației maghiare și la lutheranism a celei săsești. După alungarea turcilor din Ungaria și ocuparea Transilvaniei de către Imperiul Habsburgic (1699), catolicismul își reia dezvoltarea. După unirea Transilvaniei cu România și formarea Statului Național Unitar Român (1 Decembrie 1918), numărul credincioșilor Bisericii romano-catolice a crescut considerabil, iar Biserica romano-catolică și-a intensificat activitatea. În țară apar noi ordine și congregații călugărești (călugării asumpționiști, surorile oblate asumpționiste, Congregația surorilor Sfânta Maria ș.a.). La București, Sfântul Scaun instalează o nunțiatură. Numărul școlilor catolice ajunge foarte mare, raportat la numărul credincioșilor, întrucât în ele învățau și mulți copii de alte confesiuni. Asociațiile laice, în primul rând „Acțiunea Catolică” (înființată în anul 1927), desfășoară o activitate tot mai vie.

Pe baza Concordatului din 1927-1929 a fost semnat între România și Statul Papal acordul din 1932, prin care bunurile din Transilvania doar administrate până atunci de „*Statusul romano-catolic*”, erau trecute în proprietatea bisericii.

După instaurarea totalitarismului, în țara noastră au fost luate măsuri și împotriva Bisericii Romano-Catolice. După noua Lege a cultelor din 1948,

printr-un decret din septembrie 1948 și o decizie din mai 1950, au fost aprobate doar două dieceze: una la Alba Iulia, pentru Transilvania, și alta, la București, pentru Moldova, Muntenia și Dobrogea. Acest fapt, ca și alte nemulțumiri permanente ale clerului și credincioșilor romano-catolici, au dus la situația ca Biserica Romano-Catolică să nu aibă, după 1948, un statut de organizare și funcționare, așa cum prevedea *Legea cultelor*. Această situație se menține și în prezent.

Subliniem că episcopiile considerate „desființate” de către autoritățile române (Iași, Timișoara, Satu Mare și Oradea) au continuat să existe în practică. Vaticanul, nerecunoscând desființarea lor și numind la conducerea lor câte un locțiitor de episcop („ordinar substituit”), care, deși nu erau recunoscuți formal de Statul român drept conducători de episcopii, în practică erau totuși tratați în această calitate.

Reglementările din România după al doilea război mondial au modificat substanțial și situația unor ordine și congregații călugărești. Pe baza noii legi a învățământului și a etatizării instituțiilor sanitare și a celor de asistență socială, unele ordine și congregații (care aveau ca preocupare principală învățământul sau acțiunile caritative) au fost practic desființate. Menționăm că în anul 1948 Biserica Romano-Catolică avea în România 25 de ordine și congregații, care dispuneau de 79 de mănăstiri cu 451 călugări și 124 mănăstiri cu 1649 călugărițe. Aceste ordine și congregații aveau 421 instituții școlare, numeroase spitale, azile de bătrâni, orfelinate și alte așezăminte de binefacere. Prin H.C.M. nr. 810/1949 s-a dispus încetarea activității a 15 dintre cele 25 de ordine și congregații călugărești. Cele 10 ordine care n-au fost desființate prin lege (cum ar fi Ordinul Franciscan) și-au restrâns mult activitatea, activând în special în cadrul parohiilor. După Revoluția din decembrie 1989, situația Bisericii Romano-Catolice s-a normalizat. Episcopiile Iași, Timișoara, Satu Mare și Oradea au fost din nou recunoscute de statul român. De asemenea, după abrogarea H.C.M. 810/1950, și-au reluat activitatea ordinele și congregațiile călugărești.

Biserica Romano-Catolică numără în prezent, conform recensământului din 2002, 1.026.429 credincioși, dintre care 587.033 sunt maghiari, 345.557 români, 36.040 germani, 11.580 slovaci, iar restul de altă naționalitate. Biserica dispune de 646 parohii și de circa 1.000 biserici și capele în care slujesc circa 800 preoți.

Organizatoric, Biserica Romano-Catolică din țara noastră este alcătuită din șase dieceze:

Arhiepiscopia Romano-Catolică București, care cuprinde: Muntenia, Oltenia și Dobrogea, cu circa 40.000 de credincioși, marea majoritate români. Arhiepiscopia a fost înființată de către Papa Leon al XIII-lea, la 27

aprilie 1883, care prin scrisoarea apostolică *Praecipuum munus* a ridicat Vicariatul Apostolic al Valahiei la rangul de Arhiepiscopie cu reședința în București. Tot atunci a fost numit și primul titular al Arhidiecezei în persoana Episcopului Ignatius Paoli care, din anul 1870, era Episcop de Nicopole și Administrator Apostolic al Valahiei. Arhiepiscopia este totodată și mitropolia celorlalte dieceze, ea fiind împărțită în 6 protopopiate (decanate): București Nord și București Sud, Ploiești, Craiova, Constanța și Brăila, cu 66 parohii și 114 preoți diecezani. Pe teritoriul diecezei funcționează și două mănăstiri (clauzuri): Sf. Agnes (București) și Timișul de Jos (jud. Brașov). Funcționează de asemenea, 47 de ordine și congregații, dintre care menționăm: Surorile Oblate Asumpționiste, Surorile Franciscane Misionare de Assisi, Misionarele Carității (ordin înființat de Maica Tereza, 20 de grădinițe, 3 școli primare și gimnaziale, 1 liceu, 2 școli postliceale, 5 institute superioare, 20 de unități de asistență socială. Arhiepiscopia are și 3 publicații: *Actualitatea creștină*, *Pro memoria* și *Verbum*.

Arhiepiscopia Romano-Catolică Alba Iulia. De la întemeierea ei (1009) și până în anul 1932 s-a numit Episcopia Ardealului, iar din anul 1991 a fost ridicată de Vatican la rangul de arhiepiscopie. Ea înglobează Transilvania propriu-zisă (fără Maramureș și Crișana) și are circa 480.000 credincioși, marea majoritate maghiari. Arhiepiscopia își desfășoară activitatea în cadrul a 15 decanate: Alba Iulia, Bistrița, Hunedoara, Sibiu-Făgăraș, Dumbrăveni, Brașov, Târgu Secuiesc, Cluj-Dăbâca, Arieș-Turda, Târnava, Târgu Mureș, Ciuc-Inferior, Ciuc-Superior, Gheorghieni, Odorhei cu 265 parohii și 325 de preoți. În cadrul diecezei sunt și 16 mănăstiri, dintre care unele au regim de parohie, 304 de biserici, 45 de capele, 9 congregații, 7 centre pentru protecția copilului, 2 case de copii, 15 filiale și puncte de lucru „Caritas”, 12 centre de îngrijire medicală, azile și cămine de bătrâni, grădinițe, 4 case de studiu, o facultate de teologie în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca, un institut teologic în Alba Iulia, o școală postliceală, 4 licee teologice. Arhiepiscopia are 5 publicații diecezane, *Vasárnap*, *Keresztény Szó*, *Krisztus Világossága*, *Studia Theologica Transylvensia*, *Studia Universitatis*, 17 publicații parohiale, reviste pentru tineret, emisiuni radio și tv etc.

Episcopia Romano-Catolică Iași, cu raza de activitate în Moldova. Numărul credincioșilor, în marea majoritate români, este de 243.708. Teritoriul diecezei este împărțit în 10 decanate Iași, Valea Siretului, Bucovina, Roman, Moinești, Bacău, Traian, Troțuș, Piatra, Vrancea, și cuprinde 126 de parohii și 227 lăcașe de cult în care slujesc 222 preoți diecezani. 50 de congregații cu 92 de case. Pe teritoriul diecezei funcționează 50 ordine și congregații călugărești cu 152 de călugări și 467 de călugărițe. Dintre con-

gregații menționăm: Frații Minori Capucini, Frații Augustinieni Asumpționiști, Surorile Oblate Asumpționiste Misionare, Frații Școlilor Creștine și Provincia Fraților Franciscani Conventuali din România-Sfântul Iosif, Misionarele Carității. De asemenea, există 36 de centre de asistență socială și medicală (un spital, 10 orfelinate, 10 dispensare ș.a.), o facultate de teologie în cadrul Universității din Iași, 4 licee teologice, 3 seminarii teologice, 2 institute teologice (Iași și Roman), o academie teologică, o școală profesională, o școală de cântăreți bisericești, 1 colegiu sanitar, 14 grădinițe, 1 oratoriu-cămin de studenți, 2 centre de spiritualitate, o casa de reculegere, 2 centre de cercetare și studii religioase.

Episcopia Romano-Catolică Timișoara, întemeiată în anul 1030 cu titlul inițial de Cenad, din 1930 primește titlul de Timișoara și cuprinde județele Timiș, Caraș-Severin, Arad și o parte din Mehedinți. Credincioșii, în număr de circa 160.000, aceștia fiind în ordine de etnie maghiară, germană, română, bulgară, croată, slovacă, cehă și alții. Episcopia numără 73 de parohii, grupate în opt decanate: Timișoara, Cenad, Deta, Arad, Vinga, Pâncota, Caraș și Severin, care la rândul lor formează trei arhidiaconate: Timiș, Mureș, Banatul Montan. Pe teritoriul Episcopiei își desfășoară activitatea 14 ordine și congregații călugărești, printre care Ordinul Fraților Minori Conventuali, Societatea Divinului Salvator, Surorile Notre-Dame, Surorile Benedictine, Surorile Franciscane.

Episcopia are 95 de preoți; persoanele consacrate 79, trăiesc în 12 centre mănăstirești preluate sau realizate recent. Asistența socială este organizată prin centre Caritas, în număr de 8. Exista de asemenea, un liceu seminarial la Timișoara și o grădiniță pentru copii la Timișoara. Publicații periodice: „*Vita Catholica Banatus*” (lunar) și „*Laudetur*” (lunar-foaie pentru tineret).

Episcopia Romano-Catolică Oradea, cu activitate în județele Bihor și Sălaj. Numărul credincioșilor, în marea majoritate maghiari, este de circa 62.000. Episcopia are 57 parohii, grupate în două protopopiate: Oradea și Crasna. Episcopia are un liceu teologic la Oradea. Dintre organizațiile monahale menționăm: Ordinele Premonstratens, Misericordian, Franciscan Capucin și Ursulinelor.

Episcopia Romano-Catolică Satu Mare, cu sediul la Satu Mare, cuprinde județele Satu Mare și Maramureș. Episcopia a fost înființată în anul 1804. Numărul credincioșilor, cei mai mulți maghiari, precum și un număr de germani, se ridică la circa 100.000. Episcopia are 60 parohii și 59 de filii, grupate în șapte decanate: Satu Mare, Ugocea, Ardud, Carei I, Carei II, Baia Mare și Sighetu Marmăției. Sunt 121 de lășuri de cult și 62 de preoți. Dintre congregații amintim: Surorile de caritate Sf. Vincențiu de Paul (33

de surori), Societatea Inimii lui Isus, Surorile Misionare Hiltrup, Surorile Ursuline și Fiicele Mici ale Inimii lui Isus. Episcopia are două grupuri școlare teologice la Satu Mare și la Carei și o unitate de asistență socială centrală „Caritas” la Satu Mare și 47 de unități teritoriale.

Biserica Romano-Catolică desfășoară o bogată activitate caritativă. Prin intermediul asociațiilor „Caritas”, al altor asociații sau direct prin parohii și organizații călugărești, Biserica a înființat grădinițe pentru copii, cămine de orfani, azile de bătrâni, cantine pentru săraci, cabinete și centre medicale.

În cadrul Bisericii sunt editate mai multe publicații. Astfel, la București apare revista lunară „Actualitatea Creștină”, la Cluj „Keresztény Szó” (revistă lunară) și „Vasárnap”, la Iași „Lumina creștinului” și „Isus, prietenul copiilor” ș.a.

Reprezentanții Bisericii Romano-Catolice din țara noastră au legături strânse cu bisericile romano-catolice din străinătate și participă la întrunirile teologice organizate de Vatican și bisericile catolice locale. În același timp, iau parte la reuniunile teologice inițiate de Consiliul Ecumenic al Bisericilor și Conferința Bisericilor Europene, în cadrul unor comisii mixte cu principalele biserici creștine din lume. În acest sens, remarcăm dialogul purtat de mai multă vreme cu bisericile ortodoxe, dialog început oficial în anul 1980 în insula Patmos. Următoarele întruniri au fost la München (1982), în insula Creta și Bari (1984), Viena și Freising (1990) și Balamand (1993). De remarcat că, început sub bune auspicii, dialogul a fost îngreunat după căderea comunismului de problema Bisericilor catolice de rit oriental.

c. ***ORDINARIATUL ARMEANO-CATOLIC***

La sfârșitul sec. al XVII-lea, armenii din Transilvania au trecut la catolicism, orașul Gherla devenind reședință episcopală. Situația lor era asemănătoare cu a românilor uniți, respectiv armenii acceptaseră principiile de bază ale catolicismului dar și-au păstrat ritul tradițional iar slujbele se oficiază în limba armeană.

Prin Concordatul din 1927-1929, armenii catolici au fost recunoscuți ca o eparhie de sine stătătoare. Menționăm că o mare parte dintre ei au fost maghiarizați de-a lungul timpului.

După anul 1948 ordinariatul armeano-catolic a avut o situație neclară, nemaifiind recunoscut de autoritățile române. Abia în anul 1964, printr-un decret al Vaticanului, ordinariatul a fost preluat de Episcopia Romano-Catolică Alba Iulia, iar în anul 1991 titlul de „ordinar” a fost conferit arhiepiscopului romano-catolic de Alba Iulia. Nu s-a solicitat Statului român recunoașterea acestei calități. În prezent, ordinariatul cuprinde patru parohii (Gherla, Gheorghieni, Dumbrăveni și Frumoasa), dar credincioșii mai trăiesc și în alte orașe transilvane.

CULTELE PROTESTANTE

(Biserica Reformată Calvină, Biserica Evanghelică C.A., Biserica Evanghelică Lutherană S.P. și Cultul Unitarian)

Culte protestante sunt confesiuni creștine desprinse din catolicism în prima jumătate a sec. al XVI-lea prin mișcarea Reformei. Protestantismul înglobează Biserica Lutherană (evanghelică), Biserica Reformată (calviniștii și zwinglieni), Biserica Anglicană, Cultul Unitarian ș.a.

Din punct de vedere doctrinar, protestantismul se concentrează în cele patru principii ale Reformei: „Sola Scriptura” (Biblia este unicul izvor autentic al revelației divine), „Sola Fide” (mântuirea se câștigă numai în urma credinței), „Sola Gratia” (nu meritele omului ci numai harul divin îl salvează pe om în veșnicie) și „Solus Christus” (numai Hristos este mijlocul dintre Dumnezeu și oameni).

Protestantismul a simplificat ritualul, a fost suprimat cultul Fecioarei Maria și al sfinților, s-a înlăturat venerarea icoanelor, s-a renunțat la post, iar tainele au fost reduse numai la două: (botezul și împărtășania).

Organizatoric, protestantismul a înlăturat primatul papal, ierarhia tradițională, celibatul preoților și monahismul și a acordat laicilor un rol important în Biserică. În ultimele decenii, cultele protestante, inclusiv cele din țara noastră, au acceptat hirotonia femeilor. Unele biserici protestante au promovat femeile și în funcția de episcop.

a. BISERICA REFORMATĂ (CALVINĂ)

Mișcarea reformată a apărut pe teritoriul de astăzi al României în prima jumătate a secolului al XVI-lea, făcând adepți printre credincioșii catolici de naționalitate maghiară din Transilvania. Pătrundera ideilor Reformei în Transilvania a fost favorizată de înfrângerea de către Imperiul Otoman a Ungariei în bătălia de la Mohacs (1526), în urma căreia Transilvania va deveni principat autonom sub suzeranitate otomană, iar catolicismul nu va mai fi protejat oficial de autoritățile de stat.

Întemeietorul acestei confesiuni a fost Jean Calvin (1509-1564), preot catolic francez, care a aderat mai întâi la protestantismul luteran, apoi a dus mai departe ideile lui Luther. Învățătura de credință a calvinismului a fost concentrată și sistematizată în două documente de bază: „Catehismul de la Heidelberg” (1563) și „A doua confesiune helvetică” (1566).

Pătrunderea învățăturii reformatate a fost facilitată de posibilitatea predării Evangheliei în limba maternă, ceea ce la vremea respectivă Biserica Romano-Catolică nu îngăduia (liturghia fiind în limba latină).

Biserica Reformată a fost recunoscută oficial în anul 1564 de principele Transilvaniei Ioan Sigismund. Sinoadele din 1564 și 1567 au pus bazele organizatorice ale calvinismului din Transilvania. Între 1570-1580 se înființează Episcopia Reformată din Ardeal.

Dezvoltarea calvinismului a determinat puternice conflicte cu catolicismul maghiar. În 1566 călugării și preoții catolici au fost alungați din Transilvania, calvinismul beneficiind de sprijinul, inclusiv militar, al principilor calvini. Totuși, în anul 1572, se acordă din nou libertate de manifestare catolicismului. Astfel că acesta a supraviețuit și a început să se refacă în zonele Ciuc, Sf. Gheorghe, Odorhei, Trei Scaune.

După ocuparea Transilvaniei de către Imperiul Habsburgic se recunosc și întăresc drepturile Bisericii Catolice iar reformații au fost obligați să restituie catolicilor unele lăcașuri de cult.

După primul război mondial și unirea Transilvaniei cu România, parohiile din Banat, Crișana și Maramureș, care până atunci erau sub jurisdicția unor eparhii din Ungaria, au format o nouă episcopie, cu sediul la Oradea.

Biserica Reformată din România numără în prezent 701.077 credincioși, în marea majoritate maghiari, organizați în două eparhii (Cluj și Oradea), cu circa 1.000 lăcașuri de cult, în care slujesc 750 preoți. Biserica dispune de 780 parohii și 140 filii.

Conform Statutului de organizare și funcționare, organele de conducere ale cultului sunt: sinodul, pentru biserică în întregul ei, cu atribuții în ceea ce privește legislația bisericească și adevărurile de credință), adunarea generală eparhială pentru fiecare din cele două eparhii și adunarea parohială. Ca organe executive sunt : Consiliul Dirigent (pentru eparhie), Consiliul protopopiatului (pentru protopopiat) și presbiteriul (pentru parohie). În toate aceste organe, laicii au un rol însemnat.

Eparchia Reformată din Ardeal, cu sediul la Cluj-Napoca, cuprinde credincioși din județele Transilvaniei propriu-zise. Eparchia este împărțită în 16 protopopiate: Aiud, Brașov, Călata (Huedin), Cluj-Exterior, Cluj, Dej, Gurghiu (Reghin), Hunedoara, Mureș, Mureș-Câmpie, Odorheiul Secuiesc, Sf. Gheorghe, Târnăveni, Tg. Secuiesc, Turda și Baraolt, care grupează cele 506 parohii și 96 filii, deservite de 490 de preoți.

Eparchia Reformată de pe lângă Piatra Craiului, cu sediul la Oradea, cuprinde credincioși din Banat, Crișana și Maramureș. Eparchia are 274 pa-

roșii și 44 filii, grupate în 9 protopopiate: Bihor, Baia Mare, Satu Mare, Carei, Eriu (Marghita), Arad, Timișoara, Șimleul Silvaniei și Zalău. Parohiile sunt deservite de 260 de preoți.

Biserica Reformată are o intensă activitate pastorală și de educație religioasă a credincioșilor prin servicii divine, vizite pastorale, predici, lecturi biblice, catehizare etc. Toate aceste activități se desfășoară în limba maghiară.

Au devenit tradiționale la Biserica Reformată festivitățile religioase, cum sunt: „Ziua Reformei”, „Sărbătoarea pâinii noi”, „Ziua Mamei”. Se practică în forme bine organizate catehizarea copiilor și tineretului, confirmarea în credință la vârsta de 14 ani făcându-se cu mult fast și o largă participare a credincioșilor.

Pregătirea preoților reformați se face în cadrul Institutului Teologic Protestant Unic de Grad Universitar din Cluj-Napoca, în limba maghiară. După decembrie 1989, Biserica Reformată a deschis Facultatea de Pedagogie Religioasă, în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, Institutul Superior Reformat „Sülyok Istvan” din Oradea, seminariile liceale la Cluj-Napoca, Oradea, Aiud, Tg. Mureș, Sf. Gheorghe, Odorhei, Tg. Secuiesc, Zalău și Satu Mare, precum și școli postliceale sanitare la Cluj-Napoca și Tg. Mureș și o școală de cantori-învățători la Tg. Mureș.

S-au reluat, după 1989, și activitățile caritative. Astfel, s-au înființat centre de asistență socială la Cluj, Brașov și Oradea, case de copii, azile de bătrâni, cabinete medicale.

Cultul desfășoară și o vie activitate editorială și publicistică, organele de presă cele mai de seamă fiind: „Református Szemle” („Revista reformată”), „Uznet” („Mesajul”), „Igehirdetö” („Propovăduitorul”), „Református Család” („Familia Reformată”), „Értesitö” („Înștiințarea”), „Harangszö”, „Partiumi Köszlöny”.

Biserica Reformată este membră a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, a Conferinței Bisericilor Europene, a Alianței Bisericilor Reformate Maghiare și a Sinodului Consultativ al Bisericilor Reformate Maghiare din întreaga lume.

Statutul Bisericii Reformate din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 186/20 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 171 din 5 martie 2008.

b. BISERICA EVANGHELICĂ C.A.

Acest cult are la bază învățătura lui Martin Luther (1483-1546) cel care a inițiat reforma religioasă ce stă la baza întregului protestantism. Călugăr catolic și profesor la Universitatea din Wittenberg, Luther s-a apropiat de

ideile umaniștilor Renașterii și a dat o nouă interpretare învățaturii creștine. În concepția sa, omul își obține mântuirea numai prin credință, biserica și clerul, sfinții, moaștele nu au nici un rol în iertarea păcatelor. În 1517, Luther a afișat pe ușa bisericii din Wittenberg cele 95 de teze prin care se condamnă abuzurile Bisericii Catolice, în special comerțul cu indulgențe.

Principii germani, interesați să înlăture autoritatea Bisericii Catolice asupra statelor lor, l-au apărat pe Luther și au răspândit noile idei. În anul 1526, dieta de la Speyer a hotărât că fiecare principe este liber să decidă religia supușilor de pe teritoriul său. Acest „protest” al principilor-contra încercării de reinstituire a catolicismului, a dus la denumirea de „protestantism”, utilizată pentru toate confesiunile născute în urma Reformei.

Reforma lutherană s-a răspândit în rândul populației săsești din Transilvania, la mijlocul secolului al XVI-lea, în urma contactelor intense cu viața spirituală din vestul Europei și cu universitățile din Germania. Organizatorul bisericii astfel înnoite a fost brașoveanul Johannes Honterus (1498-1549). Sinodul de la Mediaș din 1572 a fixat doctrina prin preluarea „Confesiunii Augustane”, cel mai de seamă document doctrinar al lutheranismului, elaborat în anul 1530 la Augsburg, ca bază a propovăduirii și vieții bisericești.

Înglobarea Transilvaniei în Imperiul Habsburgic (1691) a însemnat pentru Biserica Evanghelică o schimbare simțitoare, noile autorități încurajând contrareforma catolică, mai ales în orașe.

După instaurarea dualismului austro-ungar și anexarea Transilvaniei la Ungaria (1867), Biserica a preluat și o funcție social-culturală, organizând mai ales viața școlară-confesională, în vederea menținerii identității naționale. Această funcție și-a păstrat-o și după realizarea României Mari (1918). Din anul 1867, sediul episcopiei, care din 1572 se afla la Biertan (lângă Mediaș), este la Sibiu.

După decembrie 1989, Biserica Evanghelică C.A. acționează intens pentru reluarea acestor activități social-culturale.

Statutul organic al Bisericii Evanghelice C.A. din România datează din anul 1861, suferind cu trecerea timpului o serie de modificări.

Structura organizatorică a bisericii cuprinde: biserica locală, biserica districtuală și biserica generală. Biserica locală (parohia) are statut de persoană juridică și este condusă de adunarea generală a reprezentanților comunității bisericești și de un consiliu parohial (prezbiteriu). În prezent, sunt 256 de comunități, organizate în 57 de parohii și 265 lăcașe de cult. În cadrul Bisericii Evanghelice C.A. slujesc un număr de 42 de preoți.

Biserica cuprinde cinci districte bisericești (protopopiate): Brașov, Mediaș, Sebeș, Sibiu și Sighișoara. Organele de conducere ale districtelor sunt: Congresul Bisericesc Districtual și Consistoriul Districtual. Districtul este condus de decan (protopop).

Totalitatea parohiilor formează Biserica generală. Organele de conducere ale acesteia sunt: Congresul Bisericesc General și Consistoriul Superior. Congresul Bisericesc General este alcătuit din membrii Consistoriului Superior, decanii și curatorii districtelor bisericești, delegați clerici și mireni, în total circa 40 de persoane. Acest for are competență în cele mai importante probleme ale Bisericii, inclusiv în alegerea episcopului, curatorului general și a membrilor Consistoriului Superior. Conducătorul Bisericii generale este episcopul.

Înainte de 1944, totalul credincioșilor evanghelici se ridica la 250.000 de persoane, în peste 250 de parohii. În urma războiului și a evenimentelor politice, mai ales în urma emigrării din ultimele două decenii, numărul enoriașilor a scăzut simțitor, ajungând, conform recensământului din anul 2002, la 8716 credincioși.

Pentru pregătirea preoților, Biserica Evanghelică C.A. dispune, la Sibiu, de o secție în limba germană a Institutului Teologic Protestant Unic de grad universitar din Cluj-Napoca.

Biserica Evanghelică C.A. editează revista lunară „Kirchliche Blater”, iar începând cu anul 1991 tipărește, bilunar, o revistă de informații „Landskirchliche Information”.

Din anul 1961, Biserica Evanghelică C.A. a devenit membră în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, iar în 1963 a intrat în Federația Mondială Lutherană, colaborând, ca membră, și în Conferința Bisericilor Europene. Intense sunt în prezent legăturile cu Biserica Evanghelică din Germania (EKD), mai ales cu organizațiile de ajutorare „Diakonisches Werk der EKD”, „Gustav-Adolf-Werk” și „Martin-Luther-Bund”.

Statutul Bisericii Evanghelice C. A. din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 898/20 august 2008, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 637 din 4 septembrie 2008.

c. BISERICA EVANGHELICĂ LUTHERANĂ DIN ROMÂNIA

Biserica Evanghelică Lutherană are aceeași doctrină ca și Biserica Evanghelică de Confesiune Augustană. Spre deosebire de evanghelicii C.A., credincioșii evanghelici-lutherani sunt de naționalitate maghiară și slovacă.

După înființarea, în sec. XVI, a Bisericii Reformate, au mai rămas în Transilvania câteva parohii luterane maghiare în jurul Brașovului, altele în Banat (unele cu credincioși slovaci) și altele în Țara Crișurilor. Comunităților maghiare luterane din satele din jurul Brașovului, sate care erau proprietatea acestui oraș, li s-a impus păstrarea credinței luterane de către autoritățile satești din Brașov, în baza principiului „Cuius regio, eius religio”. Aceste comunități au fost încorporate în episcopia lutherană a sașilor.

Parohiile lutherane din vestul țării au intrat sub jurisdicția Bisericii Lutherane din Ungaria. În anul 1887 și parohiile evanghelice maghiare din jurul Brașovului au intrat sub jurisdicția acestei biserici.

După 1 Decembrie 1918, parohiile lutherane maghiare și slovace din România Mare au format o biserică aparte de cea a sașilor. Acest cult numără, conform datelor recensământului, 27.112 credincioși, cei mai mulți maghiari, restul slovaci, precum și circa 200 credincioși de limbă română, în București.

Biserica Evanghelică S.P. are trei protopopiate (cu sediile la Brașov, Cluj-Napoca și Nădlac), 45 de biserici, 39 parohii, 6 filii și 44 preoți.

Activitatea diaconiei, unităților de asistență socială este coordonată de către „Diaconia Lutherana” cu sediul în Brașov, fondată în anul 1998.

Munca tineretului în Biserica Evanghelică-Lutherană este coordonată de către Asociația Tinerilor Evanghelici din România cu sediul în Brașov.

Organizarea cultului are la bază principiul sinodo-presbiterial, ceea ce înseamnă că laicii au un rol important, conducerea este colectivă iar unitățile de bază sunt autonome.

Organul suprem reprezentativ, legislativ și elector, respectiv de luare a deciziilor teologice este Sinodul. Între sesiunile acestuia conduce Presbiteriul Episcopal. Membri din oficiu cu drept de vot ai Sinodului sunt: președintele episcopale și ale protopopiaterelor, notarul suprem general, curatorul secund și consilierul juridic al circumscripției. Pe bază de alegeri mai sunt alese din cele trei protopopiate 30 de persoane din rândul clerului și al laicilor. Sinodul se întrunește de regulă din trei în trei ani, în caz de nevoie poate fi convocat oricând.

Presbiteriul episcopal este format din episcop, prim-curator general, episcopul adjunct, referentul de misiune internă, consilierul principal episcopal, protopopii, președintele comisiei Teologice, referentul catehetic, referentul diaconic și responsabilul de presă. Dintre funcționarii laici ai Episcopiei: curatorul secund al episcopiei, curatorii protopopiaterelor, secretarul extern, consilierul economic, consilierul juridic, procurorul și președintele Curții de conturi. Presbiteriul episcopal se întrunește de regulă anual, dar în caz de nevoie se poate convoca în ședință extraordinară.

Conducătorul cultului este episcopul ales de adunările generale ale parohiilor.

Pregătirea preoților se face la Secția evanghelică S.P. a Institutului Teologic Protestant din Cluj-Napoca.

După 1989 au luat ființă în cadrul Bisericii, Asociația Evanghelică a Școlilor Duminicale din România, Asociația Evanghelică a Tinerilor din România, „Diaconia Lutherana”, Fundația Culturală „Remenyk Sandor”;

totodată face parte din Asociația Creștină a Șanselor Egale din România, Societatea Biblică Interconfesională și AIDRom.

Are ca organ de presă revista trimestrială „Evangelikus Haranszo” („Clopotul evanghelic”), editată la Brașov, după decembrie 1989.

Biserica Evanghelică S.P. este membră a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, Conferinței Bisericilor Europene și Federației Lutherane Mondiale.

Statutul Bisericii Evanghelice-Lutherane din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 400/9 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 296 din 16 aprilie 2008.

d. BISERICA UNITARIANĂ

Confesiunea unitariană, ca variantă radicală a protestantismului, a apărut în Transilvania la mijlocul secolului al XVI-lea, fiind întemeiată de David Francisc (1519-1579), care a propovăduit antitrinitarismul. Noul cult a fost recunoscut oficial prin edictul Dietei de la Turda privind libertatea religioasă (1568).

În pofida acestui edict, cultul unitarian a fost supus unor persecuții din partea principilor catolici și chiar din partea celor reformați, ceea ce a determinat ca numărul adeptilor săi să scadă cu timpul. Astfel, de la 425 parohii câte erau la sfârșitul secolului al XVI-lea, s-a ajuns, în anul 1700, la numai 125.

Teza fundamentală a religiei unitariene este credința într-un Dumnezeu unic și indivizibil. Iisus Hristos este considerat om, nu și Dumnezeu, deci nu este admisă dogma Sfintei Treimi. Bisericile sunt simple atât în exterior, cât și în interior, pereții sunt albi, simbolizând puritatea și claritatea credinței unitariene; în biserică nu se află icoane, picturi, monumente sau altar.

Cultul unitarian, cu sediul central la Cluj, cuprinde peste 70.000 de credincioși de naționalitate maghiară. Marea lor majoritate este grupată în județele: Cluj, Brașov, Covasna, Harghita și Mureș, unde, de altfel, sunt organizate și cele 6 protopopiate: Cluj-Turda, Mureș, Târnava, Cristuru Secuiesc, Trei Scaune-Alba de Sus și Odorheul Secuiesc. Numărul parohiilor este de 126, iar al filiilor de 32. În parohii și filii, numărul lăcașurilor de cult este de 143, iar al preoților este de 115.

Organizarea cultului are la bază principiul sinodo-presbiterial, ceea ce înseamnă că laicii au un rol important, conducerea este colectivă, iar unitățile de bază sunt autonome. Organele centrale de conducere sunt Sinodul, Consistoriul Suprem și Consistoriul Bisericesc.

Sinodul este format, din oficiu, din episcop, doi curatori generali, alți demnitari bisericești și laici, precum și din delegați aleși de protopopiate și parohii. În total, acest for numără circa 250 de membri. Sinodul se întrunește o dată la 3 ani și are ca principale atribuții alegerea episcopului, sfințirea preoților și modificarea Constituției Bisericii.

Consistoriul Suprem este compus din membri aleși și din oficiu, preoți și laici; se întrunește anual la Cluj și are ca principală atribuție guvernarea anuală a Bisericii. Între sesiunile Consistoriului Suprem, conducerea operativă este asigurată de Consistoriul Bisericesc, care se întrunește trimestrial. Președinția Bisericii este reprezentată de episcop, vicar, cei doi curatori generali și directorul afacerilor publice.

La nivel de protopopiat și parohie, organele de conducere sunt: adunarea generală a protopopiatelor, respectiv adunarea generală parohială.

Pregătirea preoților se face în cadrul secției unitariene a Institutului Teologic Protestant Unic din Cluj. Cultul are și două licee confesionale la Cluj-Napoca și Cristuru Secuiesc.

Cultul Unitarian publică revista trimestrială în limba maghiară „Magvető Keresztény” („Semănătorul Creștin”) și publicația lunară „Unitárius Közlöny” („Monitorul Unitarian”).

Biserica Unitariană este membră a Asociației Internaționale pentru Libertate Religioasă (I.A.R.F.), cu sediul la Frankfurt pe Main (Germania) și a Consiliului Internațional al Unitarienilor (I.C.U.U.).

BISERICA ARMEANĂ

Biserica apostolică armeană reprezintă biserica națională a poporului armean, care viețuiește din cele mai vechi timpuri în ținutul dintre Munții Caucaz, Marea Caspică și Marea Neagră.

Convertirea la creștinism a armenilor a avut loc între anii 299-301. În anul 301 creștinismul a fost decretat religie de stat.

Din punct de vedere religios, centrul spiritual al armenilor din toată lumea este la Ecimiadzin (Armenia), unde își are sediul Patriarhul Suprem (catolicos).

Pe teritoriul țării noastre armenii s-au așezat începând din secolele XI-XII. Aici au găsit o atmosferă propice practicării îndeletnicirilor lor tradiționale în condiții de toleranță religioasă.

La sfârșitul secolului al XIV-lea și începutul secolului al XV-lea, numărul armenilor din Moldova a crescut, astfel că în anul 1401 domnitorul Alexandru cel Bun înființează o episcopie armeană la Suceava.

Armenii așezați în Transilvania încă din secolul al XI-lea s-au unit din punct de vedere religios cu Biserica Catolică.

Din punct de vedere dogmatic, al ritualului și al practicilor bisericești, deosebirile dintre Biserica Ortodoxă și Biserica Armeană sunt de importanță secundară.

Limba de cult este limba armeană literară veche, indiferent de țara în care se oficiază slujbe religioase.

Prin Legea cultelor din 1928, cultul armean a fost recunoscut de către Statul român ca făcând parte dintre bisericile istorice din țară. În 1931 este votată Legea pentru înființarea și funcționarea eparhiei armenе.

În anul 1949 a fost aprobat Statutul organic și administrativ al eparhiei armenе din România, unde se menționează că aceasta stă sub autoritatea dogmatică și canonică a catolicului tuturor armenilor din Ecimiadzin, dar își reglementează, conduce și administrează, în mod autonom, toate treburile religioase, culturale, fundaționale și epitropești, în conformitate cu legislația țării noastre și cu statutul cultului.

Episcopia armeană este condusă de un Arhiepiscop sau Episcop, ajutat de un vicar eparhial. Organul central este Congresul eparhial. Consiliul eparhial este organul executiv superior pentru treburile administrative, bisericești, culturale, fundaționale și epitropești ale întregii eparhii.

Consiliul eparhial are în componența sa trei comitete: comitetul spiritual bisericesc, comitetul cultural și comitetul economic.

Cultul armean nu are unități intermediare. Organele de conducere parohiale sunt: adunarea parohială, consiliul parohial (epitropia) și comitele parohiale.

În cadrul Eparhiei armenе din România funcționează 10 parohii deservite de 4 preoți, 3 diaconi, doi cântăreți, cu 16 biserici și 6 cimitire confesionale. Cele mai importante comunități sunt la București și la Constanța. Celelalte comunități sunt formate din 12-20 familii. La recensământul din anul 2002 au fost înregistrați 700 de credincioși armeni. În județul Suceava sunt două mănăstiri - monumente istorice, la Zamca și Hacigadar.

Statutul organic și administrativ al Arhiepiscopiei Bisericii Armenе din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 56/16 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 57 din 24 ianuarie 2008.

BISERICA ORTODOXĂ RUSĂ DE RIT VECHI

Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi („Biserica lipovenească”) cuprinde credincioșii ortodocși ruși veniți în Țările Române, începând cu prima jumătate a secolului al XVIII-lea, ca urmare a persecuției și teroarei dezlănțuite de Biserica Ortodoxă Rusă și autoritățile rusești, pentru că nu au fost de acord cu reformele în ritualul cultului inițiate de Patriarhul Nikon, la mijlocul secolului al XVII-lea. În timpul perioadei de persecuție, o parte dintre membrii mișcării împotriva reformei lui Nikon au fugit în Polonia, Austria, Suedia, Prusia, Moldova, Dobrogea, iar cu timpul au ajuns și în America de Nord, Manciuria și chiar în Australia.

Primele comunități de lipoveni din România sunt cele din satele Lipoveni (1724) și Manolea (1743), ambele în județul Suceava; s-au constituit apoi comunitățile din Sarichioi, Jurilovca și Slava Rusă, toate din județul Tulcea.

Din punct de vedere organizatoric, la 28 octombrie 1846 ia ființă Mitropolia de Rit Vechi de la Fântâna Albă (Bucovina de Nord), primul ierarh fiind mitropolitul Ambrozie, fost anterior mitropolit al Bosniei și Herțegovinei.

Alegerea lui Ambrozie ca mitropolit a marcat constituirea comunităților creștine de rit vechi într-o Biserică autonomă ce cuprinde toți credincioșii de rit vechi din Europa, America și Australia. Succesorii lui Ambrozie (Kiril, Arcadie etc.) au purtat titlul de mitropolit, fiind recunoscuți conducători spirituali ai tuturor credincioșilor creștini de rit vechi din lume, statut și recunoaștere ce și le mențin și astăzi.

La 28 iunie 1940, datorită ocupării Bucovinei de Nord de către Uniunea Sovietică, mitropolia creștinilor de rit vechi se mută de la Fântâna Albă la Brăila, unde funcționează și în prezent, cu prerogative de conducere spirituală asupra tuturor coreligionarilor din lume.

Credincioșii creștini de rit vechi se consideră păstrătorii „adevăratei credințe ortodoxe” și a vechilor rânduieli tradiționale ale Bisericii Ortodoxe, păstrează calendarul pe stil vechi, iar serviciile religioase le oficiază în limba slavonă.

Biserica Ortodoxă Rusă de Rit Vechi din România este organizată într-o mitropolie cu sediul la Brăila, condusă de un mitropolit și trei episcopi vicari. Cei aproape 38.000 de credincioși lipoveni au la dispoziție 37 de parohii și 57 lăcașe de cult, deservite de 37 preoți, 5 diaconi și 20 cântăreți bisericești. De asemenea, în cadrul cultului funcționează trei mănăstiri și

un schit: „Vovidenia” (femei) și „Uspenia” (bărbați) în comuna Slava Cercheză, județul Tulcea, o mănăstire de bărbați și un schit pentru femei în satul Manolea, comuna Forăști, județul Suceava. În proprietatea cultului se află și 32 cimitire parohiale. Cultul nu are organizat un sistem de învățământ teologic, preoții fiind aleși dintre acei credincioși apti să officieze serviciile religioase, cunoscători ai limbii slavone, tipicului și canoanelor bisericești.

În cadrul parohiilor preoții organizează, în timpul vacanțelor școlare, cursuri pentru învățarea limbii slavone pentru copiii de vârstă școlară. Periodic, cultul tipărește: „Abecedarul”, „Ceaslovul”, „Psaltirea”, „Liturghierul” etc. și anual calendarul bisericesc.

La mijlocul secolului al XIX-lea unii credincioși creștini de rit vechi nu l-au acceptat ca mitropolit pe Ambrozie, ci au primit preoți de la Biserica nikoniană cu condiția ca aceștia să slujească după ritualul și cărțile de cult vechi. Acești credincioși au fost numiți „beglopopovți” (cu preoți „de ocazie”). Ulterior, beglopopovții s-au unit cu comunitatea „edinoverți” („uniți întru credință”).

Fenomenul a fost specific și lipovenilor din România, beglopopovții din țara noastră constituindu-se în cinci parohii distincte funcționând în localitățile: Tulcea, Sarichioi, Slava Rusă, Slava Cercheză și Mahmudia, toate în județul Tulcea.

Din martie 1990, cele cinci parohii s-au unit în „Asociația creștinilor ortodocși de rit străvechi lipovenesc”, iar din octombrie 1991 au un episcop cu sediul în orașul Tulcea. Asociația numără circa 6.500 credincioși.

O altă grupare din rândul credincioșilor de rit vechi a constituit-o cea a bezpopovților („fără preot”), care a refuzat să primească preoți de la Biserica nikoniană, dar și de la creștinii de rit vechi. Ei au apărut după anul 1860.

Rămăși fără preot, acești credincioși au fost lipsiți și de principalele taine bisericești ortodoxe: împărtășania, miruirea, cununia etc. Alte taine ca botezul, spovedania etc. erau officiate de conducătorii laici ai acestor comunități, numiți „predicatori”, ei fiind aleși de obștea enoriașilor. Tot ei officiază și serviciile religioase.

În România au existat bezpopovți în localitățile: Bordușani - județul Iași, Climăuți - județul Suceava și municipiul Brăila. În anul 1947, primele două comunități au trecut la Cultul Creștin de Rit Vechi, iar a treia în anul 1967, dar din anul 1985 a părăsit din nou cultul legal.

Statutul Bisericii Ortodoxe Ruse de Rit Vechi din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 398/9 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 365 din 13 mai 2008.

CULTELE NEOPROTESTANTE (EVANGHELICE) **(Baptist, Adventist de Ziua a Șaptea, Penticostal, Creștin după Evanghelie, Biserica Evanghelică Română)**

Aceste confesiuni au apărut ulterior celor protestante și propagă principii și concepții teologice specifice creștinismului, ele distingându-se în special prin ritualul și practicile de cult extrem de simplificate, foarte ușor accesibile fiecărui credincios.

Principalele caracteristici comune ale acestor confesiuni sunt: nu recunosc tainele bisericești; nu au cultul sfinților, ori al icoanelor; nu admit ierarhia bisericească; practică, cu unele excepții, botezul la majorat și „preoția universală” (orice credincios poate citi și interpreta Biblia).

Serviciile de cult sunt foarte simple, constând din rugăciuni, cântări religioase, ore de catehizare și predică, iar actele de cult sunt: Cina Domnului, căsătoria, botezul. Acestea nu sunt socotite taine.

Credincioșii acestor culte se abțin de la consumul băuturilor alcoolice, al tutunului și unii chiar de la consumul cafelei sau al cărnii.

În România, grupările neoprotestante au apărut la mijlocul secolului al XIX-lea și începutul secolului XX, prin intermediul unor evangheliști străini (elvețieni, germani, polonezi, maghiari), iar primii convertiți au fost cetățeni români aparținând minorităților naționale (germani, ruși, maghiari).

Până în anul 1944 grupările evanghelice nu au avut un statut legal bine definit: în unele perioade au fost recunoscute de stat ca asociații religioase sau admise tacit, altelei au fost interzise, cum a fost între anii 1942-1944, când casele de rugăciune au fost închise iar unii conducători și credincioși au fost arestați și trimiși în închisori și lagăre.

După anul 1944 au acționat liber, iar în anul 1950 au primit din partea autorităților vremii recunoașterea de culte legale.

Între cultele baptist, penticostal și creștin după evanghelie există relații de conlucrare, concretizate mai ales în activitatea Alianței Evanghelice din România, asociație cu personalitate juridică creată în anul 1990, „*cu scopul de a-i ajuta pe credincioșii evanghelici să se zidească reciproc în viața spirituală, să lucreze împreună la răspândirea Evangheliei, să-și apere împreună drepturile și interesele și să se prezinte în fața națiunii ca o mișcare evanghelică distinctă*”.

Alianța Evanghelică a înființat un post de radio „Vocea Evangheliei”, care emite în șase localități (București, Oradea, Timișoara, Cluj, Suceava, Sibiu).

a) CULTUL CRESTIN BAPTIST

Popularizarea denumirii de *baptiști*, formă prescurtată a titulaturii de anabaptist se datorează, în special, eforturilor lui John Smith care a întemeiat în Țările de Jos, în anul 1609, o biserică *baptistă*. Dacă această titulatură s-a perpetuat, până în ziua de astăzi, acest fapt nu poate fi pus decât pe seama continuării unei tradiții.

În prezent, *baptiștii* constituie una din cele mai răspândite confesiuni creștine protestante din lume, având biserici în peste 211 țări și state și un număr de aproximativ 120 milioane de credincioși. În România, prima biserică baptistă a luat ființă în anul 1856, în București.

În practica religioasă, *baptiștii* își propun să se remarce prin reînțoarcerea la ceea ce înțeleg prin „simplitatea bisericii din veacul apostolic”. Ei afirmă principiile Reformei: „Sola Scriptura – Numai Scriptura”, „Sola Fidae – Numai Credința”, „Sola Gratia – Numai Harul” și „Soli Deo Gloria – Numai lui Dumnezeu i se cuvine slava”. Potrivit acestor principii, singura autoritate în materie de credință și practică religioasă este atribuită Biblicii, ca fiind inspirată în totalitate de Duhul lui Dumnezeu. Mântuirea se dobândește numai prin credința în Domnul Isus Hristos și prin harul lui Dumnezeu, iar în toate și pentru toate slava se cuvine doar lui Dumnezeu. Astfel, este înlăturat tot ceea ce este considerat ca fiind tradiție ulterioară „veacului apostolic”: sunt negate autoritatea și tradiția Bisericii, este lăsat deoparte cultul liturgic și alte tradiții bisericesti, nu sunt recunoscute rolul (mijlocitor) al Maicii Domnului – Fecioara Maria, al sfinților, rolul și autoritatea clerului bisericesc, cinstirea icoanelor, statuilor și moaștelor.

Baptiștii acceptă, în linii mari, simbolul de credință niceeo-constantinopolitan, afirmându-și credința într-un singur Dumnezeu, revelat în Sfânta Scriptură în Trei Persoane: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. *Baptiștii* cred că Dumnezeu Tatăl este creatorul tuturor lucrurilor văzute și nevăzute. *Baptiștii* cred în dumnezeirea și umanitatea Domnului Isus Hristos, născut din fecioara Maria, în moartea Sa ispășitoare pe cruce, în învierea glorioasă și înălțarea la cer, precum și în a doua venire a Fiului lui Dumnezeu, în slavă. *Baptiștii* cred, de asemenea, în dumnezeirea Duhului Sfânt, care lucrează în om nașterea din nou (convertirea) și transformarea lui după chipul Fiului lui Dumnezeu.

În crezul și practica bisericii *baptiste*, botezul se administrează în numele Tatălui, Fiului și Sfântului Duh, prin afundare în apă și este precedat de convertirea celui ce se botează. Pentru copiii nou-născuți există un serviciu religios de binecuvântare de către comunitate.

Bapțiștii se organizează pe baza principiului autonomiei bisericii locale și practică așa-numita „preoție universală”, sugerându-se prin aceasta că, în rândurile lor nu ar exista o distincție între clerici și laici. Pe lângă simplitii *frați* și *surori* există *frații-păstori*, *frații-presbiteri* sau *frații-diaconi*.

Închinarea publică a bapțiștilor se realizează prin participarea tuturor credincioșilor, de regulă, prin cântare, rugăciune, citirea și propovăduirea Sfințelor Scripturi. Zidirea duhovnicească se face și în grupuri mici, în case particulare sau în lăcașul de închinare, prin studiul Bibliei și rugăciune. Momentul culminant al închinării publice îl reprezintă Cina Domnului, înțeleasă în mod simbolic, prin care biserica locală comemorează jertfa unică a Noului Legământ, ce a fost adusă o dată pentru totdeauna de Isus Hristos.

Bapțiștii sărbătoresc Duminica - ziua învierii Domnului, ca zi de închinare săptămânală, precum și sărbătorile anuale legate de evenimentele principale ale istoriei mântuirii: Nașterea Mântuitorului, Botezul Domnului, Săptămâna Patimilor, Învierea Domnului, Înălțarea Domnului Isus Hristos și Pogorârea Duhului Sfânt.

Bapțiștii promovează pe plan mondial un tip de misiune potrivit căruia fiecare credincios este dator să răspândească în lume Evanghelia. Misiunea se adresează persoanei și societății în întregul lor, atât prin Evanghelia, cât și prin acțiuni de caritate și de identificare în dragoste creștină cu cei marginalizați și nedreptățiți.

Bapțiștii din România s-au organizat pe plan național în Uniunea Comunităților Creștine Baptiste, în anul 1920. În prezent, Cultul Creștin Baptist din România – Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din Romania, care constituie unul dintre cele 18 culte religioase recunoscute de stat și funcționează în baza Decretului-Lege nr. 553/1944, a Decretului nr. 178/1948 pentru regimul general al Cultelor, a Decretului nr. 1203/1950 de aprobare a Statutului Cultului și a prevederilor constituționale. Statutul Cultului Creștin Baptist din România, aprobat prin Decretul 1203 din 1950 a fost modificat și completat de Conferința Națională a Uniunii Bisericilor Creștine Baptiste, la Arad, în data de 27 noiembrie 1998.

În prezent, Cultul Creștin Baptist din România cuprinde circa 1800 de biserici în toate regiunile țării, organizate teritorial în comunități, numărând aproximativ 127.000 de persoane (conform recensământului din 2002). Aceste biserici sunt slujite de 700 de pastori și misionari. Personalul duhovnicesc și de specialitate este pregătit în cadrul școlilor cultului. În România, Cultul Creștin Baptist are opt licee teologice, două școli postliceale și două instituții de învățământ superior: Institutul Teologic Baptist din București, cu specializarea Teologie Baptistă Pastorală, și Universitatea Ema-

nel din Oradea cu specializările Teologie Baptistă Pastorală, Teologie Baptistă Didactică–Asistență Socială, Pedagogie Muzicală și Managementul Organizațiilor. De asemenea, în cadrul Universității din București funcționează Facultatea de Teologie Baptistă–Litere și Asistență Socială, iar în cadrul Universității din Oradea funcționează specializarea Teologie Baptistă–Litere.

Uniunea Baptistă din România editează revista „Creștinul-azi”, un supliment teologic periodic, precum și lucrări teologice și alte materiale tipărite sau audio-vizuale pentru activitățile specifice ale bisericilor.

Datorită credinței în separarea bisericii de stat, bapțiștii din România nu acceptă subvenții de la stat pentru salarizarea personalului de cult. Ei cred că este datoria liber consimțită a fiecărui credincios să contribuie la susținerea spirituală și materială a bisericii de care aparține. Implicarea statului în redistribuirea unui procent din taxele și impozitele percepute de la cetățeni către cultele religioase reprezintă impunerea unei anumite teologii politice de stat asupra cetățenilor care nu împărtășesc respectiva teologie politică.

Statutul de organizare și funcționare a Cultului Creștin Baptist - Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 58/16 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 59 din 25 ianuarie 2008.

b. BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

„Adventus” înseamnă „revenire”, „a doua venire”; adventiștii readuc în atenție textele scripturistice care vorbesc de întoarcerea lui Iisus pentru întemeierea împărăției sale. Această idee a fost susținută de americanul William Miller (1782-1849), care a și stabilit pentru anii 1843-1844 data celei de a doua veniri, profeție care nu s-a adevărit. Mai târziu, Hiram Edson și în special soții James și Ellen White au răspândit această credință.

Începutul existenței Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea a fost marcat în țara noastră de anul 1870, odată cu vizita pastorului polonez (fost preot catolic) Chehonsky. Până la primul război mondial existau un număr restrâns de comunități adventiste (Pitești, București, Sarighiol, Sibiu, Cluj etc.) cu credincioși în majoritate de naționalitate germană. În ciuda opresiunii și a interdicției din partea statului, Biserica Adventistă s-a extins.

În perioada interbelică s-a creat organizația centrală sub denumirea de Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste (1921). Statutul bisericii a fost semilegal; o asociație religioasă, într-o perioadă avea aprobare de func-

ționare, apoi, în altă perioadă, era interzisă. Recensământul din anul 1930 a relevat existența a 16.102 adventiști.

În timpul celui de-al doilea război mondial, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea a fost pusă în afara legii, membrii și pastorii fiind urmăriți, persecutați și condamnați la pedepse privative de libertate.

În anul 1946, pentru prima dată Biserica este recunoscută provizoriu, iar după promulgarea Constituției din anul 1948 se fac pregătirile în vederea recunoașterii de către stat, care are loc în anul 1950, prin Decretul Prezidiului M.A.N. 1203/1950. Pe aceeași dată se aprobă Statutul și mărturisirea de credință a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea.

Elementele doctrinare specifice Bisericii Adventiste sunt următoarele:

- Isus Hristos este singurul preot și mijlocitor între Dumnezeu și om. El a lucrat mântuirea la Golgota iar acum, în templul din cer, o desăvârșește.

- A doua venire a lui Isus este singura soluție pentru problemele omenirii. Ea va avea loc în curând.

- Sabatul zilei a șaptea este semnul distinctiv al unui Dumnezeu-Creator.

- Nemurirea aparține numai lui Dumnezeu; din cauza păcatului, omul este supus morții. Moartea este un somn, în timpul căruia omul este cu totul inconștient.

- Trupul omului este Templul Duhului Sfânt - fapt pentru care trebuie păstrat în deplină sănătate printr-un mod de viață rațional, în armonie cu legile naturii.

Organul central de conducere al Bisericii este Uniunea de Conferințe, care are în subordine 6 unități numite Conferințe (Muntenia, Moldova, Oltenia, Transilvania de Sud, Transilvania de Nord și Banat).

În total, conform recensământului din 2002, sunt 93.670 credincioși, din care 6.900 sunt de etnie maghiară.

Corpul pastoral al bisericii este format dintr-un număr de circa 340 de pastori. Totalul bisericilor locale de pe cuprinsul țării este de 1.185.

Pregătirea deservenților de cult se face la Institutul Teologic Adventist de grad universitar, care funcționează la Cernica, trei licee seminariale și o școală postliceală sanitară la Brăila.

În cadrul cultului funcționează mai multe asociații: ADRA (Agenția Adventistă pentru Refacere și Ajutor) - o astfel de organizație există și pe plan mondial, cu activitate recunoscută în caz de calamități sau catastrofe naturale, precum și de ajutorare; AMICUS (Asociația Studenților Adventiști), „Sănătate și temperanță”, Asociația Copiilor și Juniorilor Adventiști.

Biserica Adventistă dispune și de un post de radio „Vocea Speranței”, care emite la București, Brașov, Constanța și Timișoara.

Biserica Adventistă are o casă de editură unde se editează lunar revista „Curierul Adventist”. O altă publicație bilunară este revista „Semnele Timpului”, revistă de cultură religioasă. Trimestrial se editează caietele de studii biblice pentru adulți, tineret, copii, în aproximativ 55.000 exemplare.

Pe lângă acestea se mai publică lucrări cu caracter teologic, de popularizare, cursuri școlare etc.

Conform doctrinei sale, Biserica Adventistă se definește drept una sfântă, sobornicească și apostolică. Ea este o biserică mondială, cuprinzând pe toți credincioșii de pe glob care recunosc aceeași doctrină, respectă aceeași autoritate eclesiastică și își asumă aceeași misiune. Organizația mondială a Bisericii Adventiste are caracter reprezentativ, organismele ei de conducere, de la toate nivelele fiind alese prin votul majorității delegaților. Forul central de conducere al bisericii la nivel mondial este Conferința Generală, care are 11 diviziuni teritoriale pe tot globul.

Biserica Adventistă este prezentă în peste 190 țări de pe glob, cu peste 15 milioane de credincioși, dintre care 8 milioane sunt botezați.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România are relații cu organizațiile religioase din străinătate și este subordonată spiritual și doctrinar Organizației Mondiale Adventiste.

Statutul de organizare și funcționare al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 399/9 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 324 din 24 aprilie 2008.

c. CULTUL CRESTIN PENTICOSTAL

Penticostalismul este o continuare a mișcării de „redeșteptare” a creștinătății, care a avut loc în secolul trecut. Pe la 1900, predicatorul american Charles F. Parham a început să susțină că asupra celor credincioși coboară Duhul Sfânt, aceștia căpătând darul vorbirii în limbi neînvățate (glosolalia). Conform Bibliei, acest dar a fost primit de apostoli în ziua cincizecimii (ziua coborârii Duhului Sfânt, Rusaliile). Întrucât a cincizecea zi se traduce în limba greacă prin „penticosta”, adepții noii mișcări religioase au adoptat denumirea de penticostali.

Din S.U.A. mișcarea penticostală s-a răspândit și în Europa, mai ales în Germania și Norvegia. Numărul credincioșilor a crescut relativ repede, de la circa 1.000 în 1906 la peste 350.000 în 1936.

Prima comuniune penticostală din România a apărut în localitatea Păuliș, județul Arad, în anul 1922. În pofida unor persecuții la care a fost supusă înainte și mai ales în timpul celui de al doilea război mondial, credința pen-

ticostală s-a extins treptat în mai multe regiuni ale țării, în special în nordul Moldovei, în Banat și Crișana.

Asociația credincioșilor penticostali s-a constituit în anul 1924. Și acest cult, ca și celelalte culte evanghelice, a avut de suferit, mai ales în timpul celui de al doilea război mondial, când mulți pastori au fost trimiși în închisoare sau lagăre. După 23 august 1944, Cultul Penticostal funcționează în legalitate. În anul 1950, Biserica Penticostală a fost recunoscută legal.

Conform credinței penticostale, la baza vieții spirituale a fiecărui credincios trebuie să stea convertirea personală, după care, apoi, se administrează botezul prin cufundare în apă, în numele Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt. Ceea ce constituie specificul acestui cult este propovăduirea și exercitarea botezului cu Duhul Sfânt, mărturisirea experienței darurilor Duhului Sfânt, care pot să-și facă simțită prezența în cadrul serviciilor divine, precum și obținerea vindecărilor divine prin rugăciune.

Organizarea cultului are la bază sistemul centralizat, respectându-se autonomia bisericească locală. Cultul are o conducere colectivă centrală, reprezentată de Consiliul bisericesc format din 21 membri și de Comitetul executiv format din 7 membri, în frunte cu un președinte. Aceste organe sunt alese în cadrul Adunării generale electivă, forul cel mai înalt de conducere a cultului, care se întrunește o dată la 4 ani.

Bisericile locale au ca intermediar între ele și conducerea centrală șase comunități regionale: Arad, Brașov, București, Cluj, Oradea și Suceava.

Pregătirea pastorilor se face la nivel universitar, în cadrul Institutului Teologic Penticostal, care funcționează în București. De asemenea, cultul dispune de trei seminarii teologice liceale și de două școli postliceale.

Potrivit recensământului din 2002, Cultul Penticostal numără circa 324.462 credincioși. În cadrul cultului sunt 1.343 biserici și 7879 filii, deservite de 354 pastori.

În fruntea unei biserici se află un pastor sau mai mulți, în funcție de numărul membrilor și un comitet ales de fiecare Biserică. Alți slujitori mai sunt: prezbiterii și diaconii, subordonați pastorului.

Biserica Penticostală are ca organ de presă oficial „Cuvântul Adevărului”. De asemenea, editează cărți cu conținut religios, cărți pentru exercitarea cultului, cărți pentru instruirea slujitorilor în seminarii și în Institutul Teologic Penticostal.

Cultul întreține legături cu Bisericile Penticostale din Europa, în cadrul Conferințelor Penticostale Europene, făcând parte și din Comitetul acestor Conferințe, în calitate de membru, în care își are reprezentanți, precum și cu Asociația Teologică Penticostală Europeană. Pe plan mondial, participă la Conferințele Penticostale Mondiale. Relații speciale întreține cu organi-

zația Penticostală Mondială „Church of God”, cu sediul la Cleveland (Tennessee) - S.U.A., datorită mai multor asemănări doctrinare și organizatorice.

Statutul Cultului Creștin Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 189/20 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 214 din 20 martie 2008.

d. BISERICA CREȘTINĂ DUPĂ EVANGHELIE

Creștinii după Evanghelie consideră că înaintașii lor sunt acei creștini care, după ce împăratul Constantin cel Mare a recunoscut creștinismul, au considerat că bisericile legalizate și-au pierdut menirea vie de a vesti Evanghelia. Astfel, din acea vreme au existat grupuri de creștini, autointitulați „liberi”, care răspândeau cuvântul lui Dumnezeu. Conturarea lor mai clară are loc odată cu Reforma religioasă, datorită traducerii Biblicii în diferite limbi.

În România primul grup de “Creștini liberi”, din care s-a format asociația și apoi Cultul Creștin după Evanghelie, a luat ființă la București în 1899 sub influența unor misionari străini. La început, aria lor de răspândire a fost limitată la străinii care locuiau în București. Ulterior, au cucerit adepți și în rândul românilor.

În anul 1939, Creștinii după Evanghelie, recunoscuți de stat din anul 1933 ca asociație religioasă, constrânși de regimul vremii, au fuzionat cu Creștinii după Scriptură, formând Cultul Creștin după Evanghelie, cu două ramuri: ramura I (Creștinii după Evanghelie, propriu-zisi), care practică botezul la majorat, și ramura a II-a, care practică botezul la naștere.

Din 1946, Creștinii după Evanghelie au fost recunoscuți ca având calitatea de cult. După Revoluția din decembrie 1989, cele două ramuri ale cultului s-au despărțit, fiecare ramură alegându-și organe proprii și desfășurând activitate în mod independent. Ramura a doua s-a intitulat Biserica Evanghelică Română.

În prezent există două culte distincte, Cultul Creștin după Evanghelie și Biserica Evanghelică Română. La recensământul din anul 2002, au fost recenzați 44.476 de credincioși ai Cultului Creștin după Evanghelie.

Sub aspect organizatoric, Cultul Creștin după Evanghelie este structurat astfel: la nivel local funcționează comunitatea cu un număr de cel puțin 20 membri majori. În întrecaga țară sunt 678 de adunări (biserici); adunările au personalitate juridică și sunt conduse de doi până la cinci „frați bătrâni” (prezbiteri), care sunt și „vestitori ai Evangheliei” în comunitatea respectivă. În prezent cultul dispune de 724 vestitori.

În anul 1994 a fost hotărâtă crearea unei structuri organizatorice noi, comunitatea zonală; funcționează 16 asemenea organisme, conduse de Sfa-

mul de frați zonal, ales de adunarea generală; Sfatul de frați zonal alege un comitet de conducere.

La nivel central, Uniunea Bisericilor Cultului Creștin după Evanghelie este condusă de Sfatul de frați pe țară, care alege conducerea operativă, formată din președinte și doi vicepreședinți. Organul suprem al Uniunii este Conferința generală ce se întrunește o dată la 4 ani, care alege Sfatul de frați pe țară și confirmă conducerea operativă a Uniunii.

Cultul Creștin după Evanghelie are sub egida sa Institutul Teologic de grad universitar din București „Timotheus” și 5 școli biblice. Editează, din 1949, revista „Calea Credinței”, precum și revista „Ecouri creștine”. De asemenea, a tipărit mai multe lucrări teologice.

Din anul 1990, sub egida Cultului Creștin după Evanghelie funcționează un număr de aprox. 40 de asociații și fundații. Toate sunt persoane juridice și își desfășoară activitatea cu majoritatea membrilor cultului, unele având și secții de învățământ, orfelinate, grădinițe de copii, activități umanitare de ajutorare etc.

După decembrie 1989 s-au reluat legăturile cu multe biserici evanghelice din străinătate, care s-au manifestat prin evanghelizări și schimburi de lucrări și studii biblice, prin acțiuni de caritate.

Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Creștine după Evanghelie din România - Uniunea Bisericilor Creștine după Evanghelie din România a fost recunoscut prin H.G. nr. 897/20 august 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 638 din 4 septembrie 2008.

e. BISERICA EVANGHELICĂ ROMÂNĂ

Biserica Evanghelică Română este o mișcare creștină evanghelică, născută pe pământul României în anii 1920-1924 prin tinerii teologi ortodocși Dumitru Cornilescu (traducătorul Bibliei folosită de cultele evanghelice) și Teodor Popescu (fost preot la biserica „Sfântul Ștefan” din București). Prin lucrarea acestora, câteva sute de credincioși construiesc pe Str. Carol Davila nr. 48 din București, în anul 1926, o biserică creștină de 1.000 locuri, care avea să devină centrul unei noi mișcări.

La solicitarea autorităților, pentru a fi deosebiți de alți credincioși, din anul 1927, noua mișcare creștină a purtat numele de „Creștinii după Scriptură”, organizată oficial sub formă de asociație. În foarte scurt timp, s-au deschis biserici în Ploiești, Câmpulung, Târgoviște, Rucăr, Buzău, Pitești, Bârlad, Brașov și alte locuri.

În anul 1939, asociația „Creștinii după Scriptură”, constrânsă de regimul vremii, a fuzionat cu asociația „Creștinii după Evanghelie” și astfel,

deși erau deosebiri din punct de vedere dogmatic și al practicilor de cult, au alcătuit o unitate din punct de vedere organizatoric: „Cultul Creștin după Evanghelie”. Interziși în timpul războiului, odată cu „Creștinii după Evanghelie” și împreună cu aceștia, li se permite, în 1946, să-și reînceapă activitatea.

După decembrie 1989, „Conferința generală a reprezentanților bisericilor”, care a avut loc la București (27 ianuarie 1990), a hotărât desprinderea din „Cultul Creștin după Evanghelie” și funcționarea ca un cult independent, sub numele de „Biserica Evanghelică Română”.

Biserica Evanghelică Română, după pilda primilor creștini, practică botezul casei creștine, deci și a copiilor, prin cufundare în apă. Mântuirea și trăirea unei vieți după voia Domnului nu se capătă prin botez, ci prin credință personală în Domnul Isus Hristos.

În Biserica Evanghelică Română toți credincioșii sunt frați. Nu există cler sau ierarhi. Iisus Hristos este conducătorul Bisericii.

La nivel central este un Sfat de Frați pe țară, ales dintre credincioșii cei mai reprezentativi, care supraveghează și coordonează buna desfășurare a vieții bisericilor și un comitet de conducere care reprezintă interesele Bisericii în relațiile cu statul.

În biserică se practică cântarea comună, neexistând cor sau instrumente muzicale.

Credincioșilor nu li se impun taxe pentru susținerea bisericii.

Biserica Evanghelică Română dispune de circa 220 biserici care se găsc, cu precădere, în județele Argeș, Brașov, Constanța, Dâmbovița, Ialomița, Prahova, Vaslui, municipiul București și împrejurimi; numărul credincioșilor este de circa 20.000.

Publicația periodică a Bisericii este „Adevărul Creștin” - foaie de zidire sufletească, ce apare o dată la două luni. Cultul tipărește și alte lucrări teologice necesare.

B.E.R. are relații frățești cu Bisericile Creștine Evanghelice din S.U.A., Biserica Evanghelică din Olanda, Adunările Evanghelice Libere din Germania.

Biserica Evanghelică Română, fiind o mișcare născută în România, de vârstă relativ tânără - 70 de ani - nu are corespondent în străinătate.

Statutul Bisericii Evanghelice Române a fost recunoscut prin H.G. nr. 629/11 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 462 din 20 iunie 2008.

CULTUL MOZAIC

Mărturii despre organizarea primelor comunități evreiești în Țările Române se întâlnesc în numeroase documente, cronică, note de călătorie, începând din sec. XVI. Ca urmare a persecuțiilor, declanșate în sec. al XVII-lea în țările vecine, se intensifică stabilirea în Țările Române a unor imigranți evrei, inițial chemați pentru a popula sau repopula unele târguri.

În această perioadă încep să se creeze condiții pentru organizarea vieții religioase a populației evreiești. Edicte, hrisoave și alte acte oficiale emise de autoritățile de stat românești au permis organizarea comunităților mozaice, libertatea de practicare a credințelor și preceptelor religioase, recunoașterea tribunalelor rabinice, crearea unor instituții specifice de învățământ, binefacere și sănătate. Vistieria, interesată să încaseze bir de la evrei, îi tratează în scopuri fiscale ca o breaslă, încă din timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu. În Moldova, în temeiul unei hotărâri luate de Înalta Poartă, la 1719 ia ființă Hahambașia - adică funcția de rabin-șef al Moldovei. Hahambașa avea la București un locțiitor cu titlul de vechil.

Emanciparea politică a evreilor, promisă odată cu Revoluția de la 1848, devine pe deplin efectivă odată cu desăvârșirea statului național unitar român la 1918, garantarea drepturilor minorităților prin Constituția din 1923 conducând la unificarea comunităților evreiești din Vechiul Regat, sub denumirea de Federația Uniunilor de Comunități Evreiești (1928).

Constituția din 1923 acordă drepturi cetățenești și politice până la instaurarea regimului Goga-Cuza (28.XII.1937); de atunci încolo ele se restrâng treptat până la introducerea legii sângelui (august 1940), legislație amplificată până la jefuirea proprietăților evreiești și deportarea unora din ei în Transnistria sau din Ardealul ocupat de unguri, la Auschwitz.

Potrivit statutului de organizare și funcționare a Cultului Mozaic (iunie 1949), activitatea confesională a minorității evreiești din România este condusă de către Federația Comunităților Evreiești (Mozaice), cu sediul în București. Aceasta cuprinde toate comunitățile și obștile din țară. Ea asigură realizarea în fapt a practicilor, preceptelor și tradițiilor religioase mozaice și coordonează activitatea comunităților, aprobă constituirea de noi comunități sau desființarea acestora, reprezintă și apără, pe plan intern, interesele comunităților evreiești, organizează și întreține, pe plan extern, relații cu diaspora evreiască și organizațiile religioase internaționale.

Structura și componența organelor centrale și teritoriale de conducere a activității cultice, precum și desfășurarea vieții spirituale sunt elaborate în concordanță cu interesele, tradițiile și prescripțiile religioase mozaice.

Credincioșii cultului mozaic, în număr de cca. 6.000, conform recensământului din 2002, sunt organizați în 78 de comunități și obști, răspândite în București și în 30 de județe. Cele mai importante comunități se află în București, Timișoara, Iași, Cluj, Galați, Bacău, Arad, Baia Mare, Botoșani, Brașov, Deva, Tg. Mureș etc. În localitățile în care trăiește un număr mai mic de credincioși evrei, aceștia sunt organizați în obști.

Organele locale de conducere ale comunității sunt: adunarea generală, comitetul de conducere și comisia de cenzori.

Principalele venituri ale Cultului Mozaic provin din cotizații, taxe și contribuții pentru serviciile religioase prestate; taxe pentru alimente rituale, alte contribuții benevole ale credincioșilor, chirii încasate din bunurile imobiliare etc. pentru opera de asistență socială și medicală. Federația Comunităților Evreiești primește un ajutor substanțial din partea Organizației Mondiale Evreiești, pentru ajutorarea celor aflați la nevoie.

Funcțiile clericale din cadrul Cultului Mozaic sunt: Șef rabin, prim rabin, rabin, haham, hazan, melamed, șoifer, daian și hevre sames. Șef rabinul este conducătorul religios al cultului; prim rabinul este cel mai erudit și mai în vârstă rabin dintr-o localitate; rabinul este conducătorul spiritual al credincioșilor mozaici de pe lângă una sau mai multe sinagogi; hahamul (șoihat) asigură carnea rituală conform prescripțiilor iudaice; hazanul (cantorul) participă la oficierea slujbelor religioase, melamedul conduce cursurile de Talmud Tora, șoiferul transcrie textele sfinte pe pergamente speciale, daianul este candidatul la postul de rabin, iar hevre samesul asigură respectarea prescripțiilor la înmormântări. În prezent, în România, Cultul Mozaic dispune de 6 deservenți de cult.

Pe teritoriul României există un număr de 124 temple, sinagogi și case de rugăciune, din care în 23 se oficiază zilnic.

Numeroase temple și sinagogi sunt declarate monumente istorice și arhitectonice, fiind protejate prin lege: Templul Coral și Sinagoga Mare din București, Sinagoga Mare din Iași, Templul din cetate din Timișoara, Templul Vechi din Botoșani.

Cultul Mozaic dispune de 766 cimitire dispuse în 679 localități, administrate de comunitățile religioase evreiești pe raza cărora sunt amplasate; în cadrul cultului funcționează 11 restaurante rituale, patru cămine pentru bătrâni și trei case de odihnă.

Cultul Mozaic editează bilunar revista „Realitatea evreiască”, precum și un număr important de cărți, prin Editura „Hasefer”.

Federația Comunităților Evreiești este membră a principalelor organizații religioase evreiești din întreaga lume, la a căror activitate participă în mod activ: Congresul Mondial Evreiesc, Conferința Rabinică Europeană, Joint etc.

Statutul Federației Comunităților Evreiești din România - Cultul Mozaic a fost recunoscut prin H.G. nr. 999/27 august 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 670 din 29 septembrie 2008.

CULTUL ISLAMIC (MUSULMAN)

Islamul este una din marile religii ale lumii contemporane și cuprinde peste un miliard de adepți, grupați în două mari curente: sunniți și șiiți. Populația islamică din România (de naționalitate turcă, tătară, albaneză) aparține ramurii Sunni.

Practica islamului în România este legată de stabilirea pe teritoriul țării noastre - încă din secolul al XIII-lea - a populației turco-tătare. Astfel, în anul 1241, tătarii hanatului „Hoardei de aur” și-au instaurat dominația și în diferite zone din vecinătatea Munților Carpați.

Între anii 1262-1264, împăratul bizantin Mihail al XIII-lea Paleologul a acordat căpeteniilor turce Izettin Keyaus și Saru Saltâk Dede dreptul de a-și așeza tabăra militară în ținutul Dobrogei, cu misiunea de a apăra hotarele Bizanțului de invaziile dinspre nord. Astfel au apărut turcii selgiucizi în zona orașului Babadag de astăzi. Primele comunități musulmane stabile pe teritoriul României s-au constituit abia în sec. XIV-XV, ca urmare a instaurării suzeranității Porții Otomane asupra Principatelor Românești, dar ele s-au dezvoltat mai ales în Dobrogea și în unele localități de-a lungul Dunării.

În anul 1877 Cultul Musulman din România este organizat în patru muftiate. Între cele două războaie mondiale, prin contopire au rămas numai două, iar în 1943, muftiatele din Tulcea și Constanța s-au unificat, formând un singur muftiat (centru de cult), cu sediul în Constanța.

Practica religiei islamice constă în: îndeplinirea slujbelor zilnice (namaz); postul Ramadanului de 30 de zile pe an; vizitarea Kaabei din orașul Mecca și pelerinajul la mormântul lui Muhamed; ajutorarea celor lipsiți; păstrarea trează în memorie a mărturisirii de credință și pronunțarea ei zilnică.

Activitatea religioasă este condusă de **muftiu**, care este ales (prin vot secret) din rândul imamilor.

Pe lângă muftiu, cu vot consultativ, funcționează un colegiu sinodal numit **Sura Islam**, compus din 23 membri, care se întrunește periodic pentru rezolvarea unor probleme administrative și disciplinare ale cultului.

Unitatea de bază a cultului este comunitatea, care cuprinde toți credincioșii musulmani dintr-o localitate și este condusă de un comitet compus din 5-7 membri aleși pe o perioadă de patru ani. În România funcționează 50 de comunități musulmane și 20 de filii răspândite în județele Constanța (63 unități), Tulcea (4) și câte o unitate în județele Brăila, Galați și municipiul București.

Lăcașurile de rugăciune musulmane din România sunt de două categorii: geamia și mesgidul; în total sunt 77 lăcașuri de cult.

Sunt monumente istorice: geamia centrală și geamia Hunchiar, ambele din Constanța; geamia Esmahan Sultan din Mangalia; geamiile din Medgidia, Hârșova, Amzacea; Babadag și Tulcea. Celor de mai sus li se adaugă și cavoul lui Gasi Ali Pașa și al lui Saru Saltâk Dede din Babadag.

Personalul clerical musulman din România este format din: hatipi, imami, muezini. În prezent, cultul musulman are 35 de imami.

Credincioșii musulmani din România sunt în număr de circa 67.300, dintre care marea majoritate trăiesc în județul Constanța, o parte în județul Tulcea, iar restul în diferite centre urbane, ca: București, Brăila, Galați, Călărași, Giurgiu, Oltenița, Turnu Severin etc.

Baza materială a cultului se realizează prin contribuții benevole de la credincioși, donații și subvenții acordate de stat și organizații religioase islamice internaționale, taxe pentru serviciile religioase, vânzarea de pliante, broșuri, ilustrate, taxe de vizitare a unor monumente islamice, venituri de la diferite terenuri și imobile proprietate de cult etc.

Cultul musulman are în proprietate 108 cimitire.

În perioada 1880-1967, la Babadag și apoi la Medgidia, a funcționat Seminarul teologic al Cultului Musulman, care, din lipsă de cursanți, și-a suspendat activitatea. Din anul școlar 1993-1994 Seminarul teologic de la Medgidia și-a reluat activitatea, având și o secție pedagogică.

Cultul Musulman din România are bune relații bilaterale și multilaterale cu întreaga comunitate islamică internațională.

Aceste relații cuprind: schimburi de delegații, participări la întruniri și simpozioane pe diverse teme, acordarea de burse pentru elevi și studenți, subvenții pentru cei care merg anual în pelerinaj la Mecca etc. În ultimul timp, s-au diversificat relațiile cu „Liga Islamică Mondială” și „Salvarea islamică”, ambele organizații cu sediul în Arabia Saudită, precum și cu „Organizația islamică pentru sud-estul Europei”, cu sediul la Viena.

Statutul cultului musulman a fost recunoscut prin H.G. nr. 628/11 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 469 din 25 iunie 2008.

ORGANIZAȚIA RELIGIOASĂ „MARTORII LUI IEHOVA“

Organizația Religioasă „Martorii lui Iehova“ din România se consideră o denominațiune creștină și aparține grupării religioase mondiale a Martorilor lui Iehova, care, potrivit propriilor mărturii, numără circa 6,5 milioane de membri activi.

În România, înainte de Primul Război Mondial au început să-și intensifice activitatea *Studentii în Biblie*, aderenți ai pastorului Charles Taze Russel. Acesta fondase în 1881 *Societatea Turnul de Veghe*. C.T. Russel a murit în anul 1916, iar în perioada 1925-1930, o parte din aderenții mișcării care nu l-au agreat pe noul lider Joseph Franklin Rutherford, neacceptând inovațiile acestuia, au format comunități separate, respectând principiile formulate de Russel. Astfel de comunități, care păstrează titulatura veche de *Studentii în Biblie* există și în țara noastră până în prezent (de pildă, Asociația Creștină „Studentii în Biblie”). În 1931, cei care l-au urmat pe J.F. Rutherford au adoptat denumirea de *Martorii lui Iehova* atribuindu-i un fundament scripturistic, fiind luat din declarația consemnată în Isaia 43:10 – „*Voi sunteți martorii mei, zice Domnul (Iahve/Iehova)*”. Adoptând și o serie de alte modificări doctrinare și organizatorice, *Societatea Turnul de Veghe (Watch Tower Bible and Tract Society)* a cunoscut o semnificativă creștere numerică. În România există, în prezent, circa 38.000 de membri ai Organizației Religioase „Martorii lui Iehova”, conform anuarului acestei organizații. Sediul central se află în București. Organizația religioasă „Martorii lui Iehova”, care s-a legalizat în anul 1990 ca asociație religioasă, a obținut recunoașterea unui nou statut prin Ordinul Ministerul Culturii și Cultelor nr. 2657/22.05.2003, în urma Deciziei civile nr. 769 din 7 martie 2000 a Curții Supreme de Justiție.

În fundamentarea ideilor lor doctrinare, Martorii lui Iehova pornesc de la acceptarea autorității Bibliei, întrebuițând, cu predilecție, o ediție tradusă după principii de exegeză specifice propriei doctrine și tipărită în tipografiile proprii – *Traducerea Lumii Noi a Sfințelor Scripturi*.

Această organizație respinge dogma „Sfintei Treimi” acceptată de majoritatea confesiunilor creștine prin Simbolul de Credință Niceeo-Constantinopolitan. Pe Dumnezeu îl înțeleg strict în persoana Tatălui Ceresc, folosind în închinare Tetragramatonul - numele divin pe care-l traduc prin „Iehova”. Martorii lui Iehova cred în Isus Cristos ca Fiu și început al creației lui Dumnezeu, prin care Dumnezeu și-a continuat opera de zidire a lumii și prin care desăvârșește răscumpărarea credincioșilor de sub robia păcatu-

lui, în perspectiva restabilirii unui paradis terestru, fără a-l considera, însă, egal în dumnezeire și demnitate divină cu Iehova (Tatăl). În același timp, se referă la Duhul Sfânt ca la o forță activă prin care Dumnezeu lucrează în lume.

Pe baza unor considerente doctrinare nu agreează o serie de practici precum salutul drapelului, depunerea de jurăminte, transfuzii de sânge. De asemenea, nu participă la acțiuni ecumenice, sunt supuși, cel puțin formal, autorităților seculare, dar sunt neutri din punct de vedere politic, nu votează și nu participă la războaie.

Printre serviciile religioase ale Martorilor lui Iehova se numără botezul prin cufundarea în apă, „Comemorarea” anuală a morții Domnului Isus Cristos, oficierea căsătoriilor și serviciile funerare. Pun un deosebit accent pe o activitate dinamică de predicare, conform înțelegerii pe care o au despre Biblie.

Mărturisirea de credință propusă de Martorii lui Iehova afirmă că în rândurile acestora nu există clerici și laici. Fiecare Martor al lui Iehova este considerat un ministru (slujitor) ordinar al lui Dumnezeu. Realitatea arată însă că și aici întâlnim deosebite tipuri de servicii în cadrul congregațiilor (așa-numiții miniștri cu timp integral, „bătrâni”, pionieri speciali, supraveghetori itineranți, misionari etc.). Sunt organizați în „congregații” și țin cu regularitate întruniri sau servicii religioase, care se concentrează asupra studierii Bibliei. Intrarea este liberă și nu se fac colecte. Un număr de aproximativ 20 de congregații constituie o circumscripție, iar mai multe circumscripții alcătuiesc un district. Structura administrativă cuprinde 569 de congregații, 30 de circumscripții și 2 districte. În România, activitatea tuturor congregațiilor este supravegheată de un grup de „bătrâni” numiți de Corpul de Guvernare, care slujesc la sediul central din București. Organizația are 265 de lăcașuri de cult (săli ale Regatului) și 111 spații închiriate unde se oficiază serviciile religioase.

Periodicele editate de Martorii lui Iehova, *Turnul de veghe* și *Treziți-vă!* apar bilunar, în 148, respectiv 87 de limbi, fiecare ediție având peste 20 de milioane de exemplare.

Statutul pentru organizarea și funcționarea Organizației Religioase „Martorii lui Iehova” a fost recunoscut prin H.G. nr. 658/18 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 470 din 25 iunie 2008.

ASOCIAȚII RELIGIOASE

În conformitate cu prevederile Legii nr. 489/2006 *privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, art. 40-48, a apărut o nouă structură religioasă cu personalitate juridică, „**asociația religioasă**”. Asociația religioasă este o persoană juridică alcătuită din cel puțin 300 de membri, cetățeni români cu domiciliul în România, care se asociază în vederea manifestării unei credințe religioase. Pentru înființarea unei asociații religioase, prin decizia instanței de judecată, este necesar avizul consultativ al Ministerului Culturii și Cultelor. În vederea obținerii acestui aviz, asociația interesată va depune o cerere la minister însoțită de documentația prevăzută la art. 41 alin(2) lit. a-c din Legea nr. 489/2006 și în Ordinul M.C.C. nr. 2274/17.05.2007 *privind aprobarea procedurii de acordare a avizului consultativ de către Ministerul Culturii și Cultelor pentru înființarea asociațiilor religioase sau, după caz, pentru dobândirea statutului de asociație religioasă de către asociațiile existente*. Pot depune cereri de obținere a avizului consultativ atât asociații înființate pe baza O.G. nr. 26/2000 *cu privire la asociații și fundații*, cât și asociații nou constituite; în ambele cazuri, acestea trebuie să facă dovada celor 300 de membri, cetățeni români sau rezidenți în România.

În activitatea lor asociațiile religioase au obligația să respecte Constituția și legile țării și să nu aducă atingere securității publice, ordinii, sănătății și moralei publice, precum și drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Până în prezent au primit aviz consultativ pentru înființarea/transformarea în asociație religioasă următoarele asociații:

Societatea Creștinilor Nouapostolici România

Societatea Creștinilor Nouapostolici – România (S.C.N.A.R.) este asociația religioasă, de caritate și binefacere a unor cetățeni români de diferite origini etnice, care aderă la Biserica Nouapostolică Internațională, bucurându-se de același statut juridic și religios, aceleași drepturi și obligații ca și celelalte societăți și biserici nouapostolice existente în alte state ale lumii.

Integrată Bisericii Nouapostolice Internaționale, S.C.N.A.R. este persoană juridică română, fiind organizată din punct de vedere administrativ și funcționând cu respectarea întocmai a Constituției și a celorlalte legi din România.

S.C.N.A.R. recunoaște regulile organizatorice și religioase ale Bisericii Nouapostolice Internaționale, asigurând prin toate mijloacele legale unitatea acestora.

Funcționând sub denumirea "Societatea Creștinilor Nouapostolici – România", coordonând toate comunitățile creștinilor nouapostolici de pe teritoriul României, are sediul social, spiritual și administrativ în București, str. Romulus nr. 67, sect. 3.

Personalitatea juridică aparține numai S.C.N.A.R și se exercită prin persoanele abilitate din conducerea acesteia. Comunitățile locale ale creștinilor nouapostolici sunt subdiviziuni fără capacitate juridică.

Aviz M.C.C. cu nr. 1/30.03.2007.

Asociația Religioasă Nazarineană

Asociația Religioasă Nazarineană, cu sediul central în Arad, numără actualmente circa 1.200 de membri și a fost înființată, în forma juridică actuală, în anul 1990, cu avizul Ministrului Cultelor. În România, nazarinenii au pătruns din Ungaria, unde veniseră ucenici ai lui S. Frohlich. Existența acestei mișcări religioase pe teritoriul țării noastre datează însă de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Astfel, conform unui extras de carte funciară, cel mai vechi locaș de cult al Bisericii Nazarineană apare în jud. Arad, loc. Semlac din anul 1890. Nazarinenii s-au răspândit mai ales în jud. Arad și Bihor dar sunt semnalate nuclee și în alte părți ale țării, în special în București. „Credința Nazarineană este credința în Domnul nostru Isus Christos Nazarineanul.” Astfel își formulează asociația principiul de credință fundamental. Credincioșii nazarineni insistă în mod deosebit asupra necesității recunoașterii semnificației numelui de „nazarinean” care constituie chintesența profețiilor vetero-testamentare ce anticipau venirea lui Mesia, Isus Hristos și elementele prin care el, adevăratul Mesia, putea fi recunoscut. În cadrul acestei organizații religioase se pune accent, de asemenea, pe respectarea strictă a unor norme de conduită morală care să ofere un bun exemplu în lume și pe manifestarea unei credințe autentice. Ca exemple de restricții pe care le au în vedere credincioșii nazarineni pot fi menționate: folosirea armei ca dispozitiv construit pentru a secera vieți omenești, depunerea jurământului, menținerea neutralității politice și neparticiparea la vot, reținerea de la vizionarea de spectacole, filme la cinematograful, reprezentații teatrale, urmărirea programelor de televiziune, audițiile radiofonice, purtarea unei vestimentații prea lejere, o exprimare nepotrivită etc. Confirmarea unor abateri de la aceste norme atrag după sine excluderea din organizație. În general, activitățile din cadrul asociației au un caracter strict

religios și urmăresc o creștere spirituală a membrilor în credința în Dumnezeu și în Domnul Isus Christos Nazarineanul.

Folosesc o carte de cântări intitulată „Noua Harfă a Sionului” și au tipărit, prin eforturi proprii, după 1990, o ediție a Bibliei, sub forma unei revizii a unei ediții de la sfârșitul sec. XIX tipărită la Iași.

Aviz M.C.C. nr. 2/23.04.2007.

Asociația Adunările lui Dumnezeu din România

Asociația “Adunările lui Dumnezeu din România” are sediul în București, str. Răsăritului nr. 59, sector 6 și personalitate juridică conform sentinței nr. 4870, pronunțată de judecătoria sectorului 6 București în ședința publică din 04.07.1996.

Aviz M.C.C. nr. 3/17.09.2007.

Asociația Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România

Din 1924, de la introducerea calendarului gregorian în Biserica Ortodoxă, lumea ortodoxă prăznuiește separat cele mai mari sărbători creștine, cu excepția celor legate de Paște, care sunt comune. În Serbia, Rusia, Ierusalim și Sfântul Munte Athos este utilizat calendarul iulian, bisericile de aici neaplicând încă hotărârile Sinodului de la Constantinopol din 1924. În celelalte țări ortodoxe este folosit calendarul gregorian, introdus în Biserica Catolică încă din 1582. Considerând modificarea calendarului o modificare a dogmelor și tradițiilor ortodoxe, mai mulți credincioși din Grecia, Bulgaria și România au organizat biserici separate față de cele oficiale. „Stiliștii” au fost persecutați în perioada interbelică, fiind considerați „rusofili”, dar și de regimul comunist, care periodic i-a arestat pe clerici, a distrus bisericile și mănăstirile. „Stiliștii” sunt organizați în România în două biserici distincte: una cu sediul la Slatioara (Succava), avându-l ca șef pe IPS Vlasie Mogîrzan, și una cu sediul la Tecuci (Galați), fără ierarhie, intitulată Biserica Ortodoxă Tradițională. În timp au existat tensiuni și dispute între cele două grupări ce se revendică a fi „adevărații continuatori” ai credincioșilor ortodocși din România.

Biserica se află în relații cu Biserica Ortodoxă pe stil vechi din Grecia și cu Biserica Rusă din Diaspora, cu sediul la New York, și cu grupări stiliste similare din Bulgaria, Franța și Italia. Teologii acestei Biserici se formează la Chișinău, la seminarele și Facultatea de Teologie ale Mitropoliei conduse de Î.P.S. Vladimir. De altfel, există o relație specială cu credincioșii și ierarhia ortodoxă din Republica Moldova, care țin de Patriarhia Rusiei.

După căderea regimului comunist, viața religioasă din România a revenit la normalitate, nemaexistând mișcări religioase interzise sau persecutate de către Statul Român. Astfel, după 1989, toate organizațiile religioase au putut să-și manifeste liber credința, inclusiv credincioșii ortodocși de stil vechi.

Prin avizul Ministerului Cultelor, în baza hotărârii judecătorești nr. 1000/19.02.1990, a Judecătoriei Suceava, se acordă personalitate juridică, statut legal și toate drepturile ce decurg din aceasta, *Organizației Credincioșilor Bisericii Ortodoxe de Stil Vechi din România*.

Organizația Credincioșilor Bisericii Ortodoxe de Stil Vechi din România și-a schimbat denumirea în *Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România*. Modificarea a fost înregistrată de către judecătoria Fălticeni, județul Suceava, dosar nr. 748/2003, din 5 martie 2003.

Activitatea *Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România* după 1989, s-a desfășurat într-un climat de absolută libertate și autonomie. La recensământul din 1992, se declară un număr de 32.228 de ortodocși de stil vechi. La recensământul din 2002 numărul acesta pare a nu se fi modificat considerabil.

Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România dispune de aproximativ 110 parohii (față de numai 30 înainte de 1989), și aproape 20 de așezări monahale cu peste 500 de călugări și călugărițe. Există 75 de biserici construite și alte 35 în diverse faze de execuție, care deservește credincioșii ortodocși de stil vechi, în majoritate în județele din Moldova, dar și unele mai noi în sudul Transilvaniei și în Muntenia. O biserică impunătoare există și în București.

Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România desfășoară o activitate intensă atât în zonele cu credincioși de stil vechi, cât și în alte zone (Transilvania, Muntenia), unde încearcă să-și câștige noi aderenți, propagându-și ideile. Singura deosebire față de Biserica Ortodoxă Română este legată de neacceptarea calendarului gregorian, considerat a fi o concesie făcută catolicilor.

Aviz M.C.C. nr.4/19.11.2007.

Asociația Adventiștilor de Ziua a Saptea – Mișcarea de Reformă

În condițiile primului război mondial, marea majoritate a adventiștilor mobilizați pe front renunță la principiile adoptate în 1864, de a nu pune mâna pe arme și de a respecta cu strictețe sabbatul. O minoritate dintre cei chemați sub arme, au rămas credincioși vechilor principii și au fost condamnați la închisoare. Conducerea mondială adventistă a adoptat o atitudine ambiguă în această problemă, mărinind astfel confuzia între credincioși. După încheierea războiului cei eliberați din închisoare, împreună cu alți „nemul-

țumiți” de poziția neclară a conducerii Bisericii au fondat Asociația Adventiștilor de Ziua a Șaptea–Mișcarea de Reformă. După mai multe încercări, nereușite, de conciliere între cele două tabere (1919, 1920, 1922-1924), reformiștii sunt excluși din Biserica adventistă. Din 1925, Asociația Mondială a Adventiștilor Reformiști își desfășoară activitatea după un statut propriu de organizare și funcționare, aprobat la Gotha în Germania. Din America ideile reformiste se răspândesc și în comunitățile adventiste din Europa, în special Germania, Austria, Ungaria. Ideile reformiste apar în România prin intermediul unei familii venite din Germania, un sas din Ardeal căsătorit cu o adventistă reformistă din Hamburg. În perioada interbelică membrii organizației, puțini la număr, și-au desfășurat activitatea în afara cadrului legal. Prin Decizia nr. 24536 din 29 mai 1928 se preciza că adventiștii reformiști erau interziși cu desăvârșire, întrucât doctrina și practicile lor contravin ordinii publice și bunelor moravuri. După 1947 mișcarea adventistă reformistă a intrat în legalitate, fiind recunoscută ca asociație religioasă, însă pentru puțin timp, întrucât prin H.C.M. nr.636/1951 asociația este dizolvată, desfășurându-și activitatea până în 1990 în ilegalitate.

„Scopul și misiunea asociației este vestirea și răspândirea „Evangheliei veșnice” a Domnului nostru Isus Hristos, după învățătura Sfintei Scripturi. Prin învățătură și exemplul de iubire creștină față de aproapele, după decalogul legii morale a lui Dumnezeu, vrea să contribuie la înnobilarea societății omenești și să o pregătească pentru apropiata revenire a lui Isus Hristos”, conf. Art. 3, cap. III din Statut.

Adventiștii reformiști cred în Dumnezeu Tatăl, fiul său Isus Hristos și în Duhul Sfânt; Sfânta Scriptură este revelată de Dumnezeu, norma de conduită este Decalogul din Vechiul Testament, de asemenea ei cred în profețiile inspirate de Duhul Sfânt ale lui H.G. White; ziua de cult este sâmbăta, ținută după prescripțiile vechi-testamentare (se poate acționa doar pentru salvarea vieții și a sănătății aproapelui); se supun autorităților Statului conform principiului evanghelic „*dați Cezarului ce este al Cezarului...*”; nu satisfac serviciul militar combatant; admit dieta vegetariană, excluzând consumul de alcool, droguri, tutun; nu admit divorțul, recăsătorirea și avortul.

Adventiștii reformiști practică: botezul prin scufundare în apă curgătoare atunci când omul este conștient; cina Domnului (pâine nedospită și vin nefermentat) este ținută numai pentru proprii credincioși pentru a se reaminti suferințele și moartea lui Isus, nu are rolul de a se ierta păcatele; spălarea picioarelor – act de umilință, înaintea Sfintei Cine; căsătoria se realizează numai între cei de aceeași credință, rugăciunea pentru morți se poate ține atât în lăcașul de închinare, cât și la locuința credincioșilor.

Numărul de credincioși adventiști reformiști este de 4300, răspândiți în comunități din întreaga țară. Sediul central se află în mun. Făgăraș, str. Negoiu nr. 24, jud. Brașov.

Aviz M.C.C. nr. 5/19.11.2007.

Asociația Centrul Creștin Aletheia

Centrul Creștin Aletheia a apărut în cadrul mișcării evanghelice din orașul Timișoara în august 1993, ca un grup de casă format din zece persoane, iar în 30 noiembrie 1993 au avut primul program public. Întâlnirile s-au ținut în diferite săli publice, până în 15 decembrie 1996 când a fost inaugurată clădirea unei foste sinagogi pe care au restaurat-o, pe strada Ecaterina Teodoroiu. Aviz M.C.C. nr.6/04.12.2007.

Asociația Centrul Creștin Metanoia

Asociația Centrul Creștin Metanoia are sediul în Timișoara, str. Munteniei nr. 30, jud. Timiș. Aviz M.C.C. nr. 7/04.12.2007.

Asociația Comunităților Credinței din România

Asociația Comunităților Credinței din România are sediul în mun. Târgu Mureș, str. Azurului, nr. 4, jud. Mureș; are 986 membrii fondatori. Aviz M.C.C. nr. 8/19.12.2007.

Asociația Creștina a Romilor "Betesda"

Asociația Creștină a Romilor "Betesda" are sediul în mun. Târgu Mureș, str. Oltului nr. 2, jud. Mureș. Aviz M.C.C. nr. 9/21.05.2008.

ASOCIAȚII ȘI FUNDAȚII

În noul climat de democrație și libertate, instaurat ca urmare a Revoluției din decembrie 1989, un număr mare de cetățeni s-au asociat în organizații cu scopuri religioase și social-caritabile. Aceasta pune în evidență nevoia de organizare la nivelul societății civile, odată cu ieșirea din perioada dictaturii, în organisme capabile să facă față cererii de structuri diverse în toate domeniile vieții sociale. Dinamica procesului, remarcabilă în sine, demonstrează resursele societății civile și disponibilitatea oamenilor de a se implica în căutarea de soluții pentru rezolvarea problemelor ce îi privesc. Dezvoltarea fenomenului asociativ reprezintă un element definitoriu al structurării societății civile și al întăririi democrației, iar participarea unui număr tot mai mare de persoane este proprie procesului de formare a organizațiilor neguvernamentale.

Pe baza normelor legale ce reglementează domeniul asociațiilor fără scop lucrativ, Ministerul Culturii și Cultelor - Secretariatul de Stat pentru Culte a avizat înființarea unui mare număr de organizații cu caracter religios și caritabil. Reglementările normative în vigoare cu privire la asociațiile și fundațiile care au, în totalitate sau în parte, scopuri religioase, sunt: O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații.

Din cele peste 1.000 de asociații și fundații care au primit avizul Secretariatului de Stat pentru Culte, mai mult de jumătate activează sub egida și în cadrul cultelor legal recunoscute în țară, iar o parte însemnată dintre celelalte, deși autonome, sunt formate din credincioși ce aparțin cultelor recunoscute.

Din cadrul cultelor religioase neoprotestante (pentecostal, baptist, creștin după evanghelie) s-au desprins unele comunități, care-și desfășoară activitatea independent de culte, sub forma asociațiilor religioase. Dintre acestea amintim: „*Adunările lui Dumnezeu*” (pentecostală, câteva mii de credincioși și câteva zeci de lăcașuri de cult), „*Înfrățirea Baptistă*”, „*Centrul Creștin*”, „*Centrul Creștin al Romilor*” ș.a.

O parte din asociațiile înființate pe baza O.G. nr. 26/2000 s-au transformat în asociații religioase în conformitate cu prevederile Legii nr. 489/2006.

Tot sub formă de asociații religioase se manifestă și o serie de credințe noi care au pătruns în România după 1989, cum sunt: Baha'ii, metodiștii, presbiterienii, mormonii (Asociația „*Liahona*”). În cele ce urmează sunt prezentate câteva asociații care desfășoară acte de cult.

ADUNAREA SPIRITUALĂ NAȚIONALĂ A BAHÁ'ILOR DIN ROMÂNIA

Religia Baha'i, al cărei fondator este Bahá'u'llah, este o religie independentă, monoteistă, cea mai tânără dintre religiile independente ale lumii. Comunitatea Internațională Bahá'i depășește 5 milioane de credincioși, reprezentând 2112 grupuri tribale, rasiale și etnice diferite din peste 235 de țări și teritorii independente. Literatura bahá'i este tradusă în 802 limbi și dialecte.

Ea își are originea în Iran, din 1844, având propriile sale Scrieri, legi, calendar și zile sfinte.

Scopul primordial al Credinței Bahá'i este de a oferi fiecărui credincios posibilitatea de a ajunge la o înțelegere deplină a religiei cu care s-a identificat și de a dobândi o cunoaștere mai clară a Revelației lui Bahá'u'lláh. Învățăturile ei gravitează în jurul principiului fundamental că adevărul religios nu este absolut, ci relativ, că Revelația Divină este progresivă, nu finală.

"Toți Profeții lui Dumnezeu" afirmă Bahá'u'lláh, *"sălășluiesc în același Tabernacol, se înalță în același cer, șed pe același tron, rostesc aceleași cuvinte și proclamă aceeași Credință."*

Tema principală a Revelației lui Bahá'u'lláh este unicitatea lui Dumnezeu și unitatea omenirii. El a promovat conceptul *"pământul este o singură țară și omenii sunt cetățenii ei"*. Scrierile Sale conțin principii, legi și instituțiile pentru o civilizație mondială, care include: abandonarea tuturor formelor de prejudecăți; egalitatea între sexe, recunoașterea unei surse comune și unicitatea esențială a marilor Religii Mondiale; eliminarea extremelor dintre sărăcie și bogăție; educația universală obligatorie; responsabilitatea fiecărui individ de a căuta în mod independent adevărul; stabilirea unui sistem mondial federal bazat pe principii de securitate colectivă; precum și recunoașterea că religia este în armonie cu rațiunea și cunoașterea științifică.

În Credința Bahá'i nu există cler. Comunitatea Bahá'i se autoguvernează prin consiliile alese la nivel local, național și internațional, și numai bahá'ii au voie să contribuie la fondurile Credinței lor.

Centrul Mondial Bahá'i din zona Acre - Haifa din Israel este în același timp centrul spiritual și administrativ al Credinței Bahá'i, de când Bahá'u'lláh a fost exilat acolo în 1868. Mormintele lui Báb de pe Muntele Carmel din Haifa și al lui Bahá'u'lláh, lângă Acre sunt pentru bahá'i cele mai sfinte locuri pe pământ.

În ianuarie 1991, Asociația religioasă “Comunitatea Bahá’í – Adunarea Spirituală Națională a Bahá’ilor din România” primește statut și personalitate juridică în România, și acordul de funcționare de la Secretariatul de Stat pentru Culte.

Comunitatea Bahá’í din România numără în prezent 6 000 de credincioși răspândiți în Iași, Timișoara, Cluj-Napoca, București, Constanța, Toplița, unde există și consilii administrative bahá’í, Adunări Spirituale Locale, precum și Curtea de Argeș, Brăila, Baia Mare, Craiova etc. Consiliul național, Adunarea Spirituală Națională și Adunările Spirituale Locale, sunt formate din nouă credincioși aleși anual de delegații participanți la Convențiile Naționale și Locale.

Activitățile desfășurate în prezent în Comunitatea Bahá’í din România se adresează atât copiilor, preadolescenților cât și tinerilor și adulților. Cercuri de studiu în cadrul cărora se studiază împreună Scrierile Sfinte, în paralel cu diferite activități sociale, lecții pentru copii, întâlniri devoționale, anual școală de vară, sărbătorirea Zilelor sfinte bahá’í, activități socio-culturale, toate deschise nu numai credincioșilor bahá’í ci tuturor persoanelor dornice de cunoaștere și colaborare.

BISERICA LUI ISUS HRISTOS A SFINTILOR DIN ZILELE DIN URMĂ (Mormoni)

Biserica lui Isus Hristos a Sfinților din Zilele din Urmă a apărut în țara noastră după 1990. A fost înregistrată legal pe baza Legii nr. 24/1924 privind asociațiunile și fundațiunile, ca Asociația „Liahona”, pe baza unei hotărâri judecătorești din 1992, cu avizul Secretariatului de Stat pentru Culte. Inițial veneau legal în România câțiva misionari; au activat până în prezent 345 de misionari; acum își desfășoară activitatea în țara noastră 37 de misionari. Aceștia își expun credința pe baza Cărții lui Mormon, a Bibliei și a Manualului Misionarului în spații publice. În România nu sunt semnalate, însă cazuri de abatere a membrilor de la principiile morale sau codul familiei.

Joseph Smith (1804-1844), primul profet al noii religii, a tradus și publicat „Cartea lui Mormon” (descoperită într-o pădure în timpul unei revelații) care relatează despre venirea în America a unui mic grup din „poporul ales”, a lui Israel, noul continent devenind astfel pământul făgăduinței, unde se va întoarce Isus la a doua venire. Smith care a primit din cer „preoția”, a reînființat pe pământ adevărata biserică a lui Hristos. În zilele de duminică săvârșesc ceremonii (explică Scriptura, cântă imnuri religioase, fac mărturisiri publice, împărtășania fiind cu pâine și apă).

În secolul XIX au practicat poligamia, pentru care au intrat în conflict cu autoritățile federale americane.

Misionarii veniți în România pe o perioadă determinată de doi ani pentru fiecare, intră în contact cu populația în spații publice. Mormonii se conduc după principiul că ei sunt prezenți în spațiul public și cei care au nevoie de ei îi pot găsi pentru a afla adevărata Biserică. Uneori expun pliante, broșuri. La invitația celor interesați, grupuri de câte doi misionari vin la domiciliu, unde în șase lecții își expun și discută principiile credinței lor. Insistă pentru a fi mai bine cunoscuți și să le fie frecventate lăcașele proprii de cult. Organizează și programe pentru atragerea tineretului, unde în mod gratuit este predată limba engleză, se face instruirea pentru operațiuni pe calculator, se desfășoară activități sportive, serate muzicale și de dans.

Misiunea din România care are sediul la București, are două districte la București (șase sectoare – Cotroceni, Victoria, Șerban Vodă, Vergului, Obor, Drumul Taberei) și Ploiești (patru sectoare) și filiale în Constanța, Pitești, Bacău, Iași, Brașov, Sibiu, Cluj–Napoca, Oradea, Arad, Timișoara și Pitești. Au construit două lăcașuri la București și Ploiești și au închiriat spații cărora le-a dat această destinație în orașele în care au filiale. Acestea deservesc pe cei aproximativ 1.750 de adepți. Activitatea organizatorică și materială este susținută de bisericile mormone din alte țări, în special S.U.A. Tinerii misionari își desfășoară activitatea pe parcursul celor doi ani din banii propriei familii. Adepții plătesc zeciuiala, dar inconsecvent, și biserica din România nu se poate menține numai pe acest suport material.

VALORI PATRIMONIAL-CULTURALE ALE CULTELOR RELIGIOASE

Create de-a lungul multor secole, pe teritoriul țării noastre, ca expresie a unor alese însușiri și tradiții specifice, bunurile culturale religioase, dintre care multe de valoare excepțională, reprezentative pentru perioadele în care au fost realizate, ilustrează în numeroase situații, ca orice mărturii, un bogat trecut istoric, în care etnogeneza și creștinarea poporului român, încă din primele veacuri ale erei creștine, au fost însoțite până în zilele noastre de o pregnantă și precumpănitoare afirmare a spiritualității ortodoxe, tradiționale, alături de care s-au manifestat în spirit propriu și alte confesiuni creștine sau necreștine.

Toate aceste vestigii conferă vieții religioase din spațiul românesc o fizionomie caracteristică, purtând amprenta unui climat spiritual plin de originalitate și consistență.

În mod firesc, deținătorii principali ai acestor mărturii, valori ale patrimoniului cultural bisericesc sunt cultele religioase în sânul cărora au fost, de altfel, create.

Dintre aceste mărturii se cuvine a fi amintite cele peste 5.000 de biserici și așezări monahale - monumente și situri istorice - răspândite pe întregul cuprins al spațiului carpato-danubiano-pontic, care jalonează trecutul poporului nostru, de la etnogenază până în timpurile moderne. Ca o consecință firească a specificului precumpănitor ortodox al creștinismului românesc - în timp, spațiu și ca pondere a numărului de credincioși - lăcașurile de cult monumente istorice se regăsesc, în marea lor majoritate (cca. 80 %) în proprietatea comunităților ortodoxe. Dar, în afara Bisericii Ortodoxe Române, dețin lăcașuri de cult monumente istorice: Biserica Reformată, Biserica Romano-Catolică, Biserica Evanghelică C.A., Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică), Biserica Unitariană, Episcopia Ortodoxă Sârbă de Timișoara, Eparhia Armeană, Ordinariatul Armeano-Catolic, Biserica Evanghelică Lutherană S.P., Cultul Creștin de Rit Vechi, Vicariatul Ortodox Ucrainean, Federația Comunităților Evreiești, Cultul Musulman.

Alte numeroase mărturii specifice activității cultelor, având valoare de patrimoniu cultural-național, fac parte din categoria bunurilor mobile: cărți vechi bisericești, documente, icoane, obiecte liturgice confecționate din metale prețioase, veșminte și accesorii vestimentare, broderii, sculpturi, piese de mobilier etc. Acestea se găsesc în trei ipostaze distincte: a) în lăcașurile de închinare slujind în practica de cult sau împodobind, după specificul fie-

cărei confesiuni, iconostasele, altarele, amvoanele, icoanele etc.; b) în muzee, biblioteci sau colecții de artă religioasă, în spații special amenajate în mănăstiri, biserici, sedii episcopale, ale protopopiatelor, decanatelor, case parohiale; c) în depozite de ocrotire special amenajate și organizate în mod deosebit de Biserica Ortodoxă Română, dar și de alte culte: Romano-Catolic, Reformat, Evanghelic C.A., Mozaic, Ortodox-Sârb etc.

În prezent, în întreaga țară sunt organizate peste 80 de muzee și colecții bisericești, deschise permanent spre vizitare unui public foarte larg, tuturor celor care doresc să cunoască contribuția specifică, adusă de cultele religioase la dezvoltarea spirituală din țara noastră. Un loc aparte în cadrul acestor muzee și colecții, atât din punct de vedere numeric, cât și al valorii documentare și artistice a obiectelor expuse îl ocupă cele organizate de Biserica Ortodoxă Română.

Este necesar să menționăm că un număr important de bunuri patrimoniale mobile de valoare deosebită, aparținând cultelor, se regăsesc în prezent, cu titlu de custodie sau împrumut, în instituții culturale de stat, centrale sau locale: muzee, arhive, biblioteci.

În ultima perioadă prin acte normative, dar și prin înțelegeri între conducerile cultelor religioase și cele ale instituțiilor de stat care dețin obiecte din patrimoniu mobil al cultelor (muzee, biblioteci, Banca Națională a României) o mare parte din aceste obiecte au fost redade adevăraților proprietari.

SPRIJINUL MATERIAL ACORDAT DE STAT CULTELOR RELIGIOASE

Statul sprijină cultele legal constituite cu fonduri de la buget pentru a completa sursele proprii de venituri necesare salarizării personalului cultelor religioase, a personalului din învățământul religios neintegrat în învățământul de stat, precum și pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult.

În urma exproprierii averilor și moșiilor Bisericii Ortodoxe în anul 1864, statul a hotărât să acorde în compensație un sprijin financiar pentru salarizarea personalului cultelor. Acest sprijin a variat în decursul timpului de la salarizare integrală între 1864-1948 până la o contribuție acordată la salariu, excepții fac conducătorii cultelor și personalul clerical din conducerea cultelor care primesc lunar o indemnizație echivalentă funcțiilor de demnitate publică.

Dacă până în anul 1999 a fost acordată de la bugetul de stat o contribuție unică atât pentru personalul clerical, cât și pentru cel neclerical (cu un nivel mai ridicat doar în cazul icrarhilor, ca personal asimilat demnitarilor), la 27

iulie 1999 a fost adoptată Legea nr. 142 *privind sprijinul statului pentru salarizarea clericului*, prin care s-a făcut o departajare a celor două categorii de personal.

Indiferent însă de baza legală ce reglementa acordarea sprijinului salarial, s-a urmărit întotdeauna asigurarea unei contribuții de la bugetul de stat al cărei nivel a fost corelat funcție de salariul minim pe economie.

Începând cu anul 2002, ca urmare a unei descentralizări parțiale în privința alocării fondurilor pentru personalul angajat al cultelor, plata contribuțiilor acordate de la bugetul de stat pentru personalul neclerical a fost trecută la bugetele locale, nivelul contribuției fiind dat de salariul minim pe economie, la care se adaugă cotele aferente de contribuții la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate și la fondul de șomaj.

În baza Legii nr. 125/2002 se alocă de la bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, fonduri pentru restaurarea și conservarea lăcașurilor de cult care sunt monumente istorice și a bunurilor din patrimoniul cultural național mobil aparținând cultelor religioase recunoscute din România, pentru completarea fondurilor proprii necesare întreținerii și funcționării unităților de cult cu venituri mici sau fără venituri, pentru amenajarea și întreținerea muzeelor cultural-religioase, pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult, pentru achiziționarea de imobile necesare desfășurării activității unităților de cult și de asistență socială susținute de acestea, pentru sprijinirea activităților de asistență socială organizate de cultele religioase în spitale, centre de plasament, cămine pentru bătrâni și alte forme de asistență, pentru susținerea unor acțiuni cu caracter intern și internațional realizate de cultele religioase din România.

De la bugetele locale se pot alocă fonduri pentru completarea fondurilor proprii, necesare pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult fără venituri sau cu venituri reduse, pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult și pentru conservarea și întreținerea bunurilor aparținând cultelor și care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, precum și pentru activitățile de asistență socială susținute de acestea.

Situația sumelor alocate de la Bugetul de Stat pentru salarizarea personalului din unitățile de cult și ajutoare financiare pentru construcții, reparații lăcașuri de cult sau alte acțiuni desfășurate de culte în perioada 1990-2007

-lei¹

Anul	Total	Din care:			
		Salarizare	Construcții, reparații	din care:	
				SSC	IIG
1990	16.814	15.694	1.120	1.120	0
1991	32.660,7	29.230,7	3.430	3.430	0
1992	141.007,6	118.337,6	22.670	22.670	0
1993	629.370,5	575.350,5	54.020	54.020	0
1994	2.002.696,6	1.731.166,6	271.530	256.530	15.000
1995	2.705.742,7	2.290.451,7	415.291	313.291	102.000
1996	4.165.735,8	2.997.035,8	1.168.700	548.700	620.000
1997	8.809.587,3	7.369.437,3	1.440.150	733.150	707.000
1998	10.947.815	8.347.875	2.599.940	1.307.440	1.292.500
1999	26.256.196,5	17.188.236,5	9.067.960	1.857.960	7.210.000
2000	68.434.670,6	40.447.370,6	27.987.300	6.657.300	21.330.000
2001	84.285.807,8	67.693.307,8	16.592.500	5.364.100	11.228.400
2002 ²	62.630.921,1	51.181.321,1	11.449.600	4.579.600	6.870.000
2003	94.994.802,6	69.316.362,6	25.678.440	11.573.440	14.105.000
2004	108.881.384,6	90.751.584,6	18.129.800	12.380.800	5.749.000
2005	141.890.789	111.122.500	30.768.289	18.821.870	11.946.419
2006	178.484.990	132.502.990	45.982.000	35.962.000	10.020.000
2007	314.729.598	151.298.543	163.431.055	114.561.400	48.869.655
TOTAL	1.110.040.590,4	754.976.795,4	355.063.795	214.998.821	140.064.974

În conformitate cu prevederile din Legea bugetului de stat pe anul 2008 nr. 388/2007, numărul de posturi beneficiare de contribuții de la bugetele locale pentru personalul neclerical este 18.951. Contribuția este la nivelul salariului minim pe economie.

Contribuția la salarii se acordă exclusiv la cererea cultelor. Acordarea contribuției s-a făcut respectându-se principiul egalității cultelor în fața statului și cel al proporționalității.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 142/1999, modificată și completată prin Legea nr. 132/2008, pentru 16.505 posturi personal clerical se

¹ Situația este realizată în RON (leu nou);

² Din anul 2002, în conformitate cu prevederile O.G. nr. 82/2001 contribuțiile pentru personalul neclerical se acordă de la bugetele locale;

acordă sprijin la salarizare, iar pentru 91 de posturi din conducerea cultelor se alocă indemnizații la nivelul celor de demnitate publică.

Începând cu luna octombrie 1992, pensionarii Bisericii Ortodoxe Române, apoi și ai altor culte religioase, au devenit, la cerere, beneficiari ai pensiilor de stat, bucurându-se în același timp de toate drepturile de protecție socială ca toți pensionarii de stat.

Pentru sprijinirea așezămintelor Bisericii Ortodoxe (centre eparhiale, parohii, personal clerical) statul acordă lunar suma de 200.000 euro, iar pentru Schitul românesc „Prodromu” de la Muntele Athos se alocă anual suma de 250.000 euro.

Întregul personal al instituțiilor de învățământ superior, mediu și de specialitate integrat în învățământul de stat este salarizat în întregime de la bugetul de stat.

Pentru a se aduce reparații materiale la confiscările de terenuri ale cultelor, produse în anii regimului comunist, dar și pentru a asigura acestora surse suplimentare proprii de întreținere și de venituri, prin Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar și completările ulterioare, s-a stabilit ca fiecărei parohii din mediul rural să i se atribuie 5 ha. de pământ arabil, iar mănăstirilor câte 10 ha. Prin modificarea acestei legi s-a creat posibilitatea ca și alte instituții de cult (organizațiile centrale, centrele eparhiale și proto-popiatele) să primească pământ. În conformitate cu prevederile Legii nr. 247/2005 unitățile de cult pot cere reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor, pădurilor, lacurilor ș.a. deținute în anul 1945, dacă au avut suprafețe mai mari decât cele retrocedate până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Tot pentru sprijinirea cultelor în obținerea de venituri proprii este reglementat, prin Legea nr. 103/1992, modificată și completată, dreptul acestora de exclusivitate în producerea și desfacerea de bunuri și obiecte necesare cultului, activități care sunt scutite de impozitare.

De asemenea, statul acordă cultelor prin Codul fiscal, în cazuri concrete stabilite, alte facilități, precum scutiri sau reduceri de impozite și taxe.

SCURT ISTORIC AL INSTITUȚIEI CU ATRIBUȚII ÎN DOMENIUL CULTELOR ȘI VIEȚII RELIGIOASE

Apariția instituției actuale se leagă de însăși momentul de întemeiere a statului român modern prin Unirea Moldovei și a Țării Românești. Imediat după alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor al Moldovei și al Țării Românești, în ianuarie 1859, au fost înființate la Iași și la București câte un Minister al Cultelor. Începând din anul 1862, odată cu unificarea administrativă a Principatelor Române, a luat ființă Ministerul Cultelor, a cărui continuitate durează până astăzi. Între anii 1867-1921 a funcționat sub denumirea de Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice, tocmai pentru a accentua caracterul principal al activității Bisericilor pentru educație și instrucție, cunoscându-se faptul că în perioada respectivă școlile confesionale aveau o mare pondere în sistemul educației naționale.

După realizarea Marii Uniri din 1918, Ministerul Cultelor și Artelor a fost organul central al statului pentru problemele cultelor religioase (1921-1930), pentru a reveni la forma Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice (1930-1939), după care s-a reorganizat în Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor (1940-1945), iar în perioada 1946-1957 să redevină Ministerul Cultelor; din anul 1957 a funcționat sub denumirea de Departamentul Cultelor. Asocierea cultelor cu artele în perioada interbelică justifică în special activitatea de depistare, restaurare și conservare a monumentelor istorice religioase, motivată și prin constituirea școlii românești de restaurare în cadrul Comisiunii Monumentelor Istorice. Propaganda României peste hotare era axată în aceeași perioadă pe popularizarea valorilor ecleziastice cu caracter de unicat în Europa.

După decembrie 1989 Departamentul Cultelor redevine pentru o scurtă perioadă Ministerul Cultelor (ianuarie-iulie 1990), după care funcționează până la finele anului 2000 sub forma de Secretariat de Stat pentru Culte. În acești ultimi ani, legătura instituției cu Guvernul s-a realizat prin intermediul unui ministru de stat, iar între anii 1996-2000 s-a aflat în subordonarea directă a Primului Ministru. Din ianuarie 2001 s-a revenit la formula interbelică, Ministerul Culturii și Cultelor.

În decursul vremii, Ministerul Cultelor s-a implicat permanent în ridicarea prestigiului vieții și activității cultelor religioase recunoscute din țară, fiind, spre exemplu, deosebit de activ în momentele importante ce au dus la obținerea autocefaliei și la ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie.

Încă de la înființarea sa în anul 1859, Ministerul Cultelor a avut ca demnitari personalități reprezentative ale vieții politice, științifice și artistice ale vremii, dintre care menționăm pe Alexandru Odobescu, Dimitrie Bolintineanu, C.A. Rosetti, Titu Maiorescu, Petre P. Carp, Vasile Conta, Take Ionescu, Spiru Haret, I.G. Duca, Simion Mehedinți, Octavian Goga, P.P. Negulescu, Vasile Goldiș, Nicolae Iorga, Dimitrie Gusti, mitropolitul Nicolae Colan, Ion Nistor, Constantin Giurescu, Ion Petrovici etc.

**Conducătorii instituției cu atribuții în domeniul cultelor și vieții
religioase 1862-1945
Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice; Ministerul
Cultelor și Artelor ș.a.**

Perioada	Nume și prenumele	Funcția
22.01-07.02.1862	Grigore BALȘ	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
07.02- 23.06.1862	Barbu BELU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
24.06.1862-16.07.1863	Gheorghe CREȚEANU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
16.07.1862 – 30.12.1862	Nicolae D. RACOVIȚĂ	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
30.12.1862 – 26.05.1863	Christian TELL	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
26.05.1863 – 11.10.1863	Alexandru ODOBESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
12.10.1863-19.07.1864	Dimitrie BOLINTINEANU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
26.01.-14.06.1865	George VERNESCU	Ministrul Justiției, Instrucțiunii și Cultelor
14.06.1865-27.06.1865 27.06.1865 - 11.02.1866	Dimitrie CARIAGDI	Ministru Ad-Interim la Justiție, Instrucțiune și Culte, Ministrul Justiției, Instrucțiunii și Cultelor
11.02-13.07.1866	Constantin A. ROSETTI	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
15-19.07.1866	Dimitrie A. Sturdza	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
19.07.1866-21.02.1867	Ion STRAT	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
01.03.-04.08.1867	Dimitrie C. BRĂȚIANU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
19.08.1867-16.11.1868	Dimitrie GUSTI	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
16.11.1868-24.11.1868	Alexandru PAPADOPOUL CALIMAH	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
24.11.1868-12.12.1869	Alexandru CRUȚESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
12.12.1869-30.03.1870	George MĂRZESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
20.04-23.05.1870	Vasile POGOR	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
23.05- 14.12.1870	Petre P. CARP	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
18.12.1870-11.03.1871	Nicolae Gr. RACOVIȚĂ	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
11.03-14.03.1871	Gheorghe COSTA FORU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
14.03.1871-09.01.1874	Christian TELL	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice

09.01-07.04.1874	Vasile BOERESCU	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
07.04.1874-30.01.1876	Titu MAIORESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
30.01-31.03.1876	Petre P. CARP	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
04-26.04.1876	Alexandru ORĂSCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
27.04.1876-31.10.1878	Gheorghe CHIȚU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
31.10-25.11.1878	Ion C. BRĂȚIANU	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
28.11.1878-01.07.1879	George P. CANTILLI	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
11.07.1879-22.01.1880	Nicolae KRETZULESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
22.01-20.07.1880	Vasile BOERESCU	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
20.07.1880-05.04.1881	Vasile CONTA	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
10.04.1881-01.08.1882	Vasile A. URECHIA	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
01.08.1882-23.06.1884	Petre S. AURELIAN	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
23.06.1884-02.02.1885	Gheorghe CHIȚU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
02.02.1885-01.03.1888	Dimitrie A. STURDZA	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
01.03.1888-20.03.1888	Constantin NACU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
23.03.1888-26.03.1889	Titu MAIORESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
29.03-03.11.1889	Constantin BOERESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
05.11.1889-16.11.1889	Theodor ROSETTI	Ministru Ad-interim la Culte și Instrucțiune Publică
16.11.1889-15.02.1891	Titu MAIORESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
21.02-21.07.1891	George Dem TEODORESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
21.07-25.11.1891	Petru PONI	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
27.11.1891-03.10.1895	Take IONESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
04.10.1895-19.11.1896	Petru PONI	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
21.11.1896-26.03.1897	George MÂRZESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
31.03.1897-30.03.1899	Spiru HARET	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
11.04.1899-09.01.1900	Take IONESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
09.01-07.07.1900	Constantin I. ISTRATI	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
07.07.1900-13.02.1901	Constantin C. ARION	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
14.02.1901-20.12.1904	Spiru HARET	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
22.12.1904-24.10.1906	Mihail VLĂDESCU	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
24.10.1906-12.03.1907	Constantin G. DISSESCU	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
12.03.1907-28.12.1910	Spiru HARET	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
29.12.1910-14.10.1912	Constantin C. ARION	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
14.10.1912-31.12.1913	Constantin G. DISSESCU	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
14.10.1912-31.12.1913	Ion G. DUCA	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
29.01-05.03.1918	Matei CANTACUZINO	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice
05.03.-24.10.1918	Simion MEHEDINȚI	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice
24.10-29.11.1918	Petru PONI	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice

29.12.12.12.1918	Ion G. DUCA	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice
12.12.1918-27.09.1919	Constantin ANGELESCU	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice
27.09.1919-30.11.1919	Alexandru I. LUPAȘCU	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice
01.12.1919-16.12.1919	Octavian GOGA	Ministrul Cultelor și Instrucției Publice
16.12.1919-13.03.1920	Ion BORCEA	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
13.03.1920-17.12.1921	Petre P.NEGULESCU	Ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice
17.12.1921-19.01.1922	Vasile DUMITRESCU-BRĂILA	Ministrul Cultelor și Artelor
19.01.1922-26.04.1923	Constantin BANU	Ministrul Cultelor și Artelor
26.04.1923-29.03.1926	Alexandru LAPEDATU	Ministrul Cultelor și Artelor
30.03.1926-03.06.1927	Vasile GOLDIȘ	Subsecretar de Stat la Culte și Arte
04-20.06.1927	Alexandru LAPEDATU	Secretar de Stat la Culte și Arte
22.06.1927-10.11.1928	Alexandru LAPEDATU	Ministrul Cultelor și Artelor
10.11.1928-14.11.1929	AUREL VLAD	Ministrul Cultelor și Artelor
14.11.1929-07.06.1930	Nicolae COSTĂCHESCU	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
07.06.-13.06.1930	Ion LUGOȘIANU	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
13.06.1930-18.04.1931	Nicolae COSTĂCHESCU	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
18.04.1931-06.06.1932	Nicolae IORGA	Ministrul Instrucțiunii Publice și Cultelor
06.06-09.06.1932	Ion LUGOȘIANU	Ministru Ad-interim la Instrucțiune Publică, Culte și Arte
09.06.1932-13.11.1933	Dimitrie GUSTI	Ministrul Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor
14.11.1933-01.10.1934	Constantin ANGELESCU	Ministrul Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor
02.10.1934-29.08.1936	Alexandru LAPEDATU	Ministrul Cultelor și Artelor
29.08.1936-28.12.1937	Victor IAMANDI	Ministrul Cultelor și Artelor
28.12.1937-10.02.1938	Ioan LUPAȘ	Ministrul Cultelor și Artelor
10.02-30.03.1938	Victor IAMANDI	Ministru Ad-interim la Culte și Artă
30.03.1938 - 31.01.1939 20.06.1938 – 01.02.1939	episcop Nicolae COLAN	Ministru Ad-interim la Culte și Arte Ministrul Cultelor și Artelor
01.02.1939-23.11.1939	Nicolae ZIGRE	Ministrul Cultelor și Artelor
24.11.1939-11.05.1940	Ion NISTOR	Ministrul Cultelor și Artelor
11.05-28.06.1940	Ștefan CIOBANU	Ministrul Cultelor și Artelor
28.06-04.07.1940	Constantin GIURESCU	Ministrul Cultelor și Artelor
04.07-08.07.1940	Horia SIMA	Ministrul Cultelor și Artelor
08.07-04.09.1940	Radu BUDIȘTEANU	Ministrul Cultelor și Artelor
14.09.1940-21.01.1941	Traian BRĂILEANU	Ministru Educației Naționale, Cultelor și Artelor
27.01.1941-11.11.1941	Radu ROSETTI	Ministru Educației Naționale, Cultelor și Artelor
11.11-05.12.1941	ION ANTONESCU	Ministru Ad-interim Cultură Națională și Cultelor
05.12.1942-23.08.1944	Ion PETROVICI	Ministrul Culturii Naționale și Cultelor
01.09-04.11.1944	Ion BOIȚEANU	Ministrul Culturii Naționale și Cultelor
04.11.1944-28.02.1945	Ghiță POPP	Ministrul Cultelor și Artelor

1945-1989

Ministerul Cultelor; Departamentul Cultelor

Perioada	Nume și prenumele	Funcția
06.03.1945-29.11.1946	Constantin BURDUCEA	Ministrul Cultelor
29.11.1946-05.11.1947	Radu ROȘCULEȚ	Ministrul Cultelor
06.12.1947-23.04.1951	Stanciu STOIAN	Ministrul Cultelor
23.04.1951-02.06.1952	Vasile POGĂCEANU	Ministrul Cultelor
28.01.1953-19.03.1957	Petre CONSTANTINESCU IAȘI	Ministrul Cultelor
1957-1975; 1970-1975	Dumitru DOGARU	Secretar General al Departamentului Cultelor. Președintele Departamentului Cultelor
1975-04.02.1977	Gheorghe NENCIU	Vicepreședintele Departamentului Cultelor
04.02.1977-07.05.1984	Ion ROȘIANU	Președintele Departamentului Cultelor
07.05.1984-18.01.1990	Ion CUMPĂNAȘU	Președintele Departamentului Cultelor

1990-2000

Ministerul Cultelor; Secretariatul de Stat pentru Culte

Perioada	Nume și prenumele	Funcția
18.01.1990-05.07.1990	Nicolae STOICESCU	Ministrul Cultelor
06.07.1990-01.03.1995	Gheorghe VLĂDUȚESCU	Secretar de Stat pentru Culte
01.07.1995-23.11.1996	Ilie FONTA	Secretar de Stat pentru Culte
23.11.1996-23.01.1997	George CÂRSTOIU	Secretar de Stat ad-interim
23.01.1997-22.09.1999	Gheorghe F. ANGHELESCU	Secretar de Stat pentru Culte
22.09.1999-05.01.2001	Nicolae I. BRÂNZEA	Secretar de Stat pentru Culte

2000-

Ministerul Culturii și Cultelor

Perioada	Nume și prenumele	Funcția
28.12.2000 - 28.12.2004	Răzvan THEODORESCU	Ministrul Culturii și Cultelor
05.01.2001 - 28.12.2004	Laurențiu D. TÂNASE	Secretar de Stat pentru Culte
29.12.2004 - 22.08.2005	Monica Octavia MUSCĂ	Ministrul Culturii și Cultelor
22.08.2005 -	Adrian IORGULESCU	Ministrul Culturii și Cultelor
27.01.2005 - 22.06.2007	Nicolae Adrian LEMENI	Secretar de Stat pentru Culte
22.06.2007 -	Gigel Sorinel ȘTIRBU	Secretar de Stat pentru Culte

**PREVEDERI INTERNAȚIONALE ȘI EUROPENE
ÎN DOMENIUL LIBERTĂȚII RELIGIOASE**

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI³

Art. 2 - Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta Declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări.

În afară de aceasta, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană, fie că această țară sau teritoriu sunt independente, sub tutelă, neautonome sau supuse vreunei alte limitări a suveranității.

Art. 18 - Orice om are dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, singur sau împreună cu alții, atât în mod public, cât și privat, prin învățătură, practici religioase, cult și îndeplinirea riturilor.

Art. 19 - Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.

Art. 20 - 1. Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire și de asociere pașnică.

2. Nimeni nu poate fi silit să facă parte dintr-o asociație.

PACTUL INTERNAȚIONAL CU PRIVIRE LA DREPTURILE CIVILE ȘI POLITICE⁴

Art. 4 – 1. În cazul în care un pericol public excepțional amenință existența națiunii și este proclamat printr-un act oficial, statele părți la prezentul Pact pot ca, în limita strictă a cerințelor situației, să ia măsuri derogatorii de la obligațiile prevăzute în prezentul Pact, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie incompatibile cu celelalte obligații ce le revin potrivit dreptului internațional și ca din ele să nu rezulte o discriminare întemeiată exclusiv pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, sau origine socială.

³Adoptată și proclamată de Adunarea generală a O.N.U. prin Rezoluția 217 A (III) din 10 decembrie 1948.

⁴Adoptat și deschis spre semnare de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966. Intrat în vigoare la 23 martie 1976, cf. Art. 49, pentru toate dispozițiile cu excepția celor de la art. 41; la 28 martie pentru dispozițiile de la art. 41. România a ratificat Pactul la 9 decembrie 1974.

2. Dispoziția precedentă nu autorizează nici o derogare de la prevederile articolelor 6, 7, 8 (paragraful 1 și 2), 11, 15, 16 și 18.

3. Statele părți la prezentul Pact care fac uz de dreptul de derogare trebuie ca prin intermediul Secretarului general al Organizației Națiunilor Unite să semnaleze de îndată celorlalte state părți dispozițiile de la care au derogat, precum și motivele care au provocat această derogare. O nouă comunicare va fi făcută, prin același intermediu, la data la care ele au pus capăt derogărilor.

Art. 18 – 1. Orice persoană are drept la libertatea gândirii, conștiinței și religiei; acest drept implică libertatea de a avea sau de adopta o religie sau o convingere la alegerea sa, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, individual sau în comun, atât în public cât și în particular prin cult și îndeplinirea riturilor, prin practici și prin învățământ.

2. Nimeni nu va fi supus vreunui constrângeri putând aduce atingere libertății sale de a avea sau de a adopta o religie sau o convingere la alegerea sa.

3. Libertatea manifestării religiei sau convingerilor nu poate și supușă decât restricțiilor prevăzute de lege și necesare pentru ocrotirea securității. Ordinii și sănătății publice sau a moralei sau a libertăților și drepturilor fundamentale ale altora.

4. Statele părți la prezentul Pact se angajează să respecte libertatea părinților și, atunci când este cazul, a tutorilor legali, de a asigura educația religioasă și morală a copiilor lor, în conformitate cu propriile lor convingeri.

Art. 19 – 1. Nimeni nu trebuie să aibă de ceva de suferit din pricina opiniilor sale.

2. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei de orice fel, fără a se seama de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită ori artistică, sau prin orice alt mijloc, la alegerea sa.

3. Exercițarea libertăților prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supușă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare.

a. respectării drepturilor sau reputației altora;
b. apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice.

Art. 20 – 1. Orice propagandă în favoarea războiului este interzisă prin lege.

2. Orice îndemn la ură națională, rasială sau religioasă care constituie

o incitare la discriminare, la ostilitate sau la violență este interzisă prin lege.

Art. 21 - Dreptul de întrunire pașnică este recunoscut. Exercițarea acestui drept nu poate fi supusă decât restricțiilor, conforme cu legea și necesare într-o societate democratică, în interesul securității publice, al ordinii publice, ori pentru a ocroti sănătatea sau moralitatea publică sau drepturile și libertățile altora.

Art. 26 - Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare dreptul la o ocrotire egală din partea legii.

În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie publică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare.

Art. 27 - În statele în care există minorități etnice, religioase sau lingvistice, persoanele aparținând acestor minorități nu pot fi lipsite de dreptul de a avea, în comun cu ceilalți membri ai grupului lor, viața lor culturală, de a profesa și practica propria lor religie sau de a folosi propria lor limbă.

CONVENȚIA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI⁵

Art. 9 - 1. Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în mod individual sau în colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor.

Libertatea de ași manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

Art. 10 - a. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.

b. Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute

⁵ Adoptată la Roma în 4 noiembrie 1950. A intrat în vigoare la 3 septembrie 1953. România a ratificat Convenția prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, publicată în Monitorul Oficială, p.I, nr. 135 din 31 mai 1994.

de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Art 11- 1. Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere, inclusiv dreptul de a constitui cu alții sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale.

2. Exercițarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protejarea sănătății sau a moralei ori pentru protecția drepturilor și libertăților altora. Prezentul articol nu interzice ca restrângeri legale să fie impuse exercitării acestor drepturi de către membrii forțelor armate, ai poliției sau ai administrației de stat.

**LEGI ȘI ACTE NORMATIVE
PRIVIND VIAȚA RELIGIOASĂ DIN ROMÂNIA**

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

(Extrase)

Art. 4 (2) - România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.

Art. 6 (1) - Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.

Art. 7 - Statul sprijină întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statului ai cărui cetățeni sunt.

Art. 20 (1) - Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Articolul 29 (1) - Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) - Libertatea conștiinței este garantată, ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

(3) - Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

(4) - În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbită religioasă.

(5) - Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfeline.

(6) - Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.

Art.30 (1) - Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a creziunțelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

(7) - Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

Art. 32 (5) - Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.

(7) - Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.

Art.39 - Mitingurile, demonstrațiile, procesiunile sau orice alte întruniri sunt libere și se pot organiza și desfășura numai în mod pașnic, fără nici un fel de arme.

Art. 40 (1) - Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere.

(4) - Asociațiile cu caracter secret sunt interzise.

Art. 42 (2) - Nu constituie muncă forțată:

a) activitățile pentru îndeplinirea îndatoririlor militare, precum și cele desfășurate, potrivit legii, în locul acestora, din motive religioase sau de conștiință;

Art. 44 - (4) Sunt interzise naționalizarea sau orice alte măsuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței sociale, etnice, religioase, politice sau de altă natură discriminatorie a titularilor.

Art. 73 (1) Parlamentul adoptă legi constituționale, legi organice și legi ordinare.

(3) - Prin lege organică se reglementează:

lit. (s) regimul general al cultelor.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGEA nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 11 din 08 ianuarie 2007)

CAPITOLUL I**Dispoziții generale**

Art. 1. - (1) Statul român respectă și garantează dreptul fundamental la libertate de gândire, de conștiință și religioasă al oricărei persoane de pe teritoriul României, potrivit Constituției și tratatelor internaționale la care România este parte.

(2) Nimeni nu poate fi împiedicat sau constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă contrară convingerilor sale și nici nu poate fi supus vreunei discriminări, urmărit sau pus într-o situație de inferioritate pentru credința, apartenența ori neapartenența sa la o grupare, asociație religioasă sau un cult ori pentru exercitarea, în condițiile prevăzute de lege, a libertății religioase.

Art. 2. - (1) Libertatea religioasă cuprinde dreptul oricărei persoane de a avea sau de a adopta o religie, de a și-o manifesta în mod individual sau colectiv, în public sau în particular, prin practicile și ritualurile specifice cultului, inclusiv prin educație religioasă, precum și libertatea de a-și păstra sau schimba credința religioasă.

(2) Libertatea de a-și manifesta credința religioasă nu poate face obiectul altor restrângeri decât al celor care sunt prevăzute de lege și constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 3. - (1) Părinții sau tutorii au dreptul exclusiv de a opta pentru educația religioasă a copiilor minori, conform propriilor convingeri.

(2) Religia copilului care a împlinit vârsta de 14 ani nu poate fi schimbată fără consimțământul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să își aleagă singur religia.

Art. 4. - Orice persoană, cult, asociație religioasă sau grupare religioasă din România este liberă de a stabili și menține relații ecumenice și frățeste cu alte persoane, culte sau grupări religioase și cu organizațiile intercreștine și interreligioase, la nivel național și internațional.

Art. 5. - (1) Orice persoană are dreptul să își manifeste credința religioasă în mod colectiv, conform propriilor convingeri și prevederilor prezentei legi, atât în structuri religioase cu personalitate juridică, cât și în structuri

fără personalitate juridică.

(2) Structurile religioase cu personalitate juridică reglementate de prezenta lege sunt cultele și asociațiile religioase, iar structurile fără personalitate juridică sunt grupările religioase.

(3) Comunitățile religioase își aleg în mod liber structura asociațională în care își manifestă credința religioasă: cult, asociație religioasă sau grup religios, în condițiile prezentei legi.

(4) În activitatea lor, cultele, asociațiile religioase și grupările religioase au obligația să respecte Constituția și legile țării și să nu aducă atingere securității publice, ordinii, sănătății și moralei publice, precum și drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Este interzisă prelucrarea datelor cu caracter personal legate de convingerile religioase sau de apartenența la culte, cu excepția desfășurării lucrărilor de recensământ național aprobat prin lege sau în situația în care persoana vizată și-a dat, în mod expres, consimțământul pentru aceasta.

(6) Este interzisă obligarea persoanelor să își menționeze religia, în orice relație cu autoritățile publice sau cu persoanele juridice de drept privat.

Art. 6. - (1) Gruparea religioasă este forma de asociere fără personalitate juridică a unor persoane fizice care, fără nicio procedură prealabilă și în mod liber, adoptă, împărtășesc și practică o credință religioasă.

(2) Asociația religioasă este persoana juridică de drept privat, constituită în condițiile prezentei legi, formată din persoane fizice care adoptă, împărtășesc și practică aceeași credință religioasă.

(3) O asociație religioasă poate deveni cult în condițiile prezentei legi.

CAPITOLUL II

Culte

SECȚIUNEA 1

Relațiile dintre stat și culte

Art. 7. - (1) Statul român recunoaște cultelor rolul spiritual, educațional, social-caritabil, cultural și de parteneriat social, precum și statutul lor de factori ai păcii sociale.

(2) Statul român recunoaște rolul important al Bisericii Ortodoxe Române și al celorlalte biserici și culte recunoscute în istoria națională a României și în viața societății românești.

Art. 8. - (1) Cultele recunoscute sunt persoane juridice de utilitate publică. Ele se organizează și funcționează în baza prevederilor constituționale și ale prezentei legi, în mod autonom, potrivit propriilor statute sau coduri canonice.

(2) De asemenea, sunt persoane juridice și părțile componente ale cultelor, așa cum sunt menționate în statutele sau codurile canonice proprii,

dacă îndeplinesc cerințele prevăzute în acestea.

(3) Cultele funcționează cu respectarea prevederilor legale și în conformitate cu propriile statute sau coduri canonice, ale căror prevederi sunt aplicabile propriilor credincioși.

(4) Denumirea unui cult nu poate fi identică cu cea a altui cult recunoscut în România.

Art. 9. - (1) În România nu există religie de stat; statul este neutru față de orice credință religioasă sau ideologie atee.

(2) Cultele sunt egale în fața legii și a autorităților publice. Statul, prin autoritățile sale, nu va promova și nu va favoriza acordarea de privilegii sau crearea de discriminări față de vreun cult.

(3) Autoritățile publice cooperează cu cultele în domeniile de interes comun și sprijină activitatea acestora.

(4) Statul român, prin autoritățile publice abilitate, sprijină activitatea spiritual-culturală și socială în străinătate a cultelor recunoscute în România.

(5) Autoritățile publice centrale pot încheia cu cultele recunoscute atât parteneriate în domeniile de interes comun, cât și acorduri pentru reglementarea unor aspecte specifice tradiției cultelor, care se supun aprobării prin lege.

Art. 10. - (1) Cheltuielile pentru întreținerea cultelor și desfășurarea activităților lor se vor acoperi, în primul rând, din veniturile proprii ale cultelor, create și administrate în conformitate cu statutele lor.

(2) Cultele pot stabili contribuții din partea credincioșilor lor pentru susținerea activităților pe care le desfășoară.

(3) Statul promovează sprijinul acordat de cetățeni cultelor prin deduceri din impozitul pe venit și încurajează sponsorizările către culte, în condițiile legii.

(4) Statul sprijină, la cerere, prin contribuții, în raport cu numărul credincioșilor cetățeni români și cu nevoile reale de subzistență și activitate, salarizarea personalului clerical și neclerical aparținând cultelor recunoscute. Statul sprijină cu contribuții în quantum mai mare salarizarea personalului de cult al unităților de cult cu venituri reduse, în condițiile stabilite prin lege.

(5) Nimeni nu poate fi constrâns prin acte administrative sau prin alte metode să contribuie la cheltuielile unui cult religios.

(6) Cultele recunoscute pot beneficia, la cerere, de sprijin material din partea statului, pentru cheltuielile privind funcționarea unităților de cult, pentru reparații și construcții noi, în raport cu numărul credincioșilor, conform ultimului recensământ, și cu nevoile reale.

(7) Statul sprijină activitatea cultelor recunoscute și în calitate de furni-

zori de servicii sociale.

(8) Autoritățile publice asigură oricărei persoane, la cerere, dreptul de a fi consiliată potrivit propriilor convingeri religioase prin înlesnirea asistenței religioase.

Art. 11. - Sprijinul statului constă și în acordarea de facilități fiscale, în condițiile legii.

Art. 12. - Utilizarea fondurilor bănești primite de la bugetul de stat sau bugetele locale, precum și respectarea destinației bunurilor primite în proprietate sau folosință de la autoritățile publice locale ori centrale se supun controlului statului.

Art. 13. - **(1)** Raporturile dintre culte, precum și cele dintre asociații și grupuri religioase se desfășoară pe baza înțelegerii și a respectului reciproc.

(2) În România sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de defăimare și învrăjbitare religioasă, precum și ofensa publică adusă simbolurilor religioase.

(3) Împiedicarea sau tulburarea libertății de exercitare a unei activități religioase, care se desfășoară potrivit legii, se pedepsește conform dispozițiilor legii penale.

Art. 14. - **(1)** Fiecare cult trebuie să aibă un organism național de conducere sau de reprezentare.

(2) Unitățile de cult, inclusiv filialele lor fără personalitate juridică, se înființează și se organizează de către culte potrivit propriilor statute, regulamente și coduri canonice.

(3) Înființarea unității de cult trebuie să fie comunicată, spre evidență, Ministerului Culturii și Cultelor.

(4) Unitățile de cult nou-înființate ca persoane juridice pot solicita și primi sprijin financiar, în condițiile legii.

Art. 15. - Sigiliile și ștampilele folosite de către un cult sau de către o unitate locală de cult trebuie să conțină și denumirea oficială sub care cultul a fost recunoscut ori inițialele acestuia.

Art. 16. - **(1)** Cultele recunoscute pot folosi, în desfășurarea activităților lor, orice limbă consideră de cuviință. Evidența financiar-contabilă se va ține și în limba română.

(2) În relațiile oficiale cu autoritățile statului, cultele recunoscute folosesc limba română.

SECȚIUNEA a 2-a

Recunoașterea calității de cult

Art. 17. - **(1)** Calitatea de cult recunoscut de stat se dobândește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, de către asociațiile religioase care, prin activitatea și numărul lor de membri,

oferă garanții de durabilitate, stabilitate și interes public.

(2) Recunoașterea statutelor și a codurilor canonice se acordă în măsura în care acestea nu aduc atingere, prin conținutul lor, securității publice, ordinii, sănătății și moralei publice sau drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 18. - Asociația religioasă care solicită recunoașterea calității de cult va formula o cerere în acest sens la Ministerul Culturii și Cultelor, însoțită de următoarea documentație:

a) dovada că este constituită legal și funcționează neîntrerupt pe teritoriul României ca asociație religioasă de cel puțin 12 ani;

b) listele originale cuprinzând adeziunile unui număr de membri cetățeni români cu domiciliul în România cel puțin egal cu 0,1% din populația României, conform ultimului recensământ;

c) mărturisirea de credință proprie și statutul de organizare și funcționare, care să cuprindă: denumirea cultului, structura sa de organizare centrală și locală, modul de conducere, administrare și control, organele de reprezentare, modul de înființare și desființare a unităților de cult, statutul personalului propriu, precum și prevederile specifice cultului respectiv.

Art. 19. - (1) În termen de 60 de zile de la data depunerii cererii, Ministerul Culturii și Cultelor înaintează Guvernului documentația de recunoaștere a cultului, însoțită de avizul său consultativ, întocmit pe baza documentației depuse.

(2) Dacă documentația este incompletă sau statutele conțin prevederi contrare legii, acestea se restituie motivat spre completare sau modificare, iar termenul de soluționare se prelungește corespunzător.

Art. 20. - (1) În termen de 60 de zile de la primirea avizului, Guvernul se pronunță asupra cererii, prin hotărâre de recunoaștere sau de respingere motivată.

(2) Hotărârea Guvernului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și poate fi atacată în justiție, conform legii.

(3) În caz de respingere a cererii, asociația religioasă poate solicita reluarea procedurii de recunoaștere a calității de cult, numai dacă prezintă dovezi din care să rezulte că au încetat temeiurile care au dus la soluția de respingere.

(4) Drepturile și obligațiile aferente calității de cult recunoscut se pot exercita de la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului de recunoaștere a acestuia.

Art. 21. - Guvernul, prin hotărâre, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, poate reține calitatea de cult recunoscut atunci când, prin activitatea sa, cultul aduce atingere grave securității publice, ordinii, sănătății sau moralei publice ori drepturilor și libertăților fundamentale ale

omului.

Art. 22. - (1) Modificarea și completarea statutelor de organizare și funcționare sau codurilor canonice ale cultelor se comunică, spre recunoaștere, Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Actele administrative emise în temeiul prevederilor prezentei secțiuni, precum și neemiterea acestora în termenele prevăzute pot fi atacate în justiție, în condițiile legii.

SECȚIUNEA a 3-a Personalul cultelor

Art. 23. - (1) Cultele își aleg, numesc, angajează sau revocă personalul potrivit propriilor statute, coduri canonice sau reglementări.

(2) Personalul cultelor poate fi sancționat disciplinar pentru încălcarea principiilor doctrinare sau morale ale cultului, potrivit propriilor statute, coduri canonice sau reglementări.

(3) Personalul clerical și cel asimilat al cultelor recunoscute nu poate fi obligat să dezvăluie faptele încredințate sau de care a luat cunoștință în considerarea statutului lor.

(4) Exercițarea funcției de preot sau orice altă funcție care presupune exercitarea atribuțiilor de preot fără autorizația sau acordul expres dat de structurile religioase, cu sau fără personalitate juridică, se sancționează potrivit legii penale.

Art. 24. - (1) Salariații și asigurații cultelor ale căror case de pensii sunt integrate în sistemul asigurărilor sociale de stat vor fi supuși prevederilor legislației privind asigurările sociale de stat.

(2) Salariații și asigurații cultelor care dispun de case de pensii sau fonduri de pensii proprii se supun regulamentelor adoptate de către organele de conducere ale cultelor, în conformitate cu statutele acestora și în acord cu principiile generale ale legislației privind asigurările sociale de stat.

Art. 25. - Personalul clerical și cel asimilat, precum și personalul monahal aparținând cultelor recunoscute este scutit de îndeplinirea serviciului militar.

Art. 26. - (1) Cultele pot avea organe proprii de judecată religioasă pentru problemele de disciplină internă, conform statutelor și reglementărilor proprii.

(2) Pentru problemele de disciplină internă sunt aplicabile în mod exclusiv prevederile statute și canonice.

(3) Existența organelor proprii de judecată nu înlătură aplicarea legis-

lației cu privire la contravenții și infracțiuni în sistemul jurisdicțional.

SECȚIUNEA a 4-a

Patrimoniul cultelor

Art. 27. - (1) Cultele recunoscute și unitățile lor de cult pot avea și dobândi, în proprietate sau în administrare, bunuri mobile și imobile, asupra cărora pot dispune în conformitate cu statutele proprii.

(2) Bunurile sacre, respectiv cele afectate direct și exclusiv cultului, stabilite conform statutelor proprii în conformitate cu tradiția și practicile fiecărui cult, dobândite cu titlu, sunt insesizabile și imprescriptibile și pot fi înstrăinate doar în condițiile statutare specifice fiecărui cult.

(3) Prevederile alin. (2) nu afectează redobândirea bunurilor sacre confiscate în mod abuziv de stat în perioada 1940-1989, precum și a celor preluate fără titlu.

Art. 28. - (1) Unitățile locale ale cultelor pot avea și întreține, singure sau în asociere cu alte culte, cimitire confesionale pentru credincioșii lor. Cimitirele confesionale se administrează potrivit regulamentelor cultului deținător. Identitatea confesională a cimitirelor istorice este protejată de lege.

(2) În localitățile în care nu există cimitire comunale și unele culte nu au cimitire proprii, persoanele decedate care aparțineau cultelor respective pot fi înhumate potrivit ritului propriu, în cimitirele existente în funcțiune.

(3) Prevederile alin. (2) nu se aplică cimitirelor aparținând cultelor mozaic și musulman.

(4) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a înființa cimitire comunale și orășenești în fiecare localitate.

(5) Cimitirele comunale sau orășenești se organizează astfel încât să aibă sectoare corespunzătoare pentru fiecare cult recunoscut, la cererea cultelor ce funcționează în localitatea respectivă.

Art. 29. - (1) Cultele au dreptul exclusiv de a produce și valorifica obiectele și bunurile necesare activității de cult, în condițiile legii.

(2) Utilizarea operelor muzicale în activitatea cultelor recunoscute se face fără plata taxelor către organele de gestiune colectivă a drepturilor de autor.

Art. 30. - Bunurile bisericești sau similare din străinătate, proprietate a statului român ori a cultelor din România, pot constitui obiectul unor acorduri bilaterale semnate de statul român, la solicitarea celor interesați.

Art. 31. - (1) Bunurile care fac obiectul aporturilor de orice fel - contribuții, donații, succesiuni -, precum și orice alte bunuri intrate în mod legal

în patrimoniul unui cult nu pot face obiectul revendicării lor ulterioare.

(2) Persoanele care părăsesc un cult recunoscut nu pot emite pretenții asupra patrimoniului cultului respectiv.

(3) Disputele patrimoniale dintre cultele recunoscute se soluționează pe cale amiabilă, iar, în caz contrar, potrivit dreptului comun.

(4) În cazul retragerii calității de cult recunoscut potrivit prevederilor prezentei legi sau al dizolvării, destinația patrimoniului este cea stabilită prin statutul acestuia.

SECȚIUNEA a 5-a

Învățământul organizat de culte

Art. 32. - (1) În învățământul de stat și particular, predarea religiei este asigurată prin lege cultelor recunoscute.

(2) Personalul didactic care predă religia în școlile de stat se numește cu acordul cultului pe care îl reprezintă, în condițiile legii.

(3) În cazul în care un cadru didactic săvârșește abateri grave de la doctrina sau morala cultului, cultul îi poate retrage acordul de a preda religia, fapt ce duce la desfacerea contractului individual de muncă.

(4) La cerere, în situația în care conducerea școlii nu poate asigura profesori de religie aparținând cultului din care fac parte elevii, aceștia pot face dovada studierii religiei proprii cu atestat din partea cultului căruia îi aparțin.

Art. 33. - (1) Cultele au dreptul să înființeze și să administreze unități de învățământ pentru pregătirea personalului de cult, a profesorilor de religie, precum și a altor specialiști necesari activității religioase a fiecărui cult, în condițiile prevăzute de lege.

(2) Fiecare cult este liber să își stabilească forma, nivelul, numărul și planul de școlarizare pentru instituțiile de învățământ proprii, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 34. - (1) Cultele își elaborează planurile și programele de învățământ pentru învățământul teologic preuniversitar și programele pentru predarea religiei. Acestea se avizează de către Ministerul Culturii și Cultelor și se aprobă de către Ministerul Educației și Cercetării.

(2) Pentru învățământul superior, planurile și programele de învățământ se elaborează de instituțiile de învățământ, cu acordul cultului respectiv, și se aprobă de senatele universitare.

Art. 35. - (1) Personalul didactic din unitățile de învățământ teologic integrate în învățământul de stat se recunoaște de către Ministerul Educației și Cercetării, în condițiile prevăzute de lege, cu acordul prealabil al or-

ganelor statutare ale cultelor religioase în cauză.

(2) Personalul didactic din unitățile de învățământ teologic neintegrate în învățământul de stat se numește de către organele statutare ale cultelor, în conformitate cu statutele acestora. Personalul didactic care predă religia în școli trebuie să îndeplinească prevederile Legii privind Statutul personalului didactic nr. 128/1997, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 36. - (1) În centrele de plasament organizate de instituțiile publice, particulare sau aparținând cultelor, educația religioasă a copiilor se face conform apartenenței lor religioase.

(2) În centrele de plasament, indiferent de finanțator, educația religioasă a copiilor cărora nu li se cunoaște religia se face doar cu acordul persoanelor stabilite prin actele normative incidente în acest domeniu.

Art. 37. - Salarizarea personalului didactic și administrativ din unitățile de învățământ teologic neintegrate în învățământul de stat se asigură de către culte. La cererea cultelor, statul, prin Ministerul Culturii și Cultelor, poate asigura o contribuție la salariu, proporțional, în raport de numărul membrilor acestora.

Art. 38. - Echivalarea și recunoașterea diplomelor și a certificatelor de studii teologice obținute în străinătate se fac în condițiile prevăzute de lege.

Art. 39. - (1) Cultele recunoscute au dreptul de a înființa și administra forme de învățământ confesional de toate nivelurile, profilurile și specializările, în condițiile legii.

(2) Diplomele pentru absolvenții unităților și instituțiilor de învățământ particular, confesional, organizate de cultele religioase se eliberează potrivit legislației în vigoare.

(3) Statul va susține financiar învățământul confesional, în condițiile legii.

(4) Unitățile de învățământ confesional dispun de autonomie organizatorică și funcțională, potrivit statutelor și canoanelor lor, în concordanță cu prevederile legale ale sistemului național de învățământ.

(5) În învățământul confesional se pot înscrie elevi sau studenți, indiferent de religie sau confesiune, garantându-se libertatea educației religioase a acestora, corespunzătoare propriei religii sau confesiuni.

CAPITOLUL III

Asociațiile religioase

Art. 40. - (1) Libertatea religioasă se poate exercita și în cadrul asociațiilor religioase, care sunt persoane juridice alcătuite din cel puțin 300 de persoane, cetățeni români sau rezidenți în România, care se asociază în ved-

erea manifestării unei credințe religioase.

(2) Asociația religioasă dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor religioase, care se instituie la greșa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.

Art. 41. - (1) Oricare dintre asociați, pe baza împuternicirii date de ceilalți, poate formula o cerere de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor religioase.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

a) actul constitutiv, în formă autentică, în care se vor arăta obligatoriu denumirea asociației religioase, care nu poate fi identică sau asemănătoare cu cea a unui cult sau a altei asociații religioase recunoscute, datele de identificare și semnăturile asociaților, sediul, patrimoniul inițial, de cel puțin două salarii brute pe economie, alcătuit din aportul în natură sau în bani al asociaților, precum și primele organe de conducere;

b) mărturisirea de credință proprie și statutul asociației religioase, care trebuie să cuprindă: structura sa de organizare centrală și locală, modul de conducere, administrare și control, modul de înființare și desființare a unităților locale, drepturile și obligațiile membrilor, principalele activități pe care asociația religioasă înțelege să le desfășoare în vederea atingerii scopurilor sale spirituale, alte prevederi specifice asociației religioase respective;

c) actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial;

d) avizul consultativ al Ministerului Culturii și Cultelor;

e) dovada privind disponibilitatea denumirii, eliberată de Ministerul Justiției.

Art. 42. - (1) În termen de 3 zile de la depunerea cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 41 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică legalitatea acestora și dispune, prin încheiere, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor religioase.

(2) Odată cu efectuarea înscrierii, încheierea prin care s-a dispus înscrierea se comunică, din oficiu, organului financiar local în a cărui rază teritorială se află sediul asociației religioase, pentru evidența fiscală, cu menționarea numărului de înscriere în Registrul asociațiilor religioase.

Art. 43. - Asociațiile religioase pot înființa filiale cu personalitate juridică, în conformitate cu statutele lor, potrivit procedurii prevăzute la art. 41 și 42.

Art. 44. - (1) Asociațiile religioase beneficiază de facilități fiscale legate de activitatea lor religioasă, în conformitate cu Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Asociațiilor religioase li se aplică în mod corespunzător și

prevederile art. 10 alin. (2) și ale art. 15, 16 și 28.

Art. 45. - Dizolvarea asociației religioase se pronunță de instanța competentă atunci când, prin activitatea sa, asociația religioasă aduce atingeri grave securității publice, ordinii, sănătății sau moralei publice, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului ori când asociația religioasă urmărește alt scop decât cel pentru care s-a constituit.

Art. 46. - Prevederile prezentului capitol se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005.

Art. 47. - (1) Asociațiile existente, constituite în conformitate cu reglementările legale privind asociațiile și fundațiile, care au ca obiect de activitate principal exercitarea unei credințe religioase și care doresc să dobândească statutul de asociație religioasă vor depune la judecătoria unde sunt înregistrate o cerere de transformare a asociației și de radiere a ei din Registrul asociațiilor și fundațiilor și de înregistrare în Registrul asociațiilor religioase ținut de grefa aceleiași judecătoria, însoțită de documentația prevăzută la art. 41.

(2) Cererea va fi semnată de organele statutare de conducere ale asociației, arătându-se expres dorința transformării asociației inițiale în asociație religioasă.

(3) Judecătorul-delegat se va pronunța atât asupra transformării asociației, cât și asupra înregistrării asociației religioase, stabilind și perioada în care asociația a avut ca obiect de activitate exercitarea unei credințe religioase.

(4) Perioada stabilită de instanță va fi luată în considerare și se va adăuga perioadei de funcționare a asociației religioase, în vederea dobândirii calității de cult recunoscut.

Art. 48. - (1) În toate cererile și acțiunile în justiție privitoare la dobândirea sau pierderea calității de asociație religioasă, judecata se face cu prezența procurorului și cu citarea reprezentantului Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Încheierile sau hotărârile pronunțate de către instanță în cauzele privitoare la asociațiile religioase pot fi atacate cu recurs, în termen de 15 zile de la pronunțare, la tribunal.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 49. - (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, în România funcționează 18 culte recunoscute, conform anexei care face parte inte-

grantă din prezenta lege.

(2) În termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cultele din România prevăzute în anexă vor prezenta statutele și codurile canonice Ministerului Culturii și Cultelor, pentru recunoașterea lor.

(3) Recunoașterea se realizează prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Dispozițiile art. 17 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

Art. 50. - (1) Orice modificare sau completare a prezentei legi se realizează cu consultarea prealabilă a cultelor recunoscute și cu respectarea normelor legale privind transparența decizională.

(2) Reprezentanții cultelor religioase au dreptul de a participa ca invitați la dezbaterile în Parlament și în comisiile acestuia a proiectelor de acte normative privitoare la viața religioasă, la activitatea cultelor, de educație și de învățământ confesional, de asistență socială și de patrimoniu național privind cultele.

Art. 51. - La data intrării în vigoare a prezentei legi, Decretul nr. 177/1948 pentru regimul general al cultelor religioase, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 178 din 4 august 1948, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare se abrogă.

ANEXĂ

LISTA

cultelor recunoscute în România

1. BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
2. EPISCOPIA ORTODOXĂ SÂRBĂ DE TIMIȘOARA
3. BISERICA ROMANO-CATOLICĂ
4. BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA, GRECO-CATOLICĂ
5. ARHIEPISCOPIA BISERICII ARMENE
6. BISERICA CREȘTINĂ RUSĂ DE RIT VECHI DIN ROMÂNIA
7. BISERICA REFORMATĂ DIN ROMÂNIA
8. BISERICA EVANGHELICĂ C.A. DIN ROMÂNIA
9. BISERICA EVANGHELICĂ LUTHERANĂ DIN ROMÂNIA
10. BISERICA UNITARIANĂ DIN TRANSILVANIA
11. UNIUNEA BISERICILOR CREȘTINE BAPTISTE DIN ROMÂNIA
12. BISERICA CREȘTINĂ DUPĂ EVANGHELIE DIN ROMÂNIA -
UNIUNEA BISERICILOR CREȘTINE DUPĂ EVANGHELIE DIN
ROMÂNIA
13. BISERICA EVANGHELICĂ ROMÂNĂ
14. UNIUNEA PENTICOSTALĂ - BISERICA LUI DUMNEZEU

APOSTOLICĂ DIN ROMÂNIA

15. BISERICA CREȘTINĂ ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA DIN ROMÂNIA
16. FEDERAȚIA COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA
17. CULTUL MUSULMAN
18. ORGANIZAȚIA RELIGIOASĂ MARTORII LUI IEHOVA

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE nr. 78 din 27 ianuarie 2005 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 288 din 2 mai 2007)

Art. 1. - (1) Ministerul Culturii și Cultelor este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, care elaborează și asigură aplicarea strategiei și politicilor în domeniile culturii și cultelor.

(3) Ministerul Culturii și Cultelor are sediul în municipiul București, șos. Kiseleff nr. 30, sectorul I.

Art. 2. - În activitatea sa, Ministerul Culturii și Cultelor asigură respectarea și promovarea libertăților și drepturilor fundamentale, consacrate de Constituția României și de tratatele și convențiile internaționale la care România este parte, în ceea ce privește:

- a) libertatea de expresie și de creație;
- b) șansele egale și accesul liber la cultură;
- c) participarea la viața culturală, inclusiv la formularea politicilor culturale;
- d) libertatea conștiinței și a credințelor religioase.

Art. 3. - Ministerul Culturii și Cultelor își desfășoară activitatea pe baza următoarelor principii fundamentale:

- a) cultura și libertățile culturale reprezintă un element esențial al dezvoltării umane;
- b) creativitatea culturală este o sursă a progresului uman;
- c) cultura este un factor important al dezvoltării durabile;
- d) cultura este un factor al creșterii calității vieții și al asigurării coeziunii sociale;

e) cultele religioase recunoscute de lege sunt libere, autonome și egale în fața autorităților.

Art. 4. - În activitatea sa, Ministerul Culturii și Cultelor urmărește îndeplinirea următoarelor obiective generale:

- a) creșterea gradului de acces și de participare la cultură;
- b) promovarea diversității și prezervarea identităților culturale;
- c) promovarea multiculturalismului și protejarea culturii minorităților;
- d) protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural material și imaterial;
- e) promovarea și dezvoltarea creației contemporane și susținerea creatorilor;
- f) susținerea circulației operelor și a creațiilor, promovarea dialogului intercultural și a creației culturale în circuitul mondial de valori;
- g) sprijinirea mobilității creatorilor și artiștilor, precum și a specialiștilor din domeniul culturii;
- h) stimularea vieții culturale în cadrul comunităților locale și apropierea acestora de valorile culturii;
- i) susținerea participării comunităților la dezvoltarea societății cunoașterii, prin asumarea de către instituțiile publice de cultură a funcțiilor de centre de acces universal la informație;
- j) proiectarea unui sistem specific de protecție socială pentru creatori și artiști;
- k) stimularea dezvoltării sectorului industriilor culturale;
- l) formarea și specializarea resurselor umane din sectorul culturii;
- m) promovarea de programe și proiecte în domeniul educației adulților;
- n) sprijinirea cultelor religioase recunoscute de lege.

Art. 5. - (1) În îndeplinirea rolului și a obiectivelor sale generale, Ministerul Culturii și Cultelor are următoarele atribuții principale:

1. elaborează, cu consultarea și participarea autorităților publice interesate, a operatorilor culturali și societății civile, strategii, programe naționale și direcții de acțiune pentru fiecare domeniu din sfera sa de competență;
2. sprijină și finanțează, în condițiile legii, proiecte, programe și acțiuni culturale în toate domeniile culturii și artei;
3. asigură buna funcționare a sistemului său instituțional, în aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității;
4. elaborează ori, după caz, avizează proiecte de acte normative, potrivit legii, pentru domeniul specific de activitate sau având incidență cu acesta;
5. inițiază și negociază, în condițiile legii, încheierea de convenții, acorduri și alte înțelegeri internaționale în domeniul său de activitate sau face propuneri pentru aderarea la cele existente ori pentru ratificarea acestora, după caz;
6. dispune măsurile necesare pentru îndeplinirea obligațiilor rezultate din convențiile, acordurile și alte înțelegeri internaționale încheiate și in-

trate în vigoare, pentru domeniile sale de activitate;

7. inițiază și dezvoltă parteneriate cu autoritățile administrației publice locale și cu structurile societății civile pentru diversificarea, modernizarea și optimizarea serviciilor oferite de instituțiile și așezămintele de cultură, în vederea satisfacerii nevoilor culturale și educative ale publicului;

8. sprijină, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, buna funcționare și activitatea instituțiilor și a așezămintelor de cultură aflate în subordinea autorităților județene sau locale;

11. asigură, în condițiile legii, relațiile cu Parlamentul, cu celelalte autorități, pentru armonizarea inițiativelor legislative și a măsurilor administrative din domeniile sale de interes;

12. asigură promovarea programelor și proiectelor din domeniul său de activitate, într-un sistem competițional deschis, pe baza principiilor transparenței și primordialității valorii;

23. acordă, în condițiile legii, burse, granturi de studii și călătorie, premii și distincții pentru toate domeniile sale de activitate și sprijină participarea oamenilor de cultură și a artiștilor români la manifestări similare din străinătate;

24. colaborează cu autoritățile și instituțiile din sectorul educațional pentru dezvoltarea programelor de învățământ artistic și diversificarea ofertei de specializări necesare domeniului culturii;

25. colaborează cu structurile din sistemul educațional pentru realizarea de programe de educație artistică și de dezvoltare a abilităților creative, în scopul creșterii nivelului de receptare a actului artistic, cu precădere în rândul tinerilor;

26. propune Guvernului recunoașterea statutului de utilitate publică pentru organizații neguvernamentale cu activitate în domeniul culturii și cultelor, cu respectarea normelor legale.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor urmărește îndeplinirea măsurilor necesare în vederea realizării cerințelor de aderare la Uniunea Europeană și garantează ducerea la îndeplinire a obligațiilor României rezultate din actul aderării și din prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și din celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, în domeniile sale de activitate.

Art. 6. - (1) În îndeplinirea rolului și a obiectivelor sale, Ministerul Culturii și Cultelor are următoarele atribuții specifice:

5. promovează și susține, în condițiile legii, programe și proiecte culturale cu participarea diasporei românești și colaborează în acest scop cu autorități, instituții, organizații neguvernamentale sau cu alte entități;

6. stabilește, împreună cu Comisia Națională a Monumentelor Istorice,

Comisia Națională de Arheologie și Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, Strategia națională în domeniul patrimoniului cultural național, mobil și imobil;

7. elaborează norme, normative și metodologii pentru domeniul patrimoniului cultural național, potrivit legii;

8. coordonează activitățile de cercetare, proiectare, evidență, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural național, mobil și imobil, și le finanțează potrivit legii;

13. colaborează cu autoritățile administrației publice centrale și locale la elaborarea și avizarea, împreună cu Comisia Națională a Monumentelor Istorice și cu Comisia Națională de Arheologie, după caz, a programelor și planurilor de amenajare și dezvoltare a teritoriului, pentru zonele în care se găsesc monumente istorice;

16. contribuie la crearea cadrului juridic și instituțional prin care să se asigure păstrarea, dezvoltarea și punerea în valoare a artei și culturii minorităților naționale din România;

28. asigură relațiile statului cu toate cultele religioase legal recunoscute din România;

29. sprijină toate cultele religioase legal recunoscute, potrivit statutelor de organizare și funcționare a acestora, în vederea participării lor la viața socială și spirituală a țării, și mediază situațiile litigioase;

30. acordă asistență cultelor religioase, în condițiile legii, pentru soluționarea problemelor specifice;

31. analizează cererile de înființare a noi culte religioase, întocmește documentațiile cerute de lege și face propuneri în vederea recunoașterii acestora;

32. formulează propuneri pentru recunoașterea, conform legii, a șefilor cultelor religioase, a conducătorilor de eparhii, a celorlalți ierarhi și a celor asimilați acestora, la solicitarea cultelor religioase;

33. gestionează resursele financiare publice alocate pentru completarea surselor necesare în vederea salarizării personalului clerical și laic din cadrul cultelor religioase, inclusiv din învățământul teologic neintegrat în învățământul de stat, potrivit legii;

34. colaborează cu sistemul educațional și avizează, alături de autoritățile publice cu competențe în domeniul învățământului, planurile de învățământ și programele analitice elaborate de cultele religioase recunoscute oficial;

35. sprijină cultele religioase în organizarea și desfășurarea activităților de asistență religioasă și socială în armată, penitenciare, spitale, în cămine de bătrâni, case de copii și în alte instituții, precum și în familii care se con-

fruntă cu nevoi speciale;

36. sprijină cultele religioase în activitatea de evidență, păstrare, conservare, restaurare și punere în valoare a bunurilor culturale mobile și imobile, aflate în proprietatea sau în folosința cultelor, în condițiile legii;

37. organizează, în colaborare cu cultele religioase și cu instituțiile specializate din țară și/sau din străinătate, activități periodice de instruire și de perfecționare profesională a personalului de specialitate care asigură conservarea și punerea în valoare a bunurilor culturale ale cultelor religioase, în condițiile legii;

38. organizează și sprijină, în condițiile legii, activități și manifestări pentru cunoașterea și promovarea culturii religioase, pentru punerea în valoare a mărturiilor de artă și de arhitectură religioasă, atât în țară, cât și în străinătate, prin expoziții, simpozioane, sesiune de comunicări și prin promovarea turismului cultural-religios;

39. acordă sprijin financiar, în condițiile legii, pentru:

a) construirea și repararea lăcașurilor de cult, inclusiv pentru întocmirea documentațiilor care stau la baza acestor lucrări;

b) consolidarea și punerea în valoare a bunurilor imobile și mobile din patrimoniul eclezial, aflate în proprietatea sau în posesia ori în folosința cultelor religioase, inclusiv pentru întocmirea documentațiilor tehnice care stau la baza acestor lucrări, în condițiile legilor specifice;

c) întreținerea și funcționarea unităților de cult fără venituri sau cu venituri reduse;

d) susținerea unor acțiuni religioase având caracter național sau internațional, realizate de conducerea cultelor religioase din România;

e) dezvoltarea și susținerea activității de cercetare și analiză a fenomenului religios, potrivit legii;

f) susținerea activității de asistență socială, organizată de cultele religioase în spitale, centre de plasament, cămine de bătrâni și/sau în alte instituții, precum și a activităților privind reinscrierea socială a persoanelor defavorizate și marginalizate, potrivit legii.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

Art. 7. - Pentru realizarea obiectivelor și pentru îndeplinirea atribuțiilor sale generale și specifice, pentru conceperea și punerea în aplicare de politici și acțiuni intersectoriale și de parteneriate public-privat și central-local, Ministerul Culturii și Cultelor va acționa în cooperare cu autoritățile administrației publice centrale și locale, cu instituții publice de specialitate, cu operatorii culturali, cu structurile societății civile și ale mediului de afac-

eri, din țară și din străinătate.

Art. 8. - Pentru exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Culturii și Cultelor este abilitat să solicite și să primească informații și date de la autoritățile administrației publice, de la instituții publice și de la persoane juridice de drept privat cu activitate în domeniul său de competență.

Art. 9. - (1) Structura organizatorică a Ministerului Culturii și Cultelor este prevăzută în anexa nr. 1; în cadrul acesteia, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se mai pot organiza, în condițiile legii, servicii, birouri sau compartimente, precum și colective temporare, pentru realizarea unor programe, proiecte, studii sau cercetări.

(4) Atribuțiile și modul de funcționare ale compartimentelor din aparatul propriu al Ministerului Culturii și Cultelor, precum și relațiile funcționale dintre acestea se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(5) Ministrul culturii și cultelor poate constitui comisii de specialitate și alte organisme consultative, care să participe la elaborarea strategiilor din domeniu și la fundamentarea deciziilor de specialitate.

Art. 11. - (1) Conducerea Ministerului Culturii și Cultelor se exercită de către ministrul culturii și cultelor.

(2) Ministrul culturii și cultelor conduce întreaga activitate a Ministerului Culturii și Cultelor și îl reprezintă în raporturile cu celelalte ministere, cu alte autorități publice, instituții și organizații, precum și cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate.

(3) Ministrul culturii și cultelor este ordonator principal de credite.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale ministrul culturii și cultelor emite ordine și instrucțiuni.

(5) În îndeplinirea atribuțiilor sale, ministrul culturii și cultelor este ajutat de 2 secretari de stat, un secretar general și un secretar general adjunct.

(6) Ministrul culturii și cultelor poate dispune, în condițiile legii, exercitarea temporară de către alți demnitari sau funcționari a unor atribuții prevăzute prin Regulamentul de organizare și funcționare a Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 12. - (1) Secretarii de stat se subordonează ministrului culturii și cultelor și îndeplinesc atribuțiile și sarcinile stabilite de acesta.

(2) Secretarii de stat coordonează compartimente de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor, potrivit anexei nr. 1 și regulamentul de organizare și funcționare a ministerului.

Art. 13. - (1) Secretarul general este subordonat ministrului culturii și cultelor și îndeplinește atribuțiile prevăzute prin lege și sarcinile stabilite de

acesta.

(2) În realizarea atribuțiilor ce îi revin, secretarul general este ajutat de un secretar general adjunct.

(3) Secretarul general adjunct este funcționar public de carieră numit prin concurs sau examen, conform legii.

Art. 16. - (1) La nivelul județelor și al municipiului București funcționează direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, servicii publice deconcentrate, cu personalitate juridică, ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) Direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, sunt conduse de un director executiv, care este funcționar public, potrivit legii.

Art. 17. - (1) Direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, au următoarele atribuții principale:

1. îndeplinesc atribuțiile prevăzute de lege în domeniul protejării patrimoniului cultural național;

2. colaborează cu autoritățile publice și cu instituțiile specializate pentru protejarea și punerea în valoare a bunurilor din patrimoniul cultural național și aplică în acest sens prevederile legale în domeniu;

6. sprijină, în condițiile legii, activitatea organizațiilor neguvernamentale și a altor persoane juridice de drept privat cu activitate în domeniile culturii și cultelor;

9. solicită și primesc, în condițiile legii, în nume propriu sau în numele și pentru Ministerul Culturii și Cultelor, de la autorități ale administrației publice, de la instituții publice și de la persoanele juridice de drept privat cu activitate în domeniul cultural, al artelor și informării publice, date și informații necesare pentru exercitarea atribuțiilor ce le revin;

11. îndeplinesc, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, atribuțiile Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul cultelor;

12. îndeplinesc orice alte atribuții stabilite de ministrul culturii și cultelor.

(2) Organizarea și funcționarea direcțiilor județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București, precum și atribuțiile acestora, altele decât cele prevăzute în prezenta hotărâre, se stabilesc prin regulamente aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(2) Structura organizatorică, statele de funcții pentru instituțiile publice subordonate, precum și atribuțiile acestora se aprobă prin ordin al min-

istrului culturii și cultelor, dacă legea nu dispune altfel.

Art. 22. - Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 8 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR

ORDIN 2274 din 17 mai 2007 privind aprobarea procedurii de acordare a avizului de către ministerul culturii și cultelor pentru înființarea asociațiilor religioase sau, după caz, Pentru dobândirea statutului de asociație religioasă de către asociațiile existente

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 362 din 28 mai 2007)

În conformitate cu prevederile art. 41 alin. (2) lit. d) și art. 47 alin. (1) din legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor;

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din hotărârea guvernului nr. 78/2005 privind organizarea și funcționarea ministerului culturii și cultelor, republicată,

ministrul culturii și cultelor emite următorul

ORDIN

Art. 1 – (1) Se aprobă procedura de acordare a avizului consultativ de către Ministerul Culturii și Cultelor pentru înființarea asociațiilor religioase și înregistrarea acestora în Registrul asociațiilor religioase sau, după caz, pentru dobândirea statutului de asociație religioasă de către asociațiile constituite în baza Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 246/2005, al căror obiect de activitate principal îl reprezintă exercitarea unei credințe religioase.

(2) Pentru obținerea avizului, asociația interesată adresează o cerere Ministerului Culturii și Cultelor, care va fi însoțită de documentele prevăzute la art. 41 alin. (2) lit. a)-c) din Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

(3) Asociațiile constituite în baza Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 246/2005, pentru obținerea avizului, adresează o cerere Ministerului Culturii și Cultelor, care va fi însoțită de documentele prevăzute la alin.

(2), precum și de următoarele documente:

a) copie de pe actul constitutiv și statutul asociației constituite în baza Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 246/2005, precum și de pe actele/documentele prin care s-au aprobat toate modificările intervenite în actul constitutiv și statut;

b) copie de pe dovada dobândirii personalității juridice.

(4) În cazul asociațiilor prevăzute la alin. (3), hotărârea de modificare a actului constitutiv privind transformarea asociației în asociație religioasă se va comunica în formă autentică și va cuprinde cel puțin următoarele elemente:

a) semnăturile și elementele de identificare ale cel puțin 300 de membri asociați, cetățeni români sau rezidenți, care nu fac parte din alte asociații religioase sau culte recunoscute;

b) enunțarea clară a hotărârii membrilor prevăzuți la lit.a) de a transforma asociația în asociație religioasă cu scopul expres al exercitării unei credințe religioase specifice;

c) denumirea asociației, care nu poate să fie identică sau asemănătoare cu cea a unui cult sau a unei alte asociații religioase recunoscute;

d) sediul; patrimoniul; primele organe de conducere ale asociației religioase;

e) persoana împuternicită să facă demersurile în vederea transformării în asociație religioasă.

(5) Membrii asociații prevăzuți la alin. (4) trebuie să își însușească și mărturisirea de credință și statutul asociației religioase, care trebuie să cuprindă: structura sa de organizare centrală și locală, modul de conducere, administrare și control, modul de înființare și desființare a unităților locale, drepturile și obligațiile membrilor, principalele activități pe care asociația religioasă înțelege să le desfășoare, în vederea atingerii scopurilor sale spirituale; alte prevederi specifice asociației religioase respective.

(6) Asociațiile prevăzute la alin. (3) pot proba faptul că aveau ca obiect principal de activitate exercitarea unei credințe religioase la data intrării în vigoare a Legii nr. 489/2006 prin conținutul statutului, prin raportul de activitate depus anual la Ministerul Culturii și Cultelor sau prin alte mijloace de probă.

Art. 2 (1) Cererile și documentația se depun la Serviciul asistență, învățământ, care verifică conținutul documentației depuse de către asociație, și solicită, după caz, completarea acesteia. Completarea se solicită în maximum 10 zile de la depunerea documentației și prelungește corespunzător

termenul de răspuns.

(2) În termen de 10 zile calendaristice de la depunerea solicitărilor sau de la completarea documentației, Serviciul asistență, învățământ are obligația să întocmească referatele de oportunitate în vederea eliberării avizului, sau, după caz, de respingere, în condițiile legii.

(3) Referatele de oportunitate și documentația în baza cărora au fost elaborate se prezintă pentru avizul de legalitate Serviciului juridic, care, în termen de 10 zile calendaristice, va aviza sau va respinge, motivat, acordarea avizului solicitat.

Art. 3 (1) Se aprobă formularele avizelor eliberate de Ministerul Culturii și Cultelor pentru asociațiile religioase, în conformitate cu prevederile art. 1, prevăzute în Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2, care fac parte din prezentul ordin.

(2) În cazul respingerii solicitării de aviz răspunsul va trebui să conțină, detaliat, motivele care au stat la baza acestei decizii.

Art. 4 – (1) Se aprobă instituirea registrului asociațiilor religioase care au primit avizul consultativ al Ministerului Culturii și Cultelor, gestionat de Serviciul asistență, învățământ.

Nr. de înregistrare a cererii	Denumirea asociației religioase	Numele și prenumele președintelui	Sediul asociației religioase	Nr. avizului/data eliberării	Observații
0	1	2	3	4	5

(2) Registrul asociațiilor religioase are următorul conținut:

Art. 5 – Serviciul asistență, învățământ și Serviciul juridic vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6 - La data intrării în vigoare a prezentului ordin orice dispoziție contrară de abrogă.

Art. 7 – Prezentul ordin se va publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

CODUL PENAL (LEGEA nr. 301/28.06. 2004)

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, p.I, nr. 575 din 29 iunie 2004)

(Extrase)

Art. 246: Împiedicarea libertății cultelor

(1) Împiedicarea sau tulburarea libertății de exercitare a vreunui cult religios, care este organizat și funcționează potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu zile-amandă.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează fapta de a obliga o persoană,

prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale vreunui cult sau să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult.

Art. 247: Profanarea de morminte

Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unui monument sau a unei urne funerare ori a unui cadavru, se pedepsește cu închisoare strictă de la unu la 5 ani sau cu zile-amendă.

Art. 248: Sancționarea persoanei juridice

Persoana juridică se sancționează pentru infracțiunea prevăzută în art. 246.

Art. 316: Abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi

(1) Îngrădirea de către un funcționar public a folosinței sau a exercițiului drepturilor vreunui cetățean ori crearea pentru acesta a unei situații de inferioritate pe teme de naționalitate, rasă, sex sau religie se pedepsește cu închisoare strictă de la 2 la 5 ani.

(2) Fapta prevăzută în alin. (1), dacă a fost săvârșită de un funcționar sau de o persoană care exercită un serviciu de interes public, se pedepsește cu închisoare strictă de la un an la 3 ani sau cu zile-amendă.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGEA nr. 84 din 24 iulie 1995*) - Legea învățământului

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999)

(Extrase)

Art. 9 (1) - Planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional includ Religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun. Elevul, cu acordul părinților sau al tutorelui legal instituit, alege pentru studiu religia și confesiunea.

(2) La solicitarea scrisă a părinților sau a tutorelui legal instituit, elevul poate să nu frecventeze orele de religie. În acest caz situația școlară se încheie fără această disciplină. În mod similar se procedează și pentru elevul căruia, din motive obiective, nu i s-au asigurat condițiile pentru frecventarea orelor la această disciplină.

(3) Cultele recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației Naționale organizarea unui învățământ teologic specific pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului gimnazial sau liceal, după caz, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial reactualizat. Înființarea și funcționarea acestui învățământ se fac potrivit legii.

(4) Cultele recunoscute de stat au dreptul de a înființa și administra propriile unități și instituții de învățământ particulare, conform legii.

(5) Curriculumul specific învățământului preuniversitar teologic se elaborează de către cultul respectiv, se avizează de Secretariatul de Stat pen-

tru Culte și se aprobă de Ministerul Educației Naționale. Curriculumul învățământului preuniversitar particular, organizat de culte, altul decât cel teologic, se elaborează și se aprobă conform legii. Pentru învățământul superior curriculumul se elaborează și se aprobă potrivit legii.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 142 din 27 iulie 1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr 361 din 29 iulie 1999)

Art. 1 (1) Statul român sprijină cultele religioase, recunoscute potrivit legii, pentru salarizarea clerului de la bugetul de stat, la cererea acestora.

(2) Personalul clerical care beneficiază de prevederile prezentei legi își păstrează statutul de angajat al cultului religios recunoscut.

(3) Numărul posturilor personalului clerical pentru care statul sprijină salarizarea prin alocarea unui fond de la bugetul de stat, pentru fiecare cult religios, se aprobă anual de Secretariatul de Stat pentru Culte, pe baza propunerilor conducerii cultelor religioase recunoscute, ținând seama de numărul de adepți ai fiecărui cult, precum și de fondul alocat în acest scop.

Art. 2 (1) Salarizarea de la bugetul de stat a personalului clerical care își desfășoară activitatea în țară, în cadrul cultelor religioase din România, recunoscute potrivit legii, se stabilește după cum urmează:

a) personalul din conducerea cultelor religioase, asimilat celui încadrat pe funcții de demnitate publică, beneficiază de o indemnizație lunară, stabilită pe baza coeficientului de multiplicare și a valorii de referință sectorială, prevăzute în anexa nr. 1A. Indemnizația lunară este unica formă de remunerare pentru personalul respectiv și reprezintă baza de calcul pentru stabilirea drepturilor și obligațiilor, care se determină în raport cu venitul salarial;

b) personalul din conducerea cultelor religioase, altul decât cel prevăzut la lit. a), beneficiază de salariul de bază lunar, stabilit pe baza coeficientului de multiplicare și a valorii de referință sectorială, prevăzute în anexa nr. 1B;

c) personalul clerical care își desfășoară activitatea în unitățile de cult beneficiază de salariile de bază lunare stabilite pe baza coeficientului de multiplicare și a valorii de referință sectorială, prevăzute în anexa nr. 2.

(2) Indemnizațiile și salariile de bază lunare, calculate potrivit alin. (1),

sunt în sumă brută și sunt impozabile, potrivit legii.

Art. 3 Criteriile de stabilire a salariilor de bază între limite și condițiile de ocupare a gradelor profesionale ale personalului clerical prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c) se aprobă de către Secretariatul de Stat pentru Culte, la propunerea conducerii cultelor religioase.

Art. 4 De la bugetul de stat se asigură, prin bugetul Secretariatului de Stat pentru Culte, numai drepturile stabilite în condițiile prevederilor art. 2, inclusiv contribuția la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate și, respectiv, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj.

Art. 5 (1) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru sprijinirea așezămintelor Bisericii Ortodoxe Române din afara granițelor, în vederea menținerii identității lor culturale, lingvistice și religioase, se alocă de la bugetul de stat, pentru personalul clerical de cetățenie română, o sumă reprezentând echivalentul în lei al drepturilor în valută, stabilite în cuantum net, prin asimilare, prevăzută prin hotărâre a Guvernului, cu funcțiile pe care este încadrat personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate la misiunile diplomatice, oficiile consulare și la alte reprezentanțe ale României în străinătate.

(2) Fondul de la bugetul de stat, aferent sumelor prevăzute la alin. (1), inclusiv fondurile pentru plata contribuției la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate și, respectiv, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, se asigură prin bugetul Secretariatului de Stat pentru Culte pentru un număr de 52 de posturi.

Art. 6

Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi personalul clerical prevăzut la art. 2 și 5 nu mai beneficiază de alte contribuții de la bugetul de stat, acordate în baza Ordonanței Guvernului nr. 4/1993 privind acordarea de contribuții de la bugetul de stat pentru completarea salarizării personalului unităților de cult din țară și a personalului deservent al cultului ortodox care își desfășoară activitatea în străinătate, aprobată prin Legea nr. 88/1994, cu modificările ulterioare, și a Ordonanței Guvernului nr. 38/1994 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri și acordarea de indemnizații unor ierarhi și cadre din conducerea cultelor, aprobată prin Legea nr. 130/1994, cu modificările ulterioare.

Art. 7 Personalul clerical încadrat în unitățile bugetare nu beneficiază de prevederile prezentei legi, acesta fiind salarizat în conformitate cu dispozițiile legale care reglementează salarizarea personalului încadrat în

aceste unități.

Art. 8 Drepturile stabilite potrivit dispozițiilor legale în vigoare se acordă în continuare personalului angajat în cadrul cultelor religioase din România, potrivit legii, pentru care nu sunt aplicabile prevederile prezentei legi.

Art. 9

Modul de utilizare a fondurilor alocate de la bugetul de stat, potrivit prezentei legi, este supus controlului Secretariatului de Stat pentru Culte și al altor organe abilitate de lege.

Art. 10 Anexele nr. 1A, 1B și 2 fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. 11 Guvernul va elabora norme metodologice de aplicare a dispozițiilor prezentei legi, la propunerea Secretariatului de Stat pentru Culte, în urma consultării acestuia cu cultele religioase.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 132 din 04 iulie 2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 522 din 10 iulie 2008)

Art. I. - Legea nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 29 iulie 1999, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatele (1) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Art. 1. - (1) Statul român sprijină cultele, recunoscute potrivit Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, la cererea acestora, pentru salarizarea personalului clerical.

(3) Numărul posturilor personalului clerical pentru care statul sprijină salarizarea prin alocarea unui fond de la bugetul de stat se repartizează anual de Ministerul Culturii și Cultelor, pe baza propunerilor unităților centrale de cult ale cultelor recunoscute, în raport cu numărul credincioșilor, conform ultimului recensământ, cu nevoile reale și cu fondul alocat în acest scop.”

2. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 2. - (1) Sprijinul statului pentru salarizarea personalului clerical care își desfășoară activitatea în țară, în cadrul cultelor din România, re-

cunoscute potrivit legii, se stabilește după cum urmează:

a) personalul din conducerea cultelor asimilat celui încadrat pe funcții de demnitate publică beneficiază de o indemnizație lunară prevăzută în anexa nr. 1. Indemnizația lunară este unica formă de remunerare pentru personalul respectiv și reprezintă baza de calcul pentru stabilirea drepturilor și obligațiilor, care se determină în raport cu venitul salarial;

b) personalul din conducerea cultelor, altul decât cel prevăzut la lit. a), beneficiază de sprijin lunar la salarizare, potrivit funcțiilor pe care le ocupă, prevăzute în anexa nr. 2;

c) personalul clerical care își desfășoară activitatea în unitățile de cult beneficiază de sprijin lunar la salarizare, potrivit nivelului de studii și gradului profesional obținut, prevăzute în anexa nr. 3.

(2) Numărul de posturi pentru personalul clerical se poate majora anual prin legea bugetului de stat.

(3) Cuantumul sprijinului lunar acordat personalului clerical, prevăzut în anexele nr. 1-3, se poate majora prin actele normative privind creșterile salariale care se acordă personalului contractual din unitățile bugetare.

(4) Indemnizațiile și cuantumul sprijinului lunar la salarizare care se alocă de la bugetul de stat, prevăzute la alin. (1), sunt în sumă brută și sunt impozabile, potrivit legii.”

3. După articolul 2 se introduce un nou articol, articolul 2¹, cu următorul cuprins:

“Art. 2¹. - (1) Personalul clerical care își desfășoară activitatea în unități de cult cu venituri reduse, din mediul rural, poate beneficia de un sprijin lunar suplimentar de 25% față de sprijinul lunar stabilit potrivit art. 2 alin. (1) lit. c).

(2) Criteriile în baza cărora unitățile de cult sunt considerate ca fiind cu venituri reduse, potrivit alin. (1), se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prezentei legi.

(3) Personalul clerical poate beneficia de prevederile alin. (1) în procent de 30% din totalul posturilor clericale prevăzute în anexa nr. 3, pentru care se alocă sprijin la salarizare de la bugetul de stat.

(4) Numărul de posturi stabilite potrivit alin. (3) va fi repartizat pe culte, în raport cu numărul credincioșilor, conform ultimului recensământ, și cu nevoile reale.

(5) Unitățile centrale de cult, în baza numărului de posturi comunicat anual, transmit Ministerului Culturii și Cultelor propuneri motivate cuprinzând nominalizarea unităților de cult pentru al căror personal clerical se dorește acordarea unui sprijin lunar suplimentar și care întrunesc

condițiile și criteriile prevăzute la alin. (1) și (2).

(6) Listele unităților de cult al căror personal clerical beneficiază de sprijin lunar suplimentar în condițiile alin. (1), precum și modificarea acestora se stabilesc la propunerea unităților centrale de cult și se aprobă anual prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(7) Nu beneficiază de prevederile alin. (1) personalul clerical de la unitățile de cult care obțin venituri din închirierea, arendarea și concesionarea proprietăților.”

4. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 3. - Condițiile de ocupare a gradelor profesionale ale personalului clerical prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c) se aprobă de Ministerul Culturii și Cultelor, la propunerea cultelor recunoscute.”

5. Articolul 4 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 4. - De la bugetul de stat se asigură, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, numai drepturile stabilite în condițiile prevăzute la art. 2 și 2¹, inclusiv contribuțiile la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate, la asigurările de șomaj, precum și alte contribuții obligatorii prevăzute de lege pentru angajator.”

6. La articolul 5, alineatele (1)-(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Art. 5. - (1) Pentru sprijinirea așezămintelor religioase românești din afara granițelor, care desfășoară activități deosebite în vederea menținerii identității lingvistice, culturale și religioase a românilor din afara granițelor, se alocă de la bugetul de stat, prin unitatea centrală de cult din România, o sumă reprezentând echivalentul în lei a 200.000 euro lunar.

(2) Suma prevăzută la alin. (1) se alocă unităților centrale ale cultelor recunoscute, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor.

(3) Destinațiile sumei prevăzute la alin. (1) se stabilesc de unitățile centrale ale cultelor recunoscute, împreună cu conducerea unităților de cult din afara granițelor, suma urmând a fi utilizată pentru completarea salariilor personalului clerical al respectivelor unități, inclusiv pentru plata contribuțiilor prevăzute de lege la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate, la asigurările de șomaj, precum și a altor contribuții obligatorii prevăzute de lege pentru angajator. Obligația de a justifica modul de utilizare a acestei sume revine unității centrale de cult din România, prin prezentarea la Ministerul Culturii și Cultelor a documentelor prevăzute de normele legale în vigoare.”

7. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 9. - Modul de utilizare a fondurilor alocate de la bugetul de stat, potrivit prezentei legi, este supus controlului Ministerului Culturii și Cul-

telor și altor organe abilitate de lege.”

8. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 10. - Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezenta lege.”

9. Anexele nr. 1A.a), 1A.b), 1B.a), 1B.b), 2a) și 2b) devin anexele nr. 1-3, cu următorul cuprins:

Anexa nr. 1

INDEMNIZAȚIILE

personalului din conducerea cultelor recunoscute și a unităților centrale de cult, asimilat celui încadrat pe

Nr. crt	Funcția	Numărul maxim de posturi	Indemnizația lunară -lei-
1	Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române	1	8.357
2	Arhiepiscop major, mitropolit Biserica Ortodoxă Română și Biserica Romano-Catolică	11	7.698
3	Arhiepiscop, șef de cult (mitropolit, episcop, muftiu, șef rabin, președinte uniune, președinte)	16	7.244
4	Episcop, episcop-vicar patriarhal	39	6.629
5	Episcop-vicar, episcop coajutor, episcop auxiliar, arhiercu-vicar	24	6.342

funcții de demnitate publică

Anexa nr. 2

CUANTUMUL

sprrijinului lunar la salarizarea personalului din conducerea cultelor și a unităților de cult, altul decât cel asimilat

Nr. crt	Funcția	Numărul maxim de posturi	Indemnizația lunară -lei-
1	Vicepreședinte uniune, vicar administrativ patriarhal, vicar general, secretar general, consilier patriarhal, prim-rabin	46	1.883
2	Secretar patriarhal, inspector general bisericesc, vicar administrativ eparhial, vicar episcopal	41	1.635
3	Secretar Cancelaria patriarhală, consilier eparhial, secretar eparhial, inspector eparhial, exarh, protopop	715	1.134
4	Stareț, superioară, egumen	466	853

funcțiilor de demnitate publică

Anexa nr. 3

CUANTUMUL
sprijinului lunar la salarizarea personalului clerical angajat

Nr. crt	Funcția	Numărul maxim de posturi	Indemnizația lunară -lei-
	Preot, diacon, pastor, vestitor, imam, rabin, cantor, oficiant de cult	15.237	
1	Cu studii superioare:	10.957	
	- gradul I	3.018	843
	- gradul II	3.238	710
	- definitiv	2.440	663
	- debutant	2.261	634
2	Cu studii medii:	4.280	
	- gradul I	663	618
	- gradul II	783	615
	- definitiv	1.690	612
	- debutant	1.144	586

în unitățile cultelor recunoscute

Art. II. - În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Culturii și Cultelor, în urma consultării cu cultele religioase, va supune aprobării, prin hotărâre a Guvernului, modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.070/1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 655 din 31 decembrie 1999.

Art. III. - Legea nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 29 iulie 1999, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE nr. 1070 din 29 decembrie 1999 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului

(Textul actului Publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 655 din 31 decembrie 1999)

Articol unic. - Se aprobă Normele metodologice de aplicare a dispo-

zițiilor Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Anexă

NORME METODOLOGICE din 29 decembrie 1999 pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului

Art. 1. - Prezentele norme metodologice se aplică pentru toate cultele religioase recunoscute potrivit legii, care beneficiază, la cerere, de sprijinul statului pentru salarizarea personalului clerical, în condițiile Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 361 din 29 iulie 1999.

Art. 2. - Numărul posturilor personalului clerical, prevăzut în anexa nr. 2 la Legea nr. 142/1999, pentru care statul sprijină salarizarea, se aprobă anual, pentru fiecare cult religios, de către Secretariatul de Stat pentru Culte, pe baza propunerilor conducerii cultelor religioase recunoscute potrivit legii, ținându-se seama de numărul de adepți ai fiecărui cult, constatat la ultimul recensământ al populației din România, precum și de fondul alocat în acest scop de la bugetul de stat.

Art. 3. - (1) Criteriile de stabilire a salariilor de bază între limitele prevăzute de Legea nr. 142/1999 și condițiile de ocupare a gradelor profesionale se stabilesc de către fiecare cult religios sau, după caz, de fiecare unitate centrală de cult din cadrul cultului, cu aprobarea Secretariatului de Stat pentru Culte, ținându-se seama de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 749/1998 privind aprobarea Metodologiei pentru stabilirea normelor de evaluare a performanțelor profesionale individuale și de aplicare a criteriilor de stabilire a salariilor de bază între limite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 27 octombrie 1999.

(2) Secretariatul de Stat pentru Culte și unitățile centrale de cult au obligația de a verifica modul de stabilire a salariilor de bază între limitele prevăzute de Legea nr. 142/1999, precum și încadrarea în fondurile alocate în acest scop.

(3) Personalul clerical angajat în unitățile de cult beneficiază de sprijinul statului la salarizare numai pentru postul unde acesta își are funcția de bază.

(4) Fondul de salarii aferent perioadei în care unele posturi sunt vacante, precum și fondurile aferente perioadei în care titularii posturilor se află în incapacitate temporară de muncă se restituie Secretariatului de Stat pentru Culte.

Art. 4. - (1) Sumele alocate de la bugetul de stat pentru sprijinirea așezămintelor Bisericii Ortodoxe Române din afara granițelor, în vederea menținerii identității lor culturale, lingvistice și religioase, determinate în

funcție de numărul personalului clerical de cetățenie română și de echivalentul în lei al drepturilor în valută, stabilite în quantum net, prin asimilarea, prevăzută prin hotărâre a Guvernului, cu funcțiile pe care este încadrat personalul român trimis în misiune permanentă în străinătate la misiunile diplomatice, oficiile consulare și la alte reprezentanțe ale României în străinătate, la care se adaugă fondurile pentru plata contribuției la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate și, respectiv, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, se asigură prin bugetul Secretariatului de Stat pentru Culte pentru un număr de 52 de posturi.

(2) Sumele alocate de la bugetul de stat, determinate potrivit alin. (1), pot fi utilizate, conform hotărârii conducerii așezămintelor Bisericii Ortodoxe Române din afara granițelor, adoptată în colaborare cu organismele specializate ale Patriarhiei Române, pentru salarizarea personalului clerical de cetățenie română.

(3) Justificarea utilizării sumelor alocate se face prin prezentarea documentelor prevăzute de normele legale în vigoare, în concordanță cu prevederile alin. (1).

Art. 5. - (1) Fondurile aferente drepturilor stabilite în condițiile Legii nr. 142/1999 se asigură, la cererea fiecărui cult religios recunoscut potrivit legii, prin bugetul Secretariatului de Stat pentru Culte.

(2) Pentru obținerea fondurilor, începând cu anul 2000 unitatea centrală de cult care reprezintă cultul sau, după caz, unitatea centrală de cult va înainta propuneri în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(3) După aprobarea bugetului de stat pe anul în curs Secretariatul de Stat pentru Culte comunică unităților centrale care reprezintă cultul sau, după caz, unității centrale de cult numărul de posturi și fondurile alocate de la bugetul de stat, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Aceste unități defalchează și comunică indicatorii respectivi unităților de cult din subordine și transmit Secretariatului de Stat pentru Culte statele de funcții și statele de personal, actualizate la nivelul numărului de posturi și al fondurilor aprobate.

Art. 6. - Virarea fondurilor aprobate către unitățile subordonate se face prin ordin de plată, de către Secretariatul de Stat pentru Culte, în limita fondurilor primite de la Ministerul Finanțelor, potrivit legii, astfel încât plata drepturilor cuvenite personalului beneficiar angajat, inclusiv contribuția la asigurările sociale de stat, la asigurările sociale de sănătate și, respectiv, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, să se facă cel mai târziu în ultima zi lucrătoare a lunii.

Art. 7. - Documentul justificativ de înregistrare a cheltuielilor aferente drepturilor de personal și de efectuare a plăților privind drepturile salariale

este statul de salarii, conform modelului întocmit potrivit prevederilor legale în vigoare.

Art. 8. - (1) Unitățile de cult care, potrivit Legii nr. 142/1999, primesc fonduri de la bugetul de stat au obligația să raporteze către unitățile prevăzute la art. 5 alin. (3) modul de utilizare a acestor fonduri.

(2) Modul de utilizare a fondurilor de la bugetul de stat se raportează pe baza unui cont de execuție, care cuprinde cheltuielile efectuate pe elemente și modul de acoperire a acestora cu veniturile proprii realizate și cu fondurile primite de la buget.

(3) Virarea contribuțiilor către bugetul asigurărilor sociale de stat, Fondul de asigurări sociale de sănătate și Fondul pentru plata ajutorului de șomaj se face conform reglementărilor legale în vigoare.

Art. 9. - (1) Fondurile primite de la bugetul de stat de către unitățile centrale de cult se înregistrează în contabilitatea acestora potrivit prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, cu modificările și completările ulterioare, și ale Planului de conturi pentru persoanele juridice fără scop lucrativ și normelor metodologice de utilizare a acestuia, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 1.591/1998, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 480 și 480 bis din 14 decembrie 1998.

(2) Modul de utilizare a fondurilor alocate de la bugetul de stat potrivit Legii nr. 142/1999 este supus controlului Secretariatului de Stat pentru Culte și al altor organe abilitate de lege.

Art. 10. - Secretariatul de Stat pentru Culte poate emite, cu avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și al Ministerului Finanțelor, precizări privind aplicarea prezentelor norme metodologice, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONAȚA nr. 82 din 30 august 2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 543 din 1 septembrie 2001)

Art. 1 (1) Unitățile aparținând cultelor religioase recunoscute din România, precum și unitățile și instituțiile de învățământ teologic autorizate și acreditate potrivit legii, aflate în subordinea acestora și neintegrate în învățământul de stat, primesc de la bugetul de stat și de la bugetele locale un sprijin sub formă de contribuții, care va asigura completarea drepturilor salariale neacoperite din fondurile proprii ale unităților de cult centrale și locale respective.

(2) Unitățile și contribuțiile prevăzute la alin. (1) vor fi nominalizate de conducerea centrelor de cult, potrivit criteriilor stabilite de acestea.

Art. 2 (1) Sprijinul financiar pentru personalul neclerical angajat în unitățile ce aparțin cultelor religioase din România se asigură, în limita prevederilor bugetare anuale, după cum urmează:

a) de la bugetele locale:

- 17.500 de contribuții pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult din țară prevăzute la art. 1. Contribuția lunară este la nivelul salariului minim brut pe economie și poate fi indexată prin hotărâre a Guvernului, în raport cu creșterea prețurilor de consum;

- sumele aferente, necesare pentru plata contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj și la Fondul de asigurări sociale de sănătate;

b) de la bugetul de stat:

- 300 de contribuții pentru personalul neclerical angajat în unitățile și instituțiile de învățământ teologic prevăzute la art. 1. Contribuția lunară este la nivelul salariului minim brut pe economie și poate fi indexată prin hotărâre a Guvernului, în raport cu creșterea prețurilor de consum;

- 30 de contribuții pentru personalul neclerical trimis să deservească așezămintele din străinătate ale Bisericii Ortodoxe Române. Contribuția lunară reprezintă echivalentul în lei a 50% din drepturile în valută stabilite în quantum net, prin asimilare cu funcțiile pe care este încadrat personalul român trimis să își desfășoare activitatea în cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare și al altor forme de reprezentare a României în străinătate;

- sumele aferente, necesare pentru plata contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj și la Fondul de asigurări sociale de sănătate.

(2) Numărul contribuțiilor prevăzute la alin. (1) poate fi modificat prin legile bugetare anuale sau prin legile de rectificare a bugetului de stat.

(3) La stabilirea sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat în vederea echilibrării bugetelor locale se va avea în vedere și alocarea fondurilor pentru aplicarea prevederilor alin. (1) lit. a).

Art. 3 (1) De la bugetul de stat se pot aloca, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor sau prin bugetele județelor, fonduri pentru restaurarea lăcașurilor de cult care sunt monumente istorice, pentru construirea lăcașurilor de cult de valoare deosebită, pentru achiziționarea de imobile necesare în vederea desfășurării activității unităților de cult și pentru susținerea unor acțiuni cu caracter internațional realizate de cultele religioase din România.

(2) De la bugetele locale se pot aloca fonduri pentru completarea fondurilor proprii, necesare pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult fără venituri sau cu venituri reduse, pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult și pentru conservarea și întreținerea bunurilor de patrimoniu aparținând cultelor, precum și pentru activitățile de asistență socială susținute de acestea.

Art. 4 - Respectarea destinației fondurilor alocate este supusă controlului organelor abilitate prin lege.

Art. 5 - Guvernul va aproba normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei ordonanțe, la propunerea Ministerului Administrației Publice și Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 6 - Prezenta ordonanță intră în vigoare pe data de 1 ianuarie 2002.

Art. 7 - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 72/2000 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri aparținând cultelor religioase din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 29 august 2000, cu modificările ulterioare, aprobată și modificată prin Legea nr. 244/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 1 iunie 2001, precum și orice alte dispoziții contrare, cu excepția prevederilor art. 1 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 38/1994 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri și acordarea de indemnizații unor ierarhi și cadre din conducerea cultelor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 225 din 19 august 1994, aprobată prin Legea nr. 130/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 21 decembrie 1994, și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 203/1999 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri, din cadrul Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 649 din 30 decembrie 1999, aprobată prin Legea nr. 25/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 7 martie 2001.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 125 din 18 martie 2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 198 din 25 martie 2002)

Art. 1 - Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 82 din 30 august 2001 pri-

vind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, adoptată în temeiul art. 1 pct. IV.10 din Legea nr. 324/2001 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 543 din 1 septembrie 2001, cu următoarele modificări și completări:

1. Partea introductivă a alineatului (1) al articolului 2 va avea următorul cuprins:

„**Art. 2 (1)** Sprijinul financiar pentru personalul neclerical angajat în unitățile ce aparțin cultelor religioase din România se asigură, la cerere, în limita prevederilor bugetare anuale, după cum urmează:”

2. După alineatul (3) al articolului 2 se introduc alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) Aprobarea suplimentării numărului de posturi pentru personalul neclerical angajat în unitățile ce aparțin cultelor religioase recunoscute din România, al cărui sprijin financiar se asigură potrivit prevederilor alin. (1) lit. a), se face de către autoritățile administrației publice locale, ținându-se seama de numărul de adepți ai fiecărui cult religios, și se comunică Ministerului Culturii și Cultelor.

(5) Aprobarea suplimentării numărului de posturi pentru personalul neclerical angajat în unitățile ce aparțin cultelor religioase recunoscute din România, al cărui sprijin financiar se asigură potrivit prevederilor alin. (1) lit. b), se face de către Ministerul Culturii și Cultelor.”

3. Articolul 3 va avea următorul cuprins:

„**Art. 3 - (1)** Se alocă de la bugetul de stat, în limita prevederilor bugetare, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, fonduri pentru restaurarea și conservarea lăcașurilor de cult care sunt monumente istorice și a bunurilor din patrimoniul cultural național mobil aparținând cultelor religioase recunoscute din România, pentru completarea fondurilor proprii necesare întreținerii și funcționării unităților de cult cu venituri mici sau fără venituri, pentru amenajarea și întreținerea muzeelor cultural-religioase, pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult, pentru achiziționarea de imobile necesare desfășurării activității unităților de cult și de asistență socială susținute de acestea, pentru sprijinirea activităților de asistență socială organizate de cultele religioase în spitale, centre de plasament, cămine pentru bătrâni și alte forme de asistență, pentru susținerea unor acțiuni cu caracter intern și internațional realizate de cultele religioase din România.

(2) De la bugetele locale se pot aloca fonduri pentru completarea fondurilor proprii, necesare pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult fără venituri sau cu venituri reduse, pentru construirea și repararea lăcașurilor de cult și pentru conservarea și întreținerea bunurilor aparținând cul-

telor și care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, precum și pentru activitățile de asistență socială susținute de acestea.”

Art. 2 - Ordonanța Guvernului nr. 82/2001, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE nr. 1470 din 12 decembrie 2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 947 din 23 decembrie 2002)

Articol unic

Se aprobă Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Anexă

NORME METODOLOGICE din 12 decembrie 2002 pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1- Prezentele norme metodologice se aplică tuturor cultelor religioase recunoscute din România, potrivit legii, care beneficiază, la cerere, de sprijin financiar, în limita prevederilor bugetare anuale, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, denumită în continuare ordonanță.

Art. 2 - (1) În sensul prezentelor norme metodologice, prin termenul lăcașuri de cult se înțelege imobilele, cum ar fi: biserici, case de rugăciune, temple, moschei, sinagogi, case de adunare etc., precum și ansambluri monahale, clopotnițe, arhondaricuri, trapeze, paraclisuri, chilii și alte clădiri și dependențe asimilate acestora, care deservesc cultele, asociațiile și fundații-

ile religioase recunoscute din România, pentru desfășurarea serviciilor religioase specifice.

(2) Prin întreținerea și funcționarea unităților de cult cu venituri mici sau fără venituri, prevăzute la art. 3 lit. e), se înțelege totalitatea activităților de readucere și menținere a acestora la parametrii de funcționare normală, respectiv efectuarea lucrărilor necesare bunei funcționări prin asigurarea de cheltuieli materiale și de servicii pentru:

- a) întreținere și gospodărire;
- b) procurarea de materiale;
- c) prestări de servicii cu caracter funcțional;
- d) procurarea și întreținerea obiectelor de inventar.

CAPITOLUL II: Acordarea sprijinului financiar sub formă de contribuții

Art. 3 Ministerul Culturii și Cultelor acordă sprijin financiar, în limita prevederilor bugetare, pentru:

- a) plata contribuțiilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. b) din ordonanță pentru completarea drepturilor salariale ale personalului neclerical;
- b) sumele datorate bugetului asigurărilor sociale de stat, Fondului pentru plata ajutorului de șomaj și Fondului de asigurări sociale de sănătate, aferente contribuțiilor alocate conform art. 2 alin. (1) lit. b) din ordonanță;
- c) restaurarea și conservarea lăcașurilor de cult care sunt monumente istorice și care aparțin cultelor recunoscute din România;
- d) restaurarea și conservarea bunurilor din patrimoniul cultural național mobil al cultelor religioase recunoscute în România;
- e) completarea fondurilor proprii necesare întreținerii și funcționării unităților de cult cu venituri mici sau fără venituri;
- f) amenajarea și întreținerea muzeelor cultural-religioase;
- g) construirea, în condițiile aprobării documentațiilor tehnico-economice potrivit reglementărilor în vigoare, precum și repararea lăcașurilor de cult care aparțin cultelor religioase din România;
- h) achiziționarea de imobile necesare desfășurării activităților unităților de cult și de asistență socială susținute de acestea;
- i) sprijinirea activităților de asistență socială organizate de cultele religioase recunoscute din România, în spitale, centre de plasamente, cămine pentru bătrâni și alte forme de asistență;
- j) susținerea unor acțiuni cu caracter intern și internațional realizate de cultele religioase recunoscute din România.

Art. 4 - Consiliul județean, respectiv Consiliul General al Municipiului București, alocă lunar din bugetul local sumele necesare pentru:

a) plata contribuțiilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din ordonanță, în vederea completării drepturilor salariale ale personalului neclerical;

b) plata contribuțiilor prevăzute la lit. a), în vederea achitării obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj și la Fondul de asigurări sociale de sănătate;

c) completarea fondurilor proprii ale unităților de cult destinate:

- întreținerii și funcționării unităților de cult fără venituri sau cu venituri mici;

- construirii, în condițiile aprobării documentațiilor tehnico-economice potrivit reglementărilor în vigoare, precum și reparării lăcașurilor de cult;

- conservării și întreținerii bunurilor de patrimoniu aparținând cultelor religioase;

- desfășurării unor activități de asistență socială.

Art. 5 - Alocarea sumelor prevăzute la art. 4 se face prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, la solicitarea unității centrale de cult, formulată pe baza cererilor permise de la unitățile locale de cult.

Art. 6 - Personalul neclerical angajat în unitățile de cult beneficiază de contribuții pentru completarea drepturilor salariale numai pentru posturile unde acesta își are funcția de bază.

Art. 7 - Alocarea sumelor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din ordonanță se face la propunerea unităților centrale care reprezintă cultul sau, după caz, a unităților centrale de cult, pe baza solicitărilor permise de la unitățile locale de cult, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București.

Art. 8 (1) Sumele pentru plata contribuțiilor aferente perioadei în care unele posturi sunt vacante, precum și fondurile aferente perioadei în care titularii posturilor se află în incapacitate temporară de muncă se restituie la bugetul județului, respectiv al municipiului București.

(2) În cazul transferului unui post dintre cele prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din ordonanță, sprijinul financiar aferent acestuia se asigură prin regularizare între conturile consiliilor județene respective, la cererea unității centrale de cult care reprezintă cultul sau, după caz, a unității centrale de cult.

Art. 9 Virarea fondurilor aprobate pentru personalul neclerical prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. a) din ordonanță se face prin ordin de plată de către președintele consiliului județean, respectiv primarul general al municipiului București, către unitatea centrală de cult care reprezintă cultul sau, după caz, de către unitatea centrală de cult, astfel încât plata drepturilor salariale

cuvenite personalului neclerical să se facă cel mai târziu în ultima zi lucrătoare a lunii.

Art. 10 Justificarea utilizării sumelor prevăzute la art. 6 se face lunar, prin prezentarea listelor de plată de către unitatea centrală de cult care reprezintă cultul sau, după caz, de către unitatea centrală de cult. Listele se prezintă compartimentului de specialitate din aparatul propriu al consiliului județean, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, în perioada 1-10 a fiecărei luni, pentru luna precedentă.

Art. 11 Fondurile pentru plata contribuțiilor personalului neclerical prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. b) din ordonanță se asigură anual de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, la cererea unităților și instituțiilor de învățământ teologic autorizate și acreditate potrivit legii, aflate în subordinea cultelor religioase recunoscute din România și neintegrate în învățământul de stat, respectiv a Patriarhiei Române.

Art. 12 Virarea fondurilor aprobate pentru personalul neclerical prevăzut în art. 2 alin. (1) lit. b) din ordonanță se face lunar de către Ministerul Culturii și Cultelor către unitățile și instituțiile de învățământ teologic prevăzute la art. 1 din ordonanță, respectiv către personalul neclerical trimis să deservească așezămintele din străinătate ale Bisericii Ortodoxe Române.

Art. 13 (1) Justificarea utilizării sumelor alocate personalului neclerical, prevăzute la art. 12, se face lunar către Ministerul Culturii și Cultelor prin prezentarea listelor de plată de către unitățile și instituțiile de învățământ teologic prevăzute la art. 1 din ordonanță.

(2) Justificarea utilizării sumelor în valută se face lunar, în perioada 1-10 a fiecărei luni pentru luna precedentă, prin transmiterea confirmărilor de primire către Ministerul Culturii și Cultelor de către personalul neclerical trimis să deservească așezămintele din străinătate ale Bisericii Ortodoxe Române.

CAPITOLUL III: Documentele pe baza cărora se acordă sprijinul financiar

Art. 14 Sprijinul financiar alocat de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, potrivit prevederilor art. 3 din ordonanță, se acordă pe baza următoarelor documente:

a) cerere care va cuprinde antetul și adresa unității solicitante, stadiul în care se află lucrările până la data redactării cererii și volumul de lucrări rămase de executat, precum și motivarea solicitării; dacă este cazul se va menționa și dacă unitatea de cult a primit sau va solicita sprijin financiar din alte surse;

b) devizul de lucrări, la prețuri actualizate și potrivit reglementărilor în vigoare privind taxa pe valoarea adăugată, pentru lucrările rămase de executat;

c) copie de pe autorizația de construire pentru reparații capitale și construcții noi, eliberată potrivit Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

d) în cazul monumentelor istorice și al bunurilor din patrimoniul cultural național se va prezenta și o copie a avizului eliberat de instituțiile specializate în domeniul patrimoniului cultural național, potrivit legislației în vigoare privind restaurarea și conservarea monumentelor istorice și a bunurilor din patrimoniul cultural național;

e) în cazul lucrărilor de pictură a bisericii sau a paraclisului se va prezenta și copia autorizației eliberate de Comisia pentru pictură bisericască;

f) în cazul solicitărilor privind asistența socială se va depune proiectul acțiunii respective, inclusiv devizul aferent;

g) pentru celelalte necesități ale unităților de cult cererea de sprijin financiar va fi însoțită de documente specifice tipului de activitate în care se încadrează solicitarea.

CAPITOLUL IV: Justificarea sprijinului financiar

Art. 15 La întocmirea deconturilor justificative pentru sprijinul financiar acordat potrivit art. 3 din ordonanță se vor avea în vedere următoarele:

a) toate documentele justificative, prezentate în copii xerox, vor fi certificate prin aplicarea ștampilei și a semnăturii beneficiarului ajutorului financiar;

b) nu se vor admite la justificare documente care conțin achiziții de materiale sau servicii, altele decât cele pentru care a fost acordat sprijinul financiar;

c) documentele justificative trebuie să fie lizibile și să nu prezinte șterșături; nu se admit documente trimise prin fax;

d) facturile fiscale vor fi însoțite de dispoziții de plată, ordine de plată sau chitanțe, respectiv bonuri de casă;

e) chitanțele care atestă plăți trebuie să cuprindă în mod obligatoriu în conținutul lor următoarele: scopul plății, operațiunea pentru care se face plata, numărul și data eliberării. Chitanțele care atestă plăți vor fi utilizate doar în cazurile în care nu se întocmesc facturi fiscale;

f) chitanțele de mână prin care se atestă anumite plăți - pentru pictură și procurări de materiale de la particulari - trebuie să cuprindă în mod obligatoriu numele și prenumele vânzătorului, în clar, precum și actul de identitate. Chitanțele vor fi certificate de primar sau de un împuternicit al

acestui;

g) actele justificative vor cuprinde în mod obligatoriu copia extrasului de cont bancar prin care se face dovada primirii banilor și chitanța de înregistrare în evidența contabilă a unității de cult beneficiare a sprijinului financiar alocat;

h) pentru lucrările de pictură se va trimite o copie a statului de plată și a ordinului de plată prin care s-a virat impozitul pe salarii, conform legii;

i) documentele justificative vor fi transmise până cel mai târziu la data de 31 decembrie a fiecărui an. În cazul primirii sprijinului financiar în a doua parte a trimestrului IV justificarea se va face în cel mult 45 de zile de la primirea acestuia.

Art. 16 (1) Sumele alocate ca sprijin financiar conform art. 3 din ordonanță pot fi transmise unității centrale de cult care reprezintă cultul sau, după caz, unității centrale de cult, integral ori eșalonat.

(2) La acordarea tranșei a doua și următoarelor este obligatorie justificarea prin extras de cont a sumei primite anterior.

Art. 17 - Modul de respectare a destinației fondurilor alocate, precum și justificarea utilizării acestora de către unitatea centrală de cult care reprezintă cultul sau, după caz, de către unitatea de cult beneficiară a sprijinului financiar alocat, care se face pe baza documentelor specifice, sunt supuse controlului organelor abilitate potrivit legii.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE nr. 313 din 08/03/2006 privind modificarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2002

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 235 din 15 martie 2006)

Articol unic.- Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.470/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 947 din 23 decembrie 2002, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

“Art. 4. - (1) Din bugetele locale ale județelor și al municipiului București se alocă lunar sumele necesare pentru:

a) plata contribuțiilor prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a) din ordonanță, în vederea completării drepturilor salariale ale personalului neclerical;

b) plata contribuțiilor prevăzute la lit. a), în vederea achitării obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat, la Fondul pentru plata ajutorului de șomaj și la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.

(2) Din bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și ale județelor se pot aloca sume pentru completarea fondurilor proprii ale unităților de cult destinate:

a) întreținerii și funcționării unităților de cult fără venituri sau cu venituri mici;

b) construirii, în condițiile aprobării documentațiilor tehnico-economice potrivit reglementărilor în vigoare, precum și reparării lăcașurilor de cult;

c) conservării și întreținerii bunurilor de patrimoniu aparținând cultelor religioase;

d) desfășurării unor activități de asistență socială.”

2. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

“Art. 5. - Alocarea sumelor prevăzute la art. 4 se realizează prin hotărâre a consiliilor locale, județene, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, la solicitarea unității centrale de cult, formulată pe baza cererilor primite de la unitățile locale de cult.”

3. Litera i) a articolului 15 va avea următorul cuprins:

“i) documentele justificative vor fi transmise până cel mai târziu la data de 31 decembrie a fiecărui an. În cazul primirii sprijinului financiar în cursul trimestrului IV, justificarea se va face în cel mult 180 de zile de la primirea acestuia.”

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE nr. 1273 din 18 octombrie 2005 pentru aprobarea Programului național “Lăcașurile de cult - centre spirituale ale comunității”

(Textul actului Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 968 din 1 noiembrie 2005)

Art. 1. - (1) Se aprobă Programul național “Lăcașurile de cult - centre spirituale ale comunității”, bazat pe parteneriatul dintre autoritățile administrației publice centrale și cele ale administrației publice locale.

(2) Programul național prevăzut la alin. (1) cuprinde acțiuni privind:

a) realizarea parteneriatului culte religioase - administrație publică, pen-

tru derularea în comun a programelor de asistență socială și combatere a sărăciei;

- b) reabilitarea și consolidarea clădirilor lăcașurilor de cult;
- c) restaurarea picturilor din lăcașurile de cult;
- d) construirea unor lăcașuri de cult;
- e) realizarea de instalații pentru prevenirea și stingerea incendiilor.

Art. 2. - (1) Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale vor elabora proiecte cuprinzând acțiuni dintre cele prevăzute la art. 1 alin. (2), care vor fi aprobate de consiliile locale, județene și de Consiliul General al Municipiului București, după caz, ca anexe la bugetele locale.

(2) Proiectele prevăzute la alin. (1) se vor finanța de la bugetul de stat și din bugetele locale, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Art. 3. - Ministerul Culturii și Cultelor este organul administrației publice centrale care va coordona realizarea Programului național "Lăcașurile de cult - centre spirituale ale comunității".

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Lege nr. 350 din 2 decembrie 2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1128 din 14 decembrie 2005)

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Scop

Art. 1. - Prezenta lege are ca scop stabilirea principiilor, cadrului general și a procedurii pentru atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă din fonduri publice, precum și căile de atac al actului sau deciziei autorităților finanțatoare care aplică procedura de atribuire a contractelor de finanțare nerambursabilă.

SECȚIUNEA a 2-a

Definiții

Art. 2. - În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:

a) activitate generatoare de profit - activitate care produce un profit în mod direct pentru o persoană fizică sau juridică;

b) autoritate finanțatoare - orice autoritate publică, astfel cum este definită aceasta în Constituția României, inclusiv autoritatea judecătorească, precum și orice instituție publică de interes general, regional sau local, care are calitatea de ordonator principal de credite, în condițiile legii;

c) beneficiar - solicitantul căruia i se atribuie contractul de finanțare nerambursabilă în urma aplicării procedurii selecției publice de proiecte;

d) cheltuieli eligibile - cheltuieli care pot fi luate în considerare pentru finanțarea nerambursabilă;

e) contract de finanțare nerambursabilă - contract încheiat, în condițiile legii, între o autoritate publică, denumită în continuare autoritate finanțatoare, și un beneficiar;

f) finanțare nerambursabilă - alocație financiară directă din fonduri publice, în vederea desfășurării de către persoane fizice sau persoane juridice fără scop patrimonial a unor activități nonprofit care să contribuie la realizarea unor acțiuni sau programe de interes public general, regional sau local;

g) fonduri publice - sume alocate din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetul asigurărilor sociale de sănătate, bugetele fondurilor speciale, bugetul Trezoreriei Statului, bugetele locale, bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri extrabugetare, ajutoare financiare externe acordate României sau instituțiilor publice și credite externe contractate ori garantate de către stat sau de autorități ale administrației publice locale, precum și împrumuturi interne contractate de autorități ale administrației publice locale;

h) solicitant - orice persoană fizică sau juridică fără scop patrimonial care depune o propunere de proiect.

SECȚIUNEA a 3-a

Domeniu de aplicare

Art. 3. - (1) Pentru a putea participa la procedura privind atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă, solicitanții trebuie să fie persoane fizice sau persoane juridice fără scop patrimonial - asociații ori fundații constituite conform legii - sau culte religioase recunoscute conform legii.

(2) Prevederile prezentei legi se aplică pentru atribuirea oricărui contract de finanțare nerambursabilă din fondurile publice, cu excepția celor finanțate din fonduri externe nerambursabile.

(3) Regimul juridic instituit prin prezenta lege pentru finanțările nerambursabile nu este aplicabil fondurilor speciale de intervenție în caz de

calamitate și de sprijinire a persoanelor fizice sinistrate și nu aduce atingere procedurilor stabilite prin legi speciale.

(4) Finanțările nerambursabile nu se acordă pentru activități generatoare de profit și nici pentru activități din domeniile reglementate de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările ulterioare.

(5) Potrivit dispozițiilor prezentei legi, nu se acordă finanțări nerambursabile pentru activități ce presupun dezvoltarea infrastructurii solicitantului, cu excepția cazului în care aceasta reprezintă o componentă indispensabilă proiectului.

SECȚIUNEA a 4-a

Principii de atribuire a contractelor de finanțare nerambursabilă

Art. 4. - Principiile care stau la baza atribuirii contractelor de finanțare nerambursabilă sunt:

a) libera concurență, respectiv asigurarea condițiilor pentru ca persoana fizică sau juridică ce desfășoară activități nonprofit să aibă dreptul de a deveni, în condițiile legii, beneficiar;

b) eficacitatea utilizării fondurilor publice, respectiv folosirea sistemului concurențial și a criteriilor care să facă posibilă evaluarea propunerilor și a specificațiilor tehnice și financiare pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă;

c) transparența, respectiv punerea la dispoziție tuturor celor interesați a informațiilor referitoare la aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă;

d) tratamentul egal, respectiv aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor de selecție și a criteriilor pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă, astfel încât orice persoană fizică sau juridică ce desfășoară activități nonprofit să aibă șanse egale de a i se atribui contractul respectiv;

e) excluderea cumulului, în sensul că aceeași activitate urmărind realizarea unui interes general, regional sau local nu poate beneficia de atribuirea mai multor contracte de finanțare nerambursabilă de la aceeași autoritate finanțatoare;

f) neretroactivitatea, respectiv excluderea posibilității destinării fondurilor nerambursabile unei activități a cărei executare a fost deja începută sau finalizată la data încheierii contractului de finanțare;

g) confinanțarea, în sensul că finanțările nerambursabile trebuie însoțite de o contribuție de minimum 10% din valoarea totală a finanțării din partea beneficiarului.

CAPITOLUL II

Proceduri de atribuire a contractelor de finanțare nerambursabilă

SECȚIUNEA 1

Dispoziții și reguli generale

Art. 5. - Atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă se face exclusiv pe baza selecției publice de proiecte, procedură care permite atribuirea unui contract de finanțare nerambursabilă din fonduri publice, prin selectarea acestuia de către o comisie, cu respectarea principiilor prevăzute la art. 4.

Art. 6. - Procedura de selecție de proiecte cuprinde următoarele etape:

- a) publicarea programului anual pentru acordarea finanțărilor nerambursabile;
- b) publicarea anunțului de participare;
- c) înscrierea candidaților;
- d) transmiterea documentației;
- e) prezentarea propunerilor de proiecte;
- f) verificarea eligibilității, înregistrării și a îndeplinirii criteriilor referitoare la capacitatea tehnică și financiară;
- g) evaluarea propunerilor de proiecte;
- h) comunicarea rezultatelor;
- i) încheierea contractului sau contractelor de finanțare nerambursabilă;
- j) publicarea anunțului de atribuire a contractului sau contractelor de finanțare nerambursabilă.

Art. 7. - Proiectele vor cuprinde informații despre scopul, obiectivele specifice, activitățile, costurile asociate și rezultatele urmărite, evaluabile pe baza unor indicatori preciși, a căror alegere este justificată.

Art. 8. - Evaluarea în sistem competitiv a proiectelor se va face în conformitate cu criteriile generale de evaluare prevăzute în prezenta lege, precum și cu criteriile specifice de evaluare care vor fi elaborate de fiecare autoritate finanțatoare.

Art. 9. - Orice persoană fizică sau persoană juridică fără scop patrimonial care desfășoară activități nonprofit menite să sprijine realizarea unor obiective de interes public general, regional sau local are dreptul de a participa, în condițiile prezentei legi, la procedura pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă.

Art. 10. - Atribuirea de contracte de finanțare nerambursabilă se va face

în limita fondurilor publice alocate programelor aprobate anual în bugetele autorităților finanțatoare.

Art. 11. - Procedurile de planificare și executare a plafoanelor fondurilor destinate finanțării nerambursabile, procedurile de atribuire a contractelor de finanțare nerambursabilă, contractele de finanțare nerambursabilă încheiate de autoritatea finanțatoare cu beneficiarii, precum și rapoartele de execuție bugetară privind finanțările nerambursabile constituie informații de interes public, potrivit dispozițiilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

Art. 12. - (1) Pentru aceeași activitate nonprofit un beneficiar nu poate contracta decât o singură finanțare nerambursabilă de la aceeași autoritate finanțatoare în decursul unui an fiscal.

(2) În cazul în care un beneficiar contractează, în cursul aceluiași an calendaristic, mai mult de o finanțare nerambursabilă de la aceeași autoritate finanțatoare, nivelul finanțării nu poate depăși o treime din totalul fondurilor publice alocate programelor aprobate anual în bugetul autorității finanțatoare respective.

(3) În vederea participării la o procedură de selecție, solicitanții sunt obligați să prezinte autorității finanțatoare o declarație pe propria răspundere care să dovedească încadrarea în prevederile alin. (1) și (2).

Art. 13. - Cheltuielile eligibile vor putea fi plătite în baza unui contract de finanțare nerambursabilă numai în măsura în care sunt justificate și oportune și au fost contractate în perioada executării contractului.

Art. 14. - (1) Numărul de participanți la procedura de selecție de proiecte nu este limitat.

(2) Autoritatea finanțatoare trebuie să repete procedura de selecție de proiecte în cazul în care există un singur participant.

(3) În cazul în care în urma repetării procedurii numai un participant a depus propunerea de proiect, autoritatea finanțatoare are dreptul de a atribui contractul de finanțare nerambursabilă acestuia, în condițiile legii.

SECȚIUNEA a 2-a

Transparență și publicitate

Art. 15. - (1) Autoritățile finanțatoare stabilesc un program anual propriu pentru acordarea de finanțări nerambursabile, în condițiile prezentei legi, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, în cel mult 30 de zile de la aprobarea bugetului propriu al autorității finanțatoare.

(2) Programul anual poate cuprinde una sau mai multe sesiuni de selecție a proiectelor.

(3) Publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, a pro-

gramului anual pentru acordarea de finanțări nerambursabile nu creează autorității finanțatoare obligația de a efectua respectiva procedură de selecție.

Art. 16. - (1) Autoritatea finanțatoare are obligația de a face cunoscută în mod public intenția de a atribui contracte de finanțare. Anunțul de participare se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, într-un cotidian central și pe site-ul autorității finanțatoare de interes general sau regional, respectiv în cel puțin două cotidiane locale și pe site-ul autorității finanțatoare locale.

(2) În scopul asigurării unei transparențe maxime, autoritatea finanțatoare va face cunoscut anunțul de participare și prin alte mijloace de informare locale, naționale sau internaționale, după caz. Anunțul de participare trebuie să menționeze numărul și data apariției Monitorului Oficial al României, Partea a VI-a, în conformitate cu prevederile alin. (1), și nu va cuprinde decât informațiile publicate în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a.

Art. 17. - Autoritatea finanțatoare de interes general sau regional are obligația de a transmite spre publicare în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, un anunț de atribuire a contractului de finanțare nerambursabilă, nu mai târziu de 30 de zile de la data încheierii contractului.

Art. 18. - (1) La finalul exercițiului bugetar, autoritatea finanțatoare are obligația întocmirii unui raport cu privire la contractele de finanțare nerambursabilă încheiate în cursul anului fiscal, care va cuprinde programele finanțate, beneficiarii și rezultatele contractului.

(2) Raportul va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, precum și pe site-ul propriu al autorității finanțatoare de interes general sau regional.

Art. 19. - (1) Regia Autonomă "Monitorul Oficial" are obligația de a publica în Monitorul Oficial al României, Partea a VI-a, anunțurile și raportul prevăzute la art. 15-18, în termen de cel mult 12 zile de la data înregistrării acestora.

(2) În cazul în care, din motive de urgență, autoritatea finanțatoare accelerează aplicarea procedurii de selecție publică de proiecte potrivit prevederilor art. 20 alin. (2), Regia Autonomă "Monitorul Oficial" are obligația de a publica anunțul de participare în termen de cel mult 5 zile de la data înregistrării acestuia.

SECȚIUNEA a 3-a

Data limită pentru depunerea propunerilor de proiecte

Art. 20. - (1) Autoritatea finanțatoare are obligația de a stabili și de a include în anunțul de participare data limită pentru depunerea propunerilor.

Aceasta nu trebuie să fie mai devreme de 30 de zile de la data publicării anunțului de participare.

(2) În cazul în care, din motive de urgență, respectarea termenului prevăzut la alin. (1) ar cauza prejudiciul autorității finanțatoare, aceasta are dreptul de a accelera aplicarea procedurii de selecție de proiecte prin reducerea numărului de zile, dar nu la mai puțin de 15 zile.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), autoritatea finanțatoare are obligația de a include în anunțul de participare motivele reducerii termenului prevăzut la alin. (1).

(4) Autoritatea finanțatoare are dreptul de a prelungi termenul de depunere a propunerilor de proiect, cu condiția comunicării în scris a noii date limită de depunere a propunerilor de proiect, cu cel puțin 6 zile înainte de expirarea termenului inițial, către toți solicitanții care au primit, în condițiile prezentei legi, un exemplar al documentației pentru elaborarea și prezentarea proiectului.

SECȚIUNEA a 4-a

Eligibilitate, înregistrare, capacitate tehnică și capacitate financiară

Art. 21. - (1) Este exclus dintr-o procedură pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă, respectiv nu este eligibil solicitantul care se află în oricare dintre următoarele situații:

a) nu și-a îndeplinit obligațiile de plată exigibile a impozitelor și taxelor către stat, precum și a contribuției pentru asigurările sociale de stat;

b) furnizează informații false în documentele prezentate;

c) a comis o gravă greșală în materie profesională sau nu și-a îndeplinit obligațiile asumate printr-un alt contract de finanțare nerambursabilă, în măsura în care autoritatea finanțatoare poate aduce ca dovadă mijloace probante în acest sens;

d) face obiectul unei proceduri de dizolvare sau de lichidare ori se află deja în stare de dizolvare sau de lichidare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;

e) nu prezintă declarația menționată la art. 12 alin. (3).

(2) Autoritatea finanțatoare are dreptul de a cere solicitanților prezentarea de documente care dovedesc eligibilitatea în sensul prevederilor alin. (1), precum și documente edificatoare care să dovedească o formă de înregistrare ca persoană juridică sau de înregistrare/atestare ori apartenență din punct de vedere profesional, în conformitate cu prevederile legale din România.

(3) În cazul solicitanților persoane fizice având cetățenia străină sau persoane juridice străine fără scop patrimonial, autoritatea finanțatoare are

obligația de a lua în considerare documentele considerate ca fiind suficiente pentru dovedirea eligibilității în țara în care solicitantul este rezident.

(4) Dispozițiile privind capacitatea tehnică și economico-financiară, prevăzute la art. 32 și 33 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 241 din 11 mai 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

SECȚIUNEA a 5-a

Documentația pentru elaborarea și prezentarea propunerii de proiect

Art. 22. - (1) Autoritatea finanțatoare are obligația de a asigura întocmirea documentației pentru elaborarea și prezentarea propunerii de proiect, care trebuie să cuprindă cel puțin:

- a) informații generale privind autoritatea finanțatoare;
- b) cerințele minime de calificare solicitate de autoritatea finanțatoare și documentele care urmează să fie prezentate de solicitant pentru îndeplinirea cerințelor respective;
- c) termenii de referință;
- d) instrucțiuni privind datele limită care trebuie respectate și formalitățile care trebuie îndeplinite;
- e) instrucțiuni privind modul de elaborare și de prezentare a propunerii tehnice și financiare;
- f) informații privind criteriile aplicate pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă.

(2) Termenii de referință conțin caracteristici ale proiectului referitoare la scopul, obiectivele specifice, activitățile care urmează a fi desfășurate, criteriile de evaluare a rezultatelor.

Art. 23. - (1) Orice persoană fizică sau persoană juridică fără scop patrimonial care a obținut, în condițiile prezentei legi, un exemplar al documentației pentru elaborarea și prezentarea propunerii de proiect are dreptul de a solicita și de a primi clarificări din partea autorității finanțatoare.

(2) Autoritatea finanțatoare are obligația de a transmite răspuns la orice solicitare de clarificări, dar numai la acele solicitări primite cu cel puțin 6 zile înainte de data limită pentru depunerea propunerilor de proiect.

(3) Autoritatea finanțatoare are obligația de a transmite răspunsul la solicitările de clarificări cu cel puțin 4 zile înainte de data limită pentru depunerea propunerilor de proiect.

(4) Autoritatea finanțatoare are dreptul de a completa din proprie inițiativă, în vederea clarificării, documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei și este obligată să comunice în scris tuturor solicitanților orice ast-

fel de completare. Transmiterea comunicării trebuie să respecte intervalul de timp prevăzut la alin. (3).

SECȚIUNEA a 6-a

Elaborarea, prezentarea și evaluarea propunerii de proiect

Art. 24. - (1) Solicitantul are obligația de a elabora propunerea de proiect, în conformitate cu prevederile documentației pentru elaborarea și prezentarea proiectului.

(2) Propunerea tehnică se elaborează în concordanță cu cerințele cuprinse în termenii de referință, în așa fel încât să asigure furnizarea tuturor informațiilor necesare pentru evaluarea tehnică.

(3) Propunerea financiară se elaborează în așa fel încât să asigure furnizarea tuturor informațiilor necesare în vederea evaluării financiare.

Art. 25. - (1) Propunerea de proiect are caracter ferm și obligatoriu din punct de vedere al conținutului și trebuie să fie semnată, pe propria răspundere, de către solicitant sau de către o persoană împuternicită legal de acesta. Bugetul rămâne ferm pe toată durata de îndeplinire a contractului de finanțare nerambursabilă.

(2) Solicitantul are obligația de a exprima prețul în lei din propunerea financiară.

Art. 26. - Depunerea, modificarea sau retragerea propunerii de proiect se face cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 42, 43, 45 și art. 48-50 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 27. - Autoritatea finanțatoare are obligația de a constitui, pentru atribuirea fiecărui contract de finanțare nerambursabilă, o comisie de evaluare, în condițiile art. 51 alin. (1) și (2), art. 53 și 54 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 28. - Evaluarea propunerilor de proiect se face cu aplicarea în mod corespunzător a prevederilor cap. VI secțiunea a 4-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

SECȚIUNEA a 7-a

Criterii pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă

Art. 29. - (1) Criteriile de selecție pentru atribuirea contractelor de finanțare nerambursabilă trebuie să facă posibilă evaluarea, pe baze competitive și concurențiale, a capacității solicitanților de a finaliza activitatea

propusă pentru finanțare.

(2) Criteriile de atribuire a contractului de finanțare nerambursabilă trebuie să facă posibilă evaluarea calității propunerilor și a specificațiilor tehnice și financiare, urmând să fie publicate în anunțul de participare.

Art. 30. - Autoritatea finanțatoare are obligația să precizeze în anunțul de participare și în documentația pentru elaborarea și prezentarea propunerii de proiect criteriile pe baza cărora se atribuie contractul și care, odată stabilite, nu pot fi schimbate pe toată durata de aplicare a procedurii de atribuire a contractului de finanțare nerambursabilă.

Art. 31. - **(1)** Proiectul sau proiectele stabilite ca fiind câștigătoare sunt acelea care întrunesc punctajul cel mai mare, rezultat din aplicarea unui algoritm de calcul, fiind cele mai avantajoase din punct de vedere tehnico-financiar.

(2) Algoritmul de calcul prevăzut la alin. (1) se stabilește prin luarea în considerare, alături de buget, a unor variate criterii de evaluare a propunerii, în funcție de specificul fiecărui contract de finanțare nerambursabilă. Aceste criterii trebuie să fie definite clar de fiecare autoritate finanțatoare, prin elaborarea unor norme specifice care să aibă legătură concretă cu specificul contractului și care, după ce au fost stabilite, să nu poată fi schimbate pe toată durata de aplicare a procedurii pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă.

(3) Autoritatea finanțatoare este obligată să precizeze în documentația pentru elaborarea și prezentarea ofertei criteriile de evaluare a propunerii de proiect prevăzute la alin. (2), în ordinea importanței lor pentru evaluarea propunerii, precum și algoritmul de calcul detaliat care va fi aplicat.

SECȚIUNEA a 8-a

Forme de comunicare

Art. 32. - **(1)** Orice comunicare, solicitare, informare, notificare și altele asemenea prevăzute în prezenta lege trebuie să se transmită sub formă de document scris.

(2) Orice document scris trebuie înregistrat în momentul transmiterii și al primirii.

(3) Orice document scris trebuie confirmat de primire, cu excepția documentelor care confirmă primirea.

(4) Documentele scrise pot fi transmise prin una dintre următoarele

forme:

- a) scrisoare prin poștă;
- b) telegramă;
- c) telex;
- d) telefax;
- e) electronică.

Art. 33. - (1) Autoritatea finanțatoare sau, după caz, solicitantul care a transmis documentele prin una dintre formele prevăzute la art. 32 alin. (4) lit. b)-d) are obligația de a transmite documentele respective în cel mult 24 de ore și sub formă de scrisoare prin poștă.

(2) În cazul în care documentele scrise se transmit în formă electronică, acestora le sunt aplicabile prevederile legale referitoare la semnătura electronică, astfel încât să îndeplinească condițiile de probă și de validitate ale unui act juridic.

Art. 34. - Autoritatea finanțatoare are obligația de a nu face nici o discriminare între solicitanți din punctul de vedere al formei în care aceștia transmit sau primesc documente, decizii sau alte comunicări.

SECȚIUNEA a 9-a

Anularea aplicării procedurii pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă

Art. 35. - Autoritatea finanțatoare are dreptul de a anula aplicarea procedurii pentru atribuirea contractului de finanțare nerambursabilă în condițiile prevăzute la cap. VI secțiunea a 7-a din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III

Încheierea, îndeplinirea și finalizarea contractului de finanțare nerambursabilă

Art. 36. - (1) Încheierea și îndeplinirea contractului de finanțare nerambursabilă se fac cu respectarea dispozițiilor art. 71 și 74 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) La încheierea contractului de finanțare nerambursabilă, beneficiarul este obligat să semneze o declarație de imparțialitate al cărei conținut este

prevăzut în anexă.

Art. 37. - (1) Autoritatea finanțatoare și beneficiarul pot stabili în contractul de finanțare nerambursabilă ca plățile către beneficiar să se facă în tranșe, în raport cu faza proiectului și cheltuielile aferente, în funcție de evaluarea posibilelor riscuri financiare, durata și evoluția în timp a activității finanțate ori de costurile interne de organizare și funcționare ale beneficiarului.

(2) Autoritatea finanțatoare nu va elibera beneficiarului ultima tranșă a finanțării nerambursabile mai înainte de validarea raportului final de activitate și a raportului financiar, pe care beneficiarul este obligat să le depună la sediul autorității finanțatoare în termen de cel mult 30 de zile de la terminarea activității.

(3) Validarea se va face în termen de cel mult 30 de zile de la depunerea de către beneficiar a raportului final de activitate și a raportului financiar.

(4) Autoritatea finanțatoare își rezervă dreptul de a face verificări atât în perioada derulării contractului de finanțare nerambursabilă, cât și ulterior validării celor două rapoarte, în scopul completării dosarului finanțării nerambursabile, dar nu mai târziu de 3 luni de la expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

(5) Dispozițiile art. 75, 76, art. 77 alin. (1), art. 78 și 79 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și contractelor de finanțare nerambursabilă din fonduri publice.

Art. 38. - (1) Atunci când, pentru îndeplinirea obligațiilor contractuale, beneficiarul achiziționează, din fonduri publice nerambursabile, produse, lucrări sau servicii, procedura de achiziție este cea prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Contractele de finanțare nerambursabile vor prevedea, sub sancțiunea nulității, calitatea Curții de Conturi de a exercita controlul financiar asupra derulării activității nonprofit finanțate din fondurile publice.

CAPITOLUL IV

Căi de atac

Art. 39. - Actele sau deciziile care determină ori sunt rezultatul încălcării prevederilor prezentei legi pot fi atacate în temeiul dispozițiilor art. 80-83, art. 85-91 și ale art. 93-96 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu

modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL V

Contravenții și sancțiuni

Art. 40. - Dispozițiile art. 98-101 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și în cazul contractelor de finanțare nerambursabilă din fonduri publice.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 41. - Dispozițiile prezentei legi se completează în mod corespunzător cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 42. - Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ANEXĂ

DECLARAȚIA DE IMPARȚIALITATE

Reprezintă conflict de interese orice situație care îl împiedică pe beneficiar în orice moment să acționeze în conformitate cu obiectivele autorității finanțatoare, precum și situația în care executarea obiectivă și imparțială a funcțiilor oricărei persoane implicate în implementarea proiectului poate fi compromisă din motive familiale, politice, economice sau orice alte interese comune cu o altă persoană.

Subsemnatul, ca persoană fizică sau ca persoană cu drept de reprezentare a organizației solicitante în ceea ce privește implementarea proiectului, mă oblig să iau toate măsurile preventive necesare pentru a evita orice conflict de interese, așa cum este acesta definit mai sus, și, de asemenea, mă oblig să informez autoritatea finanțatoare despre orice situație ce generează sau ar putea genera un asemenea conflict.

Numele și prenumele:

Funcția:

Semnătura și ștampila:

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGE nr. 114 din 27 aprilie 2007 privind sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 298 din 4 mai.2007)

Art. 1. - Prin prezenta lege se instituie cadrul juridic pentru sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia.

Art. 2. - Anual se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, o sumă în lei, echivalentă cu 250.000 de euro, pentru Schitul românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia.

Art. 3. - Suma alocată potrivit art. 2 se prevede distinct în bugetul Ministerului Culturii și Cultelor și se acordă ca sprijin financiar Schitului românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia, cu respectarea dispozițiilor corespunzătoare din legislația care reglementează sprijinul financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase.

Art. 4. - Sumele alocate de la bugetul de stat sunt destinate acoperirii cheltuielilor de restaurare, reparare și întreținere a clădirilor din incintă și a celor 4 biserici, realizării de materiale cu caracter de promovare, precum și pentru susținerea activităților monahilor acestui schit.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGE nr. 69 din 8 aprilie 2008 pentru modificarea art. 4 din Legea nr. 114/2007 privind sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia**

(Publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 283 din 11 aprilie 2008)

Art. I. - Articolul 4 din Legea nr. 114/2007 privind sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 4 mai 2007, se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 4. - Sumele alocate de la bugetul de stat sunt destinate acoperirii cheltuielilor necesare:

a) restaurării, reparării, întreținerii și administrării clădirilor din incintă și a celor 4 biserici;

b) achiziției de mijloace fixe pe baza listei de investiții, avizată con-

form dispozițiilor legale în vigoare;

- c) activităților de întreținere și producție în regie proprie;
- d) plății unor activități de manoperă și prestări de servicii;
- e) susținerii activităților existențiale și spirituale ale monahilor;
- f) primirii și cazării pelerinilor;
- g) realizării unor materiale destinate promovării schitului.”

Art. II. - Legea nr. 114/2007 privind sprijinul financiar acordat de statul român Schitului românesc “Prodromu”, de la Muntele Athos, Grecia, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 298 din 4 mai 2007, cu modificarea adusă prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 239 din 12 iulie 2007 privind reglementarea regimului juridic al unor bunuri imobile aflate în folosința unităților de cult

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 517, din 1 august 2007)

Art. 1. - (1) Imobilele aflate în proprietatea statului ori a unităților administrativ-teritoriale, care au fost atribuite în folosință gratuită cultelor religioase după data de 1 ianuarie 1990, pot fi transmise fără plată în proprietatea unităților de cult deținătoare, în condițiile prezentei legi.

(2) Prin unitate de cult deținătoare se înțelege centrul de cult sau unitatea locală de cult recunoscut, care deține în folosință gratuită unul sau mai multe imobile atribuite cu acest titlu după 1 ianuarie 1990, în vederea desfășurării unei activități specifice cu caracter de continuitate.

(3) Prin imobile, în înțelesul prezentei legi, se înțelege atât terenurile atribuite în folosință, după 1 ianuarie 1990, în vederea edificării de locașuri de cult sau de clădiri cu destinație administrativă, educațională, de asistență socială și a anexelor acestora, cât și clădirile împreună cu terenul aferent primite, după 1 ianuarie 1990, pentru realizarea de către culte a unor activități spirituale, administrative, educaționale, de asistență socială.

(4) În cazul imobilelor pentru care există cereri de restituire în curs de soluționare, transmiterea dreptului de proprietate către unitățile de cult se poate face numai după clarificarea regimului lor juridic.

Art. 2. - (1) În vederea transmiterii dreptului de proprietate asupra imobilelor atribuite în folosință, unitățile de cult vor depune la titularul dreptului de proprietate câte o cerere pentru fiecare imobil.

(2) Cererea va fi însoțită de copia legalizată a actului de atribuire în folosință gratuită a imobilului și trebuie să euprindă următoarele date:

- a) datele de identificare a solicitantului;
- b) datele necesare identificării cadastrale a imobilului și adresa la care este situat;
- c) descrierea imobilului, suprafața construită, suprafața construită desfășurată, suprafața terenului etc.

(3) În cazul imobilelor din domeniul privat al statului atribuite în folosință gratuită prin hotărâre a Guvernului, cererile se vor adresa către Guvernul României - Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.

Art. 3. - (1) Cererile de transmitere a dreptului de proprietate se soluționează în termen de 60 de zile de la data înregistrării, prin hotărâre.

(2) În situația în care în momentul atribuirii imobilul se afla în domeniul public, prin hotărâre se va aproba și trecerea acestuia în domeniul privat al statului sau al unității administrativ-teritoriale, potrivit legii.

(3) Hotărârea de transmitere cu titlu gratuit a dreptului de proprietate adoptată în temeiul prezentei legi se comunică unității de cult care a făcut cererea.

(4) Actul de transmitere cu titlu gratuit a dreptului de proprietate se încheie în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii, dreptul de proprietate putând fi înscris în cartea funciară. Actele prin care cultele religioase recunoscute devin titulare ale dreptului de proprietate sunt scutite de taxă de timbru.

(5) În cazul în care cererea de transmitere în proprietate este respinsă, o nouă cerere poate fi formulată după trecerea unui termen de minimum un an de la data depunerii primei cereri.

Art. 4. - (1) Imobilele dobândite în condițiile prezentei legi nu pot fi înstrăinate și nu li se poate schimba destinația timp de 30 de ani de la data dobândirii dreptului de proprietate.

(2) Nerespectarea dispozițiilor alin. (1) atrage nulitatea absolută a actului de transmitere a proprietății și repunerea în situația anterioară.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 455 din 6 decembrie 2006 pentru stabilirea unor măsuri privind acțiunile și cererile în justiție formulate de cultele religioase recunoscute din România

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 995, din 13 decembrie 2006)

Articol unic. - (1) Acțiunile și cererile în justiție formulate de cultele religioase recunoscute din România pentru constatarea, în condițiile legii, a dobândirii prin uzucapiune a dreptului de proprietate, cele de revendicare

care privesc construcții și terenurile aferente sau terenuri libere situate în extravilanul localităților, precum și cele pentru constatarea existenței dreptului de proprietate asupra unor asemenea bunuri sunt scutite de plata taxei judiciare de timbru și de timbru judiciar.

(2) Acțiunile și cererile pentru constatarea dobândirii prin uzucapiune a dreptului de proprietate prevăzute la alin. (1) se soluționează, potrivit legii, în contradictoriu cu autoritățile și alte persoane interesate. Odată cu procedura de citare a persoanelor interesate cunoscute instanța va dispune publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și într-un ziar de largă răspândire a unui anunț cuprinzând datele de identificare a părților și obiectul procesului.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 334 din 29 noiembrie 2005 pentru modificarea și completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/1999 cu privire la valorificarea bunurilor scoase din funcțiune, aflate în administrarea instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1090 din 5 decembrie 2005)

Articol unic. - Articolul 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/1999 cu privire la valorificarea bunurilor scoase din funcțiune, aflate în administrarea instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 22 iunie 1999, aprobată cu modificări prin Legea nr. 28/2001, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

“Art. 1. - (1) Bunurile aflate în administrarea instituțiilor publice de apărare, ordine publică și siguranță națională, scoase din funcțiune potrivit reglementărilor în vigoare, pot fi valorificate în starea fizică în care se află sau ca materiale și piese rezultate în urma demolării sau dezmembrării lor, astfel:

a) prin licitație, selecție de oferte de preț sau negociere directă, conform legii, organizată prin regulamentul elaborat de fiecare instituție publică de apărare, ordine publică și siguranță națională și aprobat de Guvern;

b) prin valorificarea directă, fără organizare de licitație, în cazul în care producătorul sau alt ofertant acceptă schimbarea bunurilor cu alte bunuri noi, similare, având cel puțin aceiași parametri, inclusiv bunuri contra servicii oferite de operatori economici de profil din industria de apărare, ori în cazul vânzării cu amănuntul a obiectelor de inventar, a materialelor de con-

strucții - cazare sau de resortul hrănirii, a uneltelor genistice, a echipamentului și a ambalajelor, potrivit regulamentului elaborat de fiecare instituție publică de apărare, ordine publică și siguranță națională și aprobat de Guvern, sau în alte situații aprobate de conducătorii acestor instituții, la propunerea șefului Statului Major General (similare);

c) prin transmitere fără plată la alte instituții publice sau la unități de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, în condițiile legii.

(2) În sensul prezentei ordonanțe, prin sintagma bunuri scoase din funcțiune se înțelege mijloacele fixe scoase din funcțiune, mijloacele fixe atipice sau excedentare, chiar dacă sunt în stare de funcționare, precum și alte bunuri materiale în starea în care se află, declassate sau clasate.

(3) Bunurile culturale mobile clasate conform legii, care sunt scoase din funcțiune, pot fi valorificate de instituțiile publice de apărare, ordine publică și siguranță națională numai prin transmiterea, cu titlu gratuit, Ministerului Culturii și Cultelor, pentru a fi repartizate instituțiilor specializate sau unităților de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, după caz, pe bază de proces-verbal de predare-preluare.

(4) Bunurile culturale mobile susceptibile de a fi clasate pot fi valorificate numai după declanșarea din oficiu și finalizarea procedurii de clasare, conform legii.

(5) Dezmembrarea bunurilor prevăzute la alin. (3) și (4), în vederea scoaterii din funcțiune și a valorificării lor, este interzisă.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 1 din 5 ianuarie 2006 pentru modificarea și completarea art. III din Ordonanța Guvernului nr. 19/1995 privind unele măsuri de perfecționare a regimului achizițiilor publice, precum și a regimului de valorificare a bunurilor scoase din funcțiune, aparținând instituțiilor publice

(Textul actului publicat în Monitorul oficial, Partea I, nr. 41 din 17 ianuarie 2006)

Articol unic. - Articolul III din Ordonanța Guvernului nr. 19/1995 privind unele măsuri de perfecționare a regimului achizițiilor publice, precum și a regimului de valorificare a bunurilor scoase din funcțiune, aparținând instituțiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 188 din 18 august 1995, aprobată prin Legea nr. 96/1995, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

“a) prin transmiterea fără plată de la instituțiile publice deținătoare la

alte instituții publice sau la unități de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului, în cazul bunurilor aflate în stare de funcționare, scoase din funcțiune potrivit reglementărilor în vigoare;”.

2. După alineatul (2) se introduc trei noi alineate, alineatele (3)-(5), cu următorul cuprins:

“(3) Bunurile culturale mobile clasate conform legii, care sunt scoase din funcțiune, pot fi valorificate de instituțiile publice deținătoare în condiții de transparență, numai prin transmiterea, cu titlu gratuit, Ministerului Culturii și Cultelor, pentru a fi repartizate instituțiilor specializate sau unităților de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România, după caz, pe bază de proces-verbal de predare-preluare.

(4) Bunurile culturale mobile susceptibile de a fi clasate pot fi valorificate numai după declanșarea din oficiu și finalizarea procedurii de clasare, conform legii.

(5) Dezmembrarea bunurilor prevăzute la alin. (3) și (4), în vederea scoaterii din funcțiune și a valorificării lor, este interzisă.”

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ de URGENȚĂ nr. 19 din 17 martie 2005 privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului
(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 234 din 21 martie 2005)

În vederea realizării Catedralei Mântuirii Neamului, simbol al celor două mii de ani de credință creștină pe pământul românesc, ținând cont de necesitatea stabilirii unui amplasament corespunzător pentru construirea ansamblului arhitectural, care să permită realizarea acestuia în cel mai scurt timp, în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul public și constituie situații extraordinare, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. 1. - (1) Ansamblul Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului, simbol al celor două mii de ani de credință creștină pe pământul românesc, se va construi în municipiul București, Calea 13 Septembrie, sectorul 5.

(2) Fondurile destinate construirii Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului vor fi asigurate de către Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române.

(3) Guvernul României și celelalte autorități ale administrației publice centrale și locale implicate au obligația de a acorda, la solicitarea Patriarhiei Bis-

ericii Ortodoxe Române, tot sprijinul necesar, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 2. - (1) Terenul în suprafață de 110.000 m², situat în municipiul București, Calea 13 Septembrie, sectorul 5, identificat și delimitat potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta ordonanță de urgență, trece din domeniul public al statului în domeniul privat al statului.

(2) Terenul prevăzut la alin. (1) se transmite cu titlu gratuit în proprietatea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române și este destinat exclusiv construirii Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului.

(3) Predarea-preluarea terenului prevăzut la alin. (1) se va face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art. 3. - Terenul proprietate publică a statului, situat în municipiul București, Calea 13 Septembrie, sectorul 5, reprezentând diferența dintre suprafața prevăzută în Legea nr. 137/2000 privind regimul juridic al terenului aferent Palatului Parlamentului României și suprafața prevăzută la art. 2 alin. (1), își păstrează regimul juridic.

Art. 4. - (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Legea nr. 137/2000 privind regimul juridic al terenului aferent Palatului Parlamentului României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 26 iulie 2000, precum și Hotărârea Guvernului nr. 718/1991 privind aprobarea studiului tehnico-economic pentru obiectivul de investiții "Casa Republicii", publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 25 noiembrie 1991, se modifică în mod corespunzător.

(2) Pe aceeași dată, Legea nr. 441/2004 privind realizarea Catedralei Mântuirii Neamului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.004 din 1 noiembrie 2004, și Hotărârea Guvernului nr. 468/2003 privind transmiterea unui teren proprietate publică a statului în administrarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 289 din 25 aprilie 2003, cu modificările ulterioare, precum și alte dispoziții contrare se abrogă.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 261 din 5 octombrie 2005 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 19/2005 privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 903 din 10 octombrie 2005)

Articol unic. - Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19 din 17 martie 2005 privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.

234 din 21 martie 2005, cu următoarea modificare:

- Alineatul (1) al articolului 1 va avea următorul cuprins:

“Art. 1. - (1) Ansamblul Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului, simbol al celor două mii de ani de credință creștină pe pământul românesc, se va construi în municipiul București, Calea 13 Septembrie, sectorul 5, conform proiectului avizat cu respectarea normelor în vigoare.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 376 din 28 decembrie 2007 pentru modificarea alin. (2) al art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2005 privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului

(Textul actului Publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 899 din 28 decembrie 2007)

Articol unic. - Alineatul (2) al articolului 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 19/2005 privind realizarea Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 din 21 martie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 261/2005, se modifică și va avea următorul cuprins:

“(2) Fondurile destinate construirii Ansamblului Arhitectural Catedrala Mântuirii Neamului vor fi asigurate de către Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, de către Guvernul României, în limita sumelor alocate anual cu această destinație prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor, precum și de către autoritățile administrației publice locale.”

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ nr. 26 din 30 ianuarie 2000 cu privire la asociații și fundații

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000)

(Extrase)

Art. 1(1) Persoanele fizice și persoanele juridice care urmăresc desfășurarea unor activități în interes general sau în interesul unor colectivități locale ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial pot constitui asociații ori fundații în condițiile prezentei ordonanțe.

(2) Asociațiile și fundațiile constituite potrivit prezentei ordonanțe sunt persoane juridice de drept privat fără scop patrimonial.

(3) Partidele politice, sindicatele și cultele religioase nu intră sub incidența prezentei ordonanțe.

Art. 2 Prezenta ordonanță are ca scop crearea cadrului pentru:

a) exercitarea dreptului la liberă asociere;

b) promovarea valorilor civice, ale democrației și statului de drept;
 c) urmărirea realizării unui interes general, local sau, după caz, de grup;
 d) facilitarea accesului asociațiilor și fundațiilor la resurse private și publice;

e) parteneriatul dintre autoritățile publice și persoanele juridice de drept privat fără scop patrimonial;

f) respectarea ordinii publice.

Art. 3 Actele juridice de constituire a asociațiilor și fundațiilor, încheiate în condițiile prezentei ordonanțe, sunt guvernate de legea civilă.

Art. 4 Asociația este subiectul de drept constituit de trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înțelegeri, pun în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în muncă pentru realizarea unor activități în interes general, comunitar sau, după caz, în interesul lor, personal nepatrimonial.

Art. 5 (1) Asociația dobândește personalitate juridică prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.

(2) În temeiul dreptului constituțional la asociere, persoanele fizice se pot asocia fără a constitui o persoană juridică atunci când realizarea scopului propus permite aceasta.

Art. 6 (1) În vederea dobândirii personalității juridice, asociații încheie actul constitutiv și statutul asociației, în formă autentică, sub sancțiunea nulității absolute.

(2) Actul constitutiv cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) datele de identificare a asociațiilor: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;

b) exprimarea voinței de asociere și a scopului propus;

c) denumirea asociației;

d) sediul asociației;

e) durata de funcționare a asociației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului sau, după caz, pe termen nedeterminat;

f) patrimoniul inițial al asociației; activul patrimonial, în valoare de cel puțin dublul salariului minim brut pe economie, la data constituirii asociației, este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociațiilor;

g) componența nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale asociației;

h) persoana sau persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;

i) semnăturile asociațiilor.

(3) Statutul cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția celor de la lit. g) și h);

- b) explicitarea scopului și a obiectivelor asociației;
- c) modul de dobândire și de pierdere a calității de asociat;
- d) drepturile și obligațiile asociaților;
- e) categoriile de resurse patrimoniale ale asociației;
- f) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale asociației;
- g) destinația bunurilor, în cazul dizolvării asociației, cu respectarea dispozițiilor art. 60.

(4) La autentificarea actului constitutiv și a statutului asociației se va prezenta dovada eliberată de Ministerul Justiției privind disponibilitatea denumirii noii asociații.

Art. 7 (1) Oricare dintre asociați, pe baza împuternicirii date în condițiile art. 6 alin. (2) lit. h), poate formula o cerere de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială urmează să-și aibă sediul.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

- a) actul constitutiv;
- b) statutul asociației;
- c) acte doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial.

Art. 8 (1) Asociația devine persoană juridică din momentul înscrierii ei în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

Art. 13 (1) Asociația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, cu un număr minim de 3 membri, organe de conducere proprii și un patrimoniu distinct de cel al asociației.

(2) Filialele sunt entități cu personalitate juridică, putând încheia, în nume propriu, acte juridice de administrare și de conservare, în condițiile stabilite de asociație prin actul constitutiv al filialei. Ele pot încheia acte juridice de dispoziție, în numele și pe seama asociației, numai pe baza hotărârii prealabile a consiliului director al asociației.

(3) Filiala se constituie prin hotărârea autentificată a adunării generale a asociației. Personalitatea juridică se dobândește de la data înscrierii filialei în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(4) În vederea înscrierii filialei, reprezentantul asociației va depune cererea de înscriere, împreună cu hotărârea de constituire a filialei și cu actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial, la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială urmează să-și aibă sediul filiala. Dispozițiile art. 9-12 sunt aplicabile în mod corespunzător.

Art. 14 Dacă asociația, prin natura scopului sau obiectivelor propuse, urmează să desfășoare activități pentru care, potrivit legii, sunt necesare autorizații administrative prealabile, aceste activități nu vor putea fi inițiate,

sub sancțiunea dizolvării pe cale judecătorească, decât după obținerea autorizațiilor respective.

Art. 15 (1) Fundația este subiectul de drept înființat de una sau mai multe persoane care, pe baza unui act juridic între vii ori pentru cauză de moarte, constituie un patrimoniu afectat, în mod permanent și irevocabil, realizării unui scop de interes general sau, după caz, comunitar.

(2) Activul patrimonial inițial al fundației trebuie să includă bunuri în natură sau în numerar, a căror valoare totală să fie de cel puțin 100 de ori salariul minim brut pe economie, la data constituirii fundației.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazul fundațiilor al căror scop exclusiv, sub sancțiunea dizolvării pe cale judecătorească, este efectuarea operațiunilor de colectare de fonduri care să fie puse la dispoziția altor asociații sau fundații, în vederea realizării de programe de către acestea din urmă, activul patrimonial inițial poate avea o valoare totală de cel puțin 20 de ori salariul minim brut pe economie.

Art. 16 (1) În vederea dobândirii personalității juridice, fondatorul sau, după caz, fondatorii încheie actul constitutiv și statutul fundației, în formă autentică, sub sancțiunea nulității absolute.

(2) Actul constitutiv al fundației cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) datele de identificare a fondatorului sau, după caz, a fondatorilor: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;

b) scopul fundației;

c) denumirea fundației;

d) sediul fundației;

e) durata de funcționare a fundației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului sau, după caz, pe termen nedeterminat;

f) patrimoniul inițial al fundației;

g) componența nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale fundației ori regulile pentru desemnarea membrilor acestor organe;

h) persoana sau persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;

i) semnăturile fondatorului sau, după caz, ale fondatorilor.

(3) Statutul cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția celor de la lit. g) și h);

b) explicitarea scopului și a obiectivelor fundației;

c) categoriile de resurse patrimoniale ale fundației;

d) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale fundației;

e) procedura de desemnare și de modificare a componenței organelor de conducere, administrare și control, pe parcursul existenței fundației;

f) destinația bunurilor, în cazul dizolvării fundației, cu respectarea dispozițiilor art. 60.

Art. 17 (1) Fundația dobândește personalitate juridică prin înscrierea sa în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

a) actul constituiv;

b) statutul;

c) acte doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial.

(3) Dispozițiile art. 6 alin. (4), art. 7 alin. (1), art. 8-12 și art. 14 se aplică în mod corespunzător.

Art. 18 (1) Fundația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, pe baza hotărârii autentificate a consiliului director, prin care le este alocat câte un patrimoniu.

(2) Filiala este condusă de un consiliu director propriu, alcătuit din cel puțin 3 membri.

(3) Dispozițiile art. 13 alin. (2) și (4) se aplică în mod corespunzător.

Art. 33 (1) Modificarea actului constitutiv și/sau a statutului asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul asociația, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8-12.

Art. 38 (1) O asociație sau o fundație poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) activitatea acesteia se desfășoară în interes general sau comunitar, după caz;

b) funcționează de cel puțin 3 ani și a realizat o parte din obiectivele stabilite;

c) prezintă un raport din care să rezulte desfășurarea unei activități anterioare semnificative, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, însoțit de bilanțurile și bugetele de venituri și cheltuieli pe ultimii 3 ani;

d) valoarea activului patrimonial pe fiecare an în parte este cel puțin egală cu valoarea patrimoniului inițial.

(2) Guvernul României poate, la propunerea autorității administrative competente, să acorde o dispensă de la îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) dacă:

a) asociația sau fundația solicitantă a rezultat din fuziunea a două sau mai multe asociații sau fundații preexistente; și,

b) fiecare dintre asociațiile sau fundațiile preexistente ar fi îndeplinit cele două condiții, dacă ar fi formulat solicitarea în mod independent.

Art. 39 (1) Recunoașterea unei asociații sau a unei fundații de utilitate publică se face prin hotărâre a Guvernului. În acest scop, asociația sau fundația interesată adresează o cerere ministerului sau organului de specialitate al administrației publice centrale în a cărui sferă de competență își desfășoară activitatea.

(2) Conflictele de competență apărute între autoritățile publice prevăzute la alin. (1) privind înregistrarea cererii se soluționează, la sesizarea oricăreia dintre părți, de către Secretariatul General al Guvernului, în termen de 5 zile de la data înregistrării sesizării.

(3) În vederea soluționării conflictului, autoritățile publice prevăzute la alin. (1) sunt obligate să pună la dispoziție Secretariatului General al Guvernului toate informațiile necesare rezolvării acestuia. Ordinul secretarului general al Guvernului este definitiv.

Art. 41 (1) Recunoașterea utilității publice conferă asociației sau fundației următoarele drepturi și obligații:

a) dreptul de a i se concesiona servicii publice fără caracter comercial, în condițiile legii;

b) dreptul preferențial la resurse provenite din bugetul de stat și din bugetele locale;

c) dreptul de a menționa în toate documentele pe care le întocmește că asociația sau fundația este recunoscută ca fiind de utilitate publică;

d) obligația de a menține cel puțin nivelul activității și performanțele care au determinat recunoașterea;

e) obligația de a comunica autorității administrative competente orice modificări ale actului constitutiv și ale statutului, precum și rapoartele de activitate și bilanțurile anuale; autoritatea administrativă are obligația să asigure consultarea acestor documente de către orice persoană interesată;

f) obligația de a publica, în extras, rapoartele de activitate și bilanțurile anuale în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial.

Art. 42 (1) Recunoașterea utilității publice se face pe durată nedeterminată.

(2) În cazul în care asociația sau fundația nu mai îndeplinește una sau mai multe dintre condițiile care au stat la baza recunoașterii utilității publice, Guvernul, la propunerea autorității administrative competente sau a Ministerului Justiției, va retrage actul de recunoaștere.

(3) Retragerea va interveni și în situația neîndeplinirii obligațiilor prevăzute la art. 41.

(4) Împrejurările prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi sesizate autorității administrative competente, Ministerului Justiției sau Guvernului, de către orice altă asociație sau fundație ori de către orice autoritate sau instituție publică interesată.

Art. 43 În cazul dizolvării asociației sau fundației recunoscute ca fiind de utilitate publică, bunurile rămase în urma lichidării se vor repartiza, prin hotărâre a Guvernului, către alte asociații ori fundații cu scop similar sau către instituții publice.

Art. 44 Litigiile referitoare la recunoașterea utilității publice a asociațiilor și fundațiilor interesate se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990, cu modificările ulterioare.

Art. 76 (1) Persoanele juridice străine fără scop patrimonial pot fi recunoscute în România, sub condiția reciprocității, pe baza aprobării prealabile a Guvernului, prin înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor de la grefa Tribunalului București, dacă sunt valabil constituite în statul a cărui naționalitate o au, iar scopurile lor statutare nu contravin ordinii publice din România.

(2) În acest scop, reprezentanții persoanelor juridice străine trebuie să atașeze la cererea de înscriere următoarele documente, în copii autentificate și traduceri legalizate:

a) actul de constituire în statul a cărui naționalitate o au persoanele juridice străine;

b) statutul (în măsura în care există ca act de sine stătător);

c) hotărârea organului de conducere a acelei persoane juridice, prin care se solicită recunoașterea în România;

d) statutul viitoarei reprezentanțe în România a acelei persoane juridice, cuprinzând prevederi referitoare la sediu, la capacitatea juridică și la persoanele care reprezintă persoana juridică străină;

e) hotărârea Guvernului României de aprobare a cererii de recunoaștere în România a persoanei juridice solicitante.

(3) Dispozițiile art. 8-12 și ale art. 81 se aplică în mod corespunzător.

Art. 77 (1) Asociațiile și fundațiile constituite ca persoane juridice române de către persoane fizice sau juridice străine pot dobândi pe întreaga durată de funcționare dreptul de proprietate și orice alte drepturi reale asupra terenurilor necesare pentru realizarea scopului pentru care au fost constituite.

(2) În cazul dizolvării și lichidării asociațiilor și fundațiilor prevăzute la alin. (1), lichidatorii au obligația înstrăinării terenurilor în termen de cel mult un an, numai către persoane care au capacitatea juridică de a dobândi astfel de bunuri. Termenul de un an se calculează de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se constată ori se dispune dizolvarea sau, după caz, de la data hotărârii de dizolvare voluntară.

(3) În cazul nerespectării termenului de un an pentru înstrăinarea terenurilor prevăzute la alin. (2), instanța competentă va dispune vânzarea acestora prin licitație publică.

(4) În toate cazurile, bunurile rămase după lichidare, inclusiv terenurile neînstrăinate în condițiile alin. (2) și (3) se atribuie cu respectarea dispozițiilor art. 60.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGE nr. 246 din 18 iulie 2005 pentru aprobarea Ordonanței
Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 656 din 25 iulie 2005)

Art. I. - Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 26 din 30 ianuarie 2000 cu privire la asociații și fundații, adoptată în temeiul art. 1 lit. S pct. 2 din Legea nr. 206/1999 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 31 ianuarie 2000, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 1. - (1) Persoanele fizice și persoanele juridice care urmăresc desfășurarea unor activități de interes general sau în interesul unor colectivități ori, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial pot constitui asociații ori fundații în condițiile prezentei ordonanțe.”

2. La articolul 2, litera c) va avea următorul cuprins:

“c) urmărirea realizării unui interes general, local sau de grup;”

3. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

“Art. 4. - Asociația este subiectul de drept constituit de trei sau mai multe persoane care, pe baza unei înțelegeri, pun în comun și fără drept de restituire contribuția materială, cunoștințele sau aportul lor în muncă pentru realizarea unor activități în interes general, al unor colectivități sau, după caz, în interesul lor personal nepatrimonial.”

4. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

“Art. 6. - (1) În vederea dobândirii personalității juridice, membrii asociații încheie actul constitutiv și statutul asociației, în formă autentică sau atestată de avocat.

(2) Actul constitutiv cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) datele de identificare a membrilor asociații: numele sau denumirea și, după caz, domiciliul sau sediul acestora;

b) exprimarea voinței de asociere și precizarea scopului propus;

c) denumirea asociației;

d) sediul asociației;

e) durata de funcționare a asociației - pe termen determinat, cu indicarea expresă a termenului, sau, după caz, pe termen nedeterminat;

f) patrimoniul inițial al asociației; activul patrimonial, în valoare de cel puțin un salariu minim brut pe economie, la data constituirii asociației, este alcătuit din aportul în natură și/sau în bani al asociaților. În cazul aportului în natură, forma autentică a actului constitutiv și a statutului este obligatorie;

g) componența nominală a celor dintâi organe de conducere, administrare și control ale asociației;

h) persoana sau, după caz, persoanele împuternicite să desfășoare procedura de dobândire a personalității juridice;

i) semnăturile membrilor asociați.

(3) Statutul cuprinde, sub sancțiunea nulității absolute:

a) elementele prevăzute la alin. (2), cu excepția celor precizate la lit. g) și h);

b) precizarea scopului și a obiectivelor asociației;

c) modul de dobândire și de pierdere a calității de asociat;

d) drepturile și obligațiile asociaților;

e) categoriile de resurse patrimoniale ale asociației;

f) atribuțiile organelor de conducere, administrare și control ale asociației;

g) destinația bunurilor, în cazul dizolvării asociației, cu respectarea dispozițiilor art. 60.”

5. Articolul 7 va avea următorul cuprins:

“Art. 7. - (1) Oricare dintre membrii asociați, pe baza împuternicirii date în condițiile art. 6 alin. (2) lit. h), poate formula o cerere de înscriere a asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială urmează să-și aibă sediul.

(2) Cererea de înscriere va fi însoțită de următoarele documente:

a) actul constitutiv;

b) statutul asociației;

c) actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial;

d) dovada disponibilității denumirii eliberată de Ministerul Justiției sau, după caz, refuzul motivat al eliberării acesteia.

(3) Este interzisă utilizarea în denumirea asociației a denumirilor speciifice autorităților și instituțiilor publice.

(4) În cazul nerespectării dispozițiilor alin. (3), Ministerul Justiției va refuza motivat eliberarea dovezii disponibilității denumirii.”

6. La articolul 8, după alineatul (2) se introduce un alineat nou, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

“(2¹) În cadrul procedurii de verificare a legalității cererii de înscriere și a documentelor prevăzute la art. 7 alin. (2), judecătorul desemnat de președintele instanței verifică respectarea dispozițiilor art. 7 alin. (3) și poate dispune, prin încheiere motivată, înscrierea asociației în Registrul asociațiilor și fundațiilor, chiar dacă există un refuz motivat al Ministerului Justiției de a elibera dovada disponibilității denumirii, pe care îl apreciază ca neîntemeiat.”

7. La articolul 8, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Odată cu efectuarea înscrierii, încheierea prin care s-a dispus înscrierea se comunică din oficiu, pentru evidența fiscală, organului financiar local în a cărui rază teritorială se află sediul asociației, cu menționarea numărului de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor.”

8. La articolul 9, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Dacă neregularitățile constatate privesc dispozițiile art. 40 alin. (2) din Constituție, pentru termenul fixat va fi citat și parchetul de pe lângă instanța sesizată, căruia i se vor comunica, în copie, cererea de înscriere, împreună cu actul constitutiv și statutul asociației. În acest caz punerea concluziilor de către procuror este obligatorie.”

9. La articolul 13, alineatele (2)-(4) vor avea următorul cuprins:

“(2) Filialele sunt entități cu personalitate juridică, putând încheia, în nume propriu, acte juridice în condițiile stabilite de asociație prin actul constitutiv al filialei. Ele pot încheia acte juridice de dispoziție, în numele și pe seama asociației, numai pe baza hotărârii prealabile a consiliului director al asociației.

(3) Filiala se constituie prin hotărârea adunării generale a asociației. Personalitatea juridică se dobândește de la data înscrierii filialei în Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(4) În vederea înscrierii filialei, reprezentantul asociației va depune cererea de înscriere, împreună cu hotărârea de constituire a filialei, statutul, actul constitutiv, actele doveditoare ale sediului și patrimoniului inițial ale acesteia, la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială urmează să-și aibă sediul filiala. Dispozițiile art. 6 și ale art. 9-12 sunt aplicabile în mod corespunzător.”

10. După articolul 13 se introduce un articol nou, articolul 13¹, cu următorul cuprins:

“Art. 13¹. - (1) Asociația își poate constitui sucursale, ca structuri teritoriale fără personalitate juridică.

(2) Sucursalele se constituie prin hotărâre a adunării generale.

(3) Sucursalele desfășoară activitățile date în competența lor de către asociație.”

11. La articolul 15, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 15. - (1) Fundația este subiectul de drept înființat de una sau mai multe persoane care, pe baza unui act juridic între vii ori pentru cauză de moarte, constituie un patrimoniu afectat, în mod permanent și irevocabil, realizării unui scop de interes general sau, după caz, al unor colectivități.”

12. La articolul 17 alineatul (2), după litera c) se introduce o literă nouă, litera d), cu următorul cuprins:

“d) dovada disponibilității denumirii eliberată de Ministerul Justiției sau, după caz, refuzul motivat al eliberării acesteia.”

13. La articolul 17, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Dispozițiile art. 17 alin. (1) și alin. (2) lit. d), ale art. 8-12 și ale art. 14 se aplică în mod corespunzător.”

14. La articolul 18, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 18. - (1) Fundația își poate constitui filiale, ca structuri teritoriale, pe baza hotărârii consiliului director, prin care le este alocat patrimoniul.”

15. La articolul 19, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) Dacă fundația dobândește personalitate juridică după decesul fondatorului, efectele liberalităților făcute în favoarea fundației anterior constituirii ei se vor produce de la data actului constitutiv, pentru fundațiile înființate prin acte între vii, iar pentru fundațiile înființate prin testament, de la data morții testatorului.”

16. La articolul 23, alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

“Art. 23. - (1) Hotărârile luate de adunarea generală în limitele legii, ale actului constitutiv și ale statutului sunt obligatorii chiar și pentru membrii asociați care nu au luat parte la adunarea generală sau au votat împotriva.

(2) Hotărârile adunării generale, contrare legii, actului constitutiv sau dispozițiilor cuprinse în statut, pot fi atacate în justiție de către oricare dintre membrii asociați care nu au luat parte la adunarea generală sau care au votat împotriva și au cerut să se insereze aceasta în procesul-verbal de ședință, în termen de 15 zile de la data când au luat cunoștință despre hotărâre sau de la data când a avut loc ședința, după caz.”

17. Articolul 27 va avea următorul cuprins:

“Art. 27. - (1) Actul constitutiv poate prevedea numirea unui cenzor sau a unei comisii de cenzori.

(2) Dacă numărul asociaților este mai mare de 15, numirea unui cenzor este obligatorie. Acesta poate fi o persoană din afara asociației.

(3) În cazul în care asociația nu are obligația numirii unui cenzor, fiecare dintre asociați care nu este membru al consiliului director poate exercita dreptul de control.”

18. După articolul 27 se introduc două articole noi, articolele 27¹ și 27², cu următorul cuprins:

“Art. 27¹. - (1) Pentru asociațiile cu mai mult de 100 de membri înscrși până la data întrunirii ultimei adunări generale, controlul financiar intern se exercită de către o comisie de cenzori.

(2) Comisia de cenzori este alcătuită dintr-un număr impar de membri. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori.

(3) Cel puțin unul dintre cenzori trebuie să fie contabil autorizat sau expert contabil, în condițiile legii.

(4) Regulile generale de organizare și funcționare a comisiei de cenzori se aprobă de adunarea generală. Comisia de cenzori își poate elabora un regulament intern de funcționare.

Art. 27². - În realizarea competenței sale cenzorul sau, după caz, comisia de cenzori:

- a) verifică modul în care este administrat patrimoniul asociației;
- b) întocmește rapoarte și le prezintă adunării generale;
- c) poate participa la ședințele consiliului director, fără drept de vot;
- d) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în statut sau stabilite de adunarea generală.”

19. Articolul 33 va avea următorul cuprins:

“Art. 33. - (1) Modificarea actului constitutiv sau a statutului asociației se face prin înscrierea modificării în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei în a cărei circumscripție teritorială își are sediul asociația, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 8-12.

(2) Cererea de înscriere a modificării va fi însoțită de hotărârea adunării generale, iar în cazul modificării sediului, de hotărârea consiliului director.

(3) Despre schimbarea sediului se va face mențiune, dacă este cazul, atât în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa judecătorei vechiului sediu, cât și în cel aflat la grefa judecătorei noului sediu. În acest scop, o copie a încheierii prin care s-a dispus schimbarea sediului va fi comunicată din oficiu judecătorei în circumscripția căreia asociația urmează să-și aibă noul sediu.”

20. Articolul 34 va avea următorul cuprins:

“Art. 34. - Dispozițiile art. 33 se aplică în mod corespunzător în cazul modificării actului constitutiv sau a statutului fundației.”

21. După articolul 34 se introduc trei articole noi, articolele 34¹-34³, cu următorul cuprins:

“Art. 34¹. - (1) Fuziunea se face prin absorbția unei asociații de către o altă asociație sau prin contopirea a două ori mai multe asociații pentru a alcătui o asociație nouă.

(2) Divizarea se face prin împărțirea întregului patrimoniu al unei asociații care își încetează existența între două sau mai multe asociații existente ori care iau astfel ființă.

(3) Dispozițiile alin. (1) și (2) se aplică și în cazul fuziunii sau divizării unei fundații.

Art. 34². - (1) În cazul asociațiilor, decizia de fuziune sau de divizare se ia prin hotărârea a cel puțin două treimi din numărul total al membrilor organului de conducere.

(2) În cazul fundațiilor, dispozițiile art. 29 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

Art. 34³. - Dispozițiile art. 39-44 din Decretul nr. 31/1954 privitor la persoanele fizice și persoanele juridice se aplică în mod corespunzător.”

22. Articolul 37 va avea următorul cuprins:

“Art. 37. - (1) În cazul dizolvării federațiilor, dacă nu se prevede altfel în lege sau în statut, bunurile rămase în urma lichidării se transmit, în cote egale, către persoanele juridice constituente.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică prin asemănare și în cazul retragerii din federație a unei asociații sau fundații.

(3) Retragerea din federație se poate face numai în urma aprobării de către cenzori sau experți independenți a unui raport cu privire la exercițiul financiar.”

23. Titlul capitolului VI va avea următorul cuprins:

“CAPITOLUL VI

Asociațiile, fundațiile și federațiile recunoscute ca fiind
de utilitate publică”

24. La articolul 38, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 38. - (1) O asociație sau o fundație poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) activitatea acesteia se desfășoară în interes general sau al unor colectivități, după caz;

b) funcționează de cel puțin 3 ani;

c) prezintă un raport de activitate din care să rezulte desfășurarea unei activități anterioare semnificative, prin derularea unor programe ori proiecte specifice scopului său, însoțit de situațiile financiare anuale și de bugetele de venituri și cheltuieli pe ultimii 3 ani anteriori datei depunerii cererii privind recunoașterea statutului de utilitate publică;

d) valoarea activului patrimonial pe fiecare dintre cei 3 ani anteriori în parte este cel puțin egală cu valoarea patrimoniului inițial.”

25. După articolul 38 se introduce un articol nou, articolul 38¹, cu următorul cuprins:

“Art. 38¹. - În sensul prezentei ordonanțe, prin utilitate publică se înțelege orice activitate care se desfășoară în domeniul de interes public general sau al unor colectivități.”

26. La articolul 39, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 39. - (1) Recunoașterea unei asociații sau fundații de utilitate publică se face prin hotărâre a Guvernului. În acest scop, asociația sau fundația interesată adresează o cerere Secretariatului General al Guvernului, care o înaintează, în termen de 15 zile, ministerului sau organului de specialitate al administrației publice centrale în a cărui sferă de competență își desfășoară activitatea.”

27. La articolul 39, după alineatul (1) se introduce un alineat nou, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

“(1¹) Cererea prevăzută la alin. (1) va fi însoțită, pe lângă dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 38 alin. (1), de următoarele documente:

- a) copii de pe actul constitutiv și de pe statutul asociației sau fundației;
- b) copie de pe dovada dobândirii personalității juridice;
- c) dovada privind bonitatea asociației sau fundației, emisă de banca la care are deschis contul;
- d) copie de pe dovada privind situația juridică a sediului asociației sau fundației;

e) numele și adresa persoanelor fizice, respectiv denumirea și sediul persoanelor juridice, cu care asociația sau fundația colaborează în mod frecvent în vederea realizării obiectului său de activitate pentru care aceasta solicită recunoașterea statutului de utilitate publică.”

28. La articolul 39, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

“(3) În vederea stabilirii autorității prevăzute la alin. (1), persoanele interesate sunt obligate să pună la dispoziție Secretariatului General al Guvernului toate informațiile necesare rezolvării cererii.”

29. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

“Art. 40. - (1) Autoritatea administrativă competentă este obligată ca, în termen de 60 de zile, să examineze cererea și îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege. În cazul în care constată îndeplinirea acestor condiții, autoritatea administrativă competentă va propune Guvernului României recunoașterea. În caz contrar aceasta va transmite persoanelor juridice solicitante un răspuns motivat, în termen de 30 de zile de la data luării deciziei.

(2) În cel mult 90 de zile de la data depunerii cererii prevăzute la alin. (1), precum și a tuturor documentelor necesare luării deciziei, Guvernul României decide asupra propunerii de recunoaștere. Dacă propunerea se respinge, soluția va fi comunicată asociației sau fundației de către autoritatea administrativă la care s-a înregistrat cererea de recunoaștere, în termen de 120 de zile de la data depunerii cererii și a documentelor necesare luării deciziei.”

30. La articolul 41, literele a), e) și f) vor avea următorul cuprins:

“a) dreptul de a i se atribui în folosință gratuită bunurile proprietate publică;

e) obligația de a comunica autorității administrative competente orice modificări ale actului constitutiv și ale statutului, precum și rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale; autoritatea administrativă are obligația să asigure consultarea acestor documente de către orice persoană interesată;

f) obligația de a publica, în extras, în termen de 3 luni de la încheierea anului calendaristic, rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale în Monitorul

Oficial al României, Partea a IV-a, precum și în Registrul național al persoanelor juridice fără scop patrimonial. Modelul extrasului situațiilor financiare se aprobă prin ordin al ministrului finanțelor publice.”

31. La articolul 41, litera b) se abrogă.

32. La articolul 42, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Împrejurările prevăzute la alin. (2) și (3) pot fi sesizate autorității administrative competente, Ministerului Justiției sau Guvernului de către orice persoană fizică sau persoană juridică interesată.”

33. Articolul 43 va avea următorul cuprins:

“Art. 43. - (1) În evidențele contabile ale asociației sau fundației se vor înregistra separat bunurile achiziționate sau edificate din bani publici. În cazul dizolvării asociației sau fundației recunoscute ca fiind de utilitate publică, bunurile provenite din resurse bugetare și rămase în urma lichidării se vor repartiza, prin hotărâre a Guvernului, către alte asociații ori fundații cu scop similar sau către instituții publice cu același obiect de activitate.

(2) În cazul dizolvării, celelalte bunuri rămase în patrimoniul asociației sau fundației vor fi repartizate conform dispozițiilor art. 60.”

34. Articolul 44 va avea următorul cuprins:

“Art. 44. - Litigiile referitoare la recunoașterea utilității publice a asociațiilor și fundațiilor se soluționează potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.”

35. Articolul 45 va avea următorul cuprins:

“Art. 45. - (1) Dispozițiile prezentului capitol referitoare la condițiile recunoașterii statutului de utilitate publică, precum și la drepturile și obligațiile asociațiilor sau fundațiilor recunoscute ca fiind de utilitate publică se aplică în mod corespunzător și federațiilor.

(2) O federație poate fi recunoscută de Guvernul României ca fiind de utilitate publică dacă cel puțin două treimi din numărul asociațiilor și fundațiilor care o alcătuiesc sunt recunoscute ca fiind de utilitate publică.”

36. La articolul 46 alineatul (1), litera f) va avea următorul cuprins:

“f) resurse obținute de la bugetul de stat sau de la bugetele locale;”.

37. Articolul 47 va avea următorul cuprins:

“Art. 47. - Asociațiile, fundațiile și federațiile pot înființa societăți comerciale. Dividendele obținute de asociații, fundații și federații din activitățile acestor societăți comerciale, dacă nu se reinvestesc în aceleași societăți comerciale, se folosesc în mod obligatoriu pentru realizarea scopului asociației, fundației sau federației.”

38. Articolul 48 va avea următorul cuprins:

“Art. 48. - Asociațiile, fundațiile și federațiile pot desfășura orice alte activități economice directe dacă acestea au caracter accesoriu și sunt în strânsă legătură cu scopul principal al persoanei juridice.”

39. La articolul 49, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Autoritățile administrației publice locale întocmesc liste de prioritate pentru atribuirea imobilelor prevăzute la alin. (1). Listele de prioritate se realizează pe baza unor proceduri de evaluare cuprinzând în mod explicit criteriile folosite. Autoritățile au obligația de a face publice aceste proceduri înainte de utilizarea lor.”

40. Articolul 51 va avea următorul cuprins:

“Art. 51. - (1) În cadrul Camerelor Parlamentului, Administrației Prezidențiale, aparatului de lucru al Guvernului, instituției Avocatul Poporului, autorităților administrative autonome, ministerelor, al celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și autorităților administrației publice locale funcționează structuri pentru relația cu mediul asociativ. Acolo unde asemenea structuri lipsesc, ele se vor constitui.”

(2) Autoritățile publice menționate la alin. (1) se vor consulta cu reprezentanții asociațiilor și fundațiilor care își desfășoară activitatea în sfera lor de competență, în vederea stabilirii unor programe sau activități comune.”

41. Articolul 53 va avea următorul cuprins:

“Art. 53. - Litigiile născute în legătură cu aplicarea dispozițiilor prezentului capitol se soluționează în conformitate cu Legea nr. 554/2004.”

42. La articolul 55 alineatul (1), litera c) va avea următorul cuprins:

“c) imposibilitatea constituirii adunării generale sau a consiliului director în conformitate cu statutul asociației, dacă această situație durează mai mult de un an de la data la care, potrivit statutului, adunarea generală sau, după caz, consiliul director trebuia să se constituie;”

43. La articolul 56, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Instanța competentă să hotărască dizolvarea este judecătoria în circumscripția căreia asociația își are sediul.”

44. Articolul 57 va avea următorul cuprins:

“Art. 57. - Asociația se poate dizolva și prin hotărârea adunării generale. În termen de 15 zile de la data ședinței de dizolvare, hotărârea adunării generale se depune la judecătoria în a cărei circumscripție teritorială își are sediul, pentru a fi înscrisă în Registrul asociațiilor și fundațiilor.”

45. La articolul 61, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

“(4) Lichidatorii vor putea fi persoane fizice sau persoane juridice, autorizate în condițiile legii.”

46. La articolul 71, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 71. - (1) Asociația sau fundația încetează a ființa la data radierii din Registrul asociațiilor și fundațiilor.”

47. La articolul 74, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

“(2) Asociațiile și fundațiile recunoscute ca fiind de utilitate publică

sunt obligate să comunice Ministerului Justiției, în extras, copii de pe rapoartele de activitate și situațiile financiare anuale, însoțite de dovada eliberată de Regia Autonomă «Monitorul Oficial» că s-a solicitat publicarea acestora și în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.”

48. Titlul capitolului XI va avea următorul cuprins:

“CAPITOLUL XI

Dispoziții privind persoanele juridice străine fără scop patrimonial”

49. La articolul 79, litera b) va avea următorul cuprins:

“b) va stabili forma și conținutul certificatelor de înscriere prevăzute la art. 12 alin. (1) și la art. 17 alin. (3), precum și condițiile de eliberare a dovezii menționate la art. 7 alin. (2) lit. d).”

Art. II. - Asociațiile, fundațiile, uniunile, federațiile și grupările de persoane juridice care nu posedă certificatul prevăzut la art. 12 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 vor solicita eliberarea acestuia în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. III. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 37/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 62 din 1 februarie 2003.

CONSILIUL PROVIZORIU DE UNIUNE NAȚIONALĂ DECRET-LEGE nr. 126 din 24 aprilie 1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică)

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 54 din 25 aprilie 1992)

CONSILIUL PROVIZORIU DE UNIUNE NAȚIONALĂ *decretează* :

Art.1 - Ca urmare a abrogării Decretului nr. 358/1948, prin Decretul-Lege nr. 9 din 31 decembrie 1989, Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) este recunoscută oficial.

Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) se organizează și funcționează în conformitate cu regimul juridic general al cultelor religioase din România.

Art. 2 - Bunurile preluate de către stat prin efectul Decretului nr. 358/1948, aflate în prezent în patrimoniul statului, cu excepția moșiilor, se restituie, în starea lor actuală, Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică). În vederea identificării, inventarierii și predării acestor bunuri se instituie o comisie formată din reprezentanți ai Statului și ai Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică), numiți prin hotărâre a Guvernului.**Art. 3** - Situația juri-

dică a lăcașurilor de cult, a caselor parohiale care au aparținut Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română, se va stabili de către o comisie mixtă, formată din reprezentanți clericali ai celor două culte religioase, ținând seama de dorința credincioșilor din comunitățile care dețin aceste bunuri.

Art. 4 - În localitățile în care numărul lăcașurilor de cult este insuficient, în raport cu numărul credincioșilor, statul va sprijini construirea de noi lăcașuri de cult, în care scop va pune la dispoziția cultelor respective terenul aferent în cazul în care acestea nu dispun de acest teren și va contribui cu fonduri bănești la constituirea resurselor financiare necesare.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 182 din 13 iunie 2005 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 64/2004 pentru completarea art. 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică)

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 505 din 14 iunie 2005)

Articol unic. - Se aprobă Ordonanța Guvernului nr. 64 din 13 august 2004 pentru completarea art. 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică), adoptată în temeiul art. 1 pct. III.3 din Legea nr. 291/2004 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 751 din 18 august 2004, cu următoarele modificări și completări:

1. Articolul I va avea următorul cuprins:

„Art. I. - La articolul 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică), publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 54 din 25 aprilie 1990, se introduc trei alineate noi, alineatele 2-4, cu următorul cuprins:

«Partea interesată va convoca cealaltă parte, comunicându-i în scris pretențiile sale și punându-i la dispoziție dovezile pe care se sprijină aceste pretenții. Convocarea se va face prin scrisoare recomandată cu dovadă de primire sau prin înmânarea scrisorilor sub semnătură de primire. Data convocării comisiei mixte nu se va fixa mai devreme de 30 de zile de la data primirii actelor. Comisia va fi constituită din câte trei reprezentanți ai fiecărui cult. Dacă la termenul stabilit pentru convocarea comisiei aceasta nu se întrunește sau dacă nu se ajunge la nici un rezultat în cadrul comisiei ori decizia nemulțumește una dintre părți, partea interesată are deschisă calea acțiunii în justiție, potrivit dreptului comun.

Soluționarea acestor acțiuni este de competența tribunalelor. Acțiunile sunt scutite de taxa de timbru.»”

2. Articolul II se abrogă.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE nr. 466 din 19 august 1992 privind aprobarea propunerilor Comisiei Centrale pentru inventarierea bunurilor proprietatea statului, foste proprietatea Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) și predarea acestora către Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică)

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 227 din 17 septembrie 1992)

Art. 1 – În baza art. 2 din Decretul-Lege nr. 126/1990 și a Hotărârii Guvernului României nr. 577/1990 se aprobă lista bunurilor ce se predau din proprietatea Statului Bisericii Unite cu Roma (Greco-Catolică), prevăzută în anexa la prezenta hotărâre.

Art. 2 – Predarea-preluarea bunurilor prevăzute la art. 1 se va efectua pe bază de protocol încheiat între actualii deținători și reprezentanții Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică).

Pentru imobilele libere predarea-preluarea se va face în termen de 15 zile de la data adoptării prezentei hotărâri, iar pentru celelalte imobile care sunt ocupate și a căror predare imediată ar perturba activitatea ce se desfășoară în acestea, termenele efective de predare se vor stabili de comun acord cu părțile interesate, în raport de condițiile concrete existente.

Art. 3 – Până la predarea efectivă a imobilelor, actualii deținători vor avea calitatea de chiriași în condițiile legii.

Pentru eliberarea spațiilor deținute de persoane fizice sau juridice în calitate de chiriași, consiliile locale vor sprijini, la cerere, mutarea acestora în spații corespunzătoare.

Art. 4 – În cazurile în care, pe terenurile situate în intravilan, preluate de la Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) ulterior anului 1948, au fost executate construcții de utilitate publică sau blocuri de locuințe, consiliile locale vor identifica și vor pune la dispoziția Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) terenuri în suprafață echivalentă, potrivit Legii fondului funciar nr. 18/1991.

Art. 5 – Cu valoarea bunurilor predate Bisericii Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) se diminuează, în mod corespunzător, patrimoniul regiilor autonome și instituțiilor publice și, respectiv, capitalul social al societăților comerciale, potrivit legii.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGE nr. 501 din 11 iulie 2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 561 din 31 iulie 2002)

Articol unic

Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94 din 29 iunie 2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 4 iulie 2000, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 1, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„**Art. 1 - (1)** Imobilele care au aparținut cultelor religioase din România și au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, altele decât lăcașele de cult, compuse din construcții împreună cu terenul aferent, existente în natură, se retrocedează foștilor proprietari, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.”

2. Alineatul (4) al articolului 1 se abrogă.

3. La articolul 1, după alineatul (4) se introduc alineatele (5), (6) și (7) cu următorul cuprins:

„**(5)** În toate cazurile cererile de retrocedare a imobilelor prevăzute la alin. (1) se pot depune la Comisia specială de retrocedare, prevăzută de prezenta ordonanță de urgență, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a acesteia. După acest termen nu se mai pot formula cereri de restituire sau de retrocedare. Actele doveditoare ale drepților solicitate se pot depune în termenul util stabilit de comisie.

(6) În cazul în care imobilele care fac obiectul cererilor de retrocedare sunt afectate unor activități de interes public din învățământ și cercetare, sănătate sau sunt destinate funcționării unor așezăminte social-culturale, sedii ale partidelor politice legal înregistrate, misiuni diplomatice, oficii consulare, reprezentanțe ale organizațiilor internaționale interguvernamentale acreditate în România, solicitantul retrocedării poate opta pentru:

a) restituirea numai a nudei proprietăți, caz în care imobilul respectiv își va păstra afectarea pe o perioadă de până la 5 ani de la data deciziei de retrocedare. În această perioadă proprietarul este scutit de plata impozitului pe proprietate și, totodată, va fi beneficiarul unei chirii în cuantumul stabilit prin hotărâre a Guvernului. În acest interval plata cheltuielilor de întreținere aferente imobilului respectiv revine utilizatorilor;

b) acordarea de măsuri reparatorii prin echivalent, în condițiile Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989.

(7) O dată cu imobilele retrocedate în natură se restituie și acele bunuri mobile destinate, la data preluării, funcționării cultului, dacă acestea au fost preluate împreună cu imobilul respectiv și dacă acestea mai există la data depunerii cererii de retrocedare. Deținătorul actual al imobilului, la solicitarea și în prezența reprezentantului cultului religios care a depus cererea de retrocedare, va proceda la efectuarea inventarului bunurilor mobile existente în imobil, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de retrocedare. În cazul nerespectării acestui termen se va urma procedura prevăzută la art. 42 alin. (2)-(4) din Legea nr. 10/2001.”

4. La articolul 2, alineatele (1), (4) și (6) vor avea următorul cuprins:

„Art. 2 - (1) În scopul verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 1 se va constitui, prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Comisia specială de retrocedare, care va fi formată din:

- a) un reprezentant din partea Ministerului Culturii și Cultelor;
- b) un reprezentant din partea Ministerului Justiției;
- c) un reprezentant din partea Ministerului Administrației Publice;
- d) un reprezentant din partea Ministerului Finanțelor Publice;
- e) un reprezentant din partea Secretariatului General al Guvernului.

.....
 (4) Secretariatul Comisiei speciale de retrocedare va fi asigurat de Ministerul Administrației Publice.

(6) Deciziile Comisiei speciale de retrocedare vor putea fi atacate cu contestație la instanța de contencios administrativ în a cărei rază teritorială este situat imobilul solicitat, în termen de 30 de zile de la comunicarea acestora. Hotărârea pronunțată de instanța de contencios administrativ este supusă căilor de atac potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990.”

5. La articolul 3, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 3. - (1) Cererile de retrocedare se depun, prin centrul eparhial sau, după caz, centrul de cult, la Comisia specială de retrocedare.”

6. Articolul 4 va avea următorul cuprins:

„Art. 4 - (1) Dreptul de proprietate asupra imobilului solicitat se redobândește pe baza deciziei Comisiei speciale de retrocedare sau a hotărârii judecătorești rămase definitive, după caz.

(2) Dispozițiile legale privind protecția chiriașilor, persoane fizice, se aplică în mod corespunzător, fără a putea depăși termenul de 5 ani prevăzut la art. 5 alin. (2).

(3) Pentru imobilele preluate fără titlu, care au destinație de școli, spitale, grădinițe, centre de plasament, aziluri de bătrâni, se vor încheia contracte de închiriere, pe o durată de 5 ani de la data emiterii deciziei de retrocedare, între noii proprietari și utilizatorii acestora. În această perioadă proprietarul este scutit de plata impozitului pe proprietate, iar cheltuielile de întreținere aferente imobilului respectiv se vor suporta de utilizatori. Limitele maxime ale chiriei aferente acestor contracte se vor stabili prin hotărâre a Guvernului, pe categorii de utilizatori.

(4) Litigiile legate de eventualele îmbunătățiri aduse imobilelor care se retrocedază în condițiile prezentei ordonanțe de urgență de către foștii deținători vor fi soluționate între proprietari și chiriași, în condițiile legii.

(5) Despăgubirile bănești se vor acorda în condițiile stabilite la art. 38-40 din Legea nr. 10/2001.”

7. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„**Art. 5 - (1)** Proprietarii care vor redobândi dreptul de proprietate asupra imobilelor în temeiul prezentei ordonanțe de urgență vor încheia cu deținătorii actuali ai acestor imobile un protocol de predare-preluare, în mod obligatoriu, în termen de 60 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei Comisiei speciale de retrocedare, termen după care, dacă protocolul nu a fost semnat, se va încheia în prezența executorului judecătoresc un proces-verbal de constatare unilaterală a preluării imobilului.

(2) Proprietarii vor intra în posesia bunurilor imobile solicitate în termen de cel mult 5 ani de la redobândirea dreptului de proprietate, în cazul imobilelor prevăzute la art. 1 alin. (6) și la art. 4 alin. (2) și (3), în condițiile stabilite de protocolul prevăzut la alin. (1).”

8. După articolul 5 se introduce articolul 5¹ cu următorul cuprins:

„**Art. 5¹**- Pentru aplicarea unitară a prezentei ordonanțe de urgență Guvernul va emite norme metodologice în termen de 60 de zile de la data publicării legii de aprobare a acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGE nr. 247 din 19 IULIE 2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente***

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005)

(Extrase)

TITLUL II**Modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România**

Art. I. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 4 iulie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 1 alineatele (1), (2), (6) și (7) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Art. 1. - (1) Imobilele care au aparținut cultelor religioase din România și au fost preluate în mod abuziv, cu sau fără titlu, de statul român, de organizațiile cooperatiste sau de orice alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, altele decât lăcașele de cult, aflate în proprietatea statului, a unei persoane juridice de drept public sau în patrimoniul unei persoane juridice din cele prevăzute la art. 1¹, se retrocedează foștilor proprietari, în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Sunt imobile, în sensul prezentei ordonanțe de urgență, construcțiile existente în natură, împreună cu terenurile aferente lor, situate în intravilanul localităților, cu oricare dintre destinațiile avute la data preluării în mod abuziv, precum și terenurile aflate la data preluării abuzive în intravilanul localităților, nerestituite până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Adăugirile aduse construcțiilor se preiau cu plată, numai dacă acestea nu depășesc 50% din aria desfășurată actuală. În caz contrar, nu se va dispune retrocedarea, considerându-se imobil nou în raport cu cel preluat. Nu se includ în această categorie lucrările de reparații curente, capitale, consolidări, modificări ale compartimentării inițiale, îmbunătățiri funcționale și altele asemenea.

(6) În cazul în care imobilele retrocedate sunt afectate unor activități de interes public din învățământ sau sănătate, finanțate sau cofinanțate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, noul proprietar are obligația de a menține afecțatiune pe o perioadă de până la 5 ani de la data emiterii de-

ciezii. În această perioadă noul proprietar va fi beneficiarul unei chirii în quantumul stabilit prin hotărâre a Guvernului. În acest interval plata cheluiilor de întreținere aferente imobilului respectiv revine utilizatorilor.

(7) O dată cu imobilele retrocedate în natură se restituie și bunurile mobile, dacă acestea au fost preluate împreună cu imobilul respectiv și dacă acestea mai există la data depunerii cererii de retrocedare. Deținătorul actual al imobilului, la solicitarea și în prezența reprezentantului cultului religios care a depus cererea de retrocedare, va proceda la efectuarea inventarului bunurilor mobile existente în imobil, în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii de retrocedare. În cazul nerespectării acestui termen se va urma procedura prevăzută la art. 46 alin. (2)-(4) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată.”

2. La articolul 1, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹), cu următorul cuprins:

“(1¹) Regimul juridic al imobilelor care au destinația de lăcaș de cult va fi reglementat prin lege specială.”

3. La articolul 1, după alineatul (2) se introduc patru noi alineate, alineatele (2¹), (2²), (2³) și (2⁴), cu următorul cuprins:

“(2¹) În cazul în care terenul este ocupat parțial, persoana îndreptățită poate obține restituirea în natură a părții de teren rămase libere, pentru cea ocupată de construcții noi, pentru cea necesară în vederea bunei utilizări a acestora și pentru cea afectată unor amenajări de utilitate publică, măsurile reparatorii stabilindu-se în echivalent. În cazul în care terenul este ocupat în totalitate, pentru acesta se vor stabili măsuri reparatorii în echivalent. De asemenea, se retrocedează în natură terenurile pe care s-au ridicat construcții ușoare sau demontabile.

(2²) Valoarea terenurilor care nu pot fi retrocedate în natură se stabilește potrivit valorii de circulație la momentul emiterii deciziei, stabilită potrivit standardelor intenționale de evaluare.

(2³) Pentru situațiile prevăzute la alin. (2¹) în care nu se poate dispune retrocedarea în natură, se vor acorda măsuri reparatorii în echivalent potrivit legii speciale care va reglementa tipul și procedura de acordare a despăgubirilor.

(2⁴) În situația în care imobilul retrocedat prin decizia Comisiei speciale de retrocedare se află în domeniul public al statului sau al unei unități administrativ-teritoriale, acesta urmează a fi scos din domeniul public, potrivit dispozițiilor Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei Comisiei speciale de retrocedare.”

4. După articolul 1 se introduce un nou articol, articolul 1¹ cu următorul cuprins:

“Art. 1¹. - (1) Imobilele - terenuri și construcții - preluate în mod abuziv, indiferent de destinație, care sunt deținute la data intrării în vigoare a prezentei legi de o regie autonomă, o societate sau companie națională, o societate comercială la care statul sau o autoritate a administrației publice centrale sau locale este acționar ori asociat majoritar, vor fi restituite solicitantului, în natură, prin decizia organelor de conducere ale unității deținătoare. Cota de participare a statului sau a autorității administrației publice centrale sau locale se va diminua în mod corespunzător cu valoarea imobilului retrocedat, procedându-se la reducerea capitalului social și la recalcularea patrimoniului.

(2) În situațiile prevăzute la alin. (1) Comisia specială de retrocedare va transmite cererea de retrocedare unității deținătoare, care are obligația de a o soluționa în termen de 60 de zile de la data completării dosarului.

(3) Prevederile alin. (2), (2¹), (2²) și (7) ale art. 1 se aplică în mod corespunzător.

(4) Pentru situațiile prevăzute la art. 1 alin. (2¹) în care nu se poate dispune retrocedarea în natură, se vor acorda măsurile reparatorii în echivalent prevăzute de legea specială sau compensarea cu alte bunuri sau servicii oferite în echivalent de către unitatea deținătoare prevăzută la alin. (1), cu acordul persoanei îndreptățite.

(5) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în cazul în care statul sau o autoritate publică centrală sau locală acționar sau asociat minoritar al unității care deține imobilul, dacă valoarea acțiunilor sau părților sociale deținute este mai mare sau egală cu valoarea corespunzătoare a imobilului a cărui restituire în natură este cerută.

(6) Deciziile prevăzute la alin. (1) pot fi atacate la secția civilă a tribunalului în a cărui circumscripție teritorială se află sediul unității deținătoare, în termen de 30 de zile de la comunicarea acestora.”

5. La articolul 2 alineatul (1), litercele c) și e) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“c) un reprezentant din partea Cancelariei Primului Ministru, respectiv președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, care va avea calitatea de președinte al comisiei;

e) un reprezentant din partea Secretariatului General al Guvernului - Departamentul pentru Relații Interetnice.”

6. La articolul 2, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) Secretariatul Comisiei speciale de retrocedare va fi asigurat de Cancelaria Primului Ministru, prin Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților.”

7. La articolul 2, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alineatul (4¹), cu următorul cuprins:

“(4¹) Membrii Comisiei speciale de retrocedare, precum și persoanele din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, care asigură secretariatul tehnic al acesteia, beneficiază de indemnizație de ședință reprezentând 50% din salariul de încadrare sau, după caz, din indemnizația lunară; într-o lună se poate acorda o singură indemnizație, indiferent de numărul ședințelor de lucru.”

8. La articolul 2, alineatele (5) și (6) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(5) Comisia specială de retrocedare sau, după caz, unitatea deținătoare prevăzută la art. 1¹ va analiza documentația prezentată de solicitanți pentru fiecare imobil și va dispune, prin decizie motivată, retrocedarea imobilelor solicitate de cultele religioase, respingerea cererii de retrocedare, dacă se apreciază ca aceasta nu este întemeiată sau va propune acordarea măsurilor reparatorii în echivalent, în condițiile stabilite prin legea specială. În situația în care imobilul este înscris în Lista monumentelor istorice, în decizia de retrocedare se va menționa că proprietarul are drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

(6) Deciziile Comisiei speciale de retrocedare vor putea fi atacate cu contestație la instanța de contencios administrativ în a cărei rază teritorială este situat imobilul solicitat, în termen de 30 de zile de la comunicarea acestora. Hotărârea pronunțată de instanța de contencios administrativ este supusă căilor de atac potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.”

9. La articolul 2, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alineatele (7) și (8), cu următorul cuprins:

“(7) Ministerele, prefecturile, primăriile, serviciile de cadastru și birourile de carte funciară, precum și celelalte instituții publice au obligația de a furniza, la cererea scrisă a Comisiei speciale de retrocedare și/sau a solicitantului retrocedării, în termen de 30 de zile, informații privind situația juridică a imobilelor care fac obiectul cererilor de restituire, în vederea fundamentării deciziilor.

(8) În cazul în care deținătorul bunului imobil solicitat nu este cunoscut, primăria în a cărei rază teritorială este situat imobilul solicitat, la cererea scrisă a Comisiei speciale de retrocedare, este obligată să identifice unitatea deținătoare și să comunice, în termen de 30 de zile, elementele de identificare a acesteia.”

10. La articolul 3, după alineatul (2) se introduc trei noi alineate, alineatele (2¹), (2²) și (2³) cu următorul cuprins:

“(2¹) Pentru stabilirea dreptului de proprietate solicitantul poate depune încheputuri de dovadă scrisă, declarații de martori autentificate, expertize

extrajudiciare, precum și orice acte care, coroborate, întemeiază prezumția existenței dreptului de proprietate al acestuia asupra imobilului, la data preluării abuzive.

(2²) În absența unor probe contrare, existența și, după caz, întinderea dreptului de proprietate, se prezumă a fi cea recunoscută în actul normativ sau de autoritate prin care s-a dispus măsura preluării abuzive sau s-a pus în executare măsura preluării abuzive.

(2³) În aplicarea prevederilor alin. (2²) și în absența unor probe contrare, persoana individualizată în actul normativ sau de autoritate prin care s-a dispus sau, după caz, s-a pus în executare măsura preluării abuzive este presupusă că deține imobilul sub nume de proprietar.”

11. La articolul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

“Art. 4. - (1) Dreptul de proprietate asupra imobilului solicitat se redobândește pe baza deciziei Comisiei speciale de retrocedare, a unității deținătoare prevăzute la art. 1¹ sau a hotărârii judecătorești rămase definitive, după caz.”

12. La articolul 4, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

“(2¹) În cazul contractelor de locațiune care au ca obiect spații cu altă destinație decât aceea de locuință noul proprietar se va subroga în drepturile fostului locator, cu renegocierea clauzelor privind chiria, pe o perioadă de maximum 5 ani potrivit dispozițiilor cuprinse la art. 5 alin. (2), dacă aceste contracte au fost încheiate cu respectarea legii.”

13. La articolul 4, alineatul (3) se abrogă.

14. La articolul 4, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(4) Litigiile legate de eventualele îmbunătățiri aduse imobilelor care se retrocedează în condițiile prezentei ordonanțe de urgență de către foștii deținători, precum și cele legate de aplicarea alin. (2¹) al art. 4, vor fi soluționate în condițiile legii.”

15. La articolul 4, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

“(5) Măsurile reparatorii în echivalent se vor acorda potrivit legii speciale care va reglementa tipul și procedura de acordare a despăgubirilor.”

16. După articolul 4, se introduc două noi articole, articolele 4¹ și 4², cu următorul cuprins:

“Art. 4¹. - (1) În cazul în care imobilele ce fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență au fost înstrăinate legal după data de 22 decembrie 1989, titularii cererilor de retrocedare pot opta pentru acordarea măsurilor reparatorii în echivalent potrivit art. 4 alin. (5).

(2) Actele juridice de înstrăinare a imobilelor care fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență sunt lovite de nulitate absolută dacă au fost

încheiate cu încălcarea dispozițiilor imperative ale legilor în vigoare la data înstrăinării.

(3) În cazul acțiunilor formulate potrivit dispozițiilor cuprinse la alin. (2) procedura de retrocedare începută în temeiul prezentei ordonanțe de urgență este suspendată până la soluționarea acelor acțiuni prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. Persoana îndreptățită va înștiința de îndată Comisia specială de retrocedare.

(4) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență sunt aplicabile și în cazul acțiunilor în curs de judecată, persoana îndreptățită putând alege calea acestei ordonanțe de urgență, renunțând la judecarea cauzei sau solicitând suspendarea cauzei.

Art. 4². - (1) Sub sancțiunea nulității absolute, până la soluționarea procedurilor administrative și, după caz, judiciare, prevăzute de prezenta ordonanță de urgență, este interzisă înstrăinarea, schimbarea destinației, ipotecarea sau grevarea sub orice formă a imobilelor pentru care au fost depuse cereri de retrocedare în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.

(2) Solicitanților le revine obligația de a înștiința în scris deținătorul actual despre existența cererilor de retrocedare depuse în condițiile prezentei ordonanțe de urgență.”

17. La articolul 5, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

“Art. 5. - (1) Proprietarii care vor redobândi dreptul de proprietate asupra imobilelor în temeiul prezentei ordonanțe de urgență vor încheia cu deținătorii actuali ai acestor imobile un protocol de predare-preluare, în mod obligatoriu, în termen de 60 de zile de la data rămânerii definitive a deciziei Comisiei speciale de retrocedare sau, după caz, a unității deținătoare prevăzute la art. 1¹, termen după care, dacă protocolul nu a fost semnat, se va încheia în prezența executorului judecătoresc un proces-verbal de constatare unilaterală a preluării imobilului.

(2) Proprietarii vor intra în posesia bunurilor imobile solicitate în termen de cel mult 5 ani de la redobândirea dreptului de proprietate, în cazul imobilelor prevăzute la art. 1 alin. (6) și la art. 4 alin. (2) și (2¹).”

18. Articolul 5¹ se renumerotează și va deveni articolul 5⁴.

19. După articolul 5 se introduc trei noi articole, articolele 5¹, 5² și 5³, cu următorul cuprins:

“Art. 5¹. - (1) Nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență atrage răspunderea contravențională a instituției sau, după caz, a conducătorului instituției căreia îi incumbă respectarea acestor obligații.

(2) Constituie contravenții următoarele fapte:

a) nerespectarea obligației prevăzute la art. 1 alin. (2⁴);
b) nerespectarea obligației prevăzute la art. 1 alin. (7);
c) nerespectarea obligației prevăzute la art. 1¹ alin. (2) de către unitatea deținătoare;

d) necomunicarea sau comunicarea în mod eronat a informațiilor solici- tate potrivit art. 2 alin. (7) și (8);

e) nerespectarea obligației prevăzute la art. 5 alin. (1);

f) încălcarea interdicției de înstrăinare prevăzute la art. 4² alin. (1).

(3) Faptele prevăzute la alin. (2) lit. a)-e) se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 50.000.000 lei.

(4) Fapta prevăzută la alin. (2) lit. f) se sancționează cu amendă de la 100.000.000 lei la 1.000.000.000 lei.

(5) Neîncheierea de către deținătorul actual a protocolului de predare- preluare, potrivit art. 5 alin. (1), atrage obligația acestuia de a plăti noului proprietar o sumă, calculată pe zi de întârziere, reprezentând contravaloarea lipsei de folosință a imobilului.

Art. 5². - (1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 5¹ alin. (2) și aplicarea sancțiunilor în ceea ce privește ministerele, prefecturile, unitățile deținătoare prevăzute la art. 1¹ se fac de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, prin corpul de control al acesteia.

(2) În cazul autorităților administrației publice locale situate pe raza teritorială a județului, respectiv a municipiului București constatarea contra- vențiilor revine prefectului județului, respectiv Prefectului municipiului București, iar aplicarea sancțiunilor revine Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

(3) Activitatea prefectului județului, respectiv a municipiului București, prevăzută la alin. (2) este supusă controlului Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, prin corpul de control al acesteia. În măsura în care acesta constată neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a acestor obligații va propune ministrului administrației și internelor măsurile corespunzătoare.

Art. 5³. - Dispozițiile art. 5¹ și art. 5² se vor completa cu prevederile Or- donanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modi- ficările și completările ulterioare.”

Art. II. - Termenul de depunere a cererilor de retrocedare a imobilelor aparținând cultelor religioase, prevăzut la art. 1 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, cu modificările ulterioare, este de 6 luni de la data in- trării în vigoare a prezentei legi.

Art. III. - Prin derogare de la dreptul comun, indiferent de cauza de nulitate, dreptul la acțiune prevăzut la art. 4¹ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, aprobată cu modificări și completări, prin Legea nr. 501/2002, cu modificările și completările ulterioare, se prescrie în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. IV. - (1) Cererile de retrocedare având ca obiect terenuri situate în extravilanul localităților la data preluării abuzive, precum și construcții de orice fel, situate în extravilanul localităților, aparținând exploatațiilor agricole și care au fost trecute în proprietatea statului, construcții de pe terenurile forestiere, care au făcut parte din exploatarea forestieră la data trecerii în proprietatea statului, se vor înainta de către Comisia specială de retrocedare, în vederea soluționării, în termen de 60 de zile, comisiilor comunale orășenești și municipale constituite potrivit Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Termenul de 60 de zile prevăzut la alin. (1), curge de la data la care Comisia specială de retrocedare primește situația juridică din care reiese că imobilul respectiv era sau este situat în extravilan.

Art. V. - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 4 iulie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, va fi republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Art. VI. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă art. VI alin. (1)-(4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 184/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 18 decembrie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 48/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 262 din 25 martie 2004.

*** (În conformitate cu prevederile Legii nr. 247/2005 unitățile de cult pot cere reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor, pădurilor, lacurilor ș.a. deținute în anul 1945, dacă au avut suprafețe mai mari decât cele retrocedate până la intrarea în vigoare a acestei legi).**

GUVERNUL ROMÂNIEI**ORDONANȚĂ nr. 137 din 31 august 2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 99 din 8 februarie 2007)

(Extrase)

CAPITOLUL I**Principii și definiții**

Art. 1. - (1) În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege.

(2) Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:

a) dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional;

b) dreptul la securitatea persoanei și la obținerea protecției statului împotriva violențelor sau maltratărilor din partea oricărui individ, grup sau instituție;

c) drepturile politice, și anume drepturile electorale, dreptul de a participa la viața publică și de a avea acces la funcții și demnități publice;

d) drepturile civile, în special:

(i) dreptul la libera circulație și la alegerea reședinței;

(ii) dreptul de a părăsi țara și de a se întoarce în țară;

(iii) dreptul de a obține și de a renunța la cetățenia română;

(iv) dreptul de a se căsători și de a-și alege partenerul;

(v) dreptul de proprietate;

(vi) dreptul la moștenire;

(vii) dreptul la libertatea de gândire, conștiință și religie;

(viii) dreptul la libertatea de opinie și de exprimare;

(ix) dreptul la libertatea de întrunire și de asociere;

(x) dreptul de petiționare;

e) drepturile economice, sociale și culturale, în special:

(i) dreptul la muncă, la libera alegere a ocupației, la condiții de muncă echitabile și satisfăcătoare, la protecția împotriva șomajului, la un salariu egal pentru muncă egală, la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare;

(ii) dreptul de a înființa sindicate și de a se afilia unor sindicate;

(iii) dreptul la locuință;

(iv) dreptul la sănătate, la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale;

(v) dreptul la educație și la pregătire profesională;

(vi) dreptul de a lua parte, în condiții de egalitate, la activități culturale și sportive;

f) dreptul de acces la toate locurile și serviciile destinate folosinței publice.

(3) Exercițarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.

(4) Orice persoană fizică sau juridică are obligația să respecte principiile enunțate la alin. (2).

Art. 2. - (1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

(2) Dispoziția de a discrimina persoanele pe oricare dintre temeiurile prevăzute la alin. (1) este considerată discriminare în înțelesul prezentei ordonanțe.

(3) Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare.

(4) Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale.

(5) Constituie hărțuire și se sancționează contravențional orice comportament pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.

(6) Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii prevăzute la alin. (1) constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.

(7) Constituie victimizare și se sancționează contravențional conform prezentei ordonanțe orice tratament advers, venit ca reacție la o plângere sau acțiune în justiție cu privire la încălcarea principiului tratamentului egal și al nediscriminării.

(8) Prevederile prezentei ordonanțe nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație.

(9) Măsurile luate de autoritățile publice sau de persoanele juridice de drept privat în favoarea unei persoane, unui grup de persoane sau a unei comunități, vizând asigurarea dezvoltării lor firești și realizarea efectivă a egalității de șanse a acestora în raport cu celelalte persoane, grupuri de persoane sau comunități, precum și măsurile pozitive ce vizează protecția grupurilor defavorizate nu constituie discriminare în sensul prezentei ordonanțe.

(10) În înțelesul prezentei ordonanțe, eliminarea tuturor formelor de discriminare se realizează prin:

a) prevenirea oricăror fapte de discriminare, prin instituirea unor măsuri speciale, inclusiv a unor acțiuni afirmative, în vederea protecției persoanelor defavorizate care nu se bucură de egalitatea șanselor;

b) mediere prin soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor apărute în urma săvârșirii unor acte/fapte de discriminare;

c) sancționarea comportamentului discriminatoriu prevăzut în dispozițiile alin. (1)-(7).

(11) Comportamentul discriminatoriu prevăzut la alin. (1)-(7) atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, în condițiile legii.

Art. 3. - Dispozițiile prezentei ordonanțe se aplică tuturor persoanelor fizice sau juridice, publice sau private, precum și instituțiilor publice cu atribuții în ceea ce privește:

a) condițiile de încadrare în muncă, criteriile și condițiile de recrutare, selectare și promovare, accesul la toate formele și nivelurile de orientare, formare și perfecționare profesională;

b) protecția și securitatea socială;

c) serviciile publice sau alte servicii, accesul la bunuri și facilități;

d) sistemul educațional;

e) asigurarea libertății de circulație;

f) asigurarea liniștii și ordinii publice;

g) alte domenii ale vieții sociale.

Art. 4. - În înțelesul prezentei ordonanțe, categorie defavorizată este acea categorie de persoane care fie se află pe o poziție de inegalitate în raport cu majoritatea cetățenilor datorită diferențelor identitare față de majoritate, fie se confruntă cu un comportament de respingere și marginalizare.

CAPITOLUL II**Dispoziții speciale****SECȚIUNEA I****Egalitatea în activitatea economică și în materie de angajare și profesie**

Art. 5. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea participării la o activitate economică a unei persoane ori a alegerii sau exercitării libere a unei profesii de apartenența sa la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, respectiv de convingerile, de sexul sau orientarea sexuală, de vârsta sau de apartenența sa la o categorie defavorizată.

Art. 6. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;

b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;

c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;

d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;

e) aplicarea măsurilor disciplinare;

f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;

g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.

Art. 7. - (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzul unei persoane fizice sau juridice de a angaja în muncă o persoană pentru motivul că aceasta aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate ori din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârsta, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (9).

(3) Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la consultanța cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților. Angajatorii vor asigura confidențialitatea datelor privitoare la rasa, naționalitatea, etnia, religia, sexul, orientarea sexuală sau a altor date cu caracter privat care privesc persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă.

Art. 8. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea angajaților de către angajatori, în raport cu prestațiile sociale acordate, din cauza apartenenței angajaților la o anumită rasă, naționalitate, origine etnică, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori pe baza vârstei, sexului, orientării sexuale sau convingerilor promovate de ei.

Art. 9. - Prevederile art. 5-8 nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului angajatorului de a refuza angajarea unei persoane care nu corespunde cerințelor ocupaționale în domeniul respectiv, atât timp cât refuzul nu constituie un act de discriminare în sensul prezentei ordonanțe, iar aceste măsuri sunt justificate obiectiv de un scop legitim și metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.

SECȚIUNEA a II-a

Accesul la serviciile publice administrative și juridice,
de sănătate, la alte servicii, bunuri și facilități

Art. 10. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin:

- a) refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;
- b) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile de sănătate publică - alegerea medicului de familie, asistență medicală, asigurările de sănătate, serviciile de urgență sau alte servicii de sănătate;
- c) refuzul de a vinde sau de a închiria un teren sau imobil cu destinație

de locuință, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare;

d) refuzul de a acorda un credit bancar sau de a încheia orice alt tip de contract, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare;

e) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de teatre, cinematografe, biblioteci, muzee și expoziții, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare;

f) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de magazine, hoteluri, restaurante, baruri, discoteci sau de orice alți prestatori de servicii, indiferent dacă sunt în proprietate privată ori publică, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare;

g) refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la serviciile oferite de companiile de transport în comun - prin avion, vapor, tren, metrou, autobuz, troleibuz, tramvai, taxi sau prin alte mijloace -, cu excepția situației în care această restrângere este justificată obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare;

h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.

SECȚIUNEA a III-a

Accesul la educație

Art. 11. - (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, refuzarea accesului unei persoane sau unui grup de persoane la sistemul de educație de stat sau privat, la orice formă, grad și nivel, din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică tuturor fazelor sau etapelor din sistemul educațional, inclusiv la admiterea sau la înscrierea în unitățile ori instituțiile de învățământ și la evaluarea ori examinarea cunoștințelor.

(3) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, solicitarea unor declarații doveditoare ale apartenenței acelei persoane sau acelu grup la o anumită etnie, care să condiționeze accesul unei persoane sau unui grup de persoane la educație în limba maternă. Excepție face situația în care în învățământul liceal și universitar candidații concurează pe locuri special acordate pentru o anumită minoritate și se impune dovedirea, printr-un act din partea unei organizații legal constituite a minorității respective, a apartenenței la această minoritate.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ de a refuza înscrierea sau admiterea unei persoane ale cărei cunoștințe ori rezultate anterioare nu corespund standardelor sau condițiilor de înscriere cerute pentru accesul în instituția respectivă, atât timp cât refuzul nu este determinat de apartenența persoanei în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia.

(5) Prevederile alin. (1) și (2) nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului unității ori instituției de învățământ pentru pregătirea personalului de cult de a refuza înscrierea unei persoane al cărei statut confesional nu corespunde condițiilor stabilite pentru accesul în instituția respectivă.

(6) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice îngrădiri pe criterii de apartenență la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată în procesul de înființare și de acreditare a instituțiilor de învățământ înființate în cadrul legislativ în vigoare.

SECȚIUNEA a IV-a

Libertatea de circulație, dreptul la libera alegere a domiciliului și accesul în locurile publice

Art. 12. - (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice acțiuni constând în amenințări, constrângeri, folosirea forței sau orice alte mijloace de asimilare, strămutare sau colonizare de persoane, în scopul modificării compoziției etnice, rasiale sau sociale a unei zone a țării sau a unei localități.

(2) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament constând în determinarea părăsirii domiciliului, în deportare sau în îngreunarea condițiilor de viață și de trai cu scopul de a se ajunge la re-

nunțarea la domiciliul tradițional al unei persoane sau al unui grup de persoane aparținând unei anumite rase, naționalități, etniei sau religii, respectiv al unei comunități, fără acordul acestora. Constituie o încălcare a prevederilor prezentei ordonanțe atât obligarea unui grup de persoane aflate în minoritate de a părăsi localitatea, aria sau zonele în care locuiește, cât și obligarea unui grup de persoane aparținând majorității de a se stabili în localități, arii sau zone locuite de o populație aparținând minorităților naționale.

Art. 13. - (1) Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, orice comportament care are ca scop mutarea sau alungarea unei persoane sau unui grup de persoane dintr-un cartier sau dintr-un imobil din cauza apartenenței acestuia la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

(2) Prevederea alin. (1) nu poate fi interpretată în sensul restrângerii dreptului autorităților de punere în aplicare a planurilor de sistematizare și amenajare a teritoriului, atât timp cât mutarea se face în condițiile legii, iar măsura luată nu este determinată de apartenența persoanei sau a grupului de persoane în cauză la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acestora.

Art. 14. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, interzicerea accesului unei persoane sau al unui grup de persoane în locurile publice din cauza apartenenței acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la oricare altă categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză.

SECȚIUNEA a V-a

Dreptul la demnitatea personală

Art. 15. - Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.

SECȚIUNEA a VI-a**Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**

Art. 16. - Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.

Art. 17. - În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul își desfășoară activitatea în mod independent, fără ca aceasta să fie îngădită sau influențată de către alte instituții ori autorități publice.

Art. 18. - (1) Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

(2) Consiliul elaborează și aplică politici publice în materia nediscriminării. În acest sens, Consiliul va consulta autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, sindicatele și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.

Art. 19. - (1) În vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii:

- a) prevenirea faptelor de discriminare;
- b) medierea faptelor de discriminare;
- c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;
- d) monitorizarea cazurilor de discriminare;
- e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării.

(2) Consiliul își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu.

Art. 20. - (1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

(2) Consiliul soluționează sesizarea prin hotărâre a Colegiului director prevăzut la art. 23 alin. (1).

(3) Prin cererea introdusă potrivit alin. (1), persoana care se consideră discriminată are dreptul să solicite înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.

(4) Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților. Citarea se

poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării.

(5) Acțiunea de investigare întreprinsă de Colegiul director se desfășoară la sediul instituției sau în alt loc stabilit de acesta.

(6) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(7) Hotărârea Colegiului director de soluționare a unei sesizări se adoptă în termen de 90 de zile de la data sesizării și cuprinde: numele membrilor Colegiului director care au emis hotărârea, numele, domiciliul sau reședința părților, obiectul sesizării și susținerile părților, descrierea faptei de discriminare, motivele de fapt și de drept care au stat la baza hotărârii Colegiului director, modalitatea de plată a amenzii, dacă este cazul, calea de atac și termenul în care aceasta se poate exercita.

(8) Hotărârea se comunică părților în termen de 15 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

(9) Hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.

(10) Hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Art. 21. - Prevederile art. 20 se aplică în mod corespunzător în cazul în care Consiliul investighează din oficiu fapte sau acte de discriminare.

Art. 22. - (1) Consiliul este condus de un președinte cu rang de secretar de stat, ales de membrii Colegiului director din rândul acestora, pentru un mandat de 5 ani. Președintele este ordonator principal de credite. Președintele este ajutat în activitatea sa de un vicepreședinte, ales de Colegiul director dintre membrii acestuia, pentru un mandat de 2 ani și jumătate.

(2) Raportul anual de activitate al Consiliului se dezbate și se aprobă de Parlament. Raportul de activitate se depune la birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului până la data de 15 aprilie a anului următor.

CAPITOLUL III

Dispoziții procedurale și sancțiuni

Art. 26. - (1) Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (5) și (7), art. 5-8, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, art. 13 alin. (1), art. 14 și 15 se

sanctionează cu amendă de la 400 lei la 4.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 600 lei la 8.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.

(2) Sancțiunile se aplică și persoanelor juridice.

(3) La cererea agenților constatatori, reprezentanții legali ai autorităților și instituțiilor publice și ai agenților economici supuși controlului, precum și persoanele fizice au obligația, în condițiile legii:

a) să pună la dispoziție orice act care ar putea ajuta la clarificarea obiectivului controlului;

b) să dea informații și explicații verbale și în scris, după caz, în legătură cu problemele care formează obiectul controlului;

c) să elibereze copiile documentelor solicitate;

d) să asigure sprijinul și condițiile necesare bunei desfășurări a controlului și să-și dea concursul pentru clarificarea constatărilor.

(4) Nerespectarea obligațiilor prevăzute la alin. (3) constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 200 lei la 1.000 lei.

Art. 27. - (1) Persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului.

(2) Termenul pentru introducerea cererii este de 3 ani și curge de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

(3) Judecarea cauzei are loc cu citarea obligatorie a Consiliului.

(4) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața instanței se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(5) La cerere, instanța poate dispune retragerea sau suspendarea de către autoritățile emitente a autorizației de funcționare a persoanelor juridice care, printr-o acțiune discriminatorie, cauzează un prejudiciu semnificativ sau care, deși cauzează un prejudiciu redus, încalcă în mod repetat prevederile prezentei ordonanțe.

(6) Hotărârea pronunțată de instanța de judecată se comunică Consiliului.

Art. 28. - (1) Organizațiile neguvernamentale care au ca scop protecția drepturilor omului sau care au interes legitim în combaterea discriminării

au calitate procesuală activă în cazul în care discriminarea se manifestă în domeniul lor de activitate și aduce atingere unei comunități sau unui grup de persoane.

(2) Organizațiile prevăzute la alin. (1) au calitate procesuală activă și în cazul în care discriminarea aduce atingere unei persoane fizice, la cererea acesteia din urmă.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 31. - Prezenta ordonanță intră în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 32. - La data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe se abrogă orice alte dispoziții contrare.

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. II și III, precum și mențiunea referitoare la transpunerea normelor comunitare în dreptul intern din Legea nr. 324/2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 626 din 20 iulie 2006:

“Art. II. - Colegiul director se completează potrivit procedurii prevăzute în prezenta lege. Președintele Consiliului rămâne în funcție până la încheierea mandatului.

Art. III. - (1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul va elabora Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

(2) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul va elabora Strategia națională de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a discriminării.

(3) Documentele prevăzute la alin. (1) și (2) se adoptă de Colegiul director, se aprobă prin ordin al președintelui Consiliului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

“Prezenta lege transpune prevederile Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile

Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Lege nr. 324 din 14 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 626 din 20 iulie 2006)
(Extrase)

Art. I. - Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 48/2002, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 2, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 2. - (1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

2. La articolul 2, după alineatul (8) se introduce un nou alineat, alineatul (9), cu următorul cuprins:

“(9) Comportamentul discriminatoriu prevăzut la alin. (1)-(5) atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz, în condițiile legii.”

3. Articolul 19¹ va avea următorul cuprins:

“Art. 19¹. - Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte.”

4. Articolul 19³ va avea următorul cuprins:

“Art. 19³. - (1) Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.

(2) Consiliul elaborează și aplică politici publice în materia nediscriminării. În acest sens, Consiliul va consulta autoritățile publice, organizațiile neguvernamentale, sindicatele și alte entități legale care urmăresc protecția drepturilor omului sau care au un interes legitim în combaterea discriminării.”

5. La articolul 19⁴ se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

“(2) Consiliul își exercită competențele la sesizarea unei persoane fizice sau juridice ori din oficiu.”

6. După articolul 19⁴ se introduc șase noi articole, articolele 19⁵-19¹⁰, cu următorul cuprins:

“Art. 19⁵. - (1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

(2) Consiliul soluționează sesizarea prin hotărâre a Colegiului director prevăzut la art. 19⁸ alin. (1).

(3) Prin cererea introdusă potrivit alin. (1), persoana care se consideră discriminată are dreptul să solicite înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.

(4) Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților. Citarea se poate face prin orice mijloc care asigură confirmarea primirii. Neprezentarea părților nu împiedică soluționarea sesizării.

(5) Acțiunea de investigare întreprinsă de Colegiul director se desfășoară la sediul instituției sau în alt loc stabilit de acesta.

(6) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(7) Hotărârea Colegiului director de soluționare a unei sesizări se adoptă în termen de 90 de zile de la data sesizării și cuprinde: numele membrilor Colegiului director care au emis hotărârea, numele, domiciliul sau reședința părților, obiectul sesizării și susținerile părților, descrierea faptei de dis-

criminare, motivele de fapt și de drept care au stat la baza hotărârii Colegiului director, modalitatea de plată a amenzii, dacă este cazul, calea de atac și termenul în care aceasta se poate exercita.

(8) Hotărârea se comunică părților în termen de 15 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

(9) Hotărârea Colegiului director poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.

(10) Hotărârile emise potrivit prevederilor alin. (2) și care nu sunt atacate în termenul de 15 zile constituie de drept titlu executoriu.

Art. 19⁶. - Prevederile art. 19⁵ se aplică în mod corespunzător în cazul în care Consiliul investighează din oficiu fapte sau acte de discriminare.

7. La articolul 20, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

“Art. 20. - (1) Contravențiunile prevăzute la art. 2 alin. (3¹) și (5), art. 5-8, art. 10, art. 15 alin. (1), (3) și (6), art. 16, art. 17 alin. (1), art. 18 și 19 se sancționează cu amendă de la 400 lei la 4.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 600 lei la 8.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

8. La articolul 20, alineatul (3) se abrogă.

9. Articolul 21 va avea următorul cuprins:

“Art. 21. - (1) Persoana care se consideră discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului.

(2) Termenul pentru introducerea cererii este de 3 ani și curge de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

(3) Judecarea cauzei are loc cu citarea obligatorie a Consiliului.

(4) Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare. În fața instanței se poate invoca orice mijloc de probă, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.

(5) La cerere, instanța poate dispune retragerea sau suspendarea de către autoritățile emitente a autorizației de funcționare a persoanelor juridice care, printr-o acțiune discriminatorie, cauzează un prejudiciu semnificativ sau care, deși cauzează un prejudiciu redus, încalcă în mod repetat prevederile prezentei ordonanțe.

(6) Hotărârea pronunțată de instanța de judecată se comunică Consiliului.”

10. Articolul 23 va avea următorul cuprins:

“Art. 23. - (1) Structura organizatorică și celelalte atribuții de funcționare ale Consiliului și ale Colegiului director vor fi reglementate prin ordin al președintelui Consiliului.

(2) În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul își constituie structuri teritoriale de control și de monitorizare.”

Art. III. - (1) În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul va elabora Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor.

(2) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Consiliul va elabora Strategia națională de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a discriminării.

(3) Documentele prevăzute la alin. (1) și (2) se adoptă de Colegiul director, se aprobă prin ordin al președintelui Consiliului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. IV. - Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 2 septembrie 2000, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum a fost modificată și completată prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Prezenta lege transpune prevederile Directivei Consiliului 2000/43/CE privind aplicarea principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de origine rasială sau etnică, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L180 din 19 iulie 2000, și prevederile Directivei Consiliului 2000/78/CE de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament, în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L303 din 2 decembrie 2000.

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 31 din 13 martie 2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 214 din 28 martie 2002)

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1 - Pentru prevenirea și combaterea incitării la ură națională, rasială sau religioasă, la discriminare și la săvârșirea de infracțiuni contra păcii și omenirii, prezenta ordonanță de urgență reglementează interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a pro-

movării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii.

Art.2 - În sensul prezentei ordonanțe de urgență:

a) prin organizație cu caracter fascist, rasist sau xenofob se înțelege orice grup format din trei sau mai multe persoane, care își desfășoară activitatea temporar sau permanent, în scopul promovării ideilor, concepțiilor sau doctrinelor fasciste, rasiste sau xenofobe, precum ura și violența pe motive etnice, rasiale sau religioase, superioritatea unor rase și inferioritatea altora, antisemitismul, incitarea la xenofobie, recurgerea la violență pentru schimbarea ordinii constituționale sau a instituțiilor democratice, naționalismul extremist. În această categorie pot fi incluse organizațiile cu sau fără personalitate juridică, partidele și mișcările politice, asociațiile și fundațiile, societățile comerciale, precum și orice alte persoane juridice care îndeplinesc cerințele prevăzute la prezenta literă;

b) prin simboluri fasciste, rasiste sau xenofobe se înțelege drapelurile, emblemele, insignele, uniforme, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne, care promovează ideile, concepțiile sau doctrinele prevăzute la lit a);

c) prin persoană vinovată de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii se înțelege orice persoană condamnată definitiv de o instanță judecătorească română sau străină pentru una sau mai multe infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și orice persoană condamnată de o instanță penală internațională pentru crime de război sau crime contra umanității.

CAPITOLUL II: Infracțiuni și contravenții

Art. 3 (1) - Constituirea unei organizații cu caracter fascist, rasist sau xenofob se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și aderarea la o organizație cu caracter fascist, rasist sau xenofob, precum și sprijinirea sub orice formă a unei organizații având acest caracter.

(3) Tentativa se pedepsește.

Art. 4 (1) - Răspândirea, vânzarea sau confecționarea de simboluri fasciste, rasiste ori xenofobe, precum și deținerea, în vederea răspândirii, a unor astfel de simboluri se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) Cu aceeași pedeapsă se sancționează și utilizarea în public a simbolurilor fasciste, rasiste sau xenofobe.

(3) Nu constituie infracțiune fapta prevăzută la alin. (1) sau (2), dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației.

Art. 5 - Promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unei infracțiuni contra păcii și omenirii sau promovarea ideologiei fasciste, rasiste ori xenofobe, prin propagandă, săvârșită prin orice mijloace, în public, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 6 -Contestarea sau negarea în public a Holocaustului ori a efectelor acestuia se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 7 - În cazul infracțiunilor prevăzute la art. 3-6 urmărirea penală se efectuează, în mod obligatoriu, de către procuror.

Art. 8 (1) - Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 25.000.000 lei la 250.000.000 lei:

a) Răspândirea, vânzarea sau confecționarea de simboluri fasciste, rasiste ori xenofobe, precum și deținerea, în vederea răspândirii, a unor astfel de simboluri de către o persoană juridică;

b) Utilizarea în public a simbolurilor fasciste, rasiste sau xenofobe de către o persoană juridică;

c) Promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii sau promovarea ideologiei fasciste, rasiste ori xenofobe, prin propagandă, săvârșită prin orice mijloace, în public, de către o persoană juridică.

(2) Nu constituie contravenție fapta prevăzută la alin. (1) lit. a) sau b), dacă este săvârșită în interesul artei sau științei, cercetării ori educației.

(3) Constatarea contravenției și aplicarea sancțiunii se fac de către personalul împuternicit în acest scop de către ministrul culturii și cultelor, precum și de către personalul special abilitat din cadrul Ministerului de Interne.

(4) Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor sunt aplicabile, cu excepția art. 28 și 29.

CAPITOLUL III: Dizolvarea persoanei juridice

Art. 9 (1) - Pot fi dizolvate prin hotărâre judecătorească persoanele juridice care desfășoară una sau mai multe dintre următoarele activități:

a) activități specifice organizației cu caracter fascist, rasist sau xenofob în sensul art. 2 lit. a);

b) răspândirea, vânzarea sau confecționarea de simboluri fasciste, rasiste ori xenofobe sau deținerea, în vederea răspândirii, a unor astfel de simboluri ori utilizarea lor în public;

c) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii sau promovarea ideologiei fasciste, rasiste ori xenofobe, prin propagandă săvârșită prin orice mijloace, în public.

(2) Cererea de dizolvare poate fi introdusă de Ministerul Public din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate.

(3) Competența de a judeca în primă instanță cererea de dizolvare aparține tribunalului în a cărui circumscripție se află sediul persoanei juridice.

(4) Hotărârea tribunalului este supusă căilor de atac în condițiile Codului de procedură civilă.

Art. 10 - Dispozițiile referitoare la dizolvare nu se aplică persoanelor juridice care desfășoară activitățile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. b) în interesul artei sau științei, cercetării ori educației.

Art. 11 - Dispozițiile art. 9 se completează, după caz, cu dispozițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații și ale Legii partidelor politice nr. 27/1996, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL IV: Obligațiile autorităților administrației publice

Art. 12 - Se interzice ridicarea sau menținerea în locuri publice, cu excepția muzeelor, a unor statui, grupuri statuare, plăci comemorative referitoare la persoanele vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii.

Art. 13 (1) Se interzice acordarea numelor persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii unor străzi, bulevarde, scuaruri, piețe, parcuri sau altor locuri publice.

(2) Se interzice, de asemenea, acordarea numelor persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii unor organizații, cu sau fără personalitate juridică.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 107 din 27 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 377 din 3 mai 2006)

Articol unic. – Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31 din 13 martie 2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vino-

vate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2002, cu următoarele modificări și completări:

7. Literele b) și c) ale articolului 2 vor avea următorul cuprins:

„b) prin simboluri fasciste, rasiste sau xenofobe se înțelege: drapelele, emblemele, insignele, uniforme, sloganurile, formulele de salut, precum și orice alte asemenea însemne, care promovează ideile, concepțiile sau doctrinele prevăzute la lit. A);

8. prin persoană vinovată de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii se înțelege orice persoană condamnată definitiv de către o instanță judecătorească română sau străină, printr-o hotărâre recunoscută potrivit legii, pentru una sau mai multe infracțiuni contra păcii și omenirii, precum și orice persoană condamnată de către o instanță penală internațională pentru crime de război sau crime contra umanității;”

2. La articolul 2, după litera c) se introduce o nouă literă, litera d), cu următorul cuprins:

„d) prin holocaust se înțelege persecuția sistematică sprijinită de stat și anihilarea evreilor europeni de către Germania nazistă, precum și de aliații și colaboratorii săi din perioada 1933-1945. De asemenea, în perioada celui de-al Doilea Război Mondial, o parte din populația romă a fost supusă deportării și anihilării.”

9. Alineatul (1) al articolului 3 va avea următorul cuprins:

„Art. 3. – (1) Constituirea unei organizații cu caracter fascist, rasist sau xenofob se pedepsește cu închisoare de la 3 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.”

10. Alineatul (1) al articolului 4 va avea următorul cuprins:

„Art. 4. – (1) Confeccionarea, vânzarea, răspândirea, precum și deținerea în vederea răspândirii de simboluri fasciste, rasiste ori xenofobe se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.”

11. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

„Art. 5. – Promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unei infracțiuni contra păcii și omenirii sau promovarea ideologiei fasciste, rasiste ori xenofobe, prin propagandă, săvârșită prin orice mijloace, în public, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani și interzicerea unor drepturi.”

12. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„Art. 6. – Negarea în public a holocaustului ori a efectelor acestuia constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani și interzicerea unor drepturi.”

7. La articolul 8, partea introductivă a alineatului (1) și alineatul (4) vor avea următorul cuprins:

„Art. 8. – (1) Constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 2.500 lei (RON) la 15.000 lei (RON):

.....
(4) Prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, sunt aplicabile.”

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 36 din 21 martie 2002 privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 223 din 3 aprilie 2002)

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art. 1 – Prezenta ordonanță de urgență reglementează regimul juridic al dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor confesionale, băilor rituale, abatoarelor rituale, precum și obiectelor de cult care se află efectiv în patrimoniul acesteia.

Art 2 - În sensul prezentei ordonanțe de urgență, următorii termeni reprezintă:

13. lăcașul de cult – templul, sinagoga, casa de rugăciuni sau orice altă construcție destinată ofierilor religioase ale cultului mozaic;

14. cimitirul confesional – spațiul destinat înhumării între hotarele primite la înființarea lui, chiar dacă monumentele funerare inițiale nu mai sunt la locul lor și indiferent de vechimea lui sau de faptul de a fi sau nu deschis unor noi înhumări;

15. ritualul – ceremonialul religios, cu implicații folclorice, desfășurat conform normelor și regulilor proprii fiecărei religii ori confesiuni religioase în momentele importante din viața unei comunități religioase;

d) baia rituală – orice construcție care este destinată efectuării spălărilor rituale;

e) abatorul ritual – orice construcție care este destinată sacrificării rituale a animalelor și păsărilor;

f) obiectele de cult – orice obiect sacru utilizat în practicarea ritualului în ceremoniile religioase.

CAPITOLUL II: Regimul juridic al proprietății asupra bunurilor aparținând cultului mozaic

Art.3 (1) Dreptul de proprietate asupra bunurilor prevăzute la art. 2 se dobândește prin:

16. lege;

17. accesiune imobiliară naturală sau, după caz, artificială;

18. contract;

d) alte moduri prevăzute de lege.

(2) Dreptul de proprietate asupra bunurilor prevăzute la art. 2 încetează dacă bunul a pierit ori proprietatea asupra bunului respectiv s-a transmis în condițiile prevăzute de prezenta ordonanță de urgență.

Art.4 – Bunurile prevăzute la art. 2, situate pe teritoriul României, aflate în proprietatea Federației Comunităților Evreiești din România, pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin prezenta ordonanță de urgență.

Art.5 – Bunurile prevăzute la art. 2 sunt bunuri comunitar-religioase cu caracter sacru; acestea pot fi vândute, concesionate sau închiriate, conform dispozițiilor legale, numai cu avizul reprezentanților cultului mozaic și în condițiile respectării normelor și regulilor proprii acestei religii, sub sancțiunea nulității absolute.

Art. 6(1) Bunurile prevăzute la art. 2 pot fi grevate de servituți de utilitate publică, instituite potrivit legii, cu avizul reprezentanților cultului mozaic.

(2) În condițiile legii, în vederea protejării bunurilor prevăzute la art. 2 se poate proceda la strămutarea acestora, cu avizul prevăzut la alin. (1).

Art. 7 – Bunurile prevăzute la art. 2, situate pe teritoriul României, care au o valoare semnificativă pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală, fac parte integrantă din patrimoniul cultural național, fiindu-le conferit regimul de monument istoric sau, după caz, de bunuri aparținând patrimoniului cultural național mobil, în condițiile legii.

Art. 8 – Procedura de clasare, activitățile și măsurile de conservare și protejare a bunurilor prevăzute la art. 7 se realizează în condițiile legii.

Art. 9 (1) Ridicarea, restaurarea și repararea lăcașurilor de cult, a băilor și a abatoarelor rituale, precum și a altor imobile destinate activității cultului mozaic se realizează numai cu avizul reprezentanților acestui cult și cu respectarea tradițiilor și regulilor proprii acestei religii și a dispozițiilor legale.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, autorizația de construire pentru cazurile prevăzute la alin. (1) se emite în cel mult 10 zile de la data înregistrării cererii.

(3) Persoanele juridice de drept public sau privat cărora le este solicitat avizul în vederea eliberării autorizației pentru realizarea lucrărilor de construcții, prevăzută la alin. (2), au obligația de a emite avizul respectiv în termen de cel mult 5 zile de la data înregistrării cererii.

CAPITOLUL III: Sancțiuni

Art. 10 – Încălcarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență atrage răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală, după caz.

Art. 11 - Distrugerea parțială sau totală, degradarea ori aducerea în stare de nefolosință, precum și profanarea imobilelor prevăzute la art. 2 constituie infracțiuni și se sancționează potrivit art. 217, 218, 219 și, respectiv, 319 din Codul penal.

Art. 12 (1) Constituie contravenție următoarele fapte:

19. folosirea bunurilor prevăzute la art. 2 în alt scop decât acela pentru care au fost destinate în momentul realizării și sfințirii lor;

20. efectuarea de lucrări agricole sau a unor acte sau fapte de comerț în interiorul lăcașurilor de cult, cimitirelor, băilor și abatoarelor rituale, fără avizul reprezentanților cultului mozaic;

21. ridicarea, restaurarea, repararea și împrejmuirea lăcașurilor de cult și a celorlalte imobile destinate activităților cultului mozaic, fără avizul reprezentanților acestui cult religios.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. A) și b) se sancționează cu amendă de la 20.000.000 lei la 250.000.000 lei.

(3) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. C) se sancționează cu amendă de la 25.000.000 lei la 50.000.000 lei.

Art. 13

Contravențiile prevăzute la art. 12 se constată și sancțiunile se aplică de inspectorii din cadrul direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniu cultural național județene, respectiv a municipiului București, împuterniciți prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

Art. 14 Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor se aplică în mod corespunzător și contravențiilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 598 din 4 noiembrie 2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2002 privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 802 din 5 noiembrie 2002)

Articol unic. – Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.36 din 21 martie 2002 privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.223 din 3 aprilie 2002, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 2, literele a), b), c) și f) vor avea următorul cuprins:

a) lăcașul de cult – templul, sinagoga, casa de rugăciuni sau orice altă construcție destinată ofierilor religioase ale Cultului Mozaic, inclusiv terenul de incintă aferent acestor construcții;

b) cimitirul confesional – spațiul destinat înhumării potrivit delimitărilor legale existente, chiar dacă monumentele funciare inițiale nu mai sunt la locul lor și indiferent de vechimea lui sau de faptul de a fi ori nu deschis unor înhumări;

c) ritualul – ceremonialul religios desfășurat conform normelor și regulilor proprii comunității evreiești, respectiv Cultului Mozaic;

.....
f) obiect de cult – orice obiect destinat practicării ritualului religios.

2. Articolul 5 va avea următorul cuprins:

Art. 5. – (1) Bunurile prevăzute la art. 2 sunt bunuri comunitar-religioase cu caracter sacru; acestea pot fi vândute, concesionate sau închiriate, conform dispozițiilor legale, numai cu avizul reprezentanților legali sau autorizați ai Cultului Mozaic și în condițiile respectării normelor și regulilor proprii acestei religii, sub sancțiunea nulității absolute.

(2) Fac excepție cimitirele care nu pot fi vândute sau strămutate – chiar dacă nu mai sunt deschise unor noi înhumări – în afară de terenurile unde nu au fost niciodată înhumări, în toate cazurile, cu respectarea tradițiilor specifice Cultului Mozaic. Stabilirea terenurilor fără morminte supuse înstrăinării va fi făcută de o comisie alcătuită din experți rabinici.

3. La articolul 6, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

Art. 6. – (1) Bunurile prevăzute la art. 2 pot fi grevate de servituți de utilitate publică, instituite potrivit legii, cu avizul reprezentanților legali sau autorizați ai Cultului Mozaic.

4. La articolul 9, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

Art. 9. – (1) Construirea, amenajarea, restaurarea și repararea lăcașurilor de cult, a băilor și a abatoarelor rituale, precum și a altor imobile destinate activității Cultului Mozaic se realizează numai cu avizul reprezentanților legali sau autorizați ai acestui cult și cu respectarea tradițiilor și regulilor proprii acestei religii și a dispozițiilor legale.

5. Articolul 12 va avea următorul cuprins:

Art. 12. – (1) Constituie contravenție următoarele fapte:

a) folosirea bunurilor prevăzute la art. 2 în alt scop decât acela pentru care au fost destinate în momentul realizării și consacării lor;

b) efectuarea de lucrări agricole sau a unor acte ori fapte de comerț în interiorul lăcașurilor de cult, al cimitirelor, al băilor și abatoarelor rituale fără avizul reprezentanților legali sau autorizați ai Cultului Mozaic;

c) construirea, restaurarea, repararea și împrejmuirea lăcașurilor de cult și a celorlalte imobile destinate activităților Cultului Mozaic fără avizul reprezentanților legali sau autorizați ai acestui cult religios.

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. A), b) și c) se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 50.000.000 lei.

6. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

Art. 14. – Dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare, se aplică în mod corespunzător și contravențiilor prevăzute în prezenta ordonanță de urgență.

7. În cuprinsul ordonanței de urgență denumirea „cultul mozaic” se va înlocui cu denumirea „Cultul Mozaic”.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGEA nr. 215 din 23 aprilie 2001 a administrației publice locale

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007)

(Extrase)

Art. 36. (6) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d), consiliul local:

c) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;

Art. 81. (2) Consiliile locale ale sectoarelor municipiului București exercită, în principal, următoarele atribuții:

a) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase.

Art. 91. (5) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1) lit. d), consiliul județean:

b) sprijină, în condițiile legii, activitatea cultelor religioase;

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CODUL FISCAL din 22 decembrie 2003 (Legea nr. 571/2003)

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003)

(Extrase)

Art. 15: Scutiri

e) cultele religioase, pentru veniturile obținute din activități economice care sunt utilizate pentru susținerea activităților cu scop caritabil;

f) cultele religioase, pentru veniturile obținute din producerea și valorificarea obiectelor și produselor necesare activității de cult, potrivit legii, și pentru veniturile obținute din chirii, cu condiția ca sumele respective să fie utilizate, în anul curent sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult, pentru lucrările de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ și pentru acțiuni specifice cultelor religioase, inclusiv veniturile din despăgubiri sub formă bănească, obținute ca urmare a măsurilor reparatoare prevăzute de legile privind reconstituirea dreptului de proprietate;

Art. 141: Scutiri pentru operațiunile din interiorul țării

(2) Alte operațiuni scutite de taxa pe valoarea adăugată:

i) livrarea obiectelor și veșmintelor de cult religios, tipărirea cărților de cult, teologice sau cu conținut bisericesc și care sunt necesare pentru practicarea cultului, precum și furnizarea de bunuri asimilate obiectelor de cult, conform art. 1 din Legea nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult, cu modificările și completările ulterioare;

Art. 143: Scutiri pentru exporturi sau alte operațiuni similare și pentru transportul internațional

(1) Sunt scutite de taxa pe valoarea adăugată:

m) construirea, consolidarea, extinderea, restaurarea și reabilitarea lăcașurilor de cult religios sau a altor clădiri utilizate în acest scop;

Art. 250: Scutiri

(1) Impozitul pe clădiri nu se datorează pentru:

3. clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, aparținând cultelor religioase recunoscute de lege și părțile lor componente locale, cu excepția incintelor care sunt folosite pentru activități economice;

Art. 257: Scutiri

Impozitul pe teren nu se datorează pentru:

b) orice teren al unui cult religios recunoscut de lege și al unei unități locale a acestuia, cu personalitate juridică;

Art. 269: Scutiri

Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor nu se datorează pentru:

a) certificat de urbanism sau autorizație de construire pentru lăcaș de cult sau construcție anexă;

GUVERNUL ROMÂNIEI**HOTĂRÂRE nr. 44 din 22 ianuarie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr 112 din 6 februarie 2004)

(Extrase)

Art. 15: Scutiri

(1) Sunt scutiți de la plata impozitului pe profit următorii contribuabili:

PARTEA 4: Codul fiscal:

e) cultele religioase, pentru veniturile obținute din activități economice care sunt utilizate pentru susținerea activităților cu scop caritabil;

PARTEA 4¹: Norme metodologice:

5. Sunt exceptate de la plata impozitului pe profit cultele religioase pentru profitul impozabil corespunzător veniturilor obținute din activități economice, altele decât cele menționate la art. 15 alin. (1) lit. f) din Codul fiscal, în situația în care sumele respective sunt utilizate în anul curent pentru susținerea activităților cu scop caritabil, cum ar fi: ajutorarea persoanelor aflate în dificultăți materiale, a oamenilor fără adăpost, a centrelor de îngrijire a copiilor și bătrânilor etc. Justificarea utilizării veniturilor pentru

susținerea activităților cu scop caritabil se realizează în baza documentelor care atestă efectuarea cheltuielilor respective.

PARTEA 5: Codul fiscal:

f) cultele religioase, pentru veniturile obținute din producerea și valorificarea obiectelor și produselor necesare activității de cult, potrivit legii, și pentru veniturile obținute din chirii, cu condiția ca sumele respective să fie utilizate, în anul curent sau în anii următori, pentru întreținerea și funcționarea unităților de cult, pentru lucrările de construcție, de reparație și de consolidare a lăcașurilor de cult și a clădirilor ecleziastice, pentru învățământ și pentru acțiuni specifice cultelor religioase, inclusiv veniturile din despăgubiri sub formă bănească, obținute ca urmare a măsurilor reparației prevăzute de legile privind reconstituirea dreptului de proprietate;

PARTEA 250: Codul fiscal

Art. 250: Scutiri

(1) Impozitul pe clădiri nu se datorează pentru:

3. clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, aparținând cultelor religioase recunoscute de lege și părțile lor componente locale, cu excepția incintelor care sunt folosite pentru activități economice;

PARTEA 250¹: Norme metodologice:

23.

(1) Prin sintagma clădirile care, prin destinație, constituie lăcașuri de cult, menționată la art. 250 alin. (1) pct. 3, se înțelege bisericile - locașurile de închinăciune, casele de rugăciuni - și anexele acestora. Termenul lăcaș este variantă a termenului locaș.

(2) Anexele bisericilor se referă la orice incintă care are elementele constitutive ale unei clădiri, proprietatea oricărui cult recunoscut oficial în România, cum ar fi: clopotnița, cancelaria parohială, agheasmatarul, capela mortuară, casa parohială cu dependențele sale, destinată ca locuință a preotului/preoților slujitori/personalului deservent, incinta pentru aprins lumânări, pangarul, troița, magazia pentru depozitat diverse obiecte de cult, așezământul cu caracter social-caritabil, arhondaricul, chilia, trapeza, incinta pentru desfășurarea activităților cu caracter administrativ-bisericesc, reședința chiriarhului, precum și altele asemenea; prin așezământ cu caracter social-caritabil se înțelege căminul de copii, azilul de bătrâni, cantina socială sau orice altă incintă destinată unei activități asemănătoare.

(3) Cultele religioase recunoscute oficial în România, organizate potrivit statutelor proprii, sunt persoane juridice. Pot fi persoane juridice și componentele locale ale acestora, precum și așezămintele, asociațiile, ordinele și congregațiile prevăzute în statutele lor de organizare și funcționare, dacă acestea au elementele constitutive ale persoanelor juridice, potrivit

prevederilor Decretului nr. 177/1948 pentru regimul general al cultelor religioase, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 4 august 1948, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Cultele religioase recunoscute oficial în România sunt:

- a) Biserica Ortodoxă Română;
- b) Biserica Romano-Catolică;
- c) Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică);
- d) Biserica Reformată (Calvină);
- e) Biserica Evanghelică Lutherană de Confesiune Augustană (C.A.);
- f) Biserica Evanghelică Lutherană Sinodo-Presbiterială (S.P.);
- g) Biserica Unitariană;
- h) Biserica Armeană;
- i) Cultul Creștin de Rit Vechi;
- j) Biserica Creștină Baptistă;
- k) Cultul Penticostal - Biserica lui Dumnezeu Apostolică;
- l) Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea;
- m) Cultul Creștin după Evanghelie;
- n) Biserica Evanghelică Română;
- o) Cultul Musulman;
- p) Cultul Mozaic;
- r) Organizația Religioasă "Martorii lui Iehova";
- s) alte culte religioase recunoscute oficial în România.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGEA nr. 103 din 22 septembrie 1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 224 din 1 octombrie 1992)

Art. 1 - Biserica Ortodoxă Română și celelalte culte religioase au în exclusivitate dreptul de producere și valorificare a obiectelor și veșmintelor de cult, precum și de tipărire a cărților de cult, a celor teologice sau cu conținut bisericesc, necesare practicării cultului.

Prin obiecte de cult, în sensul prezentei legi, se înțeleg vasele liturgice, icoanele metalice sau litografiate, cruci, crucifixe, mobilier bisericesc, cruciulițe și medalioane cu imagini religioase specifice cultului, obiectele de colportaj religios și alte asemenea. Se asimilează obiectelor de cult și calendarele religioase, precum și produsele necesare exercitării activității de cult, cum ar fi tămâia și lumânările, cu excepția celor decorative și a celor pentru nunți și botezuri.

Prin veșminte de cult, în sensul prezentei legi, se înțeleg și stofele și broderiile specifice necesare realizării veșmintelor respective.

De asemenea, se asimilează obiectelor de cult, tipăriturile de cult, manualele și cursurile teologice necesare desfășurării activității din instituțiile de învățământ religios ale cultului respectiv.

Art. 2 - Producerea sau valorificarea bunurilor prevăzute la art. 1 de către alte persoane, fizice sau juridice, decât cultele religioase se poate face numai cu autorizarea lor prealabilă, dată în condițiile stabilite de către fiecare cult în considerarea propriei sale exclusivități.

Art. 3 - Ilustratele, pliantele, albumele de artă și filmele prezentând lăcașuri de cult sau obiecte de artă bisericească, cu excepția celor care fac parte din patrimoniul cultural național se pot realiza numai cu acordul cultului respectiv.

Art. 4 - Încălcarea prevederilor art. 1 constituie contravenție dacă fapta, potrivit legii, nu este infracțiune și se sancționează cu amendă de la 100.000 la 500.000 lei.

Contravenția se constată și amenda se aplică de către organele de poliție, primării sau organele de control ale Ministerului Economiei și Finanțelor.

Art. 5 - Producerea și valorificarea obiectelor și produselor necesare activității de cult prevăzute la art. 1 este scutită de la impozitare.

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 92 din 29 iunie 2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 308 din 4 iulie 2000)

Articol unic

Legea nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 1 octombrie 1992, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Alineatul 1 al articolului 4 va avea următorul cuprins:

„Încălcarea prevederilor art. 1 constituie contravenție dacă fapta, potrivit legii, nu este considerată infracțiune și se sancționează cu amendă de la un 1.000.000 lei la 5.000.000 lei.”

2. După alineatul 1 al articolului 4 se introduce un nou alineat cu următorul cuprins:

„Bunurile destinate sau folosite la săvârșirea contravenției, precum și cele rezultate din săvârșirea acesteia se confiscă.”

3. Articolul 4 se completează cu un alineat final cu următorul cuprins:
„Contravenției prevăzute la alin. 1 îi sunt aplicabile dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr.2 din 29 ianuarie 2001 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.92/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr.103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 48 din 29 ianuarie 2001)

Articol unic. - Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.92 din 29 iunie 2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.308 din 4 iulie 2000, cu următoarea modificare:

- **La punctul 1, alineatul 1 al articolului 4 va avea următorul cuprins:**

„Încălcarea prevederilor art. 1 constituie contravenție dacă fapta, potrivit legii, nu este considerată infracțiune și se sancționează cu amendă de la 5.000.000 lei la 10.000.000 lei.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr. 195 din 6 noiembrie 2000 privind constituirea și organizarea clerului militar

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 561 din 13 noiembrie 2000)

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1 (1) Clerul militar se constituie din preoții militari care își desfășoară activitatea în structurile forțelor armate.

(2) Clerul militar se instituie în Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Ministerul Justiției - Direcția Generală a Penitenciarelor, în scopul satisfacerii cerințelor spiritual-religioase ale militarilor; membrii săi contribuie, prin mijloace specifice și în limitele misiunii pastorale pe care o au, la cultivarea virtuților ostășești, la formarea răspunderii civice și a sentimentelor patriotice în rândul militarilor.

Art. 2 - Preotul militar este slujitorul unei biserici sau al unui cult recunoscut de lege, încadrat în structurile forțelor armate, investit cu dreptul de a oficia acte de cult și de a transmite învățătura moștenită credincioșilor pe care îi păstorește.

Art. 3 (1) - Activitățile duhovnicești și religioase se desfășoară conform rânduielilor bisericești, după programul stabilit de preotul militar, cu aprobarea comandantului unității. Participarea militarilor la aceste activități se face pe baza opțiunii liber exprimate a acestora.

(2) Participarea militarilor la activitățile de educație religioasă, morală sau civică, la serviciile religioase prilejuite de sărbătorile naționale, depunerca jurământului, Ziua Eroilor, zilele categoriilor de forțe ale armatei, armelor, zilele unităților, din duminici și sărbători, precum și la programul educativ-patriotic legat de acestea se desfășoară conform planului pregătirii pentru luptă.

Art. 4 - Preoții militari desfășoară în unități și în garnizoane atât activitate pastorală, potrivit doctrinei și practicii cultului respectiv, cât și activitate de educație moral-religioasă, în spirit patriotic, pentru militarii în termen, militarii cu termen redus, militarii angajați pe bază de contract, cadrele militare, salariații civili și familiile acestora care locuiesc în perimetrul unităților militare respective.

Art. 5 (1) Serviciile religioase se efectuează, în timp de pace, în lăcașurile de cult din unitățile militare sau în cele locale anume destinate, în spații special amenajate ori pe terenuri de instrucție.

(2) În campanie, în stare de asediu sau în stare de urgență, serviciile religioase se efectuează în forme și locuri adecvate situațiilor respective.

Art. 6 (1) La serviciile religioase preoții militari poartă vestimentația cultului de care aparțin, iar în celelalte ocazii, uniforma militară clericală adecvată.

(2) Normele privind descrierea uniformei militare clericale, a însemnelor distinctive și de ierarhizare se stabilesc prin regulament aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 7 - Apartenența confesională a militarilor este cea declarată de aceștia.

Art. 8 - În toate unitățile și formațiunile militare se interzice atragerea militarilor spre o credință anume, prin forme și mijloace abuzive sau altele decât cele liber consimțite.

CAPITOLUL II

Organizarea clerului militar

Art. 9 (1) Recrutarea preoților militari se face de către Ministerul Apărării Naționale, Ministerul de Interne, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Ministerul Justiției - Direcția Generală a Penitenciarelor, din rândul personalului hirotonit sau ordonat care are numai cetățenie română, recomandat de un cult legal constituit, licențiat în Teologie pastorală și având cel puțin 2 ani de activitate bisericească.

(2) Încadrarea preoților militari se face prin concurs.

(3) Candidații declarați admiși vor urma cursuri de pregătire specifice, organizate de instituțiile prevăzute la art. 1, în colaborare cu cultele religioase care au recomandat preoți pentru mediul militar.

Art. 10 (1) În Ministerul Apărării Naționale, în Ministerul de Interne și în Ministerul Justiției se organizează și funcționează câte o secție de asistență religioasă.

(2) În celelalte instituții în care activează preoți militari se constituie structuri adecvate cerințelor, stabilite prin ordin al conducătorilor respectivelor instituții.

(3) Organizarea, compunerea și atribuțiile structurilor prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare.

Art. 11 (1) Șeful Secției de asistență religioasă are rang onorific de vicar administrativ și este numit în funcție de ministrul de resort, la propunerea Bisericii Ortodoxe Române, în urma consultării ecumenice a cultelor care au reprezentare în cadrul ministerelor menționate la art. 10 alin. (1), dintre preoții care întrunesc condițiile pentru această funcție.

(2) Șeful Secției de asistență religioasă coordonează activitatea preoților, pastorilor sau a deservenților altor culte, permanenți și angajați pe bază de convenții civile de prestări de servicii.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor sale șeful Secției de asistență religioasă colaborează, pe linie militară, cu un consilier, ofițer în activitate.

Art. 12 (1) Pentru acoperirea unor nevoi de asistență religioasă vor putea fi angajați clerici din unitățile de cult, pe bază de convenții civile de prestări de servicii, în condițiile art. 3 lit. a) și ale celorlalte prevederi ale Legii nr. 130/1999 privind unele măsuri de protecție a persoanelor încadrate în muncă.

(2) Clericii angajați potrivit alin. (1) sunt recomandați de episcopul locului sau de șeful local al cultului respectiv, selecționați și abilitați de secțiile de asistență religioasă, și trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute la art. 9 alin. (3).

(3) Pe durata activității lor clericii angajați pe bază de convenții civile de prestări de servicii vor respecta îndatoririle ce le revin clericilor militari permanenți. Pe perioada respectivă aceștia nu dobândesc calitatea de salariat și nu beneficiază de drepturile prevăzute în legislația privind protecția șomerilor, în condițiile art. 6 alin. (1) din Legea nr. 130/1999.

Art. 13 - Drepturile salariale ale clericilor angajați pe bază de convenții civile de prestări de servicii se vor stabili în raport cu volumul de activitate desfășurată lunar de aceștia.

Art. 14 - Preoții militari se subordonează militar-administrativ șefilor structurilor militare în care sunt încadrați și spiritual-canonice ierarhiei bisericești care i-a recomandat.

Art. 15 - Preoții militari sunt asimilați corpului ofițerilor, după cum urmează:

a) asimilați gradului de maior: preoții de garnizoană categoria I și preoții asistenți;

b) asimilați gradului de locotenent-colonel: preoții de garnizoană categoria a II-a;

c) asimilați gradului de colonel: preoții de garnizoană categoria a III-a, preoți ai Garnizoanei București, preoți în Secția de asistență religioasă;

d) asimilați gradului de general de brigadă: inspector general și șef al Secției de asistență religioasă.

CAPITOLUL III

Îndatoririle și drepturile preoților militari

Art. 16 - Prevederile art. 9-12, 14, 17-28 și 112 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare se aplică în mod corespunzător și preoților militari și familiilor acestora, după caz.

Art. 17 - Preotul din structurile militare are, în principal, următoarele îndatoriri:

a) oficiază Sfânta Liturghie, celelalte slujbe și servicii religioase, administrează Sfintele Taine, asigurând mărturisirea și împărtășirea personalului militar și civil, desfășoară activitatea de pastorație individuală și de grup în unități, în condițiile prevăzute la art. 3 alin. (1);

b) transmite militarilor de aceeași religie sau confesiune cu el învățătura de credință a cultului religios pe care îl reprezintă;

c) desfășoară activitate de educație moral-religioasă, etică și civică a personalului armatei;

d) colaborează nemijlocit cu ceilalți factori educaționali din unități, comandamente și garnizoane pentru organizarea serviciilor religioase, cu ocazia unor evenimente importante din istoria și spiritualitatea poporului român;

e) acordă asistență religioasă, la cerere, tuturor militarilor, inclusiv celor aflați în spitale, penitenciare sau în arestul unităților;

f) participă prin mijloace pastorale specifice la formarea spirituală, la prevenirea și combaterea manifestărilor antisociale;

g) se preocupă, alături de comandanți sau șefi, de starea psiho-morală și disciplinară a militarilor;

h) participă, cu aprobarea comandanților, la programele de pregătire pastorală organizate de cultul religios respectiv, fără a afecta activitatea de asistență din structurile militare în care își desfășoară activitatea, sau la cele de pregătire militară organizate de structurile în care sunt încadrați.

Art.18 - Preoților militari le este restrânsă exercitarea unor drepturi și libertăți, astfel:

a) căsătoria cu o persoană apatridă sau care nu are exclusiv cetățenie română este condiționată de obținerea aprobării prealabile a conducătorilor instituțiilor în care sunt încadrați;

b) participarea la mitinguri, demonstrații sau întruniri cu caracter politic ori sindical este interzisă;

c) preoții militari se pot deplasa în străinătate în condițiile care se stabilesc prin ordine și dispoziții cu caracter intern;

d) opiniile politice pot fi exprimate numai în afara serviciului, dar nu în fața militarilor păstoriți;

e) constituirea în diferite forme de asociere cu caracter profesional, tehnico-științific, cultural și sportiv-recreativ, cu excepția celor sindicale ori care contravin comenzii unice, ordinii și disciplinei militare, este permisă în condițiile stabilite prin regulamente;

f) preoții militari permanenți nu pot funcționa ca preoți de parohie decât după încetarea activității în rândul clerului militar.

Art. 19 (1) Pentru acte de eroism, curaj și devotament în executarea unor misiuni, precum și pentru merite deosebite în îndeplinirea îndatoririlor ce le revin, preoților militari li se pot conferi decorații și titluri de onoare.

(2) Pentru vechime în activitate și rezultate meritorii, preoților militari li se conferă medalii și ordine militare, iar pe linie bisericească, ranguri și distincții. Conferirea decorațiilor și a titlurilor de onoare preoților militari se face potrivit reglementărilor aplicabile cadrelor militare. Prin vechime efectivă în serviciul militar se înțelege, în cazul preoților militari, perioada cuprinsă între data la care cci în cauză au dobândit această calitate, în condițiile prezentei legi, și data încetării ei.

(3) Pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu preoților militari li se pot acorda recompense morale și materiale, potrivit regulamentelor militare.

Art. 20 (1) Pentru abateri de la disciplină, neîndeplinirea îndatoririlor sau încălcarea regulilor de conviețuire socială preoților militari li se pot aplica sancțiuni.

(2) Normele privind stabilirea sancțiunilor și a competențelor de aplicare a acestora se vor elabora de ministere și de instituție, împreună cu acele culte religioase de care aparțin preoții, pe baza reglementărilor militare și a rânduielilor bisericești.

CAPITOLUL IV

Încetarea calității de preot militar

Art.21 - Limitele de vârstă până la care preoții militari pot fi menținuți în funcții sunt similare cu cele ale cadrelor militare.

Art. 22 - Preoții militari încetează să mai aibă această calitate în următoarele situații:

a) după împlinirea vârstei și a vechimii în serviciu, necesare pentru acordarea pensiei de serviciu;

b) sunt încadrați de comisiile de expertiză medico-militară în gradul I, II sau III de invaliditate, potrivit legii;

c) când în urma reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare nu sunt posibilități pentru a fi încadrați în alte unități, precum și pentru alte motive sau nevoi ale ministerelor;

d) la cerere, pentru motive bine întemeiate;

e) prin demisie;

f) când sunt condamnați prin hotărâre judecătorească, rămasă definitivă, la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia;

g) când încalcă prevederile art. 28 din Legea nr. 80/1995;

h) în alte situații imputabile acestora, stabilite de ministere și instituții, împreună cu acele culte de care aparțin.

Art. 23 - (1) Hotărârea privind menținerea în activitate a preoților militari pentru care s-a început urmărirea penală sau care sunt trimiși spre judecată instanțelor militare ori instanțelor bisericești se ia, după soluționarea cauzei, de către parchetul militar ori de instanța de judecată militară sau bisericească.

(2) În acest interval de timp preoții militari se suspendă din funcție, iar cei care sunt cercetați și judecați în stare de libertate sau eliberați pe cauziune se pun la dispoziție. Pe timpul suspendării din funcție preoții militari nu primesc nici un drept de la Ministerul Apărării Naționale. Cei puși la dispoziție beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului cu care sunt asimilați, la minim.

(3) Preoților militari condamnați, care anterior au fost suspendați din funcții, le încetează calitatea de preot militar începând cu data suspendării.

(4) În cazul în care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală ori achitarea, aceștia vor fi repuși în toate drepturile avute la data suspendării din funcție, respectiv a punerii la dispoziție.

(5) Repunerea în drepturi se poate dispune și în cazul încetării urmăririi penale ori a procesului penal.

Art. 24 - (1) Preoții militari care nu îndeplinesc condițiile de pensionare nu își încetează activitatea în cadrul instituției unde sunt încadrați, pe timpul cât se află în incapacitate temporară de muncă, fiind internați în spitale ori sanatorii sau se află în concedii medicale.

(2) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică celor cărora urmează să le înceteze calitatea de preot militar potrivit art. 22 lit. d), e), f), g) și h).

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 25 - Normele privind evidența, selecționarea, încadrarea și promovarea în funcții și cele referitoare la aprecierea de serviciu a preoților militari se stabilesc de ministerele și instituțiile în cadrul cărora aceștia își desfășoară activitatea.

Art. 26. - Unitățile militare asigură, în limita posibilităților, mijloacele necesare în vederea construirii sau amenajării spațiilor destinate desfășurării serviciilor și asistenței religioase.

Art. 27. - În termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi instituțiile prevăzute la art. 1 alin. (2) vor elabora regulamentul de organizare și funcționare a secțiilor de asistență religioasă, precum și statele de funcții.

Art. 28. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 106/2000 privind constituirea și organizarea clerului militar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 436 din 3 septembrie 2000.

Art. 29. - Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

GUVERNUL ROMÂNIEI
HOTĂRÂRE nr. 831 din 13 decembrie 1991
privind abrogarea Hotărârii Consiliului de Miniștri nr. 810
din 29 iulie 1949

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 259 din 20 decembrie 1991)

Articol unic - Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 810 din 29 iulie 1949, publicată în Buletinul Oficial nr. 51/1949, se abrogă.

N.n.: Prin H.C.M. nr. 810/1949 s-a interzis funcționarea unor ordine și congregații romano-catolice.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
LEGE nr. 50 din 29 iulie 1991 privind autorizarea executării
lucrărilor de construcții -

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 993 din 13 octombrie 2004)

(Extrase)

Art. 1 (1) Executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare. Autorizația de construire sau de desființare se emite la solicitarea deținătorului titlului de proprietate asupra unui imobil - teren și/sau construcții - ori a altui act care conferă dreptul de construire sau de desființare, în condițiile prezentei legi.

Art. 2 (1) Autorizația de construire constituie actul de autoritate al administrației publice locale pe baza căruia se asigură aplicarea măsurilor prevăzute de lege, referitoare la amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor.

(2) Autorizația de construire se emite în temeiul și cu respectarea prevederilor documentațiilor de urbanism, avizate și aprobate potrivit legii.

Art. 3 Autorizația de construire se eliberează pentru:

a) lucrări de construire, reconstruire, consolidare, modificare, extindere, schimbare de destinație sau de reparare a construcțiilor de orice fel, precum și a instalațiilor aferente acestora, cu excepția celor prevăzute la art. 11;

b) lucrări de construire, reconstruire, extindere, reparare, consolidare, protejare, restaurare, conservare, precum și orice alte lucrări, indiferent de valoarea lor, care urmează să fie efectuate la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la cele din zonele lor de protecție, stabilite potrivit legii;

i) cimitire - noi și extinderi.

Art. 4 Autorizațiile de construire se emit de președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București sau de primari, după cum urmează:

a) de președinții consiliilor județene, cu avizul primarilor, pentru:

1. investițiile care se aprobă de Guvern;
2. investițiile care se realizează în extravilanul comunelor, inclusiv anexele gospodărești ale exploatații lor agricole mai mari de 50 m²;
3. investițiile care se amplasează pe terenuri care depășesc limita unei unități administrativ-teritoriale;
4. lucrări la construcții reprezentând monumente istorice, inclusiv la cele din zonele lor de protecție, aflate în teritoriul administrativ al județului, cu avizul prealabil al Ministerului Culturii și Cultelor;

b) de primarii municipiilor sau orașelor, pentru construcțiile și lucrările de orice fel din intravilanul și extravilanul acestora, cu excepția celor prevăzute la lit. a);

c) de primarul general al municipiului București, cu avizul primarilor de sectoare, pentru:

1. investițiile care se amplasează pe terenuri care depășesc limita administrativ-teritorială a unui sector și cele care se realizează în extravilan;
2. lucrări la construcții reprezentând monumente istorice, cu avizul prealabil al Ministerului Culturii și Cultelor;
3. lucrări de modernizări, reabilitări, extinderi de rețele edilitare municipale, de transport și de distribuție, pentru: apă/canal, gaze, electrice, termoficare, comunicații - inclusiv fibră optică, precum și lucrări de modernizări și/sau reabilitări de străzi;

d) de primarii sectoarelor municipiului București, pentru toate categoriile de construcții și amenajări urbanistice din cadrul sectoarelor, cu excepția celor prevăzute la lit. a) pct. 1 și 2 și la lit. c);

e) de primarii comunelor, pentru locuințe individuale și anexele gospodărești ale acestora, precum și cu avizul structurilor de specialitate din cadrul consiliilor județene, pentru celelalte construcții și lucrări executate în intravilanul localităților, cu excepția celor prevăzute la lit. a).

Art. 10 Pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții în zonele asupra cărora s-a instituit, potrivit legii, un anumit regim de protecție prevăzut în planurile de amenajare a teritoriului și în documentațiile de urbanism aprobate, se va proceda după cum urmează:

a) în ansamblurile de arhitectură, în rezervațiile de arhitectură și de urbanism, în cazul siturilor arheologice, al parcurilor și grădinilor monument istoric, cuprinse în listele aprobate potrivit legii, precum și în cazul lucrărilor de orice natură în zonele de protecție a monumentelor, solicitantul va

obține avizul comun al Ministerului Culturii și Cultelor și al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, potrivit competențelor specifice;

b) în cazul lucrărilor de intervenții asupra construcțiilor monumente istorice, pe lângă avizul Ministerului Culturii și Cultelor se vor obține avizele specifice cerințelor de calitate a construcțiilor, potrivit prevederilor legale;

Art. 11 (1) Se pot executa fără autorizație de construire următoarele lucrări care nu modifică structura de rezistență, caracteristicile inițiale ale construcțiilor sau aspectul arhitectural al acestora:

Art. 15 Prin excepție de la prevederile art. 13 alin. (1), terenurile destinate construirii se pot concesiona fără licitație publică, cu plata taxei de redevență stabilite potrivit legii, ori pot fi date în folosință pe termen limitat, după caz, în următoarele situații:

f) pentru lucrări de protejare ori de punere în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, cu avizul comun al Ministerului Culturii și Cultelor și al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, atunci când terenul se află în zona de protecție a acestora.

Art. 30 (1) Cheltuielile pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și autorizarea executării lucrărilor de construcții se suportă de către investitori, în valoare echivalentă cu o cotă de 0,1 % din valoarea lucrărilor autorizate, cu excepția celor prevăzute la art. 3 lit. b) și a lăcașurilor de cult.

Art. 42 (2) Emiterea autorizației de construire în vederea executării lucrărilor de intervenție pentru consolidarea construcțiilor cu destinația de locuințe, a monumentelor istorice înscrise în listele oficiale, indiferent de proprietar, cu excepția celor în care se desfășoară activități comerciale, precum și a lăcașurilor de cult este scutită de taxa de autorizare.

Art. 46 - Prin hotărâre a Guvernului, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se constituie Comisia Interministerială pentru Zone Construite Protejate, pentru emiterea avizului comun al Ministerului Culturii și Cultelor și al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului, prevăzut la art. 10 alin. (1) lit. a) și la art. 15 lit. f).

ANEXA Nr. 2: DEFINIREA unor termeni de specialitate utilizați în cuprinsul legii

25. Zone protejate

Teritoriile delimitate geografic, în cuprinsul cărora se află elemente sau ansambluri ale patrimoniului natural sau cultural cu valoare deosebită. În raport cu natura elementelor de patrimoniu, zonele protejate sunt:

b) zone construite protejate, instituite pentru salvarea, protejarea și punerea în valoare a patrimoniului construit, cu valoare istorică, culturală sau memorialistică deosebită.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
LEGE nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea
monumentelor istorice

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 938 din 20 noiembrie 2006)

TITLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta lege reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice.

(2) În sensul prezentei legi, monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală.

(3) Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii prevăzute în prezenta lege.

(4) Pot fi clasate ca monumente istorice bunurile imobile situate în afara granițelor, proprietăți ale statului român, cu respectarea legislației statului pe teritoriul căruia se află.

Art. 2. - (1) Monumentele istorice fac parte integrantă din patrimoniul cultural național și sunt protejate prin lege.

(2) Activitățile și măsurile de protejare a monumentelor istorice se realizează în interes public. În condițiile prezentei legi intervențiile asupra monumentelor istorice pot constitui cauză de utilitate publică.

(3) În sensul prezentei legi, prin protejare se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economică și culturală în viața colectivităților locale.

(4) Pentru protejarea monumentelor istorice se stabilesc prin lege măsuri stimulative cu caracter economic sau de altă natură.

(5) Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică instituite potrivit legii.

Art. 3. - Conform prezentei legi se stabilesc următoarele categorii de monumente istorice, bunuri imobile situate suprateran, subteran și subacvatic:

a) monument - construcție sau parte de construcție, împreună cu instalațiile, componentele artistice, elementele de mobilare interioară sau exterioră care fac parte integrantă din acestea, precum și lucrări artistice comemorative, funerare, de for public, împreună cu terenul aferent delimitat topografic, care constituie mărturie cultural-istorice semnificative din

punct de vedere arhitectural, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

b) ansamblu - grup coerent din punct de vedere cultural, istoric, arhitectural, urbanistic ori muzeistic de construcții urbane sau rurale care împreună cu terenul aferent formează o unitate delimitată topografic ce constituie o mărturie cultural-istorică semnificativă din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific sau tehnic;

c) sit - teren delimitat topografic cuprinzând acele creații umane în cadrul natural care sunt mărturiile cultural-istorice semnificative din punct de vedere arhitectural, urbanistic, arheologic, istoric, artistic, etnografic, religios, social, științific, tehnic sau al peisajului cultural.

Art. 4. - (1) Monumentele istorice aparțin fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

(2) Monumentele istorice proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate, date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică sau închiriate, în condițiile legii, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(3) Monumentele istorice aparținând domeniului privat pot face obiectul circuitului civil în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(4) Monumentele istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat pot fi vândute numai în condițiile exercitării dreptului de preemțiune ale statului român, prin Ministerul Culturii și Cultelor, pentru monumentele istorice clasate în grupa A, sau prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, pentru monumentele istorice clasate în grupa B, ori al unităților administrativ-teritoriale, după caz, potrivit prezentei legi, sub sancțiunea nulității absolute a vânzării.

(5) Proprietarii, persoane fizice sau juridice de drept privat, care intenționează să vândă monumente istorice, transmit serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor înștiințarea privind intenția de vânzare, însoțită de documentația stabilită prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(6) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor transmit Ministerului Culturii și Cultelor înștiințarea, documentația și propunerea de răspuns, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestora.

(7) Termenul de exercitare a dreptului de preemțiune al statului este de maximum 25 de zile de la data înregistrării înștiințării, documentației și a propunerii de răspuns la Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor; titularii dreptului de preemțiune vor prevedea în bugetul propriu sumele necesare destinate exercitării dreptului de preemțiune; valoarea de achiziționare se negociază cu vânzătorul.

(8) În cazul în care Ministerul Culturii și Cultelor sau serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor nu își exercită dreptul de preemțiune în termenul prevăzut la alin. (7), acest drept se transferă autorităților publice locale, care îl pot exercita în maximum 15 zile.

(9) Comunicările privind neexercitarea dreptului de preemțiune au termen de valabilitate pentru întregul an calendaristic în care au fost emise, inclusiv pentru situațiile în care monumentul istoric este vândut de mai multe ori.

(10) În condițiile legii, în vederea protejării monumentelor istorice se poate proceda, în cazuri extreme, la strămutarea acestora.

(11) Monumentele istorice care se află pe teritoriul României și care sunt proprietatea altor state sunt protejate în condițiile prezentei legi.

Art. 5. - În actele de înstrăinare, concesiune, închiriere, dare în administrare sau dare în folosință gratuită a monumentelor istorice se va menționa regimul de monument istoric al imobilelor și obligația protejării acestora potrivit prezentei legi.

Art. 6. - (1) Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin, după caz, proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativă pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale.

Art. 7. - (1) Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor este autoritatea administrației publice centrale de specialitate care elaborează strategiile și normele specifice de protejare a monumentelor istorice, urmărește și asigură aplicarea lor.

(3) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(4) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu deținătorii și administratorii acestora, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijină în condițiile legii.

TITLUL II

Protejarea monumentelor istorice

CAPITOLUL I

Monumentele istorice

Art. 8. - (1) Monumentele istorice se clasează astfel:

- a) în grupa A - monumentele istorice de valoare națională și universală;
- b) în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

(2) Clasarea monumentelor istorice în grupe se face prin ordin al ministrului culturii și cultelor, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, conform procedurii de clasare prevăzute de prezenta lege.

(3) Monumentele istorice clasate în grupele prevăzute la alin. (1) și zonele de protecție a acestora, aflate în proprietate publică, pot fi declarate, potrivit legii, de interes public național sau local, după caz, prin hotărâre a Guvernului inițiată de Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv prin hotărâre a consiliilor locale, județene sau a Consiliului General al Municipiului București, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 9. - (1) Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, delimitată pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului istoric, după caz, prin care se asigură conservarea integrată și punerea în valoare a monumentului istoric și a cadrului său construit sau natural.

(2) Delimitarea și instituirea zonei de protecție se realizează, simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în condițiile legii.

(3) Autoritățile publice locale competente vor include în planurile urbanistice și în regulamentele aferente zonele de protecție delimitate conform alin. (2).

(4) În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de urbanism aprobate și avizate conform legii.

(5) În zonele de protecție a monumentelor istorice care sunt lăcașuri de cult este interzisă desfășurarea în aer liber, în perioada în care în cadrul acestora se desfășoară serviciu religios, a unor manifestări care, prin poluarea sonoră sau vizuală pe care o produc, pot impieta asupra desfășurării serviciului religios.

(6) Prin excepție, se pot organiza manifestări de genul celor prevăzute la alin. (5), cu acordul autorității religioase care administrează lăcașul, în condiții care să nu împietzeze asupra desfășurării serviciului religios.

Art. 10. - (1) Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

(2) Protejarea monumentelor istorice este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local.

(3) Exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora sau instituirea unor servituți poate fi inițiată și aplicată numai cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor.

(4) Aplicarea de servituți care au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție este interzisă.

Art. 11. - (1) Orice intervenție asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor din zona lor de protecție, precum și orice modificare a situației juridice a monumentelor istorice se fac numai în condițiile stabilite prin prezenta lege.

(2) Desființarea, distrugerea parțială sau totală, profanarea, precum și degradarea monumentelor istorice sunt interzise și se sancționează conform legii.

CAPITOLUL II

Inventarierea și clasarea monumentelor istorice

Art. 12. - (1) Inventarierea monumentelor istorice reprezintă acțiunea de strângere a totalității informațiilor, documentelor, studiilor, cercetărilor și a documentațiilor cu privire la identificarea imobilelor susceptibile de a dobândi calitatea de monument istoric, a imobilelor clasate ca monumente istorice, a monumentelor istorice declasate, precum și a celor distruse sau dispărute.

(2) Inventarul monumentelor istorice reprezintă o bază de date, actualizată permanent prin operațiunile necesare de corelare, în vederea asigurării unei informări permanente și exacte în legătură cu situația imobilelor monumente istorice.

(3) Clasarea este procedura prin care se conferă regim de monument istoric unui bun imobil conform art. 8.

(4) Inventarierea și clasarea se realizează potrivit dispozițiilor prevăzute de prezenta lege și în conformitate cu normele metodologice de inventariere și clasare a monumentelor istorice, aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(5) Pentru realizarea inventarierii monumentelor istorice, autoritățile și instituțiile publice competente comunică serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, la solicitarea acestora, date privind situația juridică a imobilelor.

Art. 13. - (1) Procedura de clasare se declanșează de către direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, astfel:

1. din oficiu, în următoarele situații:

a) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;

b) pentru bunurile imobile aflate în proprietatea cultelor religioase;

c) pentru bunurile imobile descoperite întâmplător sau în cadrul unor cercetări arheologice sistematice;

2. la cererea sau, după caz, la propunerea:

a) proprietarului bunului imobil;

b) primarului localității, a consiliului local sau județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București, pe al cărui teritoriu administrativ se află bunul imobil în cauză;

c) Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, a Comisiei Naționale de Arheologie sau a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;

d) asociațiilor și fundațiilor legal constituite, cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;

e) instituțiilor publice cu atribuții în domeniu.

(2) Dosarul de clasare sau de declasare este întocmit de serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, de regulă, prin experți autorizați sau specialiști atestați înscrși în registrele Ministerului Culturii și Cultelor și se înaintează compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor, care îl analizează și îl prezintă, după caz, Comisiei Naționale de Arheologie și/sau Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice spre analiză și propuneri. Secretarul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice elaborează proiectul de ordin de clasare sau de declasare, pe care îl înaintează ministrului culturii și cultelor spre aprobare.

(3) Bunul imobil se clasează prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Comunicarea de clasare sau de declasare, respectiv, după caz, răspunsul motivat privind neclasarea sau nedeclararea, se comunică proprietarului și titularilor altor drepturi reale, precum și autorității administrației publice locale de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de cel mult 30 de zile de la data primirii lor de la Ministerul Culturii și Cultelor sau de la publicarea lor în Monitorul Oficial al României, Partea I, după caz.

Art. 14. - (1) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor au obligația de a comunica de îndată proprietarului, titularului dreptului de administrare sau, respectiv, titularului altui drept real asupra bunului imobil declanșarea procedurii de clasare sau de declasare.

(2) De la data comunicării către proprietar sau către titularul altor drepturi reale a declanșării procedurii de clasare și până la publicarea ordinului de clasare sau până la comunicarea neclasării, după caz, dar nu mai mult de 12 luni, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

Art. 15. - (1) Comunicarea de clasare, de declasare sau răspunsul privind neclasarea sau nedeclararea pot fi contestate de proprietarul bunului imobil în cauză la Ministerul Culturii și Cultelor în termen de 30 de zile de la data comunicării; contestația se soluționează în termen de 30 de zile de la înregistrare.

(2) În cazul în care prin votul a două treimi din numărul membrilor Comisia Națională a Monumentelor Istorice susține hotărârea inițială de clasare sau de neclasare, ministrul culturii și cultelor este îndreptățit să respingă contestația.

(3) În cazul în care contestatarul nu este mulțumit de răspunsul primit, acesta se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile legii.

(4) În cazul în care ordinul de clasare a fost contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după epuizarea căilor de atac.

(5) În cazul în care ordinul de clasare nu este contestat în condițiile legii, acesta rămâne definitiv după 30 de zile de la comunicarea lui în scris proprietarului și autorităților administrației publice locale.

(6) La data rămânerii definitive a comunicării de declasare sau de la data comunicării răspunsului privind neclasarea, regimul de monument istoric al bunului încetează, iar reluarea procedurii de clasare sau de declasare nu poate interveni înainte de 3 ani, în absența descoperirii unor elemente noi care să o justifice.

(7) În situația introducerii unei acțiuni în contencios administrativ împotriva ordinului de clasare sau a comunicării declanșării procedurii de clasare, până la pronunțarea unei hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile, asupra bunului imobil în cauză se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

Art. 16. - (1) Ordinul de clasare sau de declasare se publică, prin grija Ministerului Culturii și Cultelor, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă.

(2) Calitatea de monument istoric a bunului imobil respectiv se înscrie de către proprietar, fără taxă, în Cartea funciară, în termen de 30 de zile de la data publicării ordinului de clasare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 17. - (1) În termen de 90 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a ordinului de clasare, direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, întocmesc și comunică proprietarului actul prin care sunt precizate condițiile și regulile de utilizare sau de exploatare și de întreținere a bunului imobil în cauză, denumit Obligația privind folosința monumentului istoric, care însoțește actele de proprietate, de concesiune sau de închiriere pe tot parcursul existenței imobilului în cauză.

(2) Metodologia de întocmire și conținutul Obligației privind folosința monumentului istoric se aprobă în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(3) Obligația privind folosința monumentului istoric este servitute constituită în folosul imobilului și se înscrie în Cartea funciară de către proprietar în termen de 30 de zile de la data comunicării ei.

Art. 18. - (1) Monumentele istorice, zonele de protecție și zonele construite protejate, definite potrivit legii, se evidențiază în planurile de amenajare a teritoriului și în planurile urbanistice ale unităților administrativ-teritoriale.

(2) În condițiile legii și în baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor, în scopul protejării valorilor de patrimoniu cultural ce au determinat instituirea zonei construite protejate, autoritățile publice locale pot institui servituți, pot interzice desființarea sau modificarea construcțiilor.

(3) Calitatea de monument istoric, precum și cea de zonă construită protejată, de oraș istoric sau de sat istoric se marchează printr-un însemn dis-

tinctiv amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric, la intrarea în zona construită protejată sau în orașul istoric ori satul istoric, după caz, în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordin al ministrului culturii și cultelor. Costul însemnelor distinctive se suportă de către autoritățile publice locale.

Art. 19. - (1) În sensul prezentei legi, prin declasare se înțelege radierea din Lista monumentelor istorice a unui bun imobil sau a unei părți din acesta, prin menționarea în listă a ordinului de declasare.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor comunică proprietarului, titularului dreptului de administrare sau titularului altui drept real asupra monumentului istoric declasat, după caz, în maximum 5 zile de la publicarea ordinului de declasare, efectuarea radierii.

(3) Declasarea monumentelor istorice urmează aceeași procedură ca cea prevăzută pentru clasare. Ea este declanșată din oficiu în oricare dintre situațiile următoare:

a) descărcarea de sarcină arheologică, în cazul siturilor arheologice, conform avizului Comisiei Naționale de Arheologie;

b) dispariția monumentului istoric;

c) constatarea pierderii calității de monument istoric a imobilului.

(4) Erorile materiale din Lista monumentelor istorice pot fi îndreptate din oficiu sau în urma solicitării oricărei persoane interesate.

Art. 20. - Schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice se face potrivit procedurii prevăzute pentru clasare.

Art. 21. - (1) Clasarea de urgență este procedura excepțională prin care un bun imobil aflat în pericol iminent de distrugere sau de alterare fizică este clasat în grupa A sau B, după caz, în vederea luării măsurilor urgente necesare pentru salvarea sa.

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor pot declanșa procedura de clasare de urgență, din oficiu sau la solicitarea oricărei persoane interesate.

(3) Declanșarea procedurii de clasare de urgență se efectuează în maximum 3 zile de la identificarea situației imobilului sau înregistrarea solicitării privind situația imobilului, pe baza notei de constatare elaborate de delegatul serviciului public deconcentrat al Ministerului Culturii și Cultelor, al muzeului județean, respectiv al muzeului municipiului București, sau al autorităților administrației publice locale, după caz.

(4) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor comunică imediat în scris proprietarului bunului imobil declanșarea procedurii de clasare de urgență a imobilului în Lista monumentelor istorice. De

la data comunicării declanșării procedurii de clasare de urgență până la finalizarea procedurii, imobilului i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(5) Împotriva declanșării procedurii de clasare de urgență sau a ordinului de clasare de urgență, proprietarul se poate adresa instanței de contencios administrativ.

(6) Până la soluționarea litigiului, bunului imobil în cauză i se aplică regimul juridic al monumentelor istorice.

(7) La solicitarea serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, proprietarii imobilelor propuse pentru clasare din oficiu sau de urgență vor transmite acestora documentele necesare completării dosarului de clasare.

Art. 22. - (1) Lista monumentelor istorice cuprinde monumentele istorice clasate în grupa A sau B și se întocmește de Institutul Național al Monumentelor Istorice.

(2) Lista monumentelor istorice se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și se actualizează la fiecare 5 ani.

(3) Lista monumentelor istorice stă la baza întocmirii cadastrului de specialitate al monumentelor istorice, a planurilor de amenajare a teritoriului și a planurilor urbanistice.

CAPITOLUL III

Intervenții asupra monumentelor istorice

Art. 23. - (1) Intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

(2) În sensul prezentei legi, intervențiile ce se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

a) toate lucrările de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice și de punere în valoare, care modifică substanța sau aspectul monumentelor istorice;

b) executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice;

c) amplasarea definitivă sau temporară de împrejurimi, construcții de protecție, piese de mobilier fix, de panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe și în monumente istorice;

d) schimbări ale funcțiunii sau destinației monumentelor istorice, inclusiv schimbările temporare;

e) strămutarea monumentelor istorice;

f) amenajări de căi de acces, pietonale și carosabile, utilități anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecție a monumentelor istorice.

(3) Autorizația de construire, autorizația de desființare, precum și autorizațiile referitoare la intervențiile prevăzute la alin. (2) se eliberează numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și cu celelalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(4) Autorizațiile prevăzute la alin. (3), emise fără avizul instituțiilor abilitate prin lege și fără respectarea condițiilor acestora, sunt nule de drept.

(5) Obligația privind folosința monumentului istoric face parte integrantă din Cartea tehnică a construcției. În situația în care aceasta nu există, Obligația privind folosința monumentului istoric ține locul documentației tehnice de utilizare a bunului imobil, în condițiile legii.

Art. 24. - (1) Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(2) Toate intervențiile care se efectuează asupra monumentelor istorice, altele decât cele de schimbare a funcțiunii sau a destinației, de întreținere sau de reparații curente, indiferent de sursa lor de finanțare și de regimul de proprietate a imobilului, se fac sub inspecția și controlul propriu ale Ministerului Culturii și Cultelor, respectiv ale serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, cu personal atestat, în condițiile legii.

(3) În condițiile legii, în cazul realizării de lucrări neautorizate, fără avize sau care încalcă avizele de specialitate, personalul de inspecție abilitat are dreptul să întrerupă lucrările până la intrarea în legalitate, să aplice sancțiuni și, după caz, să dispună revenirea la situația inițială și să sesizeze organele de cercetare penală.

(4) Elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificarea tehnică a proiectelor și dirigentarea lucrărilor se efectuează numai de experți și/sau specialiști atestați de către Ministerul Culturii și Cultelor, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.

(5) Protejarea și conservarea monumentelor istorice reprezentând descoperiri arheologice rămase decopertate se fac, în condițiile legii, de către investitori, sub coordonarea responsabilului științific al șantierului și a instituției organizatoare.

TITLUL III**Instituții și organisme de specialitate cu atribuții în protejarea monumentelor istorice****CAPITOLUL I****Instituții**

Art. 25. - (1) Ministerul Culturii și Cultelor elaborează și asigură aplicarea strategiei naționale și urmărește respectarea prevederilor legale și a normelor și metodologiilor din domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor asigură îndeplinirea angajamentelor statului asumate prin convențiile internaționale referitoare la protecția monumentelor istorice, la care România este parte.

(3) Ministerul Culturii și Cultelor reprezintă statul în relația cu proprietarii de monumente istorice și cu titularii altor drepturi reale asupra acestora.

(4) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, potrivit prevederilor prezentei legi, Ministerul Culturii și Cultelor organizează compartimente de specialitate în aparatul propriu, precum și instituții subordonate, având drept atribuții activitățile de cercetare, inventariere, avizare, inspecție și control, conservare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice.

Art. 26. - (1) În vederea protejării monumentelor istorice Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinește, direct sau prin serviciile sale publice deconcentrate ori prin alte instituții publice subordonate, următoarele atribuții:

1. organizează sistemul național de cercetare, inventariere, clasare a monumentelor istorice, de elaborare a reglementărilor din domeniu, de inspecție și control al monumentelor istorice;

2. avizează reglementările, normele și metodologiile cu aplicabilitate pentru domeniul monumentelor istorice, în cazul în care acestea sunt elaborate de alte autorități decât Ministerul Culturii și Cultelor;

3. conferă, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, regimul de monument istoric;

4. publică Lista monumentelor istorice, întocmită de Institutul Național al Monumentelor Istorice, în Monitorul Oficial al României, Partea I, și o actualizează, potrivit legii, la fiecare 5 ani;

5. face propuneri pentru cuprinderea în proiectul bugetului de stat a sumelor necesare în vederea finanțării cheltuielilor pentru protejarea monumentelor istorice;

6. emite avizele necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile asupra monumentelor istorice;

7. emite avizul privind regulamentele de construcție din zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate;

8. emite avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice sau a zonelor construite protejate, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurilor urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice;

9. emite avizul pentru Planul de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate", precum și pentru secțiunile de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

10. emite avizele pentru secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale, planurile urbanistice zonale, precum și din planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice sau zone construite protejate;

11. emite avizele pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru care nu există regulamente de construcție avizate conform pct. 7;

12. inițiază, atunci când este necesar, sau solicită consiliilor județene sau Consiliului General al Municipiului București, după caz, exproprierea pentru cauză de utilitate publică a monumentelor istorice, în vederea salvării acestora de la distrugere și degradare;

13. coordonează, prin diriginți de specialitate ai Oficiului Național al Monumentelor Istorice, atestați de Ministerul Culturii și Cultelor, lucrările de conservare, consolidare și restaurare a monumentelor istorice, atunci când intervențiile sunt finanțate total sau parțial din fondurile alocate de Ministerul Culturii și Cultelor;

14. asigură inspecția și controlul propriu la monumentele istorice privind starea lor de conservare și respectarea avizelor de specialitate emise, precum și controlul propriu al șantierelor având drept obiect monumentele istorice, indiferent de regimul de proprietate și de grupa monumentului istoric, de natura operațiunilor și de sursa lor de finanțare;

15. constată contravenții și aplică sancțiuni prin împuternicirile săi și ia măsurile corespunzătoare de sesizare a organelor de cercetare penală, în cazul infracțiunilor;

16. instituie, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Registrul specialiștilor, Registrul experților și verifcătorilor tehnici, precum și Registrul operatorilor economici din domeniul protejării monumentelor istorice;

17. emite atestate pentru specialiștii și experții în domeniul protejării monumentelor istorice, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

18. reglementează pentru domeniul monumentelor istorice funcționarea operatorilor economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări la monumente istorice, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

19. avizează reglementările, normele și metodologiile elaborate de autoritățile și instituțiile publice abilitate, privind:

a) organizarea și funcționarea sistemului național de educație, formare, specializare și perfecționare a specialiștilor din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) prevenirea și stingerea incendiilor la monumente istorice;

c) măsurile de protecție specială a monumentelor istorice în caz de conflict armat, de protecție împotriva actelor de terorism sau în situații de urgență;

d) stabilirea planurilor și măsurilor de prevenire a distrugerilor cauzate de calamități sau dezastre naturale la monumente istorice;

e) înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanți la monumente istorice și în zonele de protecție a acestora;

f) elaborarea cadastrului monumentelor istorice;

20. avizează folosirea materialelor, tehnicilor și tehnologiilor noi pentru restaurarea monumentelor istorice;

21. susține, în condițiile legii, programe și proiecte de revitalizare și punere în valoare a monumentelor istorice, hotărăște strategii și cofinanțează programe și publicații pentru animarea culturală și stimularea interesului public față de monumentele istorice;

22. instituie și controlează amplasarea însemnului distinctiv care atestă regimul de monument istoric al unui bun imobil, în vederea protejării sale în timp de pace sau de conflict armat;

23. colaborează cu organizațiile neguvernamentale, în condițiile legii, la realizarea de programe și proiecte de protejare a monumentelor istorice;

24. asigură funcționarea, logistica, secretariatul și sediul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, prin serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, pentru comisiile regionale ale monumentelor istorice;

25. colaborează cu organisme internaționale interesate și participă, în cooperare cu acestea, la finanțarea programelor de protejare a monumentelor istorice, inclusiv a celor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial;

26. exercită, în numele statului, dreptul de preemțiune asupra monumentelor istorice clasate în grupa A;

27. inițiază, la propunerea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, proiecte de hotărâre a Guvernului privind acordarea statutului de oraș istoric sau sat istoric;

28. finanțează editarea și publicarea Revistei monumentelor istorice și a Buletinului monumentelor istorice.

(2) În situații de urgență, stări potențial generatoare de situații de urgență, situații care privesc siguranța națională sau în alte situații excepționale, Ministerul Culturii și Cultelor poate emite avize de urgență pentru intervenții asupra monumentelor istorice, fără consultarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sau, după caz, a Comisiei Naționale de Arheologie, cu condiția ca intervențiile să fie reversibile.

(3) Pentru eliberarea avizelor prevăzute la alin. (1) pct. 6-10 nu se percep taxe sau tarife.

(4) Pentru eliberarea atestatelor, avizelor și autorizațiilor prevăzute la alin. (1) pct. 11, 17 și 18 se percep taxe și tarife, care se fac venit la Ministerul Culturii și Cultelor sau la serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și se gestionează în regim extrabugetar, în condițiile legii, exclusiv pentru acțiuni, proiecte și programe în domeniul monumentelor istorice.

(5) Nivelul taxelor și tarifelor care se percep potrivit alin. (3) se stabilește prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

Art. 27. - (1) Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național se reorganizează în Institutul Național al Monumentelor Istorice ca instituție publică în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, finanțat de la bugetul de stat și din venituri extrabugetare.

(2) Organizarea și funcționarea Institutului Național al Monumentelor Istorice se fac prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii și Cultelor, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, fără a afecta exercițiul financiar curent.

(3) Principalele atribuții ale Institutului Național al Monumentelor Istorice sunt:

- a) actualizarea inventarului monumentelor istorice;
- b) actualizarea periodică a Listei monumentelor istorice;
- c) elaborarea normelor și metodologiilor specifice pentru domeniul monumentelor istorice, care se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor;
- d) elaborarea dosarelor pentru monumentele istorice propuse a fi incluse în Lista Patrimoniului Mondial;

e) gestionarea, în condițiile legii, a fondurilor destinate inventarierii, elaborării normelor și metodologiilor pentru monumente istorice, investigațiilor, proiectelor-pilot, expertizelor tehnice, cercetărilor și studiilor specifice;

f) administrarea inventarului și fondului documentar al monumentelor istorice - care cuprinde: arhiva, fototeca, fondul cartografic și biblioteca monumentelor istorice - care sunt proprietatea publică a statului român;

g) coordonarea activității serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și a oficiilor de cadastru și publicitate imobiliară privind realizarea inventarului și a cadastrului de specialitate al monumentelor istorice, care au obligația includerii monumentelor istorice în planurile cadastrale și în hărțile topografice;

h) editarea Revistei monumentelor istorice și a Buletinului monumentelor istorice, precum și a altor publicații de specialitate, pe orice tip de suport;

i) colaborarea cu Oficiul Național al Monumentelor Istorice pentru completarea inventarului, editarea unor publicații de specialitate și pentru punerea în valoare a monumentelor istorice;

j) elaborarea și actualizarea Listei monumentelor istorice distruse sau dispărute;

k) gestionarea Registrului specialiștilor, Registrului experților și verifcătorilor tehnici, precum și a procedurilor și mecanismelor de atestare și înscriere în acestea în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor;

l) constituirea și actualizarea Registrului zonelor construite protejate.

(4) Institutul Național al Monumentelor Istorice organizează și realizează și alte activități aducătoare de venituri, specifice atribuțiilor sale, conform prevederilor legale, inclusiv prin încheierea de contracte cu persoane juridice sau fizice de specialitate, venituri pe care le gestionează în regim extrabugetar.

(5) Institutul Național al Monumentelor Istorice preia în administrare la data înființării sale întreaga documentație a instituțiilor care au funcționat anterior în domeniul monumentelor istorice: Comisia Monumentelor Istorice, Direcția Monumentelor Istorice, Direcția Monumentelor Istorice și de Artă, Direcția Patrimoniului Cultural Național, Direcția Economică și a Patrimoniului Cultural Național, Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național.

(6) Institutul Național al Monumentelor Istorice dezvoltă inventarul și fondul documentar al monumentelor istorice, inclusiv prin achiziții.

(7) Instituțiile publice cu atribuții în domeniu colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și cu Institutul Național al Monumentelor Istorice pentru actualizarea inventarului și fondului documentar al monumentelor istorice și transmit acestora, la cerere, copii de pe documentele, studiile, cercetările și publicațiile privind monumentele istorice de care dispun.

Art. 28. - (1) Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului se reorganizează în Oficiul Național al Monumentelor Istorice, ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, finanțat din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat.

(2) Organizarea și funcționarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice se fac prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de maximum 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, fără a afecta exercițiul financiar în curs.

(3) Principalele atribuții ale Oficiului Național al Monumentelor Istorice sunt:

a) gestionarea, în condițiile legii, a fondurilor destinate cercetării, expertizării și executării lucrărilor de consolidare-restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice finanțate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor și încredințate prin transfer Oficiului Național al Monumentelor Istorice;

b) fundamentarea, în conformitate cu normele privind creditarea, elaborate de Ministerul Culturii și Cultelor și aprobate prin hotărâre a Guvernului, a necesarului de credite; propunerea priorităților și evaluarea documentațiilor prezentate de persoanele de drept privat în vederea obținerii de credite fără dobândă, cu dobândă redusă sau cu dobânda pieței, pentru efectuarea de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute;

c) gestionarea, prin acordarea de credite în conformitate cu prevederile lit. b), în regim extrabugetar, a sumelor provenite din aplicarea timbrului monumentelor istorice, precum și din alte surse cu aceeași destinație, obținute în condițiile legii; sumele încasate din rambursări de credite și plăți din dobânzi se utilizează în sistem revolving, cu același scop;

d) administrarea, în numele Ministerului Culturii și Cultelor, a monumentelor istorice intrate cu orice titlu în proprietatea statului, altele decât cele administrate de alte instituții publice; propunerea eficientizării acestora prin promovarea de proiecte și programe de revitalizare, realizarea de parteneriate sau prin concesionare, dare în folosință gratuită ori închiriere, în condițiile legii;

e) predarea documentațiilor pentru monumentele istorice la care au fost efectuate lucrări și recepții finale Institutului Național al Monumentelor Istorice, pentru actualizarea inventarului monumentelor istorice și arhivare;

f) punerea la dispoziție Institutului Național al Monumentelor Istorice a documentelor și informațiilor deținute, necesare actualizării inventarului monumentelor istorice;

g) elaborarea reglementărilor, normelor și metodologiilor specifice domeniului protejării monumentelor istorice privind conținutul-cadru al documentațiilor, tarifarea acestora, executarea lucrărilor, organizarea achizițiilor publice, contractarea și decontarea lucrărilor;

h) editarea pe orice tip de suport și comercializarea materialelor privind protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice;

i) organizarea și realizarea altor activități specifice atribuțiilor sale, aducătoare de venituri, conform prevederilor legale, inclusiv prin încheierea de contracte cu persoane juridice sau fizice de specialitate, pe care le gestionează în regim extrabugetar;

j) gestionarea Registrului operatorilor economici din domeniul protejării monumentelor istorice, precum și a procedurilor și mecanismelor de atestare și înscriere în acesta, în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(4) Oficiul Național al Monumentelor Istorice precia la data înființării sale întreaga bază materială de execuție, bunuri mobile și imobile, care au aparținut instituțiilor cu activitate în domeniu - Direcția Patrimoniului Cultural Național, Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, Centrul pentru Administrarea și Protecția Patrimoniului Cultural, respectiv Oficiul Național pentru Protejarea Patrimoniului.

Art. 29. - În vederea realizării măsurilor de protejare a monumentelor istorice, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, se înființează și se stabilesc atribuțiile Serviciului monumentelor istorice, încadrat cu personal specializat în domeniu.

CAPITOLUL II

Organisme de specialitate

Art. 30. - (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se reorganizează Comisia Națională a Monumentelor Istorice, organism științific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul protejării monumentelor istorice, care funcționează pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice propune strategiile și avizarea metodologiilor, normativelor și măsurilor tehnico-științifice din domeniul protejării monumentelor istorice.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este formată din 21 de membri, personalități, specialiști și experți atestați în domeniul protejării monumentelor istorice.

(4) Comisia Națională a Monumentelor Istorice este compusă din 21 de membri, este condusă de un președinte și 4 vicepreședinți și funcționează în baza propriului regulament de organizare și funcționare.

(5) Membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt numiți de ministrul culturii și cultelor la propunerea:

a) Academiei Române - 2 membri;

b) Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului - un membru;

c) Ministerului Educației și Cercetării - 2 membri;

d) organizațiilor neguvernamentale cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice - un membru;

e) Ministerului Culturii și Cultelor - 15 membri, dintre care 8 propuși de comisiile regionale ale monumentelor istorice.

(6) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se elaborează Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(7) Comisia Națională a Monumentelor Istorice poate alege ca membri de onoare ai săi specialiști din țară sau din străinătate, personalități științifice de recunoaștere internațională din domeniul cercetării și protejării monumentelor istorice; aceștia sunt propuși de președinte și sunt validați cu votul majorității simple a comisiei.

(8) Ministerul Culturii și Cultelor asigură mijloacele materiale și financiare necesare pentru funcționarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Art. 31.- (1) Independența membrilor Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice în adoptarea propunerilor comisiei este garantată prin prezenta lege.

(2) Comisia Națională a Monumentelor Istorice își desfășoară activitatea prin lucrări în plen, în cadrul Biroului comisiei și pe secțiuni de specialitate.

(3) Comisia Națională a Monumentelor Istorice se constituie din 4 secțiuni pe domenii, conduse fiecare de un președinte ales din rândul membrilor acestora pentru un mandat de 5 ani; președinții de secțiuni devin vicepreședinți ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(4) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este numit prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(5) Președintele împreună cu vicepreședinții și secretarul formează Biroul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(6) Deciziile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, ale secțiilor și ale Biroului Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice se iau de regulă cu majoritatea simplă a voturilor, cu excepția cazurilor prevăzute în prezenta lege.

Art. 32. - (1) Președintele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice conduce activitatea acesteia și o reprezintă pe plan național și internațional; președintele și vicepreședinții Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice fac parte din Consiliul științific al Institutului Național al Monumentelor Istorice.

(2) Funcția de secretar al Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice este îndeplinită de șeful compartimentului de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor. Funcțiile de secretari ai secțiilor de specialitate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice sunt îndeplinite de specialiști din cadrul compartimentului de specialitate al Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 33. - (1) Comisia Națională a Monumentelor Istorice are următoarele atribuții:

a) propune aprobarea strategiei naționale privind protejarea monumentelor istorice, elaborată de Institutul Național al Monumentelor Istorice;

b) formulează prioritățile privind lucrările și măsurile necesare pentru asigurarea protejării monumentelor istorice, indiferent de situația lor juridică și de sursa de finanțare;

c) propune aprobarea, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, a metodologiilor, normelor, normativelor și reglementărilor din domeniul protejării monumentelor istorice, elaborate de Ministerul Culturii și Cultelor sau de instituțiile specializate din subordinea acestuia;

d) propune clasarea, declasarea, neclasarea sau nedeclasarea și schimbarea grupei de clasare a monumentelor istorice;

e) propune criteriile de atestare a specialiștilor și experților din domeniul protejării monumentelor istorice, precum și criteriile de reglementare a activității operatorilor economici cu activitate în domeniul protejării monumentelor istorice;

f) propune avizarea Planului de amenajare a teritoriului național - secțiunea "Zone construite protejate";

g) propune avizarea pentru secțiunile de specialitate din planurile privind amenajarea teritoriului care au ca obiect monumentele istorice sau zone construite protejate;

h) propune avizul privind studiile de fundamentare istorico-științifică pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa A sau a zonelor construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A, ale secțiunilor de specialitate din planurile de amenajare a teritoriului și planurile urbanistice, precum și pentru proiectele de restaurare a monumentelor istorice clasate în grupa A;

i) propune avizul pentru studiile de fundamentare și secțiunile de specialitate din planurile urbanistice generale ale unităților administrativ-teritoriale și din planurile urbanistice zonale, precum și pentru planurile urbanistice de detaliu, care au ca obiect monumente istorice clasate în grupa A sau zone construite protejate care cuprind monumente istorice clasate în grupa A;

j) propune avizul pentru documentațiile privind intervențiile asupra monumentelor istorice sau inscripționarea monumentelor istorice, având la bază texte avizate de organisme sau instituții științifice de specialitate;

k) propune avizul pentru intervenții asupra imobilelor situate în zonele de protecție a monumentelor istorice și în zonele construite protejate, pentru care nu există regulamente de construcție avizate conform art. 26 alin. (1) pct. 7;

l) propune monumente istorice pentru a fi incluse în Lista patrimoniului cultural și natural mondial, precum și în Lista patrimoniului mondial în pericol, elaborate de UNESCO;

m) propune avizarea folosirii unor materiale, tehnici și tehnologii noi pentru restaurarea monumentelor istorice, în baza documentațiilor de specialitate;

n) propune programe de pregătire a specialiștilor, precum și planuri-cadru de învățământ, de formare și specializare în domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Atribuțiile Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, menționate la alin. (1) lit. d), g), j) și k), pot fi delegate comisiilor regionale ale monumentelor istorice, în condițiile stabilite de Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(3) Membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice și ai comisiilor zonale ale monumentelor istorice primesc o indemnizație lunară, pentru lunile în care comisiile se întrunesc, reprezentând 20% din indemnizația lunară a unui secretar de stat, la care se adaugă decontarea cheltuielilor de participare la lucrările comisiilor.

Art. 34. - (1) Comisiile regionale ale monumentelor istorice se reorganizează în comisii zonale ale monumentelor istorice pe lângă serviciile

publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ca organisme științifice de specialitate descentralizate ale Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul protejării monumentelor istorice.

(2) Numărul, teritoriul de competență, organizarea și funcționarea comisiilor zonale ale monumentelor istorice sunt stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, aprobat prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

(3) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au câte 9 membri, iar președinții acestora sunt membri ai Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

(4) Componența comisiilor zonale ale monumentelor istorice se aprobă prin ordin al ministrului culturii și cultelor la propunerea compartimentului de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor. În cadrul acestora vor fi incluși arhitecții șefi ai județelor, respectiv arhitectul șef al municipiului București.

(5) Comisiile zonale ale monumentelor istorice au următoarele atribuții:

a) fundamentează și propun elementele specifice strategiei regionale privind protejarea monumentelor istorice;

b) formulează prioritățile pentru protejarea monumentelor istorice în plan regional, în vederea evaluării și asigurării fondurilor necesare;

c) analizează și propun Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice clasarea sau declasarea monumentelor istorice din regiunile lor de competență în grupa A sau B, după caz;

d) propun avizul privind documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului pentru instituirea, delimitarea și reglementarea construirii zonelor de protecție a monumentelor istorice clasate în grupa B sau a zonelor construite protejate cu monumente istorice clasate în grupa B;

e) propun avizarea studiilor de fundamentare din planurile de amenajare a teritoriului, planurile urbanistice generale, planurile urbanistice zonale ale localităților care cuprind monumente istorice clasate în grupa B;

f) propun avizarea planurilor urbanistice de detaliu și a proiectelor de execuție în zonele de protecție a monumentelor istorice din grupa A și în zonele protejate cu monumente istorice clasate în grupa A, pentru care există reglementări avizate de Ministerul Culturii și Cultelor;

g) propun avizul privind documentațiile tehnice care cuprind lucrări de cercetare, investigații, expertize tehnice, proiecte tehnice și detalii de execuție pentru monumentele istorice clasate în grupa B;

h) propun avizul privind documentațiile pentru lucrări de întreținere și reparații curente la monumentele istorice clasate în grupa A, care nu aduc modificări de arhitectură ori ale componentelor artistice, în condițiile în care lucrările se execută cu materiale și tehnici de lucru specifice epocii de edificare a monumentului istoric;

i) îndeplinesc alte atribuții date în competență, potrivit dispozițiilor prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice.

Art. 35. -

(1) În cadrul Ministerului Culturii și Cultelor se constituie, prin ordin al ministrului culturii și cultelor, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, un colectiv de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice.

(2) Colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are următoarele atribuții:

a) controlează, în condițiile legii, documentele și documentațiile de orice fel privind conservarea, restaurarea și protejarea monumentelor istorice;

b) constată încălcarea prevederilor legale în domeniul conservării, restaurării și protejării monumentelor istorice și propune luarea măsurilor legale ce se impun;

c) are acces, în condițiile legii, la orice monument istoric, precum și pe șantierele de cercetare sau de conservare-restaurare a monumentelor istorice; în acest scop, organele abilitate ale statului au obligația să sprijine personalul colectivului în exercitarea atribuțiilor;

d) face propuneri de sancționare, în condițiile legii, a abaterilor constatate.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alin. (2), colectivul de control pentru activitatea de protejare a monumentelor istorice are dreptul să solicite și să primească informații și documente, în condițiile legii, de la orice persoană fizică sau juridică, aceasta având obligația de a da curs solicitării în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii cererii.

TITLUL IV**Responsabilitățile proprietarilor de monumente istorice și ale autorităților administrației publice locale****CAPITOLUL I****Obligațiile și drepturile proprietarilor de monumente istorice**

Art. 36. - (1) În scopul protejării monumentelor istorice proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați:

a) să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor prezentei legi și a Obligației privind folosința monumentului istoric, conform art. 17;

b) să asigure paza, integritatea și protecția monumentelor istorice, să ia măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor, să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, reparații curente și de întreținere a acestora în condițiile legii;

c) să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului ori al comunei respective despre orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;

d) să înștiințeze de urgență, în scris, direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, precum și primarul orașului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții, elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând păstrarea descoperirilor în condițiile legii, până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile;

e) să asigure, în condițiile legii, accesul specialiștilor desemnați de Ministerul Culturii și Cultelor sau de direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice și pentru operațiunile de evidență;

f) în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura, cercetarea arheologică, elaborarea documentației aferente, conservarea și protejarea eventualelor vestigii descoperite cu ocazia efectuării cercetării arheologice;

g) să obțină avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile prevăzute la art. 23;

h) să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări, conform prevederilor legale, numai de către persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate;

i) să respecte toate condițiile și termenele de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută ei înșiși lucrări de întreținere curentă sau orice alte intervenții, conform prevederilor prezentei legi;

j) să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de persoane juridice abilitate în condițiile prezentei legi;

k) să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului;

l) să obțină avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și să asigure pe propria răspundere condiții corespunzătoare de vizitare, fotografiere, filmare, reproducere și de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuit public;

m) să comunice direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare sau a altor drepturi reale, după caz, asupra monumentelor istorice.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. h), lucrările de construcție ce fac obiectul autorizării, la monumentele istorice de categorie B, cu excepția lucrărilor la componentele artistice, pot fi efectuate și de persoane fizice sau juridice neatestare, cu condiția respectării avizelor de specialitate.

(3) În cazul în care, în îndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (1) lit. e), proprietarii monumentelor istorice constată producerea unor pagube, aceștia au dreptul la o justă despăgubire, achitată în termen de 60 de zile de la constatare de către instituțiile care au realizat cercetarea sau expertizarea.

(4) Cu privire la înstrăinarea, închirierea sau concesiunea imobilelor monumente istorice proprietarii acestora au următoarele obligații:

a) să înștiințeze în scris direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, despre intenția de a înstrăina monumentul istoric, în vederea exercitării dreptului de preemțiune al statului sau, după caz, al unității administrativ-teritoriale, în condițiile prezentei legi;

b) să notifice viitorului proprietar, chiriaș sau concesionar regimul juridic al monumentului istoric pe care îl deține, precum și Obligația privind folosința monumentului istoric;

c) să înștiințeze în scris direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, despre schimbarea proprietarului sau a administratorului în termen de 15 zile de la data încheierii contractelor, potrivit legii, și să transmită acesteia o copie de pe acte.

Art. 37. - (1) Pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice, Ministerul Culturii și Cultelor, serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor și autoritățile administrației publice locale, după caz, pot asigura, la cererea proprietarilor, cu titlu gratuit, consultanță de specialitate, în condițiile legii.

(2) În cazul în care statul sau autoritățile publice locale acordă sprijin financiar, acesta constă în acoperirea parțială sau totală a costurilor studiilor și documentațiilor tehnice, precum și, după caz, ale lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice.

Art. 38. - (1) Contribuția financiară a statului, constând în sume alocate prin bugetul Ministerului Culturii și Cultelor cu destinația protejării monumentelor istorice, indiferent de deținător, poate să acopere total sau parțial costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice.

(2) Contribuția financiară a consiliilor județene, municipale, orașenești și comunale, după caz, poate să acopere integral sau parțial costul lucrărilor de intervenție asupra monumentelor istorice care fac parte din grupa B, precum și, individual sau prin cofinanțare, costul lucrărilor de protejare a monumentelor istorice care fac parte din grupa A, aflate pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective.

(3) Contribuția financiară a statului și a autorităților administrației publice locale poate fi asigurată prin cofinanțare, precum și în parteneriat, inclusiv cu proprietarul sau cu alte persoane fizice sau juridice.

(4) Situațiile în care statul, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor menționate la alin. (1)-(3), proporția contribuției statului, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna, se stabilesc prin norme metodologice aprobate prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor și a Ministerului Finanțelor Publice, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) În situațiile și în condițiile prevăzute la alin. (4), la data alocării sprijinului financiar în cuantumul contribuției statului sau a autorităților administrației publice locale asupra imobilului monument istoric în cauză se constituie o garanție imobiliară pentru o perioadă de 10 ani în favoarea statului, respectiv a unităților administrativ-teritoriale.

(6) Garanția imobiliară prevăzută la alin. (5) se recuperează în totalitate de la beneficiarul contribuției statului sau, după caz, a autorităților

administrației publice locale, împreună cu dobânzile aferente, în situația în care bunul în cauză a fost înstrăinat de proprietar altei persoane decât statul sau autoritatea administrației publice locale înainte de împlinirea perioadei de 10 ani de la constituirea garanției imobiliare.

(7) Constituirea garanției imobiliare în favoarea statului sau a unităților administrativ-teritoriale este scutită de taxă de timbru.

(8) La data împlinirii termenului de 10 ani garanția imobiliară instituită asupra imobilului se stinge de drept.

Art. 39. - (1) Costul lucrărilor de proiectare, expertizare, conservare, reparare, consolidare, restaurare și punere în valoare a monumentelor istorice, indiferent de grupa în care sunt clasate, ori a altor imobile din ansambluri sau situri istorice, aflate în proprietate publică ori privată, incluse în programe de importanță națională sau internațională, stabilite prin hotărâre a Guvernului inițiată la propunerea ministerelor implicate în realizarea acestora, poate fi acoperit integral ori parțial de la bugetul de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, prin bugetul ordonatorilor de credite care participă la realizarea programelor.

(2) Pentru acoperirea costului lucrărilor prevăzute la alin. (1) nu este obligatorie constituirea de garanții de către beneficiarii contribuției.

(3) Lucrările prevăzute la alin. (1) sunt lucrări de interes public național, pentru care nu se datorează taxa pentru eliberarea certificatului de urbanism și autorizației de construire.

Art. 40. - Pentru stimularea protejării monumentelor istorice, proprietarii persoane fizice care realizează pe cheltuială proprie, integral sau parțial, lucrări de întreținere, reparare, conservare, consolidare, restaurare, punere în valoare, precum și programe și proiecte culturale beneficiază, în condițiile legii, de reducerea cu minimum 50% a cuantumurilor impozitelor și a taxelor aferente acestor lucrări cuvenite bugetelor locale.

Art. 41. - (1) Proprietarii imobilelor monumente istorice, definite potrivit art. 3 lit. a) din prezenta lege, sunt scutiți în totalitate de plata impozitului pe clădiri, cu excepția spațiilor în care se desfășoară activități economice sau comerciale.

(2) Pentru suprafața ocupată la sol de imobilele prevăzute la alin. (1) nu se plătește impozitul pe teren.

(3) Potrivit legii, consiliile locale pot reduce impozitul pe suprafețele neconstruite ale terenurilor cu regim de monument istoric, în funcție de suprafața afectată și de perioada punerii monumentelor istorice la dispoziție publicului pentru vizitare, precum și instituțiilor specializate pentru cercetare.

Art. 42. - (1) Sunt scutite de la plata taxelor de timbru persoanele fizice sau juridice care dobândesc prin moștenire un bun imobil clasat ca monument istoric, utilizat ca locuință sau pentru activități necomerciale, și care se angajează în scris la direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național în al cărei teritoriu de competență se află bunul imobil în cauză să execute, în termen de 12 luni, lucrările de restaurare și consolidare stabilite prin documentație tehnică aprobată și avizată în condițiile legii.

(2) În situații justificate și cu avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, termenul prevăzut la alin. (1) poate fi prelungit o singură dată cu încă 12 luni.

(3) În cazul neîndeplinirii în condițiile și în termenele prevăzute la alin. (1) și (2) a obligațiilor asumate de proprietar la dobândirea bunului, precum și în cazul înstrăinării bunului înaintea efectuării sau încheierii lucrărilor de consolidare sau restaurare, taxa de timbru se recuperează prin direcția generală a finanțelor publice, pe baza notei de constatare a direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București.

(4) Prevederile alin. (1)-(3) se aplică și celor care dobândesc prin donație un bun imobil clasat ca monument istoric.

(5) Înstrăinarea cu titlu gratuit sau oneros către stat sau către unitățile administrativ-teritoriale a monumentelor istorice este scutită de plata taxelor de timbru.

Art. 43. - Proprietarii de monumente istorice sunt scutiți de plata taxei de autorizare a intervențiilor executate, în conformitate cu dispozițiile prezentei legi, asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care utilizează bunul imobil numai pentru activități necomerciale sau, în mod direct, numai pentru locuit.

Art. 44. - Proprietarii imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice beneficiază de reducerea cu 50% a taxelor de autorizare pentru lucrările pe care le finanțează și care sunt necesare pentru păstrarea integrității fizice și a cadrului construit sau natural al monumentelor istorice, astfel cum sunt ele reglementate prin documentația de urbanism sau de amenajare a teritoriului, aprobată pentru zona de protecție respectivă, sau prin avizul direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București.

CAPITOLUL II**Atribuțiile autorităților administrației publice locale**

Art. 45. - (1) În vederea protejării monumentelor istorice și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

a) cooperează cu organismele de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;

b) asigură protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al municipiului, respectiv orașului sau comunei, precum și a celor abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;

c) cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;

d) se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;

e) participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;

f) cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;

g) iau măsurile tehnice și administrative necesare în vederea prevenirii degradării monumentelor istorice;

h) includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, după caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice;

i) elaborează planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și asigură monitorizarea acestora prin personalul propriu.

2) Autoritățile administrației publice locale au obligația să realizeze studiile de fundamentare, delimitare și instituire a zonelor de protecție a monumentelor istorice, folosind numai personal de specialitate atestat.

Art. 46. - (1) Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competență consiliile locale au următoarele atribuții:

a) colaborează cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;

b) în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților, asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice;

c) prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente;

d) elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz;

e) elaborează sau, după caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz;

f) la solicitarea direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, împreună cu organele de poliție, interzic circulația vehiculelor grele și transportul de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;

g) colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale în cazul în care monumentele istorice și zonele de protecție a acestora se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale.

(2) La data emiterii autorizațiilor de construcție sau de desființare, pentru lucrări ce urmează a se executa la monumente istorice, în zonele de protecție a acestora sau în zonele construite protejate, autoritățile emitente ale autorizațiilor transmit copii ale acestor documente serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 47. - Primarul are următoarele atribuții specifice:

a) verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și îndeplinirea dispozițiilor cuprinse în Obligația privind folosința monumentului istoric, conform prevederilor legale, asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor conținute în avize la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare;

b) ia măsuri pentru autorizarea cu prioritate a documentațiilor tehnice care se referă la intervenții asupra monumentelor istorice;

c) dispune oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice, hotărăște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București;

d) asigură prin aportul propriu de specialitate și în colaborare cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;

e) asigură paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și ale monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu, semnalând de urgență direcției pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, orice caz de nerespectare a legii;

f) asigură efectuarea, împreună cu serviciile publice de pompieri, de acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

Art. 48. - Consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București au următoarele atribuții:

a) cooperează cu direcția pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județeană, respectiv a municipiului București, comunicând toate informațiile referitoare la monumentele istorice aflate în teritoriul lor de competență; facilitează comunicarea dintre direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și consiliile locale ale orașelor și comunelor din teritoriul județului, respectiv ale sectoarelor în cazul municipiului București;

b) inițiază, cu avizul Ministerului Culturii și Cultelor, procedura de expropriere pentru cauză de utilitate publică în vederea protejării monumentelor istorice, în situațiile și cu respectarea condițiilor prevăzute de lege;

c) sprijină și îndrumă activitatea consiliilor locale ale comunelor sau ale orașelor, care nu au organizate servicii în domeniu sau posturi specializate în aparatul propriu pentru protejarea monumentelor istorice înscrise în Lista monumentelor istorice din grupa B și aflate pe teritoriul administrativ al acestora;

d) eliberează autorizații de construire sau de desființare pentru monumente istorice și pentru imobile aflate în zona de protecție a monumentelor istorice sau în zonele construite protejate, numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau ale serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor, după caz.

TITLUL V**Finanțarea protejării monumentelor istorice**

Art. 49. - (1) Protejarea monumentelor istorice se finanțează de proprietarii sau deținătorii acestora și poate fi cofinanțată din fonduri asigurate de la bugetul de stat, bugetele locale sau din alte surse.

(2) Lucrările de cercetare, de expertizare, de proiectare și de execuție care se efectuează la monumente istorice și care sunt finanțate din fonduri publice sunt supuse regimului general de atribuire a lucrărilor publice, de proiectare și execuție, potrivit legislației privind achizițiile publice.

Art. 50. - (1) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să prevadă în bugetele proprii fondurile necesare în vederea protejării monumentelor istorice aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale.

(2) Autoritățile publice centrale prevăd în bugetele proprii fondurile aprobate prin bugetul de stat pentru protejarea monumentelor istorice aflate în proprietatea publică sau privată a statului, pe care le administrează.

(3) În bugetul Ministerului Culturii și Cultelor se prevăd:

a) credite bugetare necesare pentru finanțarea lucrărilor la monumentele istorice aflate în administrarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice;

b) credite bugetare necesare în vederea finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea publică a statului sau a unității administrativ-teritoriale;

c) credite bugetare destinate finanțării sau cofinanțării lucrărilor de protejare a monumentelor istorice aflate în proprietatea persoanelor fizice sau juridice de drept privat.

(4) Din veniturile realizate din vânzarea de bilete și din taxe de închiriere a terenului, ca urmare a organizării unor manifestări de genul spectacolelor, târgurilor sau parcurilor de distracții, un procent de 1% se virează către proprietarul sau titularul dreptului de administrare, după caz, al monumentului istoric în a căruia zonă de protecție se organizează manifestarea; sumele astfel obținute vor fi utilizate exclusiv pentru finanțarea lucrărilor de protejare a monumentului istoric în cauză.

Art. 51. - (1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se instituie timbrul monumentelor istorice, care este gestionat, în condițiile legii, de Ministerul Culturii și Cultelor prin Oficiul Național al Monumentelor Istorice.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia se stabilesc prin norme metodologice elaborate de Ministerul

Culturii și Cultelor în colaborare cu Ministerul Finanțelor Publice și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(3) Timbrul monumentelor istorice este obligatoriu pentru:

a) cărțile poștale ilustrate, plicurile, mărcile poștale, hărțile, pliantele, broșurile, revistele, ghidurile turistice, cărțile, albumele, atlasele, enciclopediile, filmele artistice și documentare, casetele video, compact-discurile, diapozitivele, videoclipurile, cardurile bancare și cartelele telefonice comercializate în România, reprezentând monumente istorice individualizate sau în ansambluri, prin imagini fotografice sau reprezentări grafice de interior sau exterior;

b) biletele de intrare, inclusiv taxele de fotografiere sau de filmare, pentru monumentele istorice puse la dispoziție publicului, în totalitate ori în parte, aflate în proprietatea sau în folosința persoanelor juridice de drept privat care desfășoară activități economice;

c) biletele de intrare la manifestările culturale, sportive sau de agrement, târguri și expoziții desfășurate în spații situate în zona de protecție a acestora sau în zonele construite protejate;

d) activitățile de cazinou, jocuri de noroc și jocuri mecanice.

(4) Timbrul monumentelor istorice se percepe de la operatorii economici, editori sau producători, de la proprietari, titulari ai dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra imobilelor situate în zona de protecție a monumentelor istorice în zonele construite protejate sau de la beneficiarii veniturilor realizate, după caz.

(5) Se exceptează de la plata timbrului muzeele care funcționează în clădiri monumente istorice sau în zone de protecție ale acestora.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (3) și (4), pot fi exceptați de la plata taxei timbrului monumentelor istorice operatorii economici care, prin activitățile pe care le desfășoară, contribuie la protejarea monumentelor istorice cu o sumă cel puțin egală celei pe care o datorează la plata taxei timbrului monumentelor istorice.

Art. 52. - (1) Fondurile obținute din aplicarea timbrului monumentelor istorice se utilizează de către Oficiul Național al Monumentelor Istorice în mod exclusiv pentru:

a) acordarea de credite în condițiile art. 28 alin. (3) lit. b) și c), cu prioritate pentru lucrări de intervenție urgentă la monumente istorice, în funcție de strategia protejării monumentelor istorice;

b) finanțarea elaborării de reglementări tehnico-economice, de norme și metodologii privind elaborarea de documentații specifice, executării de lucrări, realizării de achiziții, contractării și decontării de lucrări privind monumentele istorice;

c) finanțarea unor amenajări în vederea pregătirii monumentelor istorice pentru vizitare gratuită, precum și pentru realizarea unor programe sau proiecte culturale.

(2) Cuantumul timbrului monumentelor istorice se stabilește prin hotărâre a Guvernului și se actualizează, anual, prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

TITLUL VI

Sancțiuni

Art. 53. - Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea civilă, administrativă, materială, disciplinară, contravențională sau penală.

Art. 54. - (1) Desființarea neautorizată, distrugerea parțială sau totală, exproprierea fără avizul Ministerului Culturii și Cultelor, degradarea, precum și profanarea monumentelor istorice constituie infracțiuni și se sancționează conform legii.

(2) În toate cazurile prevăzute la alin. (1) făptuitorul este obligat la recuperarea materialului degradat și la reconstituirea monumentului sau a părților de monument lezate, conform avizelor prevăzute de prezenta lege.

Art. 55. - (1) Constituie contravenții la regimul de protejare a monumentelor istorice următoarele fapte, dacă, potrivit legii, nu constituie infracțiuni:

a) executarea de lucrări asupra unui imobil după declanșarea procedurii de clasare sau asupra unui monument istoric, fără avizul Ministerului Culturii și Cultelor;

b) încălcarea de către proprietar sau de către titularul dreptului de administrare a unui monument istoric a obligațiilor prevăzute la art. 36;

c) nevirarea contravalorii timbrului monumentelor istorice, precum și a taxelor și tarifelor prevăzute de prezenta lege;

d) organizarea manifestărilor prevăzute la art. 9 alin. (5) și (6), în lipsa acordului autorității competente;

e) neprecizarea în certificatul de urbanism a necesității obținerii avizului Ministerului Culturii și Cultelor sau a serviciilor deconcentrate ale acestuia, după caz, pentru lucrările propuse la monumente istorice în zona de protecție a acestora ori în zonele protejate;

f) eliberarea autorizațiilor de construire sau de desființare pentru lucrări la monumente istorice în zonele protejate, fără avizul Ministerului Culturii și Cultelor ori al serviciilor deconcentrate, după caz.

(2) Contravențiunile prevăzute la alin. (1) lit. a), e) și f) se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, iar cele menționate la alin. (1) lit. b)-d) se sancționează cu amendă de la 4.000 lei la 8.000 lei.

(3) Contravențiunile la regimul de protejare a monumentelor istorice se prescriu în termen de 3 ani de la data săvârșirii lor.

Art. 56. - Nivelul amenzilor prevăzute la art. 55 poate fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 57. -

(1) Contravențiunile se constată și amenzile se aplică de specialiștii direcțiilor pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, de împuterniciții Ministerului Culturii și Cultelor, de inspectorii teritoriali ai Inspectoratului de Stat în Construcții sau de inspectorii Ministerului Finanțelor Publice, după caz.

(2) Pentru contravențiunile prevăzute la art. 55 alin. (1) lit. a) și b) constatarea și aplicarea amenzilor se pot face și de către primar, președintele consiliului județean și împuterniciții acestora sau de către organele de poliție, după caz.

Art. 58. - Contravențiilor prevăzute la art. 55 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

TITLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 59. - Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 9 se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric.

Art. 60. - (1) Lista cuprinzând monumentele, ansamblurile și siturile istorice, aprobată de Comisia Națională a Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice în anii 1991-1992, cu modificările și completările ulterioare, rămâne în vigoare. În termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Institutul Național al Monumentelor Istorice va actualiza Lista monumentelor istorice, potrivit atribuțiilor stabilite prin art. 27 alin. (3).

(2) Serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor sunt obligate să înștiințeze, în scris, proprietarii sau titularii drepturilor reale

asupra monumentelor istorice despre regimul juridic special al imobilelor în cauză și să le transmită obligația privind folosința monumentului istoric.

Art. 61. - La data intrării în vigoare a prezentei legi alineatul (2) al articolului 10 din Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 279 din 29 noiembrie 1995, se modifică după cum urmează:

“(2) Sunt, de asemenea, exceptate de la vânzare locuințele care au avut destinația de case de oaspeți, de protocol, precum și cele folosite ca reședințe pentru foștii și actualii demnitari.”

Art. 62. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 228 din 24 noiembrie 2000 privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 616 din 30 noiembrie 2000, precum și orice alte prevederi contrare.

NOTĂ:

Reproducem mai jos prevederile art. III și IV din Legea nr. 259/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, care nu sunt încorporate în textul republicat al Legii nr. 422/2001 și care se aplică în continuare ca dispoziții proprii ale Legii nr. 259/2006.

“Art. III. - În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, în cadrul Inspectoratului General al Poliției Române din Ministerul Administrației și Internelor se organizează structuri specializate în prevenirea, descoperirea și urmărirea faptelor ilegale care privesc monumentele istorice, zonele de protecție ale acestora, precum și zonele construite protejate.

Art. IV. - În termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice centrale și locale comunică Ministerului Culturii și Cultelor monumentele istorice și zonele de protecție pe care le propun în vederea declarării de interes public național sau local, potrivit legii.”

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGEA nr. 46 din 5 iunie 1996 privind pregătirea populației pentru apărare**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 120 din 11 iunie 1996)
(Extrase)

Art. 4 - Cetățenii care, din motive religioase, refuză să îndeplinească serviciul militar sub arme, execută serviciul utilitar alternativ, potrivit prezentei legi.

Modul de executare a serviciului utilitar alternativ se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 6 - Nu îndeplinesc serviciul militar :

...

personalul hirotonit sau ordonat care aparține cultelor religioase recunoscute de lege.

Art. 28 - Absolvenții instituțiilor civile din învățământul superior pot opta pentru serviciul utilitar alternativ cu durata de 12 luni, în condițiile prezentei legi.

GUVERNUL ROMÂNIEI**HOTĂRÂRE nr. 618 din 6 octombrie 1997 privind modul de executare a serviciului utilitar alternativ**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 282 din 17 octombrie 1997)
(Extrase)

Art. 1 (1) - Serviciul utilitar alternativ este o formă a îndeplinirii serviciului militar și se execută de către cetățenii apti pentru serviciul militar care, din motive religioase, refuză să îndeplinească serviciul militar sub arme.

(2) - Durata serviciului utilitar alternativ este de 24 de luni pentru militarii în termen și de 12 luni pentru militarii cu termen redus.

Art. 2 (1) - Serviciul utilitar alternativ se execută în instituții publice, regiilor autonome, societăți comerciale, care, în continuare, au denumirea de **angajatori**.

(2) - Angajatorii trebuie să desfășoare activități pe teritoriul național, în domenii de asistență socială și sanitară, construcții industriale, edilitare, de drumuri și căi ferate, amenajări și regularizări ale cursurilor de apă, protecția mediului înconjurător și silvicultură.

Art. 6. (1) - Recruții care se încadrează în prevederile art. 1 vor declara în scris, în fața comisiei locale de recrutare-încorporare, că se obligă să execute serviciul utilitar alternativ.

(2) - Declarația cuprinde : numele și prenumele solicitantului, prenumele tatălui, domiciliul sau reședința, profesia, locul de muncă, cultul sau gruparea religioasă al cărei adept este.

(3) - Secretariatul de Stat pentru Culte confirmă, la solicitarea centrelor militare, faptul că preceptele cultelor sau grupărilor religioase declarate de recruți fac parte din categoria celor care nu permit executarea serviciului militar sub arme.

Serviciul militar nu mai este obligatoriu de la 1 ianuarie 2007

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGEA nr. 53/2003 (CODUL MUNCII)

(Textului actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 72 din 05 februarie 2003)

(Extrase)

Art. 134 (1) - Zilele de sărbătoare legală în care nu se lucrează sunt:

- 1 și 2 ianuarie;
- prima și a doua zi de Paști;
- 1 mai;
- 1 decembrie;
- prima și a doua zi de Craciun;
- 2 zile pentru fiecare dintre cele doua sărbători religioase anuale, declarate astfel de cultele religioase legale, altele decât cele creștine, pentru persoanele aparținând acestora.

(2) Acordarea zilelor libere se face de către angajator.

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr.194 din 12 decembrie 2002 privind regimul străinilor în România

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 201 din 8 martie 2004)

(Extrase)

Art. 20 - Tipuri de vize

În funcție de scopurile pentru care se acordă, vizele pot fi:

d) viza de lungă ședere, identificată prin unul dintre următoarele simboluri, în funcție de activitatea pe care urmează să o desfășoare în România străinul căruia i-a fost acordată:

(vii activități religioase sau umanitare, identificată prin simbolul D/RU (modificat prin O.U.G. nr. 55/2007, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.424 din 24 iunie 2007);

Art. 24 - Viza de lungă ședere

(1) Viza de lungă ședere se acordă străinilor, la cerere, pe o perioadă de 90 de zile, cu una sau mai multe călătorii, pentru următoarele scopuri:

h) activități religioase sau umanitare - străinilor care urmează să intre în România pentru a desfășura activități în domeniul cultelor recunoscute sau în scop umanitar;

Art. 47 - Viza de lungă ședere pentru activități umanitare sau religioase

Viza de lungă ședere pentru activități umanitare sau religioase se acordă străinilor, la cerere, de către misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României din țara în care aceștia își au reședința sau domiciliul, în următoarele condiții:

a) existența avizului Ministerului Culturii și Cultelor ori, după caz, al Comisiei interdepartamentale pentru coordonarea și sprijinirea activităților umanitare din cadrul Ministerului Sănătății;

Art. 67 - Prelungirea dreptului de ședere temporară pentru activități umanitare sau religioase

(1) Străinii intrați în România în baza unei vize de lungă ședere, pentru desfășurarea de activități umanitare sau religioase, pot solicita prelungirea dreptului de ședere temporară dacă:

a) prezintă avizul Comisiei interdepartamentale pentru coordonarea și sprijinirea activităților umanitare din cadrul Ministerului Sănătății, în cazul în care solicită acordarea sau prelungirea dreptului de ședere pentru activități umanitare;

b) prezintă avizul Ministerului Culturii și Cultelor, în cazul în care solicită acordarea sau prelungirea dreptului de ședere pentru activități religioase.

2) Străinii care solicită prelungirea dreptului de ședere pentru activități religioase nu trebuie să facă dovada deținerii mijloacelor de întreținere (*alinat modificat prin Legea nr. 56/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 201/23 martie 2007*)

*** Dreptul de intrare și rezidență în România al cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene și Spațiului Economic European este reglementat de Ordonanța de urgență nr. 102 din 14/07/2005, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.646/21.07.2005, aprobată prin Legea nr. 500/2006, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 1055/30 decembrie 2006.**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

LEGE nr.248 din 20 iulie 2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 682 din 29 iulie 2005)

(Extrase)

SECȚIUNEA a 2-a
Pașaportul diplomatic

Art. 8. - (1) Pașaportul diplomatic este documentul de călătorie care se eliberează de Ministerul Afacerilor Externe, în condițiile prezentei legi, următoarelor categorii de persoane, în scopul facilitării reprezentării de către acestea a intereselor statului român în străinătate:

n) patriarhul, cardinalul, mitropoliții și șefii cultelor din România, recunoscute de stat;

t) soțul, soția și copiii minori ai persoanelor prevăzute la lit. a)-r);

2) Pașapoartele diplomatice se eliberează persoanelor prevăzute la alin. (1), după cum urmează:

a) la începutul mandatului cu care au fost investiți, în cazul celor prevăzute la alin. (1) lit. a), b), d), e), g), i), j), l) și m);

b) înaintea primei deplasări care necesită utilizarea pașaportului diplomatic, în cazul celorlalte persoane prevăzute la alin. (1).

Art. 9. - (1) Pașapoartele diplomatice se eliberează de Ministerul Afacerilor Externe, prin structura sa specializată, la solicitarea instituțiilor sau a autorităților publice interesate, care vor preciza scopul și calitatea în care titularii urmează să se deplaseze în străinătate pe baza acestor documente de călătorie.

(2) În cazul în care structura specializată din cadrul Ministerului Afacerilor Externe constată că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 8, poate refuza eliberarea pașaportului diplomatic, informând în acest sens instituția solicitantă

Art. 11. - (1) Titularii pașapoartelor diplomatice sunt obligați să le predea instituției din care fac parte, după cum urmează:

b) persoanele prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. f), h), k) și n), în termen de 5 zile de la întoarcerea din deplasarea în străinătate care a determinat necesitatea folosirii pașaportului diplomatic.

(3) La încetarea calității prevăzute la art. 8 alin. (1), instituția din cadrul căreia face parte titularul are obligația să predea documentul Ministerului Afacerilor Externe, în vederea anulării.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ AL ROMÂNIEI din 12 noiembrie 1968*) – Republicare

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 78 din 30 aprilie 1997)

(Extrase)

Art. 29: Competența Curții Supreme de Justiție

Curtea Supremă de Justiție:

1. judecă în primă instanță:

e) infracțiunile săvârșite de șefii cultelor religioase organizate în condițiile legii și de ceilalți membri ai Înalțului Cler, care au cel puțin rangul de arhieru sau echivalent al acestuia;

CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ AL ROMÂNIEI din
9 septembrie 1865

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr.177 din 26 iulie 1993)

(Extrase)

Art. 191 - Sunt scutiți de a fi martori:

1. slujitorii cultelor, medicii, moașele, farmaciștii, avocații, notarii publici 1) și orice alți muncitori pe care legea îi obliga să păstreze secretul cu privire la faptele încredințate lor în exercițiul îndeletnicirii;

CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ din 24 decembrie 2003 –
Republicare

(Textul actului republicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 560 din 24 iunie 2004)

(Extrase)

Art. 57 - Dreptul altor persoane de a refuza furnizarea de informații

(1) Pot refuza să furnizeze informații cu privire la datele de care au luat cunoștință în exercitarea activității lor preoții, avocații, notarii publici, consultanții fiscali, executorii judecătorești, auditorii, experții contabili, medicii și psihoterapeuții.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**LEGE nr. 333 din 8 iulie 2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor**

(Textul actului publicat în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 525 din 22 iulie 2003)

(Extrase)

Art. 18 - (1) În localitățile rurale se organizează paza comunală**(10)** Sunt scutiți de la obligația de a efectua pază comunală: pensionarii, bolnavii cronici incurabili ori cei cu deficiențe fizice care îi fac inapți pentru serviciul de pază, persoanele care au împlinit vârsta de 60 de ani, militarii, polițiștii, preoții și pompierii.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A CULTELOR RELIGIOASE

I. BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

	P.F. DANIEL	Arhiepiscopul Bucureștilor Mitropolitul Munteniei și Dobrogei Patriarhul Bisericii Orodoxe Române	040163, București, Alcea Dealul Mitropoliei nr.1, Sector 4 Tel.021.406.71.61; www.patriarhia.ro
	P.S. VINCENTIU Ploieșteanul	Episcop-vicar patriarhal	040163, București, Alcea Dealul Mitropoliei nr.2, Sector 4 Tel.021.406.71.63
	P.S. CIPRIAN Câmpineanul	Episcop-vicar patriarhal	040163 București, Alcea Dealul Mitropoliei nr.2, Sector 4 Tel.021.406.71.69

MITROPOLIA MUNTENIEI ȘI DOBROGEI

Arhiepiscopia Bucureștilor	P.F. DANIEL	Arhiepiscopul Bucureștilor Mitropolitul Munteniei și Dobrogei Patriarhul Bisericii Orodoxe Române Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor	040161, București, Str. Intrarea Patriarhiei nr.21, Sector 4 Tel.021.337.49.57
	P.S. VARSANUFIE Prahoveanul	Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor	040161, București, Str. Intrarea Patriarhiei nr.21, Sector 4 Tel.021.336.73.90
Arhiepiscopia Tomisului	Î.P.S. TEODOSIE	Arhiepiscop	900732, Constanța, Str. Arhiepiscopiei nr.23 Tel.0241.618.667 ; 0241.614.257 Fax.0241.611.732 ; 0241.611.201 www.arhiepiscopiatomisului.ro
Arhiepiscopia Târgoviștei	Î.P.S. NIFON	Arhiepiscop și Mitropolit	130004, Târgoviște, Str. Mihai Bravu nr. 5-7 Tel./fax: 0245.217.606

Episcopia Argeșului și Muscelului	P.S. CALINIC	Episcop	115300, Curtea de Argeș Bd.Basarabilor nr.23 Tel/fax.0248.722.223; 0248.721926; 0248.722410 www.eparhiaargesului.ro e-mail: episcopiaargesului@yahoo.com
Episcopia Buzăului și Vrancei	P.S. EPIFANIE	Episcop	120024, Buzău Aleea Episcopiei nr.3 Tel./fax: 0238.413.608 e-mail: episcopiabz@yahoo.com
Episcopia Dunării de Jos	P.S. CASIAN	Episcop	800201, Galați, Str.Domnească nr.104, jud. Galați Tel.0236.415.065 ; 0236.460.014 Fax.0236.460.197 ; 0236.460.014 e-mail: episcopia@edj.ro www.edj.ro
Episcopia Sloboziei și Călărașilor	P.S. DAMASCHIN	Episcop	920023, Slobozia, Str.Episcopiei nr.2, jud. Ialomița Tel. 0243.231.711 ; 0788.432.515 Tel./fax: 0243.231.154 www.sf-esc.ro
Episcopia Alexandriei și Teleormanului	P.S.GALACTION	Episcop	140059, Alexandria Str.Carpați nr.15 Tel.0247.326.321 Fax: 0247.316.654
Episcopia Giurguiului	P.S. AMBROZIE	Episcop	080015, Giurgiu Str. Portului nr. 13 Tel. 0246.214.079 Fax 0246.214.081 www.episcopiagiurguiului.ro e-mail: episcopia.giurguiului@yahoo.com
Episcopia Tulcii	P.S. VISARION	Episcop	820134, Tulcea Str. Mircea Vodă, nr. 6A Tel. 0240.5193.01 Fax 0240.515.145 www.episcopiatulcii.ro

MITROPOLIA MOLDOVEI ȘI BUCOVINEI

Arhiepiscopia Iașilor	I.P.S. TEOFAN	Arhiepiscopul Iașilor Mitropolitul Moldovei și Bucovinei	700064, Iași Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.16 Tel./fax: 0232.215.454 ; 0232.215.456 ; 0232.215.458 ; 0232.215.300 www.mmb.ro
	P.S. CALINIC Botoșăncanul	Episcop- Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor	700064, Iași Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.16
Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților	Î.P.S. PIMEN	Arhiepiscop	720071, Suceava Str.Vasile Bumbac nr.14 Tel./fax: 0230.521.295 www.arhiepiscopiasucevei.ro
Episcopia Romanului	P.S.EFTIMIE	Episcop	611065, Roman, jud. Neamț Str.Alexandru cel Bun, nr. 5 Tel./fax: 0233.744.683 www.epr.ro
	P.S. IOACHIM Băcăoanul	Arhiepiscop- vicar	611065 Roman, jud. Neamț Str.Alexandru cel Bun nr.5
Episcopia Hușilor	P.S. IOACHIM	Episcop	735100, Huși, jud. Vaslui Str. Ștefan cel Mare nr.1 Tel.0235.481.138
	P.S. CORNELIU Bârlădeanul	Arhiepiscop- vicar	735100, Huși, jud. Vaslui Str. Ștefan cel Mare nr.1

MITROPOLIA ARDEALULUI

Arhiepiscopia Sibiului	I.P.S. LAURENȚIU	Arhiepiscopul Sibiului Mitropolitul Ardealului	550179, Sibiu, Str.Mitropoliei nr.24 Tel.0269.217.863 ; 0269.211.584 Fax 0269.215.521, www.mitropolia-ardealului.ro e-mail: secretariat@mitropolia-ardealului.ro
	P.S. ANDREI Făgărășeanul	Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sibiului	550179, Sibiu Str.Mitropoliei nr.24
Episcopia Covasnei și Harghitei	P.S. IOAN	Episcop	530112 Miercurea Ciuc, str. Patriarhul Miron Cristea nr.5, jud. Harghita Tel/fax: 0266.317.912 0266.371.269

MITROPOLIA CLUJULUI, ALBEI, CRIȘANEI ȘI MARAMUREȘULUI

Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului	Î.P.S. BARTOLOMEU	Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului Mitropolitul Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului	400117, Cluj-Napoca Piața Avram Iancu nr.18 Tel/fax.0264.431.004 www.arhiepiscopia-ort-cluj.ro e-mail: secretariat@arhiepiscopia-ort-cluj.org
	P.S. IRINEU Bistrițeanul	Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Clujului	400117, Cluj-Napoca Piața Avram Iancu nr.18
	P.S. VASILE Someșanul	Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Clujului	400117, Cluj-Napoca Piața Avram Iancu nr.18
Arhiepiscopia Alba Iuliei	Î.P.S. ANDREI	Arhiepiscop	510010, Alba Iulia, Str.Mihai Viteazul nr.16 Tel.0258.811.690 Fax.0258.812.797 www.rcintregirea.ro
Episcopia Oradiei	P.S. SOFRONIE	Episcop	410017, Oradea, Str.Episcop Roman Ciorogariu nr.3 Tel. 0259.433.487 Fax 0259.470.730 www.episcopiaoradiei.ro e-mail: episcopiaoradiei@yahoo.com
Episcopia Maramureșului și Sătmăruului	P.S. JUSTINIAN	Episcop	430313, Baia Mare Str.Avram Iancu nr.5 Tel.062.274.674 Fax. 0262/227.599 www.episcopiammsm.ro
	P.S. IUSTIN Sigheteanul	Arhiepiscop-vicar	430313 Baia Mare Str.Avram Iancu nr.5 Tel/Fax. 0262/210.544
Episcopia Sălajului	P.S. PETRONIU	Episcop	450143, Zalău Str. Avram Iancu, nr. 29/A Tel./fax: 0360.100.321 e-mail: episcopiasalajului@yahoo.com

MITROPOLIA OLTENIEI

Arhiepiscopia Craiovei	Î.P.S. IRINEU	Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei	200381, Craiova, Str.Mitroplitul Firmilian nr.3, Tel/fax: 0251.533.127 www.m-ol.ro
	P.S. GURIE Strehăianul	Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Craiovei	200381, Craiova Str.Mitroplitul Firmilian nr.3
Episcopia Râmnicului	P.S. GHERASIM	Episcop	240178 Râmnicu Vâlcea Str. Episcopiei, nr.1, Tel.0250.731.170 ; 0250.738.821 Tel./fax: 0250.734.952 e-mail: secretariat@episcopia-ramnicului.ro
Episcopia Severinului și Strehaiei	P.S. NICODIM	Episcop	220103, Drobeta. Tr.Severin Str.I.G.Bibiceanu nr.6 Tel.0252.333.048 ; 0252.333.049
Episcopia Slatinei	P.S. SEBASTIAN	Episcop	Slatina, str. Frații Buzcești, nr.15 Tel. 0249.421.026, Fax 0349.416.861 e-mail: episcopiaslatinei@gmail.com

MITROPOLIA BANATULUI

Arhiepiscopia Timișoarei	Î.P.S. NICOLAE	Arhiepiscopul Timișoarei Mitropolitul Banatului	300021, Timișoara, Bd.C.D.Loga nr.7 Tel. 0256.490.287, Fax 0256.491.176 www.mitropolia-banatului.ro
	P.S.PAISIE Lugojanul	Episcop-Vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei	300021, Timișoara Bd.C.D.Loga nr.7
Episcopia Aradului, Icnopolei și Hălmeagului	P.S. TIMOTEI	Episcop	310084, Arad Str.Episcopiei, nr. 60-62 Tel. 0257.281.872 ;0257.281.856 Fax 0257.281.904
Episcopia Caransebeșului	P.S. LUCIAN	Episcop	325400, Caransebeș, Str.Mihai Viteazul nr.11, Tel.0255.516.412 Fax.0255.516.402, www.episcopiacaransebesului.ro
Episcopia Daciei Felix	P.S. DANIIL Partoșeanul	Episcop Loctiitor (Administrator)	U.Z.Zrenjanina 60, 26300 – Vârșet Serbia, Tel.+38.113.81.1071
Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria	P.S. SILUAN	Episcop	Groza Park 2; 5700 – Gyula, Ungaria, Tel. +36.66.361.281

MITROPOLIA BASARABIEI, autonomă și de stil vechi și EXARHAT al PLAIURILOR

Arhiepiscopia Chișinăului	Î.P.S. PETRU	Arhiepiscop și mitropolit	Str.31 August 1989 nr.161, Chișinău - 2004 Republica Moldova Tel.+3732.22.60.43
--------------------------------------	--------------	------------------------------	---

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ a EUROPEI OCCIDENTALE și MERIDIONALE

Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Europei Occidentale	Î.P.S. IOSIF	Arhiepiscop și mitropolit	1, Bd. du Général Leclerc 91470 Limours, France tel: +33.1 64 91 59 241 www.mitropolia-paris.ro
	P.S. MARC Nemțeanul	Episcop - Vicar	
Episcopia Ortodoxă Română a Italiai	P. S. SILUAN	Episcop	Casa Canonica, Via Palazzo nr. 6, 54026, Groppoli/Mulazzo (MS), tel/fax: (0039)0187850343, Email: cabinet.episcopia.italiei@mitropolia.eu web: http://episcopia-italiei.it
Episcopia Ortodoxă Română a Spaniei și Portugaliai	P.S. TIMOTEI	Episcop	

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ a GERMANIEI, EUROPEI CENTRALE și de NORD

Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Germaniei	Î.P.S. SERAFIM	Arhiepiscop și mitropolit	Fuerther Str.166-168, 90429 – Nürnberg, Germania Tel. +49.911 32.36.910 www.mitropolia-ro.de
	P.S. SOFIAN Brașoveanul	Episcop - Vicar	Fuerther str.166-168, 90429 – Nürnberg, Germania Tel. +49.911 32.36.910
Episcopia Ortodoxă Europei de Nord	P.S. MACARIE	Episcop	

Arhiepiscopia Ortodoxă Română a celor două Americi	Î.P.S. NICOLAE	Arhiepiscop	5410.Newland Ave. Chicago Il 60656, USA www.romarch.org
	P.S. IOAN CASIAN	Episcop - vicar	

Episcopia Ortodoxă Română a Australiei și Noii Zeelande	P.S. MIHAIL	Episcop	
--	-------------	---------	--

VICARIATUL ORTODOX UCRAINEAN

Vicariatul Ortodox Ucrainean	Pr. Ioan PIȚURA	Vicar	4925, Sighetu-Marmației Str.Bogdan Vodă nr.12, jud. Maramureș Tel. 0262.315.114 ; 0262.365.044 0262.311.879
-------------------------------------	-----------------	-------	--

II. EPISCOPIA ORTODOXĂ SÂRBĂ DE TIMIȘOARA

Vicariatul Ortodox Sârb	Pr. Vladimir MARCOVICI	Vicar	300085, Timișoara, Piața Unirii nr. 4 Tel. 0256.204.336
--------------------------------	------------------------	-------	--

III. BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

Arhiepiscopia Romano-Catolică București	I.P.S. Ioan ROBU P.S. Cornel DAMIAN	Arhiepiscop și Mitropolit Episcop auxiliar	010164. București, Str. General Berthelot nr. 19, sector 1, Tel.021.201.54.00 Fax.021.312.12.07 www.arcb.ro
Arhiepiscopia Romano-Catolică Alba Iulia	I.P.S. JAKUBINYI György P.S. TAMÁS József	Arhiepiscop Episcop-auxiliar	510100, Alba Iulia Str. Mihai Viteazul nr. 21, jud. Alba, Tel. 0258/811.689 Fax 0258/811.454 e-mail: albabpress@apulum.ro www.hhrf.org/gyrke 4100 Miercurea Ciuc, Str.Petöfi Sándor nr. 57 Tel.0266/121.344
Episcopia Romano-Catolică Iași	P.S. Petru GHERGHEL P.S. Aurel PERCĂ	Episcop Episcop-auxiliar	700064, Iași, Bd Ștefan cel Marc și Sfânt, nr.26. Tel. 0232.212.003, Fax. 0232.212.006 www.ercis.ro,e-mail: ercis@mail.dntis.ro

Episcopia Romano-Catolică Satu Mare	P.S. SCHÖNBERGER Jenő	Episcop	440010, Satu Mare, Str. 1 Decembrie 1918 nr.2 Tel.0261.714955, 713574 http://szatmar.catholic.ro
Episcopia Romano-Catolică Oradea	P.S. TEMPFLI József	Episcop	3700, Oradea, Str. Șirul Canonicilor nr.7 Tel. 0259.411.180
Episcopia Romano-Catolică Timișoara	P.S. Martin ROOS	Episcop	300055, Timișoara, Str. Augustin Pacha, nr. 4, jud. Timiș, Tel. 0256.490.081 ; 0256.433.054, Tel/fax 0256.497.201 Email: ep-rc-tm@lasting.ro

IV. BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA, GRECO – CATOLICĂ

Arhiepiscopia Alba Iulia și Făgăraș-Blaj	P.F. Lucian MUREȘAN	Arhiepiscop major	515400, Blaj, Str. Petru Pavel Aron nr. 2, jud. Alba, Tel. 0258.710.855 www.greco-catolic.ro
	P.S. Vasile BIZĂU	Episcop-auxiliar al Curiei Arhiepiscopiei Majore	
	P.S. Mihai FRĂȚILĂ	Episcop-auxiliar la București	
Episcopia Oradea	P.S. Virgil BERCEA	Episcop	410210, Oradea, Str. Mihai Pavel, nr. 4, jud. Bihor, Tel. 0259.436.492 Fax 0259.430.509 e-mail: grcatep@rdsor.ro
Episcopia Cluj-Gherla	P.S. Florentin CRIHĂLMEANU	Episcop	400001, Cluj-Napoca, Str. Moșilor nr. 24-26, jud. Cluj, Tel. 0264/439018
Episcopia Lugoj	P.S. Alexandru MESIAN	Episcop	305500, Lugoj, Str. Episcop Dr. Ioan Bălan nr. 6, jud. Timiș Tel. 0256.353.597 Fax 0256.351.457 e-mail: brulugoj@gmail.com episcopialugoj@bru.ro
Episcopia Maramureș	P.S. Ioan ȘIȘEȘTEAN	Episcop	430341, Baia Mare, Str. Vasile Lucaciu, nr. 50, jud. Maramureș Tel. 0262.4213.398 Fax 0362.814.531 www.maramures.bru.ro e-mail: maramures@bru.ro cpgrcatnm@yahoo.com

V. BISERICA REFORMATĂ

Eparhia Reformată din Ardeal (Cluj)	PAP Geza	Episcop	400079, Cluj-Napoca, Str. I. C. Brătianu nr.51 Tel.064/192453, 064/197472
Eparhia Reformată de pe lângă Piatra Craiului (Oradea)	TÖKÉS László	Episcop	410210, Oradea, Str. Calvin nr. 1, Tel. 059/131708

VI. BISERICA EVANGHELICĂ C. A.

Consistoriul Superior Evanghelic C. A. Sibiu	Christoph KLEIN	Episcop	550185, Sibiu, Str. General Magheru nr.4, Tel. 0269.230.202
---	-----------------	---------	---

VII. BISERICA EVANGHELICĂ LUTHERANĂ

Superintendența Evanghelică S. P. Cluj	ADORJÁNI Dezső Zoltán	Episcop	400105, Cluj-Napoca, Bd. 21 Decembrie 1989 nr.1 Tel.0264.596614; 593897 Email: luthphkolozsvar@zortec.ro
---	--------------------------	---------	--

VIII. BISERICA UNITARIANĂ

Episcopia Unitariană Cluj	SZABÓ ÁRPÁD	Episcop	400105, Cluj-Napoca, Bd. 21 Decembrie 1989 nr.9, jud. Cluj, Tel. 0264/593236 Fax. 0264/595927, Email: ekt@unitarius.com www.unitarius.com
----------------------------------	-------------	---------	--

VIII. BISERICA ARMEANĂ

Arhiepiscopia Bisericii Armene	I.P.S. MARDICHIAN Dirayr	Arhiepiscop	021042, București, Str. Armencască nr. 9, sector 2 Tel. 021.314.02.08 Fax 021.312.10.83
---------------------------------------	-----------------------------	-------------	---

IX. CULTUL CREȘTIN DE RIT VECHI

Mitropolia Cultului Creștin de Rit Vechi	I.P.S. LEONTII IZOT Lavrente P.S.LEONID Samoilă P.S. DIONISIE Alexandru	Mitropolit Arhiereu vicar Arhiereu vicar	810140, Brăila, Str. Zidari nr. 5 Tel./fax: 0239.613.915 0239.611.341
---	---	--	---

XI. CULTUL CREȘTIN BAPTIST

Uniunea Comunităților Creștine Baptiste	Otniel BUNACIU	Președinte	060842, București, Str. Dâmbovița nr. 9-11, sector 6 Tel.021/2205053
--	-------------------	------------	---

XII. CULTUL PENTICOSTAL - BISERICA LUI DUMNEZEU APOSTOLICĂ

Cultul Penticostal-Biserica lui Dumnezeu Apostolică	Pavel RIVIȘ-TIPEI	Președinte	050456, București, Str. Carol Davila nr. 81, sector 5 Tel. 021/6384425
--	----------------------	------------	---

XIII. BISERICA CREȘTINĂ ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

Uniunea de Conferințe a Bisericii Creștine Adventiste de Ziua A Șaptea	Teodor HUȚANU	Președinte	077190, Pipera, Str. Erou Iancu Nicolae nr. 38-38 A, com. Voluntari, jud. Ilfov Tel.021.269.03.38 Fax.021269.03.40
---	------------------	------------	--

XIV. CULTUL CREȘTIN DUPĂ EVANGHELIE

Uniunea Cultului Creștin după Evanghelie	Virgil ACHIHAI	Președinte	022521, București, Șos. Andronache nr. 60 A, Tel./fax. 021/2407865 Email: uccev@pcnet.ro
---	----------------	------------	---

XV. BISERICA EVANGHELICĂ ROMÂNĂ

Biserica Evanghelică Română	Ioan BOTGROS	Președinte	050454, București, Str. Carol Davila nr. 48, sector 5 Tel.021/4103652, 4119622
------------------------------------	-----------------	------------	---

XVI. CULTUL MUSULMAN

Muftiatul Cultului Musulman	Murat IUSUF	Muftiu	900742, Constanța, Bd. Tomis nr. 41 Tel. 0241/611390
------------------------------------	-------------	--------	---

XVII. CULTUL MOZAIC

Federația Comunităților Evreiești din România	Aurel VAINER Menahem HACOHEN	Președinte Șef rabin	030202, București, Str. Sf. Vineri nr. 9-11, sector 3, Tel. 021/3155455
--	---------------------------------	-------------------------	---

XVIII. ORGANIZAȚIA RELIGIOASĂ "MARTORII LUI IEHOVA"

Organizația Religioasă „Martorii lui Iehova”	Dumitru OUL	Președinte	021468, București, str. Teleajen nr. 84, sector 2, Tel. 021/302.76.00
---	-------------	------------	--

POPULAȚIA DUPĂ RELIGIE 1930⁶ - 1992⁷ - 2002⁸

ROMÂNIA	1930 ⁹	%	1992	%	2002	%
TOTAL POPULAȚIE	18.057.028	100	22.810.035	100	21.698.181	100
Ortodoxă	13.108.227	72,59	19.802.389	86,81	18.806.428	86,67
Romano-catolică	1.234.151	6,83	1.161.942	5,09	1.028.401	4,73
Greco-catolică	1.427.391	7,90	223.327	1,0	195.481	0,9
Reformată	710.706	3,94	802.454	3,51	698.550	3,21
Evanghelică C.A.	398.759	2,21	39.119	0,17	11.203	0,05
Evanghelică Lutherană	-	-	21.221	0,09	26.194	0,1
Unitariană	69.257	0,38	76.708	0,33	66.846	0,3
Armeană	11.145	0,06	2.023	*	775	*
Creștină de rit vechi (lipoveni)	57.228	0,32	28.141	0,12	39.485	0,18
Baptistă	60.562	0,34	109.462	0,47	129.937	0,59
Penticostală	-	-	220.824	0,96	330.486	1,52
Adventistă	16.102	0,09	77.546	0,33	97.041	0,44
Creștină după Evanghelic	-	-	49.963	0,21	46.029	0,21
Evanghelică	-	-	(cumulat C.D.E.)	-	18.758	0,08
Musulmană	185.486	1,03	55.928	0,24	67.566	0,31
Mozaică	756.930	4,16	9.670	0,04	6.179	0,02
Altă religie	7.434	0,04	53.998	0,23	87.225	0,40
Fără religie	-	-	24.134	0,10	13.834	0,06
Atei, liberi cugetători	6.604	0,04	10.331	0,04	-	0,04
Religie nedeclarată	6.686	0,04	8.139	0,03	18.492	0,08

* - sub 0,01

⁶ Conf. Institutul Național de Statistică, Anuarul Statistic al României 1937-1938, București, 1939, pp.70-71 ;

⁷ Conf. Comisia Națională de Statistică, Anuarul Statistic al României, București, 1993, pp.106-107;

⁸ Conf. Institutul Național de Statistică, Recensământul populației și al locuințelor 2002, București, pp.766-767;

⁹ În 1930 România cuprindea și Basarabia, nordul Bucovinei și Cadrilaterul, teritoriile care în anul 1940 au fost anexate de fosta Uniune Sovietică, respectiv Bulgaria

1. Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

2. Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

3. Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

4. În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.

5. Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfeline.

Art. 29 din Constituția României